

S velikou „vyzpívanou“ vděčností

už můžeme jen vzpomínat na uplynulý advent a sborové Vánoce. Je to vždy mimořádné období, plné, přeplněné vším možným. Nejvíc radostí ... a kéž by jí bylo víc a dlouho nás provázela.

Pro mě z těch svátečních nedělí i dní vystupují vždy silně dvě události. Jednou z nich jsou pečlivě připravovaná setkání zaměstnanců ve středisku ve Stodůlkách s rodiči dětí a dětmi samotnými, tedy jejich vánoční besídky. A tou druhou je vánoční slavnost, připravovaná a provedená našimi dětmi ve sboru. I tentokrát jsme viděli a zažili mimořádně vydařený „kus“. A při vzpomínce na nejmenší sólisty houslisty, kteří opět pásmo ozdobili, nejde nezapomenout na to množství krásné muziky, kterou jsme schopni se z vlastních sil obklopit a navzájem se potěšit. Patří do ní každý jednotlivý hlas účastníka bohoslužeb při zpěvu vánočních písní (přezpívali jsme letos téměř všechny z našich zpěvníků, všimli jste si?), přes děti, k Naším pěvcům až po ad hoc sestavená různorodá doprovodná „teta“ kolem varhan s našimi výbornými varhaníky za nimi (termín „teta“ je zkratkou pro kvarteto, kvinteto, sexteto atd. □ □)

Takto posílení máme vykročit do nového roku. V celosvětovém církevním dění je leden určen pro ekumenické sblížení křesťanů. Mám radost, že se nám zdařile rozvíjejí kontakty mezi duchovními na Praze 6. Chceme se setkávat dvakrát do roka; třetí „historické“ setkání se konalo v listopadu u nás v Dejvicích a z počátečního počtu dva faráři v prosinci 2016, jsme se o rok později sešli v počtu deseti.

Setkání duchovních jednotlivých církví je jistě chvályhodná záležitost, ale to podstatné v kontaktech napříč církvemi je setkávání jednotlivých křesťanů. Budeme k nim mít příležitost i my. Týden modliteb za jednotu křesťanů je

Obsah čísla:

1-S velikou „vyzpívanou“ vděčností | 3-Výtah z jednání staršovstva | 5-Mudrci od Východu | 6-Maraton psaní dopisů | 7-Radostník | 8-Sýrie v naději návratu k míru. Za jakou cenu? | 10-Jubilanti v lednu | 11-Dobrodružství faráře z Glasgow v České republice | 13-Novoroční proměna mládeže | 13-Křesťanská služba | 14-Umění říkat „NE“ | 16-Kalendář na leden 2018

plánován na leden, jeho mottem je věta „Tvá pravice, Hospodine, velkolepá v síle“ (Ex 15,6) a pro letošek jej připravili křesťané z Karibiku.

Sousední římsko-katolická farnost u sv. Gotharda nás zve na ekumenické bohoslužby konané 27. ledna od 17 hodin. Loni jsme na nich – překrásných - z našeho sboru byli čtyři...

Důvodů pro rozvíjení vzájemných ekumenických kontaktů je více. Jeden z nich považuji za docela okrajový, ale v době, kdy se opakovaně – jako křesťané i církve i příslušníci jiných náboženství v České republice – stáváme terčem chytráckých, populistických, lživých, demagogických a urážlivých manipulací a útoků z úst volebních kandidátů i politiků – nabývá pro mě na významu. Ten plánovaný týden skrývá ve svém názvu dvě důležité křesťanské výsady i povinnosti – modlitbu a jednotu.

Pavel Ruml

KONCERT PODANÉ RUKY

ekumenické setkání farností a sborů na Praze 6
sobota 27. ledna 2018 v 17 hodin
kostel sv. Gotharda, Krupkovo náměstí, Praha 6 – Bubeneč
zpěv: Jana Sibera, Václav Sibera (solisté Opery ND Praha); varhany: Ludmila Juránková

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 7. 12. 2017 v 19:00

1. Duchovenská práce a další shromáždění ve sboru (viz Souterrain a sborový web)

26. 1. – 28. 1. – pobyt konfirmandů na Hvozdnici (se Střešovicemi)

27. 1. – ekumenické bohoslužby – sv. Gothard – 17:00 hod.

27. 1. - ekumenický ples 19:00 hod.

2. Křesťanská služba

- je připraven seznam lidí k navštívení, v ohláškách jsou členové sboru oslovováni, aby navštívili lidi z jejich okolí nebo někomu napsali dopis

3. Středisko Diakonie Praha

- text smlouvy o partnerství – schválen, statutáři podepíší

- v lednu do DR volíme 3 členy + 3 náhradníky, v tom 1 + 1 zástupci zaměstnanců

4. Finanční záležitosti T. Černohorský

- seniorátní adventní sbírka na Milíčovu kapli – již 3. 12. – dodatečně schválen termín, vybralo se 3 837,- Kč

- 25. 12. sbírka pro bohoslovce a vikariát

- náklady na „kávy a čaje“ roční náklady 6 000,- Kč – do Souterrainu uveřejňovat postupně informace o tom, co kolik stojí (drogerie, mycí prostředky, kancelářské – papír...)

- žádost o grant MK ČR na "Dejvické křeslo pro hosta" ve výši 47 tisíc Kč (v rámci programu Podpora významných kulturních aktivit církví a náb. spol.) – dosud nemáme odpověď

- DaRP pro projekt „Truhlářská“ – grant jsme obdrželi, po oficiálním vyrozumění se podepíše smlouva

- děti dostanou k Vánocům stolní fotbal a čokoládu

5. Hospodářské záležitosti

- nutné instalátorské práce – P. Hejl – stav – hotovo (invalidní záchod), plus výměna objímek u několika světel, děkujeme !!!

6. Nové uspořádání bohoslužeb od začátku 2018

- sbírka do košíčků „po sále“ – v lednu staršovstvo rozhodne o doporučení či ne
- schváleno zapojení náhradníků do presbyterské služby
- v roce 2018 nás čekají tři sborová shromáždění (VSS – na jaře, volby druhého faráře - na jaře a staršovstva - podzim) – možnost případného sdružení prvních dvou

7. Druhé farářské místo

- zahájena diskuse o volbě 2. farářky na poloviční úvazek

8. Další úkoly

- sborový kalendář 2018 – s plánovanými akcemi (NP, koncerty, bazary, Křeslo ...) – připraví M. Študentová
- zvětšení počtu vaření polévek pro bezdomovce v r. 2018 (2x polévka, 2x chleby cca 5.000,- Kč) - schváleno
- doplnění kávových služeb – daří se doplňovat nejen sestry

9. Z došlé pošty

- setkání presbyterů na SR 24.3.2018 – v březnu ještě připomenout
- kurs pro starší mládež a střední generaci – Sola fide Janské lázně 7.-13. 1. 2018
- výzva pomoci sborům ústeckého seniorátu – Duchcov, Louny, Žatec,... - na pořadu v lednu 2018
- nabídka koncertů – S. Klecandr, O. Halama – 2018 odsouhlaseno

10. Různé:

- uklízečka – smlouva podepsána
- byl odeslán text do sborníku Církev v proměnách času III – na vědomí viz příloha
- možnost návštěvy starých členů sboru jednu neděli v postním období, adventu
- TICHŮ – J. Stoklasová – znovu si ujasnit, zda je pro nás zklidnění a ticho před a po bohoslužbách důležité; každý presbyter si rozmyslí, co je pro něj podstatné – diskuse bude probíhat v lednu 2018
- Amnesty International – D. Molnár – vybráno 6 osobností, které je možno v roce 2018 podpořit
- sborový časopis – snížení počtu výtisků ze 120 na 100, lednová uzávěrka posunuta na 2. 1. 2018
- schůze výboru zahrádkářů – operativní porada v pátek, 200,- Kč za setkání

11. Aktivity br. faráře

- ekumenická snídaň v Dejvicích – 22. 11. – stoupající účast farářů (9) z Prahy 6
- náboženství Suchdol – tento rok se nebude konat (řím. kat. děti – postupují přípravu na sv. přijímání ve svých farnostech)

Mudrci od Východu

Četli jsme to o Vánocích mnohokrát i mnozí i letos: „Když se narodil Ježíš v judském Betlémě za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě a ptali se: „Kde je ten právě narozený král Židů? Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit.“ Tři věty z druhé kapitoly Matoušova evangelia, sepsaného snad v Antiochii, v syrské židovsko-křesťanské komunitě, které byly později označeny jako její první dva verše. Před 14 lety jsem už do našeho sborového zpravodaje Souterrainu o mudrcích psal, v příspěvku nazvaném „Kam půjdeme?“. Odpověď zněla: „Půjdeme spolu do Betléma.“ Psal jsem i o pastýřích, ale ti už se - v našem tradičním pojetí - do Betléma vydali o Vánoční noci. Mudrci jsou teprve na cestě a napřed do Jeruzaléma a pak do Betléma teprve dorazí o svátku Zjevení Páně neboli Epifanias (lidově Tří králů), který se slaví 6. ledna. Můžeme se dočíst o tom, že obsahem tohoto svátku je zjevení Krista pohanům, které se odehrálo, když se mudrci od východu přišli do Betléma poklonit narozenému Mesiáši.

Tři králové, ve skutečnosti tři mudrci, respektive mágové, jak se píše v řeckém originálu Nového Zákona, přicházejí o dva týdny později, protože jdou zdaleka. V mudrcích přichází intelektuální elita celého tehdejšího světa. Někdo možná dnes nad jejich hvězdářstvím a hvězdopravectvím zakroučí hlavou, někdo se možná i ušklíbne. Ale zkuste si dnes večer v klidu doma u stolu sami spočítat, kdy nastane nejbližší zatmění Slunce a Měsíce. Oni - chaldejští či kaldejští hvězdáři - to uměli. A bez kalkulačky. (Kdo ta nejbližší zatmění Slunce a Měsíce nevypočítá a potichu se ušklíbl nad mým výrazem „intelektuální elita“, měl by se v duchu mudrcům omluvit.)

Mudrci uviděli hvězdu a pochopili, že jim bylo dáno dožít se něčeho, co tu ještě nebylo a co se již nikdy nebude opakovat. Mudrci nám i přes vzdálenost dvou tisíc let jasně vzkazují, že inteligence a vzdělání se nemusejí, i když se to někdy tak zdá, vůbec míjet s moudrostí, a dokonce ani s pokorou.

Co udělali mudrci? Všechno nechali a vyrazili za hvězdou, která je vedla a dovedla až do betlémské stáje. Šli spolu do Betléma. Mudrci nejsou vůbec pyšní na svou moudrost, ale klaní se Jezulátku a přinášejí mu své vzácné dary. Na rozdíl

od mnoha jiných, minulých, současných i budoucích „mudrců“, oni dobře vědí, že žádná lidská moudrost svět nespasí. Musím se Vám přiznat, že mám příběh o mudrcích putujících do Betléma moc rád.

Daniel Heller

Maraton psaní dopisů - akce Amnesty International

Na třetí adventní neděli 17. prosince jsme se jako sbor připojili k mezinárodnímu Maratonu psaní dopisů - akci pořádané celosvětově organizací Amnesty International. Každý prosinec jsou od roku 2002 kanceláře prezidentů, ministrů nebo ředitelů věznic zaplavené miliony dopisů z celého světa, ve kterých lidé požadují spravedlnost a lidská práva pro vybrané případy Amnesty.

„15 let Maratonu psaní dopisů dává lidem naději v jejich nejtemnějších chvílích. Představte si, že jste ve vězení nemocní a chodí vám tisíce dopisů podpory a solidarity. Nebo zjistíte, že lidé po celém světě stojí za vámi ve vašem úsilí o spravedlnost za zavražděného příbuzného. Psaní dopisů může skutečně změnit životy,“ říká Salil Shetty, generální tajemník Amnesty International.

„Obránci lidských práv po celém světě jsou pod tlakem a kriminalizováni pouze za to, že vyjadřují své názory online nebo chrání životní prostředí. A proto je letos důležitější než kdy jindy, abychom jim ukázali, že nejsou sami. Maraton psaní

dopisů posílá úřadům účinnou zprávu o tom, že je sledujeme. Ačkoli můžou být schopni zastrašovat, cenzurovat nebo věznit jednotlivce, nemůžou umlčet miliony lidí na celém světě, kteří jsou s nimi solidární."

V průběhu příprav sborového oběda a při kávě po něm mnozí usedli k psaní dopisů, někteří si brali podklady k sepsání domů. V krabici na hotové dopisy se nicméně nakonec sešlo celkem 84 obálek. 63 z nich byly dopisy apelující na zodpovědné strany případů porušování lidských práv, 21 pak bylo dopisů solidarity určených dotyčným přímo. Sbírka na úhradu poštovného vynesla 3 189,- Kč. Po úhradě poštovného nakonec zbylo celkem 853,- Kč - tato částka byla zaslána na účet naší národní pobočky Amnesty International ČR.

K 30. 12. bylo v rámci Maratonu psaní dopisů na celém světě sepsáno a odesláno celkem 1 840 710 dopisů, což je na letošních šest vybraných případů úctyhodná částka.

Všem, kdo se do této akce zapojili, patří veliký dík.

Pokud Vás akce zaujala a chcete si o ní přečíst více, je to možné například zde: www.amnesty.cz/news/4091/maraton-psani-dopisu-2017-amnesty-porada-nejvetsi-svetovou-kampan-za-lidska-prava

Pokud sami chcete přispět na činnost Amnesty International ČR, zde je bankovní kontakt: 5011017070/0100, Komerční banka

Daniel Molnár

Radostník

V neděli 31. prosince měl bratr farář Pavel Ruml hezké kázání o smíchu a úsměvu. Rozdělil smích do několik kategorií.

Smích posměšný, zlý, jedovatý, který zraňuje, další smích je veselý, nečekaný, situační, není v něm nic zlého ani smutného, dokonce prý takový smích i léčí. Ten třetí smích je šťastný, je to spíš úsměv – nemusí být příliš veselý ani nápadný.

Na našich tvářích se objevuje z vnitřního pocitu blaha a spokojenosti. Čtvrtý smích je nejdůležitější a vzniká spojením dvou výše uvedených – smíchu veselého a šťastného. Zpočátku plný absurdit a nepravděpodobných příběhů, které se nakonec stanou skutečností. Takovému smíchu se říká víra.

Je to ale zvláštní náhoda. Já jsem totiž právě v tento den přinesla na posezení ke kávě a čaji koláč zvaný „radostník“. Už několik let jsem na něj myslela a chtěla ho upéct, ale nevěděla jsem jak. On se totiž kdysi pekl na středním Slovensku na svatbách a křtinách. Proto radostník. Pokaždé, když se někdo vdával, ženil, nebo se narodilo dítě a táta je oddával nebo křtil, k nám na faru přinesli ten koláč, který se pak krájel a dával se i kostelníkům jako výslužka. My s bratrem jsme ho měli moc rádi.

Zavolala jsem kamarádce na Slovensko, ale už ani ona, ani nikdo z jejích známých recept na radostník neměl. Využila jsem internetu a zadala si heslo „radostník – recept“. Vyplatilo se. Myslím, že se koláč povedl. Má stejnou chuť, jakou jsem si pamatovala ze svého dětství.

Když jsem pak viděla, jak se sestry a bratři spokojeně usmívají při konzumaci radostníku a přípitku, který jsme měli na závěr roku 2017, měla jsem radost a usmívala jsem se taky. Protože ty úsměvy patřily do té třetí kategorie z nedělního kázání.

Přeji všem krásný a požehnaný rok 2018 plný třetích a čtvrtých smíchů a úsměvů,

Nad'a Sleziaková

P. S.: Na žádost několika sester připojuji recept na radostník.

Budeme potřebovat:

1kg mouky (1/2 kg hrubá a 1/2 kg hladká)

trochu soli

5 polévkových lžic krystalového cukru

15 dkg změkklého másla

1 vanilku nebo vanilkový cukr

1 kostku droždí

3 celá vejce

mléko – tolik, kolik ho přijme mouka

Z mléka, trochy cukru a droždí připravíme kvásek. Do mísy dáme všechny přísady, přidáme kvásek a s mlékem vypracujeme sladší těsto, které by nemělo být ani tuhé, ani příliš řídké. Necháme ho na teplém místě vykynout. Když hezky vykyne, asi dvě třetiny zlehka upravíme do připravené vymaštěné formy. Z poslední třetiny vyrobíme 3 – 4 copánky a položíme je na koláč. Necháme ještě

asi 15 minut kynout, potřeme roztopeným máslem a upečeme. Hotový, ještě teplý koláč znovu potřeme roztopeným máslem.

Sýrie v naději návratu k míru. Za jakou cenu?

Dne 23.listopadu usedla na dejvické „křeslo pro hosta“ mladá lékařka, paní Samíra Sibai. Po otci je Syřanka, po matce Češka. Narodila se zde a prožila zde prvních 5 let, pak se celá rodina odstěhovala do Sýrie. Samíra je praktikující muslimka a její život v předválečné Sýrii ukazuje na bezproblémové vztahy mezi lidmi různých náboženství. Poprvé jsme se setkali s někým, kdo po nadějném

období „syrského jara“ prožil hrůzy občanské války a poté i apokalyptické řádění tzv. Islámského státu proti všem „nevěřícím“. Za ně byli považováni nejen křesťané, ale především i nefanatičtí stoupcí majoritní muslimské víry. Přednášející na začátku ukázala s pomocí fotoprezentace běžný život v Sýrii v době míru, se zdůrazněním na tradici příbuzenské pospolitosti, jak ho znala v době svého dětství a dospívání. Lze konstatovat, že životní styl v této zemi s úžasnou kulturní historií nebyl zas tak odlišný od našeho. A to včetně totalitního režimu presidenta Háfize Asáda. Bohužel jeho nástupce v prezidentské funkci od roku 2000, syn Bašár, se chová obdobně, ne-li hůře, mimo jiné i tvrdým potlačením „syrského jara“. Paní Samira i její nejbližší rodina byla okolnostmi donucena emigrovat. V další části fotoprezentace ukázala současné trosky domovů své rodiny i četných příbuzných, z nichž někteří se stali přímými oběťmi Bašárova režimu. Potýká se se zásadní otázkou - co bude dál, kdy se bude moci vrátit bez obav o svůj život do Sýrie a vybudovat si tam nový důstojný domov? Zdůraznila i obavu, že ruská „putinovská“ pomoc v boji proti IS je zároveň zaměřená na udržení Bašára Asáda u moci, a totalita a persekuce jeho politických oponentů bude pokračovat. Závěr přednášky i následné diskuze byl věnován hledání možné pomoci zdevastované zemi. Tato těžce zkoušená země je také domovem desetitisíců křesťanů, z nichž mnozí dodnes hovoří aramejštinou, jazykem Kristovým, a v biblickém městě Antiochia (dnes je to Antakya v Turecku) založil apoštol Petr patriarchát a apoštolové Pavel a Barnabáš zde v roce 42 po Kristu založili první křesťanský sbor.

Dovětek: pár dní po přednášce dr. Sibai byla oficiálně ohlášena vojenská porážka Islámského státu. Lze doufat, že se něco změní ...?

Václav Petříček

Jubilanti v lednu

Milada ŠINDLEROVÁ	95 let	Jana PAPOUŠKOVÁ	80 let
Vladislava POTUŽÁKOVÁ	90 let	Jan CHLEBOVSKÝ	80 let
Milan BALCAR	85 let		

Já s vámi jsem po všechny dny.

Matouš 28,20

Od 6. listopadu do našeho domu a sboru přibyli noví sousedé – návštěvníci ze Skotska, manželé Mary a David Sinclairovi. Již v říjnu o jejich poslání vyšla zpráva v aktualitách na webových stránkách Skotské církve. Překlad tohoto článku Vám nyní níže přinášíme.

Publikováno 26. 10. 2017 na webu Skotské církve:

<http://www.churchofscotland.org.uk/>

tj. přímo zde:

http://www.churchofscotland.org.uk/news_and_events/news/2017/czech_republic_adventure_for_glasgow_minister

D. Molnár

Dobrodružství faráře z Glasgow v České republice

Farář z Glasgow se účastní nové náročné role v České republice

Rev Dr David Sinclair stráví příští čtyři roky v Ekumenickém oddělení Ústřední církevní kanceláře ČCE v Praze. Zaměří se na družební vztahy mezi českými sbory a církvemi v Anglicky mluvících zemích. Dr Sinclair bude organizovat zahraniční návštěvy v České republice a bude se věnovat návštěvníkům po jejich příjezdu.

Další programy a kampaně, vztahy a konexe budou součástí práce dvaadesátiletého faráře způsobem a v čase, kdy budou potřeba největší protestantské církvi s více než 260 sbory v zemi.

Dr Sinclair, který byl farářem Wellingtonského farního kostela v Glasgow od roku 2008 do září 2017, sděluje, že se spolu se svou ženou Mary těší na emigraci od 6. listopadu.

Přínos

Coby bývalý senior seniorátu Glasgow (v Angličtině výraz „moderator of presbytery“) a tajemník Církevní a sociální rady Skotské církve Dr Sinclair dodal, že nastal správný čas pro novou výzvu před odchodem do důchodu.

„Těším se na mou novou roli, bude to něco jiného,“ řekl.

„Moje práce spočívá v doprovodu a v pomoci k tomu, aby ČCE vnímala podporu, vnímala, že se s ní počítá a že přispívá do širšího církevního světa.“

Dr Sinclair od nynějška až do konce roku začíná s intenzivním kurzem Českého jazyka společně se svou manželkou, bývalou učitelkou, se kterou má dvě děti.

Dědeček čtyř vnoučat sdělil, že jeho pracovní role, kterou financuje Rada světové misie Skotské církve, také zahrnuje práci s mezinárodními subjekty a napomáhání k úspěšné spolupráci odlišných denominací.

„Budu odpovědný za udržování a rozvoj družebních vztahů mezi českými a skotskými sbory a dalšími sbory v anglicky mluvících zemích,“ dodal Dr Sinclair.

Českobratrská církev má vazby k Luterské církvi a farář Sinclair a jeho manželka mají v rámci své misie vazby na senioráty (v Angličtině výraz „presbytery“ – územní jednotky Skotské církve) Perth a Inverness.

Dr Sinclair, který vyrostl ve městě Stirling, sdělil, že prožíval s velkou radostí svou předchozí práci ve sboru Wellingtonského kostela v Glasgow. Wellingtonský sbor je v současnosti neobsazen.

„Je to výborné místo k žití, má velmi živý mezinárodní sbor, pracující se studenty z University v Glasgow,“ dodal.

„Kazatelské místo ve Wellingtonu by bylo skvělé pro někoho s vizí, představitivostí a energií posouvat věci dopředu.“

Světská pout'

Tajemník Rady světové misie Skotské církve Rev Ian Alexander poukazuje na „mnoho různých prvků“ jež má Skotská církev ve svých vazbách na Českobratrskou církev evangelickou.

„Sbory si budují pozitivní a vzrušující vazby ve vzájemných družbách,“ doplnil.

„Existuje sdílení prostřednictvím českých duchovních, kteří přicházejí na jeden rok pracovat do Skotska – společná účast na rodinných a mezinárodních táborech, vzájemná podpora svých praktických svědectví a zapojení se do společnosti – zde zejména v tématech obchodování s lidmi a podpory uprchlíků.“

„Máme velkou radost, že David a Mary půjdou podpořit práci ČCE v prohlubování jejích vazeb se sbory ve Skotsku stejně tak jako s ostatními církvemi ve světě.“

„Všechny tyto aspekty naší společné práce jsou radostné věci naší světské pouti při společném budování „těla Kristova“ a při společném hledání jak svědčit naši víru v našem světě.“

Novoroční proměna mládeže

Na předvánoční schůzce bylo odhlasováno, že mládež přenechává své jméno i místo ve sborovém životě mladším. Rozhodnutí je výsledkem již rok a půl trvajících diskusí o tom, jak má mládež vypadat, neboť většina členů chodí trvale do práce, případně dokončuje svá vysokoškolská studia, někteří pak mají i malé děti. Dejvický sbor se proto výhledově může těšit na mládež novou, jejíž jádro se již formuje kolem skupiny konfirmandů. Naše stárnoucí skupinka však nechtěla přijít o společné setkávání, transformuje se tudíž v tzv. Nedělníky, kteří se budou scházet každou třetí neděli v měsíci. Po kávě a čaji zůstanou ve sborových prostorách na společný oběd, zpívání i tradiční biblický program.

-mládež-

Křesťanská služba

Návštěva u sestry Daniely Zachové

V neděli, 17. prosince jsem byla navštívit v DS Dáblice s. Zachovou. Domluvily jsme se na 12.30 hod. Když jsem tam dorazila, sestra Zachová byla ještě v jídelně. Chvilí čekání jsem si zkrátila prohlížením nástěnky s bohatým programem na prosinec včetně návštěvy dětí ze školky a vánočně upravené

klubovny. Když potom vyšla z jídelny, šly jsme do jejího pokoje, ve kterém teď bydlí sama. Uvařila mi kávu, já jsem přinesla cukroví a povídaly jsme si téměř tři hodiny. O jejím současném životě, rodině, ale taky o našich zážitcích z minulých let coby farářských dcer a jak se to podepsalo na našich dalších osudech. Když jsem se pak podívala z okna, venku pěkně chumelilo.

S. Zachová už se huře pohybuje, ven chodí jen s holí, což jí ztěžuje návštěvu nedělních Bohoslužeb. Domluvily jsme se, že za ní občas zajdu.

DS Ďáblice na mne působil dobrým, poklidným dojmem v hezkém prostředí okolí lesa. Myslím, že to bylo pro nás obě hezké nedělní adventní odpoledne.

Nad'a Sleziačková

Umění říkat „NE“

Všichni se v životě stále učíme. Chápat druhé, chápat sebe. Pomáhat druhým, pomáhat sobě. Jednat s druhými v duchu lásky a vzájemného pochopení. Mezilidské vztahy jsou složité a jak se v nich vyznat se někdy učíme celý život. A ani na konci svých dnů si nemusíme být jisti, že jsme to zvládli.

Jednou z důležitých „disciplín“ v rámci mezilidských vztahů je umění říkat „ne“. Když něco nechci, když něco odmítám, měl bych mít možnost jasně vyjádřit svůj nesouhlas. Je proto více důvodů a jeden je pádňější než druhý:

- abych byl sám sebou;
- abych nezahlavil sám sebe;
- abych „nepáchal dobro“ tím, že zapomenu na sebe;
- abych se nesnažil zavděčit druhým.

Samozřejmě mluvíme o „ne“ v běžném životě, kdy nejde o mezní životní situace, o záchranu života, podání pomocné ruky. I když i o tom se dá diskutovat, i tam existují určitě nějaké hranice.

Víte mnoho z nás si myslí, že v tomto ohledu se umí jasně vyjádřit a jasně vymezit. Prostě vysloví své „ne“ a hotovo. Ale ono to není tak jednoduché. Není „ne“ jako „ne“. Důležité je, s jakou emocií je vysloveno. Co ho takzvaně doprovází. A jaké pocity po vyslovení onoho slůvka prožívá dotčený člověk.

A tady jsem u základu problému. Vyslovené odmítnutí by nikdy nemělo být sděleno

- s pocitem viny,
- se strachem,
- z pomsty.

Pocity viny vedou k tomu, že ostatní cítí, že si za odmítnutím nestojíte, že sám sebe vlastně zpochybňujete a podle toho se k Vám druzí budou následně chovat.

Strach, že když odmítnu, nebudou mě mít rádi, budou se na mě zlobit, vede k agresivnímu chování a agresivní „ne“ není okolím přijato. Naopak vede k odsouzení dotyčného člověka.

Pomsta je naprosto nesprávný postoj, který opět vyvolá negativní reakci a nikdy nepovede k přijetí.

Jaké by to tedy mělo být to správné „ne“?

- klidné, asertivní, ale pevné,
- láskyplné k sobě i druhým (to je opak pomsty),
- bez pocitu viny,
- beze strachu.

Věřte, že jen takové „ne“ má šanci být přijato. Každý má právo být sám sebou. Každý má právo odmítnout situace, které mu nevyhovují či které mu přinášejí bolest.

Jiřina Muzikářová

Chvilke po bohoslužbách při uvedení ghanské velvyslankyně do funkce

Kalendář na leden 2018

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	1. 1. Nový rok s VP 7. 1. 14. 1. 21. 1. 28. 1. s Našimi pěvci	Pavel Ruml Pavel Ruml Michael Otfísal Pavel Ruml Pavel Ruml
Biblická hodina	od 9. 1. v úterý v 17:30	
Děti	maminky s dětmi: vždy 1. čtvrtek v měsíci v 9, 30 4. 1. v 17:00	
Konfirmandi	pátek ve 14:30 26. – 28. 1. soustředění na Hvozdnici	
Mládež a dorost	Nedělníci 21. 1. po bohoslužbách	
X-cátníci	9. 1. v 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	7. 1. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky (do uzávěrky nedodáno)	
Klub poznávání	11. 1. návštěva výstavy “Arcivévoda Ferdinand II. Habsburský”, sraz 10,00 před Valdštejnskou jízdnou	
Křeslo pro hosta	25. 1. v 19.00 - Jindřich Šídlo k aktuální politické situaci	
Staršovstvo	4. 1. v 19:00	
Zpívání - Stodůlky	od 12. 1. pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 21. 1. 2018.

Únorové číslo vyjde 28. 1. 2018.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**

SOUTERRAIN Únor 2018

„...odpusť nám naše viny...“

Pátá prosba Otčenáše předpokládá svět, v němž je vina, vina člověka proti člověku a člověka vůči Bohu. Každá vina sama v sobě nějak zahrnuje porušení pravdy a lásky a vzbouření proti Bohu, který je „pravda“ a „láska“. Vina přivolává odplatu a tak se řetězec provinění přenáší dál. Vina je skutečná, objektivně působící destruktivní síla, která musí být překonána. Překonání viny je ústřední otázkou lidské existence a dějiny náboženství vždy nějakým způsobem krouží kolem této otázky.

Ježíš nám prosbou „odpusť nám naše viny“ říká, že vinu lze překonat pouze odpuštěním, nikoli odplatou. Odpuštění tedy musí být více než ignorování, více než přání zapomenout. Vinu je nutné zpracovat, vyléčit a tím překonat. Když Ježíš znázorňoval, jak je to s odpuštěním, použil k tomu vztah mezi věřitelem a dlužníkem. Vyprávěl krátký příběh, jímž chtěl dát cenné poučení o lidských vztazích. Mluvil o jistém králi, který chtěl účtovat se svými služebníky. Jeden z nich však měl u něho obrovský dluh a nebyl schopen jej splácet. Pán nařídil, aby on i jeho manželka a děti byli prodáni, a tak aby bylo zapláceno. Dlužník před ním padl a prosil ho: „Měj se mnou strpení, a všechno ti vrátím!“ Pán byl pohnut lítostí a jeho dluh zrušil. Onen služebník však odešel, našel jednoho spoluslužebníka, který mu dlužil pouze malou částku, a vyžadoval od něj, aby mu dluh splatil. Ačkoli jej spoluslužebník úpěnlivě prosil o smilování, onen první služebník ho dal uvrhnout do vězení, dokud všechno nesplatí. Když se o tom doslechl král, rozzlobil se. Otázal se ho: „Neměl ses také ty smilovat nad svým spoluslužebníkem, jako jsem se já smiloval nad tebou?“ A dal nemilosrdného otroka uvěznit, dokud nesplatí celý dluh. Pak Ježíš z tohoto podobenství vyvodil poučení: „Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru.“ (Mt 18:23–35)

Obsah čísla:

1-„...odpusť nám naše viny...“ | 3-Výťah z jednání staršovstva | 4-Návrh na změnu způsobu konání chrámové sbírky | 6-Jak to bylo s tou hospodou? | 8-Proč to říkat pomalu, když to jde říct rychle... | 11-Jubilanti v únoru | 11-Křeslo pro hosta | 12-Kalendář na únor 2018

Zdá se mi, že tohle podobenství je jádro Ježíšova učení a vlastně v jistém smyslu ústřední učení Nového zákona, které odlišuje křesťanství od ostatních náboženství. Lidé si často představují, že křesťanství je založeno na morálce. Na tom, že člověk nemá krást, lhát, nemá se rouhat atd. Ale to jsou všechno věci, které znaly i jiné kultury. To není novinka. Není to tedy v těch morálních normách, které jsou v 99 procentech případů totožné. To, co je v Ježíšově učení a tedy v křesťanství skutečná novinka, je právě odpouštění, které vlastně neodpovídá představě spravedlnosti. Jak je možné odpustit někomu, kdo je dlužen?! Člověk je vždycky dlužen, a zlo na světě se nedá odstranit jinak než odpuštěním. Když se mluví o penězích, tak ty se dají vrátit, ale když někdo někoho zmrzačí, nebo zabije, tak to se nedá napravit a dělat, jako by se nic nedělo. Buď je možné to mstít a zabít nebo zmrzačit dalšího nebo odpustit. To je ten propastný rozdíl mezi tou rovinou spravedlnosti, která neumí nic jiného než mstít, tedy za zabití zabít nebo zavřít do vězení, a tou rovinou milosti Boží, která umožňuje odpustit a vyžaduje to od člověka.

Ale vraťme se k slovům páte prosby Otčenáše: „...odpusť nám naše viny...“. Překlady mají buď „viny“ nebo „dluhy“. V původním řeckém slově vina nebo hřích splývají s dluhem. A právě v této formulaci, v tom splývání těch dvou významů, tkví tajemství vykoupení. V klasické představě je vina, hřích něco, co se nedá napravit nebo vzít zpátky, například zmrzačení nebo urážka. Vykoupení pak tví v tom, že Ježíš ty nenapravitelné viny mění na dluhy, tedy na něco, co se v jistém smyslu dá napravovat. Tedy ne absolutně, zabitého člověka do života nevrátíme, ale proto jsou to „dluhy“, s kterými se dá něco dělat – splácet, i když ne splatit. V Ježíšově podobenství je dluh služebníka tak velký, že je nesplacitelný, i kdyby mu někdo na splacení částečně půjčil. Patrně se tím naznačuje, že nejde jen o důsledky našich přestupků vůči Bohu, kterými se nám nahromadil obrovský dluh, který nemůžeme Bohu nikdy splatit, nýbrž o dluh, že jsme na světě, naživu a jakžtakž zdraví, že jsme občas šťastní, máme přátele a tak dále, zkrátka, co má pro nás nevyčísitelnou cenu, nevyjádřitelnou penězi. Takový dluh má každý z nás bez ohledu na to, kolik a jaké hříchy spáchal. Z tohoto hlediska, že jsme toho tolik dostali, jsou naše nároky na druhé směšné a naši povinnosti je v mezilidských vztazích mnohé nároky pustit neboli odpustit. A Ježíš připomíná, že Bůh tohle vůči nám dělá, ruší dluh, který by byl jinak připsán na náš účet, a běda tomu, kdo si toho nevšimne a rovněž tak neudělá (Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec /Mt 6:12/). Zmínil jsem, že máme dluh nesplacitelný, přesto je to dluh, a tak jde splácet a tím některé naše ničemnosti napravit, i když ne přímo. Člověk

má možnost svým životem jakoby spláčet, co provedl; tím, jak se chová, jak jedná a jak dovede odpustit.

To, že je to možné, Ježíš dosvědčil svým životem, dokonce svou smrtí na kříži. To je naše naděje a dobrá zpráva (evangelium) pro každého hříšníka, tedy pro každého z nás. Specifikum křesťanství vidím právě v tom, že je to dobrá zpráva - evangelium. Křesťanství je zpráva o něčem, co se stalo, nikoli návod na to, co musíme udělat pro Boha, ale zpráva o tom, co Bůh udělal pro nás. Sice důsledkem této dobré zprávy je to, že žijeme dobrým životem, ale primární je to, co udělal Bůh, nikoli, co máme dělat pro Boha my.

Martin Volný

Výťah z jednání staršovstva – čtvrtek 4. 1. 2018 v 19:00

- Středisko Diakonie Praha: příště volba 3 členů + 3 náhradníků do nové DR (v tom 1 + 1 zástupci zaměstnanců).
Diakonie Praha obdrží dar ve výši cca Kč 1,7 mil.
- Finanční záležitosti: celocírkevní sbírka pro bohoslovce a vikariát 6 425,- Kč (odesláno), seniorátní sbírka na Milíčovu kapli 3 830,- Kč, sbírka na pomoc ženám v Kongu 13 110,- Kč
- Příprava výročního sborového shromáždění 11. 3. 2018:
  - sborová statistika (MŠ, JM, PR v únoru) a text do Souterrainu a výroční zpráva (MŠ, JM, PR, vedoucí skupin), inventura (nová situace po úklidu)
  - aktualizace seznamu členů s hlasovacím právem únorovou schůzi (MŠ, JM, TČ)
- Obsazení druhého farářského místa: rozhodnutí o přijetí 2. kazatele na poloviční úvazek (tajnou volbou: 13 pro, 2 proti), na únorovou schůzi připravit rozepsání práce a doporučení konkrétního kandidáta sboru, upraví se pracovní náplň sborové sestry. Obojí připraví komise ve složení: br. Prosek, br. Mašek, s. Študentová, br. Heller, br. Prudký, br. Černoorský.
- Nové forma chrámové sbírky po VSS: O zavedení sbírky do „košíčků“ kolujících sálem místo pevných rozhodne VSS (hlasování staršovstva 10 pro doporučení, 5 proti), předtím br. farář informuje sbor v únorovém čísle sborového časopisu a sbírka „po sále“ se vyzkouší během některých bohoslužeb předem. Komise ve složení br. F. Härtel, br. P. Ruml, br. J. Mašek, s. M. Študentová připraví na příště návrh konkrétního uspořádání.

- Hospodářské a stavební záležitosti:
  - ozvučení sálu – vyzkoušíme obě varianty při bohoslužbách; bude prezentována – možnost podpory z mikroprojektů seniorátu (žádost do 15. 2.)
  - pokračování rozhovoru o zviditelnění sboru – do příště internetové hlasování o variantách
- Z došlé pošty:
  - ze sborové zásilky – ochrana osobních údajů a zabezpečení kartotéky, rozhodne pracovní skupina (br. P. Hejl, br. J. Mašek, s. M. Šudentová), také nové uspořádání
  - jarní bazar 14. 5. – 18. 5. 2018, na únorové schůzi rozhodnout o použití výtěžku
  - schválena žádost br. Michaela Pfanna pro přijetí na vikariát od října 2018
- Pokračující a další úkoly, různé:
  - výstava fotografií z posincových akcí ve sboru – do poloviny února
  - výstava fotografií z Diakonie od poloviny února 2018 do Velikonoc
  - termíny „vaření polévek pro bezdomovce“ v r. 2018: 15. 3., 22. 11., 19. 7. a 23. 8.
  - br. M. Volný a D. Molnár se pokusí starou skříň z kanceláře prodat
  - „ticho před bohoslužbami“ – osvědčuje se krátké preludium, když farář přichází
  - biblická hodina pro děti bude 1x měsíčně na 1,5 hod.
  - zamyšlení br. faráře po roce práce v Dejvicích.

Návrh na změnu způsobu konání chrámové sbírky

Milé sestry a milí bratři,

ještě dříve, než jsem se stal v Dejvicích farářem, byl jsem opakovaně tázán, co bych rád ve sboru změnil. Odmítal jsem to a odpovídal, že na začátku nic měnit nehodlám, když vše dobře funguje, a že na změny přijde možná čas, až se trochu rozhlédnu.

Můj následující návrh není z mé hlavy, ale byl jsem k němu opakovaně dostrkán lidmi, kteří přišli na bohoslužby zvenčí – z mých předchozích „kruhů“. Opakovaně se ptali, zdali u nás v kostele nemáme chrámovou sbírku. Košíčky u dveří zkrátka neviděli...

Dozvěděl jsem se, že toto uspořádání nastalo ve sboru až po přestěhování do nových prostorů. Ve staré modlitebně „Kujbyševce“ stál u dveří presbyter s košíčkem, podával ruku a současně košíček na sbírku odcházejícím nabízel.

Po přestěhování se zjistilo, že vchody jsou dva – vlastně tři, protože se také odchází přímo do sálu JAK, a než stavět tři presbytery (zvětšovat neúměrně služby; přibyla také služba na vaření kávy), věc se vyřešila tak, jak to máme dosud.

Výsledkem je, že v lepším případě si řada lidí košíčku nevšimne, v horším případě, když přijdou např. katolíci, sahají do košíčků a hledají v něm svícenou vodu, aby se pokřizovali. Kromě toho tento náš současný způsob neodpovídá řádům církve.

Navrhl jsem proto ve staršovstvu, abychom sbírku konali během bohoslužeb, tak jak nám „velí“ řády církve. Agenda-tedy synodem schválená (1981) bohoslužebná pomůcka-uvádí toto: „Za nejvhodnější uspořádání sbírky pokládáme její přímé zařazení do rámce služeb Božích, a to po kázání. Sbíрка je odpovědí poslušné a vděčné víry na slyšení Kristova evangelia. Připomíná nám, že všechno své, ba sami sebe máme obětovat ve službě Bohu. Sbíрку možno konat za zpěvu písně nebo během delší varhanní předehry. Vykonávají ji presbyteri (i tam, kde je dosud zařazena až na závěr bohoslužeb)“.

Mám tento způsob rád, jsem na něj zvyklý z domova i z ciziny. Košíčky posílají a přenášejí sálem presbyteri a pomocníci (někde děti), po ukončení jsou přineseny ke stolu Páně, kde se stávají součástí ohlášek a přímluvné modlitby – tedy liturgických částí bohoslužeb, které úzce souvisejí s praktickou, dělnou částí víry, a tedy také s obětí.

Staršovstvo sboru rozhodlo předložit tento návrh k hlasování a schválení Výročnímu sborovému shromáždění po představení ve sboru, které začíná tímto mým článkem a půjde přes praktické vyzkoušení během některé únorové neděle. Já bych při ní věc podrobně vysvětlil a demonstroval praktickou ukázkou tohoto způsobu. Kdo z vás by ji chtěl zažít autenticky sám, má možnost v řadě našich evangelických pražských sborů, kde je tento způsob běžný. Nejblíže k nám je to sousední sbor ve Střešovicích, dobře dostupný je sbor vinohradský.

K případným námitkám i oprávněným strachům sděluji, že tento způsob nabízí velikou svobodu – nikdo nevidí, kolik dávám; nikdo neuvidí, že nedávám nic, což je moje právo i svoboda. Jediné, co to chce, je připravit si již před bohoslužbami případný dar nebo kupon, který pak do nádoby odevzdám. Sbíрка také neprodlužuje bohoslužby.

Výhody jsou nesporné – liturgicky patří sbírka do bohoslužeb (sbírka není „dobrovolné vstupné“, ani něco rozpačitého či „nečistého“, co nesmí být ani na očích – proto nenápadně anonymně na sloupu) a je pozváním k víře, která se obětuje. Budeme v souladu a v poslušnosti s celou církví a jejími řády. S doporučením a přáním celé církve i našeho seniorátu může nás vést, v souvislosti s nastávající odlukou církve do státu, k novému přemýšlení o financích v církvi. A domnívám se, že také možná pomůže ke zvýšení výnosů ze sbírky.

(Ve srovnání se zmíněným střešovickým sborem jsou u nás roční průměrné výnosy chrámových sbírek při srovnatelné účasti násobně nižší; např. během jedné prosincové neděle 114 dospělých a 35 dětí ve střešovickém sboru vybralo 8 300,- Kč, zatímco u nás jsme ve stejnou neděli v počtu 126 (bez dětí) vybrali 1 923,- Kč).

Tak toto je můj „první nápad“ pro vás. Budeme se moci o něm svobodně rozhodnout v průběhu Výročního sborového shromáždění 11. března.

Pavel Ruml

Jak to bylo s tou hospodou?

Toto otázku mi opakovaně - letos i loni - položili někteří zpěváci z Našich Pěvců, z tenoru i z basu - čtenáři Bible. A tak se se čtenářkami a čtenáři Souterrainu podělím o svoji odpověď.

Vánoce už jsou za námi a blíží se doba postní a na jejím konci Velikonoce. O Vánocích jsme četli (a někteří i několikrát) v Lukášově evangeliu o Ježíšově narození (sedmý verš druhé kapitoly). V kralickém překladu stojí psáno: „I porodila Syna svého prvorozeného a plénkami ho obvinula, a položila jej v jeslích, neboť neměli místa v hospodě.“ V novém českém překladu Bible, který se správně jmenuje Český ekumenický překlad (oficiální zkratka ČEP) se dočteme, že: „I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem.“ Tak jak to tedy bylo - v hospodě nebo pod střechem? Jako poněkud smělý laik jak v lingvistice, tak v teologii, jsem se samozřejmě podíval do originálního řeckého textu Lukášova evangelia. A co tam stojí? „...topos en to katalymati“. O žádné střeše - řecky „stege“ - tento termín čteme např. v osmém verši osmé kapitoly Matoušova evangelia: Setník však odpověděl: „Pane, nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechem; ale řekni jen slovo, a můj sluha bude uzdraven.“ - ani zmínka! Že „topos“ znamená místo, vědí všichni, kdo se zajímají o topografii nebo dokonce studovali

vyšší matematiku a skládali zkoušku z topologie. A nebo studovali medicínu a učili se topografickou anatomii. Ale co znamená „katalymati“? Střecha to rozhodně není! Že by přece jenom hospoda a bratři Kraličtí měli pravdu? Napřed bychom si měli ujasnit, co v jejich době znamenala "hospoda". Nebylo to jenom místo, kde hosté dostanou tuplák, džbánek, džber či dokonce celý sud piva, ale především místo pohostinné, kde rádi vítají hosty. Když jsme - podle starého zpěvníku - v krásné staré bratrské písni zpívali „A když na hospodu půjdu...“, neznamenalo to, že půjdu „na pivo“, ale znamenalo to, že si půjdu lehnout, že půjdu spát. A pokud jsem zdaleka, že se po vypití těch džbánek piva dole v nálevně půjdu nahoru, do horního poschodí, ubytovat, jak bychom řekli dnes.

A tak si dovoluji budoucím překladatelům (a tím i interpretům) Bible navrhnout krásné české slovo „hostinec“. Hostinec je mnohem více, než hospoda. Představte si „zájezdní hostinec“ (někteří z mých předků, většinou učitelů, byli i formani, kteří jezdili z Plzně do Norimberku a zpátky). V tom betlémském hostinci už bylo plno, ba přeplněno, a tak se pro Josefa s Marií už nenašlo místo. Pochopitelně ne dole, v šenku, kde se pilo, ale nahoře, kde se spalo.

Hostinec asociuje hosty, pohostinnost, krásná česká slovesa jako někoho pohostit, uhostit, vazby jako „býti někde hostem“. Podstatné jméno „host“ najdeme v Bibli v prvním pádu 213 krát a ve tvarech „hosta“ 15 krát, „hostu“ 4 krát, „hostem“ 15 krát, „hosté“ 53 krát, „hostů“ 2 krát a „hosty“ 15 krát. Ale vraťme se k originálnímu řeckému textu: výraz „katalyma“, který se v Novém zákoně vyskytuje třikrát, znamená sice i "přístřeší pro cestující", já bych raději napsal "pro poutníky", ale také „místnost pro hosty“. A výraz „katalyo“, který v Novém Zákoně najdeme sedmnáctkrát, znamená kromě „vypřáhnout tažné zvíře“, „udělat zastávku“, „zastavit se“, „zdržet se“, také „odpočinout si“ nebo „přenocovat“.

Hostince sice mívají střechy, takže „pod střechou“ je svým způsobem „také pravda“, ale mívají i okna, dveře a leccos jiného. To všechno ale nedělá hostinec hostincem ! V hostinci se především ubytovávají hosté. Myslím si, že bratři Kraličtí se trefili mnohem lépe.

A ještě pro zájemce: svatý Jeroným, který na přelomu 4. a 5. století přeložil Nový Zákon do latiny, napsal „quia non erat eis locus in diversorio“, tedy „protože pro ně nebylo místo v hostinci“, reformátor Martin Luther „denn sie hatten sonst keinen Raum in der Herberge“, tedy také „v hostinci“, anglická Bible krále Jakuba má „because there was no room for them in the inn“, což je hospoda nebo hostinec (význam podstatného jména „inn“ je krásně definován jako: „an establishment providing accommodations, food, and drink, especially for

travelers“) a francouzská Jeruzalémská Bible má „à cause qu'il n'y avait point de place pour eux dans l'hôtellerie“, tedy „v pohostinství“.

Ač laik, nemohu a ani nechci zapřít po svém otci zděděnou lásku k sémantice, k hledání, osahávání a nalézání významů. A tak pro příští překladatele navrhuji (namísto „hospody“ i „střechy“) HOSTINEC.

Daniel Heller

Proč to říkat pomalu, když to jde říct rychle...

Ohlédnutí za Janou Slámovou (30. 3. 1944 – 1. 1. 2018)

Jana byla nejmladší ze tří sester Hřivnových. Starší byla Božena (provdaná Vytasilová) a nejstarší Eva (provdaná Nadrchalová). Narodila se ke konci války v rodině Víta Hřivny, úředníka na ministerstvu financí, a Jaroslavy, rozené Šustrové. Janina maminka byla s dětmi doma, když ale bylo Janě 11, maminka zemřela. Nepraktický JUDr. Ing. Hřivna pak vychovával své tři dcery sám. Pomocí mu byly dvě dobré víly Janina dětství, „bábinka“ neboli Klára Fisherová z rodiny chicagských Čermáků, vdova po prvorepublikovém generálu Ludvíku Fisherovi, s nímž si vzali Janinu budoucí matku v době jejího dospívání do Prahy na vychování, a bábiččina služebná Stázinka. Atmosféra prvorepublikové elity v padesátých letech vystrašeně zahnané do kouta, kafe a štrúdl v ozdobném porcelánu, anglická konverzace a pionýrský šátek na krku. Po jedenáctiletce bylo z kádrových důvodů vyloučeno jít studovat pedagogiku, Jana se ale dostala na ČVUT.

Tehdy už byl jejím druhým domovem evangelický sbor v Dejvicích, původně kazatelská stanice salvátorského sboru, s farářem Janem Čapkem a silnou skupinou mládeže. Čilá účast na probouzející se kultuře 60. let, samostatně chystané biblické programy, v létě společné brigády v Jeseníkách a v NDR, v neděli večer Martin ve Zdi. V tomto prostředí se potkala s Janem Slámou, farským synem z Uherského Hradiště a nyní také studentem stavební fakulty. Po svatbě v roce 1963 (vdávala se ve svých 19 letech) žili ještě pár let v Dejvicích, tam jsem se narodil já a Ondřej.

V roce 1969 zachytili manželé inzerát na kostelnické místo v Jeseníku. Fara a kamenný kostel v ohromné zahradě, z dětského pohledu hotový ráj, pro Janu a Honzu kromě pravidelného úklidu sborových prostor každoročně hektar parku ke shrabání, k tomu oba na plný úvazek ve stavební firmě Rudné doly. V Jeseníku přibyl Pavel Sivák a později Marta.

V roce 1974 se rodina přestěhovala na druhou stranu Jeseníků, do Rýmařova, města montovaných okálů. Jana jako stavařka tam po nějaké době začala na místním gymnáziu vyučovat technické obory. Učitelství byl její dávný sen a tak po večerech pilně doháněla, „předžvejkávala“ jak říkala, látku, kterou velely osnovy. Kde mohla, tam si ale – třeba i v deskriptivní geometrii – odskakovala k tématům ze života, jako byly rodinné a partnerské vztahy, smysl práce apod. Zažil jsem několikrát, že se ve třídě zmožené únavou z vektorů a kružnic na tabuli ozvalo z lavic: „soudružko, pojďte si raději povídat...“

V Rýmařově v evangelickém sboru našli Slámovi úplně jinou formu křesťanství, než jakou znali z Dejvic. Kazatel Jan Trnka byl odchovancem probuzenecké Snahy, sbor se skládal z proletářů ze všech koutů Moravy a Slovenska, kteří přišli osídlit Sudety, i z několika dalších odsunutých sem jakoby do vyhnanství. V okolí Rýmařova působilo několik výrazných kněží nebo kazatelů svobodných církví. I když doma dál platilo za státní svátek, když k nám na návštěvu přijel někdo z dejvické minulosti, Jana s Honzou v osmdesátých letech stále víc objevovali půvaby piteistické a katolicko-charismatické víry. Ta se v rozkopaném pohraničí jevila jako mnohem životnější, existenciálnější a terénu přiměřenější forma křesťanství. Vzpomínám si, jak Jana na oslavě padesátin Honzy Čapka na Sázavě v roce 1984 vyrazila dech Ladislavu Hejdánkovi, který v diskusi mobilizoval evangelíky k intelektuální práci, jinak nás – varoval – – katolíci převálcují. Na to Jana prohlásila, že nechápe, proč bychom se měli – – cituji – „s katolíky pořád casnovat, když my v Rýmařově s nimi máme tak báječné vztahy“.

Idyla na rýmařovské gymnáziu skončila, když jsem se po maturitě v roce 1985 přihlásil na teologii. Po sérii nátlakových pohovorů v té škole zrušili předměty, které Jana vyučovala, a přiměli ji k odchodu. Zklamalo a mrzelo ji tehdy mlčení některých, o to vděčnější byla za podporu jiných. Rád bych zmínil slova tehdejšího ředitele podniku Okal Jana Žižky, který v době vrcholícího tlaku ve škole Honzovi řekl: „Neboj se, já tu tvoji zaměstnám, jako inženýrku“. A jak řekl, tak učinil.

V roce 1987 se Slámovi přestěhovali do Brna, kde tehdy žili Honzovi rodiče a kde si s jejich pomocí koupili dům. Listopad 1989 zastihl Janu Slámovou jako pečovatelku. Zřejmě to byla i tato čerstvá zkušenost, že hned zkraje svobodné doby rozjela spolu s několika přáteli školu, která měla v Brně křesťansky i odborně připravit mládež pro diakonickou práci. O této bohatýrské etapě (či přesněji etapě amazonské, táhly ji hlavně tři silné Jany – Slámová, Kašparová a Nechutová, ale také právník Vláďa Ptáček) by mohli podrobněji povědět jiní,

kteří u začátků Evangelické akademie v Brně stáli spolu s ní, ať jako učitelé, nebo jako studenti. Janě tou prací narostla křídla. Probudilo se v ní umění improvizace, praktičnosti a rychlého rozhodování. Jako ředitelka školu provedla několika vlnami akreditací, řešila bezpočet pedagogických a technických problémů – i rodinné poměry studentů. Hodně se trápila otázkou, jak zajistit křesťanský charakter školy. Doma se nám někdy zdálo, že nám Evangelická akademie sežrala maminku. V té době jsme už ale my děti byly venku z hnízda nebo se k tomu právě chystaly. Honza tehdy přijal místo stavebního tajemníka na synodní radě, přes týden a někdy i přes víkend zůstával v Praze. Manželství Slámových si v té době navléklo pruhovaný dres námořníků.

Poslední více než desetiletou etapu strávila Jana, tehdy již v důchodu spolu se staronovým Brňákem Honzou, nyní již zase Jenouškem, jako babička postupně devíti vnoučat a jako presbyterka židenického sboru. Nám potomkům říkávala, že když nemůže spát, tak se za nás modlí. Ráda četla duchovní brožurky a občas přišla s nějakou základní a osobní teologickou otázkou, kterou normálně dospělí už mají dávno vyřešenou. Měla několik celoživotních kamarádek z brigád, z Dejvic, z Německa i tady z Brna. Když mívala hodinu a půl obsazený telefon, mohla za to některá z nich. O mateřskou a babičkovskou pozornost u ní člověk musel někdy trochu zabojovat s Evangelickou akademií nebo s židenickým sborem, se spoustou přátel, s nějakou politickou nebo teologickou otázkou. Na řadu věcí měla poměrně silný názor a zpravidla považovala za škodu nechat si ho pro sebe. Řídila se přitom zásadou „proč to říkat pomalu, když to jde říct rychle, proč to říkat oklikou, když to jde říct přímo“.

Byla mistryní včasných odchodů: nikde moc dlouho nezaclánět, aby si za mými zády nešpítali, kdy už odejde. V tomhle stylu nakonec odešla definitivně. Tu poslední etapu žili Jana a Honza v jednom domě s rodinou syna Ondřeje a Reginy Slámových. Ondřejovi a Regině, profesí paliativním lékařům, patří ohromný dík celé širší rodiny za to, že se o Janu v jejích posledních měsících a řádově intenzivněji pak v posledních týdnech tak krásně starali. Pánu Bohu dík za celý její život. A dík i všem ostatním, kdo na ni vlídně vzpomínají.

Petr Sláma, syn

Milý Petře,

ano, sbor již, péči sborové sestry, zrozeslal to smutné oznámení, které se hluboce dotýká především i mnohých nás, kteří jsme s maminkou ve sboru žili od dětství – a i díky jí jsme si užili krásná léta duchovního dospívání: Tehdejší dejvický vikář Honza Čapek okamžitě rozpoznal autoritu a zodpovědnost Jany Hřivnové, ustanovil ji předsedkyní naší mládeže a dodnes ji vidím, jak ona, měsíc co měsíc,

rozevírala sešit s naší účastí, a hlavně s programy, aby nás měla k přihlášení se k nim. Jak jistě z domova víš, i mnozí z nás - víceméně my spolukonfirmandi, jsme několikrát spoluprožívali i letní prázdniny - voda, brigády, hory a i jiné výlety - a co je nejbohatší, i v posledních letech společná setkávání, která maminka, ani přes veliké rodinné i společenské vytížení, neodmítala.

A posléze jsme vzájemně na modlitbách sledovali mamčin stav a i my nyní, spolu s Vaší bohatou rodinou, se v hluboké víře těšíme, že její bohatá a krásná duše spočinula u Pána. Já každopádně se těším i na setkání s Vámi všemi při rozloučení s Vaší maminkou ve sboru.

S účastí a se srdečným pozdravem Vaší rodině a zejména tatínkovi, Marek Světlík

Jubilanti v únoru

Milada BETKOVÁ	98 let	Drago FIŠER	93 let
Hana ADAMOVÁ	95 let	Jarmila DRAHOKOUPILOVÁ	91 let
Světla BEDRUNKOVÁ	94 let	Ludmila JANSKÁ	80 let

Ani ve stáří a v šedinách mě, Bože, neopouštěj.

Žalmy 71,18

Křeslo pro hosta

V únoru se sejdeme s hudebním kritikem **Jiřím Černým**, tentokrát v **úterý 27. 2.**

Jiří Černý byl v 50. letech zástupce mládeže ve staršovstvu ČCE na Vinohradech. V našem sboru už jednou byl, 29. 3. 1999, tehdy se svým poslechovým pořadem. Každé pondělí v 21 hodin má v Českém rozhlasě – Dvojce, svou hodinovou poslechovku Klub osamělých srdcí Seržanta Pepře.

NEZAPOMEŇTE!!! 11. 3. 2018 Výroční sborové shromáždění

Kalendář na únor 2017

Bohoslužby	4. 2. s VP	Pavel Ruml
ve sboru -	11. 2.	Magdaléna Trgalová
neděle 9:30	18. 2. s VP, 1. postní	Pavel Ruml
	25. 2.	Pavel Ruml
	4. 3. s VP	Pavel Ruml
Biblická hodina	v úterý v 17:30	
Děti	maminky s dětmi: vždy 1. čtvrtek v měsíci v 9:30 1. 2. v 17:00	
Konfirmandi	pátek ve 14:30 (mimo prázdniny) setkání s rodiči konfirmandů po bohoslužbách 25. 2.	
Nedělníci	vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách	
X-cátníci	13. 2. v 19:00, teologie knihy Daniel	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	4. 2. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	8. 2. 2018 v 9:30 Světlo a stín v obrazech, připraví Jana Kohoutová.	
Křeslo pro hosta	v úterý 27. 2. Jiří Černý	
Staršovstvo	1. 2. v 19:00	
Zpívání - Stodůlky	od 16. 2. pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 18. 2. 2018.

Březnové číslo vyjde 25. 2. 2018.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**

SOUTERRAIN Březen 2018

Půst

Je zajímavé si všimnout, jak i v samotné bibli se pojetí postu vyvíjelo a měnilo. Od vyloženě náboženského, kultického úkonu, jehož smyslem měla být např. příprava na hledání Boží vůle či snaha usmířit Boha, k praxi, která měla mít vyloženě sociální rozměr. O první postní neděli jsme si četli z proroka Izaiáše toto: „Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidíš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi?“

S vytrácející se vírou v Boha zůstává z půstu soběstředná péče o vlastní zdraví a často beznadějný boj proti obezitě.

Obojí nicméně vyjadřuje jediné. Velmi často měl a má člověk víc, než potřebuje k živobytí. Člověk žijící z nadbytku. Lidé žijící z víry poznávají, že o nadbytku je třeba přemýšlet a že je správné se o něj dělit. A že je dobře si něco „utrhnout od úst“.

Postní období je pro církve jistě také velikou příležitostí, aby vzpomněla na řadu chudáků, kteří nikdy v životě nepochopí snahu části lidstva nějak „pracovat s nadbytkem“, protože jej sami nikdy nepoznají. Mnoho lidí v našem světě živoří na hranici bídy či přežití. Týká se to často i dětí. Mnozí takoví nemají z čeho slevit, nemají kam ustoupit, co si odepřít, jsou zahrání ke zdi. Také my v církvi budeme moci během postního období reagovat na bídu ve světě sbírkou na Diakonii. Její výtěžek bude určen na pomoc těm, kteří uprchli před válkou v Sýrii.

Staršovstvo rozhodlo, že ji vykonáme během Výročního sborového shromáždění. To je víc než symbolické, protože během těchto „byrokraticky“ povinných bohoslužeb, můžeme prožívat také velikou vděčnost za „nadbytek“.

Obsah čísla:

1-Půst | 2-Výtah z jednání staršovstva | 4-Statistika za rok 2017 | 9-Čím jsme žili v roce 2017 | 17-Vzpomínka na Milenu Tůmovou | 19-Jubilanti v březnu | 19-Dobročinnost | 20-Změna způsobu konání chrámové sbírky? | 21-Slovo-ticho-Dejvice | 22-Parament | 23-Naši pěvci zpívají Händela | 24-Životní úkoly | 25-Historické okénko | 28-Kalendář na březen 2018

kterého se dostává v kostele, ve sboru a v církvi. Budeme rekapitulovat a uzavírat loňský rok; při pohledu na něj nelze reagovat jinak, než vděčností. Bohu díky za všechny dary, které jsme z milosti Boží dostali.

V tomto čísle Souterrainu najdete – jako přílohu – letáček „Na cestě k samofinancování“. Církev se chce také tímto způsobem zodpovědně a dlouhodobě připravovat na svoje svobodné hospodaření. Chceme tak činit i my, jako křesťané v Dejvicích, kteří víme, že nám je hodně dáváno, a proto také rádi hodně dáváme.

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 1. 2. 2018 v 19:00

- Duchovenská práce a další shromáždění ve sboru - viz Souterrain a sborový web: 25. 2. bohoslužby Pavel Ruml 4. 3. Pavel Ruml VP
11. 3. Pavel Ruml VSS 18. 3. O. Mrázková (P. Ruml Roudnice)
- Dejvické křeslo pro hosta: 27. 2. – Jíří Černý, hudební kritik
- Středisko Diakonie Praha: volba 3 členů + 3 náhradníků do nové DR střediska Diakonie Praha – členové: D. Caldová, K. Sýkora a A. Kunová; náhradníci: P. Ruml, J. Petříček a Irena Kovaříková
  - druhý únorový týden bude instalována ve sboru výstava Diakonie Praha
- Finanční záležitosti: celocírkevní sbírka na tisk na postní neděli, tj. 18. 2. 2018
  - Diakonie – prosí o sbírku na pomoc syrským uprchlíkům - v den konání VSS 11. 3. 2018
- Příprava výročního sborového shromáždění - 11. března
  - T. Černohorský – koncept hospodářské zprávy a rozpočtu, on-line výkaz pro SR
  - sborová statistika a „Čím jsme žili v roce 2017“
  - seznam členů s hlasovacím právem - kontrola při staršovstvu, po doplnění připomínek bude vyvěšen na nástěnce ke kontrole a úpravám všemi členy sboru
  - inventura – M. Volný, J. Petříček, M. Študentová – hotová - kopii dát do účetnictví
- Obsazení druhého farářského místa: doporučíme sboru jako kandidátku

Magdalénu Trgalovou – schváleno

- po zvážení výhod a nevýhod rozhodnuto pro dobu povolání 3 roky do 31. 8. 2021 – sjednocení s br. farářem
- Nové forma chrámové sbírky po VSS: ve sborovém časopise již vyšel článek br.faráře
  - před rozhodováním VSS ji 25. 2. 2018 F. Härtel představí sboru a bude zkusmo vykonána
- Hospodářské a stavební záležitosti: ozvučení sálu - zkoušky začnou při bohoslužbách 4. 2. a 11. 2.
- Z došlé pošty: kam budeme směřovat výtěžek jarního bazaru 14. 5. 2018 – 18. 5. 2018
  - dvě sborové zásilky ze SR – rozeslány presbyterům
  - CČH 5. 3. 2018 v 16:00 hod. setkání k 168. výročí narození T. G. M. – viz nástěnka
  - nabídka kurzů pro všechny věkové skupiny na nejbližší období – viz nástěnka
  - přehled všech akcí ČCE v roce 2018 – viz nástěnka
- Pokračující a další úkoly, různé: připomenutí povinností službu konajícího presbytera
  - je důležité prinášet podněty a připomínky ze sboru na jednání staršovstva, nebo aspoň informovat br. faráře, kurátora nebo sborovou sestru
  - výstava k výročí reformace – rezervována na říjen 2018 – P. Ruml
  - prodej skříně z kanceláře – zatím bez reakce – M. Volný a D. Molnár
  - koncert Slávka Klecandra – předběžně 20. 9. 2018 19:00 hod.
  - ztišení před a po bohoslužbách, částečně již řeší krátké preludium; doplnit krátké postludium
  - kalichy – postříbření do 1. postní neděle
  - víno k VP - také nealkoholické – nenabízet možnost veřejně
  - Souterrain – po VSS snížit náklad – v poslední době zbývá větší počet výtisků, větší počet čtenářů si sborový časopis přečte přímo na webu
  - NKD, EK – na rok 2019 budou obě publikace pouze na objednání
  - některou neděli po Velikonocích koncert Evangswingu
  - plán investic a jejich priorit - připraví br. Černoorský, J. Stoklasová, K. Sýkora

Statistika za rok 2017

K bohoslužbám jsme se sešli celkem 56 x za průměrné účasti 102

VP jsme slavili 18x za průměrné účasti 80

Nedělní škola byla 41x za průměrné účasti 13 dětí

Počet členů sboru: 562

Počet dárců na potřeby sboru a církve: 147, v tom 14 nových

Biblická hodina (organizaci má na starosti Pavel Prosek)
od podzimu do svatodušních svátků každé úterý v podvečer
celkem 30x za průměrné účasti 11

V roce 2017 jsme se s naším farářem věnovali knize Skutků apoštolů

Biblická hodina pro mladší děti (Pavel Ruml)
scházejí se 1x měsíčně ve čtvrtek navečer (cílem by měla být pravidelná
biblická hodina pro děti každý týden)
celkem 10x za průměrné účasti 3 kluci

Maminky s dětmi (organizuje Pavla Hájičková)
Maminky s dětmi se sešly 9x, průměrná účast 5 maminek a 5 dětí
Dejvické maminky se schází každý první čtvrtek od 9:30 do 11:00. Tento
kroužek vznikl, proto, aby si maminky jednou za měsíc odpočaly od
každodenního stereotypu a dozvěděly se něco nového. Zpravidla začínáme
zpíváním při kytáře a potom hovorem o dětech.
Zatímco si děti hrají, probíráme dále různá náhodně zvolená náboženská či
politická témata. Minulý rok jsme si představily některé zajímavé knižní tituly,
sestra Stoklasová nás zasvětila do významu vitráží v modlitebně, sestra
Šídlová nám objasnila některé aspekty českého způsobu vedení politiky a já
jsem celý rok přispívala na téma Kateřina Lutherová. Dále jsme probraly např.
výhody a nevýhody celibátu, financování církve či postavení žen v církvi.
Děkujeme sestře Petříčkové za „babičkování“ a panu faráři za příspěvky.

Konfirmační cvičení (Pavel Ruml)
14x, účast 4 – práce s biblí; vlastní katechismus; samostatnost ve vyjádřeních
- konfirmace v květnu 2018

Náboženství v ZŠ Suchdol (Pavel Ruml)
15x za průměrné účasti 3, od ledna 2018 zrušeno, žáci přešli do ŘK farnosti,
kam patří
- nová nabídka náboženství ve škole - v září 2018

Zpívání s dětmi (Judith Stoklasová)

Děti v roce 2017 zpívaly při bohoslužbách 3x společně s Našimi pěvci a v rámci vánočního divadla

Klub poznávání (organizují Marta Petříčková a Draga Bošková)

celkem 10x za průměrné účasti 13 lidí

Otevřená skupina aktivních seniorů, schází se většinou druhý čtvrtek v měsíci, navštěvuje s odborným výkladem výstavy a zamýšlí se nad různými tématy s hosty

X-cátníci (organizaci má na starosti Martin Volný)

celkem 10x za průměrné účasti 8

Mezigenerační skupina se schází 1x měsíčně a zamýšlí se nad základními biblickými pojmy. V roce 2017 se zabývali tématem biblický kánon. Nejprve si v několika sezeních nastínili celkovou problematiku vzniku a utřídění biblických spisů a pak teprve zabrousili na konkrétní knihy. Každý ze skupinky si vybral svoji oblíbenou biblickou knihu a podle svého vztahu k ní nám o ní poreferoval.

Dejvické křeslo pro hosta (organizuje Marta Študentová)

celkem 8x za průměrné účasti 31

Otevřená skupina nejen členů sboru, hosté jsou zváni tak, aby pokrývali aktuální, závažná či zajímavá témata. Schází se 1x měsíčně.

Mládež

scházela se pravidelně 1x za 14 dní

celkem 17x za průměrné účasti 5

Programy si připravují sami, z duchovních třeba kontinuální společné čtení Matouše, nebo postupné diskuse nad vyznáním víry podle Lutherova Velkého katechismu. Skupina je namíchaná jak ekumenicky, tak ve smyslu rodilí Dejvičáci + příšedší.

Od ledna přenechávají mládež budoucím mládežníkům, současným konfirmandům, a fungují pod názvem "nedělníci" (viz Čapkovi "pátečníci") dál, ale s odlišným režimem.

Staršovstvo

Předsedou byl zvolen farář Pavel Ruml

Sešlo se k jednání 10x za průměrné účasti 15 členů a 3 náhradníků

Křesťanská služba (organizuje Mirjam Růžková)

celkem 9x za průměrné účasti 8

Křesťanská služba se stará o doručování přání k narozeninám seniorům. První přání dostanou 60letí, pak v 65 letech a od 70 výše každý rok. Jde o to, že tímto způsobem mapujeme situaci seniorů i na okraji sboru. Poznatky se zapisují a jsou pak dále vyhodnocovány.

V křesťanské službě působí:

Mirjam Růžková, Daniel Henych, Jana Jasná, Jana Poláčková, Jana Oliveriusová, Jindra Zukalová, Jana Kohoutová, Hana Volná, Jarmila Nedvídková, Marta Študentová

Hodina pohybu (vede Jana Prosková)

celkem 7x za průměrné účasti 7

Určeno pro všechny, kteří mají v pondělí odpoledne čas. Skupina se schází zpravidla 1-2x do měsíce a pod vedením Jany Proskové cvičí-tančí při hudbě.

Naši pěvci (v roce 2017 vedl Filip Hanuš Härtel a Lydie Härtelová)

Počet členů: 45-50

Zkouší každou středu, vystoupení v Dejvicích (4x za rok)

koncerty: Vyšehrad, Břevnovský klášter (svěcení starokatolického biskupa), 2x Vánoční koncert (v husitském kostele na Praze 6 a U Salvátora)

benefiční koncerty: u sv. Fabiána a Šebestiána pro Domov svaté rodiny, Vinohrady (benefiční koncert pro Milíčovu kapli)

Průměr. účast na vystoupení: 43

Počet zkoušek: asi 40

Průměrná účast na zkoušce: asi 35

Dejvický Evangswing

Pavel Prosek (kapelník), Kryštof Sýkora, Daniel Heller, Michal Heller, Hana Chvojová, Wanda Dobrovská

2x vystoupení Zpíváme a svítáme ve sboru v Dejvicích, dále hraní při sborovém odpoledni.

Swingová skupina, zkouší v prostorách našeho sboru zpravidla v pondělí navečer

Zpívání ve Stodůlkách

28x, průměrná účast 20

Pavel Ruml, Michal Heller, Karolína Härtelová, Honza Machovec

Za kazatelnou jsme přivítali tyto kazatele:

Pavel Ruml 35x, Zdeněk Susa 3x, Petr Gallus 2x, Michael Otrísal 2x, Magdaléna Trgalová 2x, Martin Prudký 2x, dále pak Jaroslav Pechar,

Leonardo Teca, Daniel Henych, Elen Plzáková, Ester Čašková, Blahoslav Hájek, Jiří Tengler, Tabita Landová, Pavel Kalus, děti z NŠ

Na varhany nás doprovázeli:

Pavel Prosek 22x, Filip Hartel 8x, Tomáš Černohorský 6x, Lydie Hartelová 12x, Vít Henych 3x, Daniel Henych 1x, instrumentalisté 2x

V Nedělní škole učili (organizačně zajišťuje Ivana Hellerová):

Härtelová K., Hejl B., Hejlová A., Heller D., Hellerová I., Hellerová M., Henych V., Mužíková G., Petříček J., Petříčková M., Stoklasa M., Sýkora K. a Tichá K. (13 lidí).

V 1. pol. se probíraly ze SZ knihy Královské, Jonáš, Paralipomenon, Jeremiáš, Ezechiel, Žalmy, Daniel, Ester, Ezdráš, Nehemiáš, Izajáš a ve 2. pol. se probíralo evangelium dle Marka.

Biblické hodiny vedli:

Pavel Ruml, Daniel Henych

Posezení u kávy a čaje připravovaly sestry:

Oliveriusová Jana, Petříčková Marta, Černohorská Jiřina, Minárová Bohunka, Sleziačková Naděžda, Jílková Martina, Dobrovská/Javornická, Zukalová Jindra, Prosková Jana, Uhlířová Marie, Caldová Dana, Susová Marie, Jechová Květa, Kohoutová Jana, Janská Ludmila, Nedvídková Jarmila

Pokladnu vede Vladimír Jenček, zástupce je Jiří Svatoň

Finanční věci má na starosti Tomáš Černohorský

O církevní tisk a prodej knih se stará Marta Petříčková

O zásoby v kuchyni a vaření pro bezdomovce se stará Martina Jílková

Souterrain připravují a vydávají manželé Eva a Dan Henychovi

Přání pro křesťanskou službu maluje a dodává Madlena Prachenská

Ekumenická setkání:

Bohoslužba za krajinu na Sedleckých skalách

Bohoslužba v Nebušicích 17. listopadu

Setkání s Biblií a koledami na Suchdole

Ekumenická snídaně ve sboru (pravidelné setkání duchovních z Prahy 6 – na jaře a na podzim v různých sborech a farnostech za stoupající účasti a zájmu)

Charitativní akce:

- Koncert Tomáše Najbrta pro Cestu domů u příležitosti 60. narozenin našeho faráře a sborové sestry výnos 23 000,- Kč
- Vaření polévky pro poutníky z Berlína do Aleppa

- Bazar šatstva v prostorách našeho sboru pro Diakonii Praha ve Stodůlkách – výnos 106 265,- Kč
- Spoluúčast na organizaci benefičního pásma koncertů Dobrá volba pro Diakonii (na Vinohradech)
- Sbírka pro Barmu 4 223,- Kč
- Polévka a chleby pro bezdomovce 3x
- Podzimní bazar plodů pro křesťanskou službu (Bošková, Kohoutová, Cihlová), výnos asi 5 200,- Kč
- Marathon dopisů pro Amnesty International - ve sboru bylo sepsáno a odesláno 83 dopisů, poštovné bylo uhrazeno sbírkou, ze které zbylo 853,- Kč, které jsme následně odeslali jako dar Amnesty International ČR.

Adopce na dálku:

Mají na starost Jarmila Dvořáková a Jan Mašek

- platíme školné 10 dětem na základních a středních školách v Kongu
- účastní se 25 členů sboru
- odesláno i přes potíže s bankovním převodem 2 900,- USD (64 680,- Kč vč. poplatků)

Celosborové akce:

- výročí stěhování sboru do Wintrovy ulice - společné odpoledne
- sborová dovolená v rakouských Alpách
- sborový výlet do Roudnice nad Labem a okolí

Významná akce:

- instalace našeho faráře Pavla Rumla

Ze sboru se odstěhovali: ---

Do sboru se přistěhovali:

rodina Gallusova z Brna

rodina Kuthanova

Pokřtěni byli:

Adéla Minárová, Antonín Gallus, Lucie Wohlrabová, Kristýna Horská

Rozloučili jsme se s těmito sestrami:

Věra Benešová, Marie Uhlířová, Marta Klemperová, Jaroslava Svobodová, Kamila Machotková

Marta Študentová, Jan Mašek, Pavel Ruml

Čím jsme žili v roce 2017

LEDEN

- v rámci týdne modliteb za jednotu křesťanů jsme pozváni ke sv. Gothardovi
- vaříme polévku poutníkům z Berlína do Aleppa
- benefiční koncert Tomáše Najbrta pro Cestu domů (60. narozeniny Pavla Rumla a Marty Študentové)
- začíná konfirmační cvičení, zatím jednou za měsíc po bohoslužbách
- Setkání s hostem: Matěj Novák - vnuk Věry Hromádkové, dcery spoluzakladatele společnosti Koh-i-noor Jindřicha Waldese. Matěj pracuje pro Nadaci Billa Gatese
- Klub poznávání: životní zkušenosti Pavla Proska
- rozloučili jsme se se sestrou Alenou Hrabákovou, která zemřela koncem prosince
- bratr Fišer je v nemocnici

ÚNOR

- instalace našeho faráře Pavla Rumla, kromě Miloše Rejchta jsme se setkali se všemi bývalými faráři našeho sboru, instalaci vedl pražský konsenior Petr Fírbas

Instalace faráře Pavla Rumla v DS (2017-02-19)

- Evangswing a pražská mládež zpívají ze Svítáku
- setkání se studenty ETF - Pane, nauč nás modlit se

- Naši pěvci při bohoslužbách
- hledáme někoho na úklid sborových prostor
- Setkání s hostem: Sagar Rakín původem z Afghánistánu o životě tam i zde a o jejich restauraci na Vinohradech
- Klub poznávání: Jana Kohoutová - jak žili naši předci
- sestra Adamová se dožila krásných 94 let

BŘEZEN

- výroční sborové shromáždění
- naše děti přespaly v kostele ve Střešovicích, kde vařily postní polévku, výtěžek půjde na celocírkevní postní sbírku Diakonie pro děti v Barmě, v Dejvicích jsme vybrali na tento účel 4 253,- Kč
- náš sbor se zapojuje do projektu vaření polévek pro bezdomovce
- setkání u pomníku škpt. Morávka spolu se střešovickými

Každoroční setkání u pomníčku hrdiny št. kapitána V. Morávka (2017-03-19)

- Klub poznávání: život Židů od kolébky po hrob, zvyky a tradice, M. Študentová
- zemřela sestra Věra Benešová

DUBEN

- sborová anketa k ozvučení sálu
- Naši pěvci zpívají na Vyšehradě

Velikonoční koncert NP na Vyšehradě (2017-04-05)

- Naši pěvci v kostele Fabiána a Šebestiána - benefiční koncert na podporu terapeutických aktivit Domova svaté rodiny
- Dejvické křeslo pro hosta: Bohdan Pivoňka o práci vězeňského kaplana
- Klub poznávání: DVD o Lisabonu
- bratr Fišer se přestěhoval do Rychnova nad Kněžnou
- bratr Gerhard Frey-Reininghaus ukončil svoji práci tajemníka pro ekumenu
- celocírkevní sbírka na Barmu: 4 223,- Kč
- celocírkevní sbírka na tisk: 3 443,- Kč
- hlavní dar lásky JJ: 14 507,- Kč

KVĚTEN

- v prostorách sboru se uskutečnil bazar šatstva pro Diakonii Praha ve Stodůlkách, výnos 106 265,- Kč
- - ekumenická bohoslužba za krajinu
- Dejvické křeslo pro hosta: Pavel Benedikt Stránský, nový starokatolický biskup
- Klub poznávání: Bubenečské vily, Stáňa Hřebíčková
- zemřela Maruška Uhlířová, bývalá presbyterka
- zemřela sestra Marta Klemperová
- celocírkevní sbírka JJ: 50 790,- Kč
- celocírkevní sbírka pro Diakonii: 2 840,- Kč

ČERVEN

- Naši pěvci: hudební nešpory v Dejvicích
- výlet dětí a přespání ve sboru (Judith Stoklasová, Marta Študentová)
- zpíváme a svítáme s naším Evangwingem
- vyhlášen generální úklid sborových prostor
- ukončena výuka náboženství na škole v Suchdole – 3 účastníci přecházejí k přípravě na sv. přijímání v řím. kat. Farnostech
- představení nových členů sboru - rodina Kuthanova
- Klub poznávání - návštěva výstavy v domě U Zlatého prstenu
- zemřela sestra Kamila Machotková
- celocírkevní sbírka na solidaritu sborů: 5 330,- Kč

ČERVENEC

- sborová dovolená v Alpách (organizovali manželé Tichých jr.)

Alpy - Služba připravuje večeři (2017-07-07)

- chleby pro bezdomovce
- křest Adélky Minárové
- kulaté narozeniny bývalého dlouholetého kurátora našeho sboru a věrného varhaníka Pavla Proska

SRPEN

- děti na táboře společně se střešovickými a nosislavskými
- začala úprava podlahy v prostorách NŠ a malování za velké pomoci bratra faráře, Martina Volného a Dana Molnára, začne úprava sborové kanceláře

Křest Adély Minářové (2017-07-16)

ZÁŘÍ

Pavel Prosek slaví 80 (2017-09-03)

- sborový výlet do Roudnice a okolí
- úklid prostor pro NŠ a vystěhování kanceláře - úprava podlahy
- zahájení pravidelných biblických hodin – děti 1x měsíčně, konfirmandi každý pátek, Stodůlky
- br. farář se 2x týdně účastní tréninků chlapců do 13 let na Dukle Praha
- informace o Mariánském sloupu na Staroměstském náměstí

- Klub poznávání: Z dějin antické filosofie a umění, Jana Kohoutová
- Dejvické křeslo pro hosta: Věra Sosnarová, která přežila dlouhodobý pobyt v gulagu
- vyhlášena krabicová sbírka na podporu Památníku toleranční doby ve Vysoké u Mělníka, výtěžek 5 130,- Kč
- sbírka na celocírkevní křesťanskou službu: 2 533,- Kč

ŘÍJEN

- spoluúčast na organizaci benefičního pásma koncertů na Vinohradech pro Diakonii Praha, středisko ve Strašnicích
- benefiční koncert Našich pěvců na Vinohradech pro Milíčovu kapli
- slavnostní ustavení nového sborového kantora Filipa Hanuše Härtela

Symbolické předání taktovky Filipovi Härtelovi (2017-10-15)

- Pavel Ruml vedl mimořádné bohoslužby u Klimenta u příležitosti ustavení do funkce nové velvyslankyně Ghany
- akce Na biblickou v montérkách - společný úklid a stěhování do kanceláře
- Dejvické křeslo pro hosta: Jakob Wilke - situace v Turecku
- Klub poznávání: Počátky křesťanství v Čechách, A. Štěpánová
- křest Kristýny Horské
- bazar podzimních plodů pro dejvickou křesťanskou službu 5 200,- Kč
- celocírkevní sbírka na Fond charitativní pomoci: 7 002,- Kč
- zahájena mimořádná celocírkevní sbírka na pomoc ženám v Kongu: 13 110,- Kč

- odeslání daru na školné pro 10 dětí v Kongu v rámci adopce na dálku

LISTOPAD

- vaření polévky pro bezdomovce
- zpíváme a svítáme s naším Evangwingem

Evangwing (2017-11-26)

- slavnostní otevření opravené Milíčovy kaple v Malešicích
- ekumenická snídane duchovních zástupců křesťanských církví na Praze 6 u nás ve sboru (pravidelná setkání v různých farnostech, 2x do roka)
- Dejvické křeslo pro hosta: česko-syrská lékařka Samíra Sibai o situaci v Sýrii před a během občanské války
- Klub poznávání: Dopisy Marie Terezie dětem - Stáňa Hřebíčková
- křest Lucie Wohrabové
- oslava narozenin dlouholetého presbytera Zdeňka Susy
- sbírka pro Diakonii Praha - středisko ve Strašnicích: 6 275,- Kč

PROSINEC

- Vánoční sborový dopis v Souterrainu
- celý advent byla vysluhována VP každé bohoslužby (vyjma dětských)
- 3. adventní neděli dětské bohoslužby (Judith Stoklasová a Karolína Härtelová), společný oběd a Evangwing
- při silvestrovských bohoslužbách vzpomínka na zemřelé z našeho sboru (tradiční silvestrovské podvečerní posezení se letos - na žádost organizátorů - nekonalo)

- na nástěnce vyvěšen seznam seniorů, členové sboru jsou vyzýváni k návštěvám
- prodej výrobků ze Stodůlek
- prodej Obchůdku jednoho světa
- prodejní výstava obrazů Simonetty Šmidové
- maraton dopisů pro Amnesty International, organizoval Dan Molnár

Maraton psaní dopisů (2017-12-17)

Lucinka Troupová s Ondrou Petříčkem o vánoční besídce (2017-12-17)

- vánoční koncert Našich pěvců v husitském kostele na Praze 6

- vánoční koncert Našich pěvců u Salvátora
- koncert skupiny Syringa v našem sboru
- vánoční besídka ve škole a ve středisku ve Stodůlkách
- štědrovečerní ekumenické setkání s Biblií a koledami v Suchdole
- na kávovou službu se přihlásili dva bratři

Vánoční kapela při bohoslužbách (2017-12-25)

- oprava invalidního WC, děkujeme P. Hejlovi
- Klub poznávání: adventní posezení s manželi Henychovými (nakonec jen se sestrou farářovou, br. farář je nemocen)
- zemřela Jaroslava Svobodová
- dary členů sboru určené Diakonii Praha připraveny k odeslání v celkové výši 12 700,- Kč
- seniorátní sbírka na Miličovu kapli: 3 837,- Kč
- sbírka na vánoční dárek dětem: 9 490,- Kč
- celocírkevní sbírka na bohoslovce a vikariát: 6 425,- Kč

M. Študentová, J. Mašek, P. Ruml, foto J. Hlavsa

Vzpomínka na Milenu Tůmovou (1931 - 2018)

Při přednáškách na bývalé Komenského bohoslovecké fakultě jsme celé čtyři roky seděli s Milenou v posluchárně u jednoho stolu. Byla vtipná a družná. V 1. ročníku měla ještě příjmení Špinarová, ale o prázdninách se provdala za rozvážného mladíka z jihočeského evangelického rodu Jana Tůmu. Vytvořili

spolu manželství v určitém smyslu trochu výjimečné. I po několika desítkách let společného života Milena dokázala říci: „S Honzou jsme si nikdy neřekli křivé slůvko.“

Po skončení studií a odchodu z Prahy jsem si dosti pravidelně s Tůmovými dopisoval. Když jsem měl nastoupit jako farář do jejich dejvického sboru, slíbili mi, že mi budou podle svých možností pomáhat. To také splnili. Když sbor potřeboval nového účetního, Jenda Tůma se tohoto náročného úkolu ujal. A Milena nezůstala pozadu. Zpočátku se zapojovala do svátečních bohoslužeb buď kázáním nebo přípravou na večeri Páně. Hlavní díl Mileniny pomoci však spočíval jinde. Když sbor přijal tehdy ještě dosti neobvyklou praxi, že se nedělní škola nebude už konat po bohoslužbách, ale zároveň s nimi, přijala Milena úkol vést děti každou neděli, aby tak byla pro děti zachována kontinuita, zatímco její pomocníci se střídali po měsíci. Trvalo to tak léta, ale Milena nespolehala na rutinu, pravidelně se připravovala a rodiče měli jistotu, že se dětem dostává solidní přípravy na život víry. Kolik času a energie věnovala Milena takto zcela nezištně této službě nejmladším!

Chtěl bych vyslovit pokorné přání, aby Milena měla účast na biblickém slibu: „Čeho oko nevidalo, ani ucho neslychalo ani na srdce lidské nevstoupilo, připravil Bůh těm, kteříž ho milují.“ (1K 2, 9).

Daniel Henych

Babička se narodila 17. března 1931 v Praze v Podolí jako druhá dcera do rodiny právníka, předsedy soudu na Pankráci JUDr. Jaroslava Špinara, a jeho manželky, Anny Špinarové, inspirativní paní, která po svatbě sice zůstává v domácnosti, ale je oddaná Sokolka, píše povídky a všeobecně je celkem nekonformní. Konfirmována je spolu se sestrou u Salvátora v květnu 1945.

Brzy poté potkává „v mládeži“ Honzu Tůmu z Heřmanče. Je o pět let starší než ona, a přistěhoval se do Prahy k rodině své starší sestry, aby se tu vyučil drogistou. Mladí se scházejí v rámci mládeže, chodí spolu na procházky pod zástěrkou venčení psa Bibiny a v červenci roku 1951 se berou.

Babička tehdy studuje teologii na Evangelické teologické fakultě. Její původní záměr studium ornitologie, bylo zmařeno větou v kádrovém posudku: nábožensky zatížená, z buržoasních poměrů – nepřijímat na žádnou vysokou školu. Jediná cesta k dalšímu vzdělání vede tedy paradoxně přes bohosloveckou fakultu, kde už studuje i její sestra Jaroslava, provdaná Soušková a švagr Zdeněk.

Studia ji baví a těší se, že se po promoci bude věnovat práci s dětmi. Je ordinovaná vikářkou 30. 6. 1957 a následující dva roky tráví na vikariátu ve střešovickém sboru.

Mezi lety 1959 a 1970 je na mateřské dovolené. V červnu 1959 se totiž páru narodí dcera Milenka a v dubnu 1965 další dcera, Ivanka.

Další pracovní angažmá je od roku 1970 spojeno se synodní radou a knihkupectvím Kalich, kde zůstává až do roku 1986.

Honza, dědeček, pracuje ve Výzkumném ústavu pro farmacii a biochemii, má několik patentů za syntézu léků, je požární technik, zahradník a alpínkář.

Oba jsou aktivními členy dejvického sboru, babička se věnuje zejména práci s dětmi, děda působí jako hospodář, účetní, dlouholetý presbyter.

V Heřmanči, dědečkově rodišti, kupují pozemek bývalé skládky, který čistí, ukotvují na něm maringotku, zahradničí, pěstují všechno možné a mají o zábavu postaráno. Později staví na pozemku i domeček, kam se dlouhá léta sjíždí celá rodina.

Po jejich odchodu do důchodu v letech 1985, resp. 1986 následuje skoro třicet let naplněných spoustou aktivit, setkávání s přáteli, péčí o rodinu, vnoučata, o chalupu, zahrady... Děda umírá po delší těžké nemoci na podzim roku 2015. Je jasné, že to pro babičku už zdaleka není taková zábava a i její zdravotní stav se pomalu zhoršuje. Zejména jde o komplikace spojené se ztrátou paměti a rozvojem Alzheimerovy nemoci.

Babička odchází náhle minulý týden, ve středu 10.1. časně zrána, bezbolestně a v pokoji.

Anna Kratochvílová

Jubilanti v březnu

Věra HEROLDOVÁ	96 let	Jaroslav VONDRA	85 let
Anna SALÁKOVÁ	92 let	Alen KRČMA	80 let
Eva MUZIKÁŘOVÁ	91 let	Jaromír MATOUŠ	75 let
Jarmila TICHÁ	85 let		

Ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly.

Izaiáš 40,31

Dobročinnost

Neměřím konání dobra jen výší dobrovolného finančního příspěvku sboru a myslím si, že to je i každého osobní věc, zda chce, nebo nechce přispět např. do košíčku. Čím bohatší společnost, tím více natažených ručiček žádajících

o podporu. Vycházím ze zásady odpovědného hospodaření s penězi. Myslím si, že nová forma vybírání dobrovolného daru do sborové sbírky bude mít i své záporné stránky. Dobře, připravím si doma určitý obnos, abych nerušil při shromáždění prohledáváním kapes a peněženky. Dobře, zvýším svojí štedrost, abychom byli na špici ve srovnání s jinými sbory. Je však i možné, že nově oběh košíčků po řadách přinese i omezení ostatních dobročinných výdajů a příspěvků např. na SOS vesničky, dobročinné akce pro diakonii, dary na církevní tisk, školné pro děti v Africe apod. Zním i případ evangelicky smýšlejícího podnikatele, který čas od času věnoval církvi dar přesahující násobně výběr saláru. Dotkla se jej však výzva, zda by dar nemohl být častější, a proto změnil svůj názor na dobročinnost a nedává nic. Tradiční způsob sbírky mi vyhovuje, o účelu sbírky se dovídáme v ohláškách a je jen dobře, když se nově přichozí třeba ujistí, k čemu jsou ty košíčky u vchodu/východu z modlitebny.

Přál bych dejvickému sboru i do budoucna obětavé farníky, zodpovědné staršovstvo a skvělého faráře.

JiH

Změna způsobu konání chrámové sbírky?

Teprve, když člověk má o něco dobrého přijít, uvědomí si, jak to bylo (nebo ještě je) dobré. Zdraví - když už není, blízcí lidé - když umřou, klid a pohoda - když pominou. Nebo shromáždění ve sboru - nezátížené nátlakovou sbírkou.

Košíček cestující po řadách účastníků bohoslužeb je zajisté nátlakem, aby do něj lidé něco vložili. Konečně, jeden z argumentů v Souterainu 2/2018 mířil právě v tomto směru, a hned i autor dosvědčuje, že to funguje. Jinde vybrali ve sbírce více. Ale kolik vyberou za rok celkově, zda je sbor bohatý, nebo zda dává více sbírkou než salárem, o tom už nevíme nic.

Jeden z argumentů pozvání, proč mají přijít lidé do shromáždění jedné (zde nejmenované) církve je: „Nepořádáme žádné sbírky při shromáždění“. Vědí, že to lidem není příjemné. Není pravda, že nikdo neuvidí, že nedávám nic - když košíček jen tak předám sousedovi, vidí to všichni okolo. Není pravda, že nikdo neuvidí, kolik dávám. Bude to vyžadovat odvalu a odhodlání, vzepřít se úlitbě – a dát dar či salár jindy a jinde.

Ani hlasování na staršovstvu nebylo jednoznačné, 10 pro změnu a 5 proti změně stávajícího způsobu.

Jestliže jako sbor dokážeme vybrat potřebné peníze „plánovitě“, tedy po tisícikorunách pokladníkovi, není zrovna šikovné se vracet k desetikorunám či stokorunám do košíčku.

Zvažme tedy při hlasování na Výročním sborovém shromáždění, zda se potřebujeme trápit s penězi při bohoslužbách, když vlastně navyšovat sborové fondy takto klopotným způsobem ani nepotřebujeme.

Karel Řežábek

Slovo – ticho – Dejvice

„Člověk létá, aby předstihl zvuk, ale nedovede se zastavit, aby postřehl ticho“, napsal kdysi Miroslav Horníček. V našem sboru zaznívá při různých diskusích, formálních na staršovstvu i neformálních „u kávy a čaje“ a jiných dobrých darů, velmi podobné téma: V Dejvicích je živo, milo, přívětivo, ale chvílemi bych uvítal/a trochu ticha, trochu prostoru pro soustředění. Proč o tom vůbec psát? Přichází-li člověk do kostela, očekává, že zaslechne něco, co mu bude k užítku, Slovo Boží, které se promítne do jeho života. Což není jen tak, neb hlas Boží, to je „hlas tichý a jemný“. Je třeba být vnímavý a soustředěný, pokud ho nechceme přeslechnout. Je zajímavé, jak se na mnoha místech Bible ticho nenápadně, ale pravidelně a vytrvale objevuje. Například žalmista zpívá, že „jen v Bohu se ztiší duše má“ a „ztišením se sluší tebe chválit“ (Ž 62 a 65). Ježíš ve chvílích, kdy je na něj soustředěna největší pozornost, opakovaně odchází na tichá místa, aby se modlil. Z vlastní zkušenosti si dobře pamatují společné modlitby v Taizé, kde nás mlčelo tři a půl tisíce lidí; bez toho by celá modlitba byla poloviční.

Slyším stále častěji názor (a sám si to také myslím), že se u nás v Dejvicích o takové blahodárné a léčivé ticho, kdy se snažíme usebrat, abychom byli vůči Božímu slovu vnímaví, připravujeme. Při bohoslužbách jsou místa, která mají právě toto za účel. Introit, kdy se mohu vnitřně nastavit na to, co bude následovat. Doprovodná hudba při večeři Páně aj. Když si někteří sdělujeme – často v dobré víře, že určitě nebudeme slyšet – co jsme nestihli probrat před začátkem bohoslužeb, jaké bylo kázání nebo proč byla zase v ohláškách medovina, není to trestuhodné, ale škoda to je veliká, protože místo ticha, které je prostorem pro onen tichý a jemný hlas, poslouchám svůj vlastní. Při vší účtě, na tom se staví modlitba, usebrání a duchovní život člověka vůbec dosti těžko. A šepot (i když určitě ohleduplný, o tom nebudiž pochyb) se nese překvapivě daleko a artikulovaně; pročež ten, kdo jde do kostela pro posilu, inspiraci a slyší to, co s úlevou nechal před modlitebnou, nebude dvakrát potěšen, i když si ze zdvořilosti nedovolí to sousedovi říci.

Aby nevzniklo nedorozumění: Prostor pro ticho, o kterém je v poslední době stále častěji řeč a o které se v našem sboru snažíme, má být pomůcka, nikoli omezení a nařízení („nepošeptáš!“). Ticho neznamená dusno, pověstné ticho před

bouří, kdy sedím na židli s rukama za zády a ani nedutám. Vnější ticho je pomůckou k vnitřnímu tichu, stavu, kdy se člověk nemusí vydávat a opotřebovávat, ale naopak nabírá sílu k tomu, co koná, říká, vymýšlí. Není jistě náhoda, že mnohé klíčové křesťanské osobnosti od bratra Rogera z Taizé přes Matku Terezu k Henrimu Nouwenovi a mnoha dalším chápou ticho jako onen základ, elementární a čistou modlitbou, bez kterého je duchovní život stavbou na písku. Jak napsal Antoine de Saint-Exupéry, „láska je především modlitba a modlitba je ticho“.

Filip Hanuš Härtel

Parament

Průběh roku vnímáme všemi smysly. Mění se zvuky (ptačí zpěv, ticho zasněžené krajiny), barvy (květy, zbarvené listí), teplota, chutě (čerstvé ovoce, vánoční cukroví...). Je to dobře a je to krásné i přirozené. A jak to máme s církevním rokem? Co v něm vnímáme? A jak?

Možná se nám vybaví adventní věnec a hlavně vánoční strom. Někdo má v té době zvláštní výzdobu i doma. Ale zbytek roku se často promění v řadu nedělí uvedených třeba jako pátá po sv. Trojici či druhá postní. Kázání se někdy na určité období zaměří, někdy pak už vůbec ne. Průběh církevního roku určitě není stěžejní

Ilustrace 1: zelené paramenty ve sboru v Jilemnici

ukazatel v našem životě. Ale už v dávné době křesťané začali vnímat, že je dobré si jej v rytmu života přidržívat. Mimo jiné proto, abychom se na nejdůležitější svátky mohli i vnitřně připravit a dobře je prožít. Logicky si běh církevního roku připomínali především vybraným čtením. Ale svět vnímáme různě, a tak se začal prosazovat zvyk odlišovat nejdůležitější období i vizuálně, barvami. Nemá smysl natírat pořád dokola zdi nebo kazatelnu, volba tedy padla logicky na to, co se mění snadno. Textilní prvky v chrámu či na oblečení, tedy takzvaná paramenta, liturgická plátna. Pod tím si můžeme představit všechno možné od kněžského roucha až po oltářní přehozy. V luterské církvi se označením parament myslí zpravidla látka na stole Páně či na kazatelně.

A jak je to s barvami? V našem prostředí se ustálila praxe čtyř hlavních liturgických barev. Bílá barva je pro hlavní svátky (Velikonoce, Vánoce), červená pro letnice (kromě toho někdy podle té které církve nejdůležitější neděle či naopak třeba svátek reformace), fialová pro postní doby (advent a postní doba před Velikonoce) a nakonec barva zelená pro ostatní neděle (tzv. mezidobí). Můžeme se setkat i s liturgickou barvou růžovou či černou, v církvích pravoslavných i mnoha dalšími.

Ilustrace 2: Varnsdorf - postní parament

ohledu setkáváme s různým pojetím a myslím, že to tak je dobře. Tak úzká část liturgie, jako je užívání liturgických barev při bohoslužbách, je jistě jen věcí služebnou. Právě proto nám ale může v něčem posloužit. Zvláště v určitých obdobích roku, jakým je třeba postní doba, která se v běžném pracovním rytmu dní ztrácí, může naslouchání Písmu a současně pohled na změněnou podobu kazatelny či stolu Páně pomoci k hlubšímu a trvalejšímu prožitku doby. Je to jako lavička podél cesty. Nemusíme se zastavovat, nepřekáží, ale může nám pomoci, když ji budeme potřebovat.

Hanuš Härtel

NAŠI PĚVCI ZPÍVAJÍ HÄNDELOVA SAULA

V pátek 23. března se v evangelickém kostele u Salvátora koná dost výjimečný koncert, na nějž jste co nejupřímněji zváni: uslyšíte průřez Händelovým oratoriem Saul, v Čechách prakticky nehraným.

Tvorba Georga Friedricha Händela má těžiště právě ve vokálně instrumentálních dílech - v operách a oratoriích - jichž skladatel zkomponoval desítky a desítky. Oratorium Saul má 86 částí a trvá téměř tři hodiny. Popisuje

události Saulova života od vítězství Davida nad Goliášem až po Saulovu smrt a nástup Davida na trůn. Detailně se zabývá všemi (i méně známými) epizodami Saulova života, tak jak je popisuje 1. kniha Samuelova a začátek knihy druhé.

Provedení u Salvátora je asi sedmdesátiminutový průřez oratoriem, držící se hlavní linie a hlavních postav. V roli Saula uslyšíte basistu Ivo Michla, kontratenorovou úlohu Davida zpívá Jan Mikušek, Saulovou dcerou a pozdější Davidovou manželkou - Míkal - je Alena Hellerová a Naši pěvci zastupují lid izraelský. Doprovází komorní orchestr, řídí Lydie Härtelová.

lih

Životní úkoly

Co jsou to životní úkoly? Co je v životě důležité? Co je nejdůležitější?

Myslím si, že životní úkoly každého z nás jsou úzce spojeny s životním posláním. Tedy s tím, k čemu jsme Bohem předurčení. Všechno naše snažení by mělo směřovat k naplnění tohoto životního poslání. Pevně věřím, že vlastnosti, schopnosti, tendence k nějakému směřování, které jsme dostali do vínku, je přesně to, co nám pomáhá v životě své životní poslání naplnit.

Někdy se na sebe zlobíme, že bychom chtěli být jiní ve svých vlastnostech, ale lepší cesta je své vlastnosti přijmout, nebojovat s nimi. Každý z nás je jedinečný a také jeho úkoly jsou jedinečné. Když nám druzí nějaké vlastnosti vyčítají, nezlobte se na ně. Netuší, že právě vy je pro svůj život potřebujete.

Někdy je těžké přijít na to, co je našim životním posláním. Je to něco, k čemu směřujeme, něco jako pevný bod na obzoru. Něco, čím máme přispět k zlepšení života na Zemi. Mám na sobě vyzkoušeno, že když se začneme chovat v souladu se svým životním posláním, teprve tehdy se nám začne opravdu dařit. Začneme mít ze svého života konečně dobrý pocit.

V mém životě se mnohé událo a ne vždy jsem prožívala právě radostné chvíle. Prošla jsem opravdu těžkými životními zkouškami. Teď ale vím, že veškeré trápení bylo nutné pro moji životní zkušenost. Vyřešení těchto situací, problémů, vztahů se stalo mou součástí a já teď mohu své zkušenosti předávat dál, mohu opravdově pomáhat. A to jsem si vlastně vždy přála. Jsem vděčná, že mě Bůh vyslyšel a že mi ty nástrahy položil do cesty. Už tomu rozumím a děkuji.

Jiřina Muzikářová

Z narozenin sestry Adamové – foto K. Řežábek 18. 2. 2018

Historické okénko

Schematismus farního sboru ČCE Praha – Dejvice

• **9. 10. 1925 - 30. 11. 1965 kazatelská stanice při sboru ČCE Praha Salvátor**

Duchovní:

Stanislav Čapek (*1. 5. 1883 - †22. 2. 1966) farář sboru Praha Salvátor 15. 1. 1919 - 30. 4. 1958

- 1943 – 1945 v důsledku jeho prožidovského postoje mu bylo zakázáno působení ve sboru
- senior Pražského seniorátu 1. 6. 1922 - 31. 5. 1934

Bohuslav Slabý (*19. 11. 1910 - †31. 12. 1991) vikář sboru Praha Salvátor 1. 5. 1935 - 30. 9. 1940

Vilém Foltin (*21. 10. 1916 - †23. 12. 1967) vikář sboru Praha Salvátor 17. 11. 1941 - 30. 11. 1945

Miroslav Krejčí (*19. 12. 1906 - †19. 2. 1992) seniorátní vikář 15. 8. 1930 – 31. 8. 1932 farář Praha Salvátor 1. 5. 1943 - 7. 7. 1961

- odňat státní souhlas pro výkon duchovenské služby 8. 7. 1961 - 30. 12. 1966
- farář Praha Salvátor 1. 1. 1967 - 31. 12. 1970

ThDr. Jana Opočenská (*26. 9. 1933), roz. Juránková, vikářka Praha Salvátor 1. 7. 1957 - 31. 5. 1959

Daniel Henych (*29. 1. 1931) vikář Praha Salvátor 1. 6. 1958 - 30. 11. 1959

Jan Čapek (*14. 10. 1934) vikář Praha Salvátor 16. 11. 1959 - 30. 11. 1965

ThDr. Josef Smolík (*27. 3. 1922) univerzitní profesor, farář Praha Salvátor 17. 2. 1962 - 30. 9. 1966

Předsedové kazatelské stanice:

JUDr. Bedřich Molnár vrchní církevní rada (*5. 6. 1846 - †11. 8. 1928) 9. 10. 1925 - 11. 8. 1928

Št. kpt. Miloslav Kovář, legionář 1. 9. 1928 - 22. 3. 1942

Amos Pokorný (*1890 - †18. 8. 1949), zemský soudce, legionář 22. 3. 1942 - 18. 8. 1949

Ing. arch. Bohumil Bareš (*2. 8. 1906 - †24. 10. 1965) 23. 9. 1949 - 5. 10. 1951

JUDr. Jindřich Kynčl (*10. 7. 1895 - †6. 5. 1972) 5. 10. 1951 - 22. 10. 1965

• Od 1. 12. 1965 farní sbor ČCE Praha Dejvice

Duchovní:

Jan Čapek (*14. 10. 1934) farář Praha Dejvice 1. 12. 1965 - 31. 3. 1971

Daniel Henych (*29. 1. 1931) farář Praha Dejvice 1. 6. 1971 - 31. 1. 1991

Miloš Rejchrt (*19. 10. 1946) vikář Praha Dejvice 1. 10. 1990 – 28. 2. 1997

- farář Praha Dejvice 1. 3. 1997 - 30. 6. 1997

Miloslav Nekvasil (*6. 11. 1930) jáhen Praha Dejvice 1. 3. 1994 - 31. 8. 1998

Abigail Hudcová (*7. 3. 1956), roz. Pípalová, farářka Praha Dejvice 1. 9. 1998

Petr Hudec (*29. 7. 1955) farář Praha Dejvice 1. 9. 1998

Kurátoři sboru ČCE Praha Dejvice

JUDr. Jindřich Kynčl (*10. 7. 1895 - †6. 5. 1972) 22. 10. 1965 - 18. 10. 1971

RNDr. Zdeněk Stejskal (*29. 7. 1921 - †12. 2. 2003) 18. 10. 1971 - 16. 9. 1985

Ing. Pavel Prosek (*31. 7. 1937) 16. 9. 1985

Sborové sestry:

Natálie Boháčová (nar. 23. 5. 1925) Sborová sestra salvátorského sboru, pracovala pro Dejvice i po rozdělení sboru do roku 1966, do odchodu z ČSR.

Marie Zelinková (2. 6. 1901 – †20. 1. 1981) 9. 1966 - 30. 6. 1969

Olga Dubská (28. 3. 1899 – †16. 11. 1978) 9. 1966 - 30. 6. 1969.

- Z pověření staršovstva sboru vykonávala sestra M. Zelinková administrativní práce a sestra O. Dubská dbala o sociální a pastorační službu. Jejich činnost byla dobrovolná. (Avšak již od poválečných let sestra Dubská ve sboru neúnavně a věrně působila jako věrná služebnice až do svých posledních dnů.)

Bohumila Fischerová (10. 6. 1904 – †24. 10. 1998) 1. 7. 1969 - 31. 12. 1981

Jarmila Dudková (18. 10. 1912 – †28. 3. 2005) 1. 1. 1982 – 30. 6. 1982

Mirjam Růžková (nar. 17. 6. 1937) 1. 9. 1982 – 5. 1. 1999

Abigail Hudcová (nar. 7. 3. 1956) 1. 9. 1998

Marek Světlík

NEZAPOMEŇTE!!! 11. 3. 2018 Výroční sborové shromáždění

Z jiných sborů - hřbitov u evangelického kostela v Moravči (2017-08-20), foto J. Hlavsa

Kalendář na březen 2017

Bohoslužby	4. 3. s VP	Pavel Ruml
ve sboru - neděle 9:30	11. 3. Výroční sbor. shromáždění	Pavel Ruml
	18. 3.	Olga Mrázková
	25. 3. (Pozor! Letní čas!)	Pavel Ruml
	30. 3. VP, Velký pátek	Pavel Ruml
Biblická hodina	v úterý v 17:30	
Děti	maminky s dětmi: vždy 1. čtvrtek v měsíci v 9:30 1. 3. v 17:00	
Konfirmandi	pátek ve 14:30	
Nedělníci	vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách	
X-cátníci	13. 3. v 19:00, teologie knihy Daniel	
Naši pěvci	Středa 18:30 pátek 23. 3. v 19:30 u Salvátora - průřez Händelovým oratoriem Saul	
Křesťan. služba	4. 3. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	8. 3. 9:30 Kapucíni a Nový svět	
Křeslo pro hosta	22.3. 19:00 Jakub Čech	
Staršovstvo	1. 3. v 19:00	
Zpívání - Stodůlky	pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 18. 3. 2018.

Dubnové číslo vyjde 25. 3. 2018.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**

SOUTERRAIN Duben 2018

Poslat velikonoční dopis

je dobrý zvyk. Ať je dlouhý nebo krátký, ať má třeba podobu pohlednice. Je to zajímavé, že mezi blízkými lidmi většinou jen tři události během roku stojí za přání. Posíláme a přejeme druhým vše dobré k narozeninám, k Vánocům a k Velikonocům. Zatímco důvod přát někomu k narozeninám je dán čistě individuální, subjektivní příčinou – tedy, kdysi a kdesi jsem spatřil světlo světa, příčina k přání ke zmíněným svátkům přišla k nám „zvenčí“.

Byť přátelských pohlednic postupně ubývá a jsou nahrazovány pohodlnějšími „médií“ jako „smskou či emailem“, důvod napsat trvá. Popřát druhému pěkné svátky je radost. Někdo je spojuje s během slunce a přírody, slunovratem a příchodem jara, křesťanům spojuje přání i oslavy těchto svátků Ježíš Kristus.

Znám jeden dopis, který možná původně ani nebyl zamýšlen jako velikonoční. Ale nakonec se z něj stal jeden z nejslavnějších velikonočních hymnů, oslavující Dárce Velikonoc, a tedy dárce dobrého života křesťanu jak jednotlivci, tak i sboru. Apoštol Pavel jej psal do svého sboru v Korintu, pár let potom, co jej po úspěšném založení opustil. Vzájemné kontakty však zůstaly zachovány a bylo stále co společně řešit. Pavel reaguje na různé otázky i problémy spojené s životem svého sboru a konkrétními radami i pokyny, ale také zvěstováním, zřetelně sděluje, že myšlení víry a konkrétní otázky křesťanského života spolu jasně a úzce souvisejí. Apoštol horuje pro jednotu teologické „teorie“ a „životní praxe“.

Přes slavný a všem lidem dodnes zřetelně znějící hymnus lásky se nakonec „propíše“ k patnácté kapitole, pro kterou jsem jej s nadsázkou označil za dopis velikonoční. „Chci vám připomenout evangelium, které jsem vám zvěstoval, které jste přijali, které je základem, na němž stojíte, a skrze něž docházíte spásy... Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše

Obsah čísla:

1-Poslat velikonoční dopis | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-Vzpomínky na br. faráře Daniela Henycha | 12-O posledních věcech | 13-Žádost sborů Ústeckého seniorátu o pomoc | 14-Ještě k chrámové sbírce... | 16-Setkání s Jiřím Vladislavem Černým | 18-Jubilanti v dubnu | 18-Plat! | 20-Kalendář na duben 2018

hříchy podle Písem a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem... Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtvýchvstání: jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života. Každý v daném pořadí: první vstal Kristus, potom při Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho. Tu nastane konec, až Kristus zruší vládu všech mocností a sil a odevzdá království Bohu a Otcí. Musí totiž kralovat, „dokud Bůh nepodmaní všechny nepřátele pod jeho nohy. Jako poslední nepřítel bude přemožena smrt... Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň? Zbraní smrti je hřích a hřích má svou moc ze zákona. Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista! A tak, moji milovaní bratří, buďte pevní, nedejte se zviklat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná“.

Apoštolova slova dodávají odvahu a „zakazují“ strach. Tak se nebojme – ani sebe, ani druhých, ani „světa“, ani mezi sebou navzájem.

Přeji Vám pokojné Velikonoce a hodně krásných obdržených i rozeslaných velikonočních dopisů, pohlednic, „smsek“ i emailů!

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 1. 3. 2018 v 19:00

- Středisko Diakonie Praha: D. Caldová, K. Sýkora – DR – volba nového předsedy, 3 kandidáti br. Sýkora, J. Provazník, M. Reháček.
  - daří se čerpat dotace z dotačních programů z HLMP a dalších donátorů (v roce 2017 se vybralo 2 200 000,- Kč od soukromých společností), v březnu se bude opakovaně žádat o grant HLMP
- Finanční záležitosti: celocírkevní sbírka na tisk 18. 2. - 3 964,- Kč
  - Diakonie – poštovní sbírka na pomoc syrským uprchlíkům – 11. 3. 2018
  - sbírka z narozenin L. Janské na pomoc našeho sboru Ústeckému seniorátu 8 550,- Kč
  - seniorátní letáky o financování církve – vložené do Souterrainu na březen
- Nová forma chrámové sbírky po VSS: praktické řešení – zhodnocení; schváleno ještě jedno opakování sbírky tímto způsobem – br. farář sdělí v dopise před nedělí
- Hospodářské a stavební záležitosti: zviditelnění sboru – rozhodování o výběru

varianty + podoba symbolu na nároží – odklad na příští staršovstvo. Symbol: kalich vs. kříž – mělo by se také předložit celému sboru

- Z došlé pošty: informace o poptávce odborníků v Ústeckém seniorátu – uveřejnit ve sborovém časopise
- Další úkoly, různé: ohlášky – úmrtí bude oznamováno jako první informace, s výzvou přítomným, aby povstali
  - ne 29. 4. od 17 hod. - koncert Evangwingu
  - informace o plnění grantu „Truhlářská“ (JM) – probíhá výroba letáků a plakátů, spojení
  - výstavy s Nocí kostelů, možná prezentace na setkání v Pardubicích
  - údržba kalichů – cca 700,- Kč za 1 kalich, hotovo
  - žádost pro NP o benefiční koncert pro Dejvice – dvě možnosti: stavební fond, podpora
  - Ústeckého seniorátu – odloženo pro nepřítomnost FH
  - 7. 4. 2018 v 19:00 hod. bohoslužby s VP pro zahraniční účastníky konference - M. Prudký
  - návrh investičních akcí – prezentace K. Sýkora (J. Stoklasová, T. Černohorský)

Vzpomínky na br. faráře Daniela Henycha (1931-2018)

Rozloučení s Danielem Henychem 9. března 2018, Dejvice

Introit: A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pominulo.“ Zj 21,1-4 (Pavel Ruml)

Píseň: 171 *Bud' Pánu čest*

Modlitba: (Pavel Ruml)

Čtení: Žalm 31,1-9 a 15-16a

Píseň: 669 *Přijď, Spasiteli*

Dej se nám slyšet, poznat, buď s námi i tady, když je nám smutno.

Text: *Stačí, když máš mou milost. (II. K 12, 9)*

Ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou. (Ž 31, 15n)

Kázání: Milá Ludmilo, Lydko, Petře, Danieli... sestry a bratři...

Zpívali jsme píseň *Přijď, Spasiteli! Z našich pout jen ty nás můžeš vytrhnout...*

1. Nedokonalý svět je naše realita. Tma, bolest, zlo. Nešťastné náhody i záměrné ubližování. Naše tápání a zamotávání do hříchu. Ztráta sil, nemožnost, banální i vážné nemoci, smrt. Píseň *Přijď, Spasiteli!* odkazuje na situaci Izraele v egyptském otroctví. Je to klíčový starozákonní příběh: otroci v Egyptě a Bůh, který je vysvobozuje, vyvádí. Naděje, že to šedivé, bolavé a zlé, v čem žijeme, není všechno, není to to poslední. Na konci písně se zpívá o naději na příchod do říše věčné radosti. To je naděje a víra, která Daniele Henycha nesla a která je vyjádřena i v těch biblických verších, které si vybral. On je vlastně vybral (i) pro nás.

2. Do té tmy a bídy se totiž sklání, vlamuje milost. *Dosti máš na mé milosti.* Napsal apoštol Pavel do korintského sboru. Pavel se opakovaně modlil, aby Bůh od něj odejmul nějaký osten, který ho tížil a srážel k zemi. Nestalo se tak. A Pavel časem došel k poznání: Stačí, když máš mou milost. Možná je to jinak, než sis přál, než bys považoval za ideální, ale jsem v tom s tebou.

Stačí, když máš mou milost. Stačí... Bratr Daniel Henych by býval asi chtěl být i něčím jiným než farářem. Třeba doktorem, myslím. Ale zůstal ševcem u kopyta, resp. farářem na sboru. Poznal, že to je místo, kde má být, kde ho chce mít i Pán Bůh. V souvislosti s prací faráře se někdy používá sloveso „sloužit“. Myslím, že to přesně vystihuje, jak Daniel Henych své povolání vnímal. Je to služba. (Z mého pohledu) nedostižný vzor, co se týče zájmu o lidi, navštěvování doma, v nemocnicích, domovech. Vlastně až do posledních týdnů života. Do této služby byla samozřejmě zatažena i jeho manželka, sborem více či méně žily (žijí) i jejich děti (a dále i vnoučata). Daniel Henych si sám navrhl, co má být napsáno na jeho parte. Nevyjmenoval tam jen pokrevní příbuzné, ale i rodinu sboru. Protože to byla, je jeho (jejich) rodina. Je dobře, že jako rodina jste tady.

3. Představuji si člověka jako nádobu. Nádobu na milost. Člověk je jako nádoba naplněná od Pána Boha milostí. Nebo je to jako dýchání. Milost je ten čerstvý vzduch, kyslík, který vdechujeme a s/potřebujeme. Ven vydechujeme - zplodiny, zbytek kyslíku, ale i něco nového, v co byla milost přetvořena nebo použita. Daniel Henych spotřeboval relativně málo „kyslíku“ pro sebe, na „vlastní provoz“. Zato v sobě bohatě přetvářel, utvářel, spravoval milost mu danou. Někdy se tomu říká múzy, jindy talenty nebo prostě nápady. Něco nám darované shůry. Sami víte, jaké všechny talenty on v sobě spojoval. Hudba, písně, povídky, příběhy, básničky, kázání, poučné texty, nakreslené obrázky.... Jako by měl v sobě přetlak, který vytryskuje gejzíry ven. Až do konce.

Píseň, o které jsem začala mluvit, má refrén: *At' zní do všech stran, že Bůh se sklání v lásce k nám*. Bratru faráři šlo hodně o to, aby zpráva o Pánu Bohu zněla. Libozvučně v písničkách a poetických textech. A srozumitelně. Dospělým i dětem. Některé jeho písně, které jsme jako děti zpívaly na náboženství, mi v hlavě uvízly doteď. Fungovalo to tenkrát tak, že pan farář občas donesl malé čtverečky průklepáku s textem nové písně napsaném na stroji přes kopírák, píseň jsme se naučili a vlepili ji do oranžového notýsku. Naše oblíbená píseň byla *Petr, Ondřej, Jakub a Jan v malé loďce...*

4. S malými dětmi rádi zpíváme píseň o Pastýři a ovečkách se zvonky na krku. Tu prý Daniel Henych napsal pro své vlastní děti, říkala Lydka. Prosíme, po celý život nás veď... zpívá se tam. Tak trochu nás ta píseň dovedla k druhému biblickému verši, který si bratr farář vybral na parte: *Ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou*. (Žalm 31,15n.) Žalm popisuje situaci člověka, kterého ohrožuje nějaký nepřítel, blíží se k němu, jako by se ho snažila sežrat nějaká chapadla bagru, jde mu o život. A on v té situaci říká: *Svého ducha kladu do tvých rukou*. Tuto větu si vypůjčil Ježíš na kříži a diakon Štěpán, když ho kamenovali. Tato věta bývá součástí večerních modliteb než se jde spát.

O něco dál žalmista vyzná: *Ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou*. Po cestě k tobě chci jít. To má smysl, naději. Moje budoucnost by bez Pána Boha byla něco jako černá díra, prázdno, nic. Nevíme, co žalmistu sužovalo nebo pronásledovalo, nevíme ani, jak to skončilo. Jestli nakonec nepřišel o život; podobně jako ukřižovaný Ježíš a ukamenovaný Štěpán. Ti všichni, i bratr farář Daniel Henych v čase pokojném i čase krizovém kladli svého ducha (svůj život) do Božích rukou. Měli naději, víru, že budoucnost, ať jakákoli, bude u Pána Boha.

Děkujeme, Pane Bože, za svědka víry, bratra Daniele Henycha. Jeho budoucnost, on je ve tvých rukou. Za to ti děkujeme, za něj ti děkujeme. Prosíme, pomoz nám věřit. Amen.

Píseň Ztracené kapely - *Všechno bude nové*

Vzpomínky, pozdravy - P. Pokorný - za SR...

Píseň: Ztracená kapela - *Ježíši Kriste, pastýři náš*

Modlitba:

Pane Bože,

je nám smutno. Loučíme se, vzpomínáme, myslíme na to, co bylo. Náš smutek se ale mísí s vděčností. Děkujeme za našeho - manžela, tatínka, dědečka. Našeho faráře, průvodce, přítele... Za to, co jsme od něj slyšeli, za jeho písně a knížky. Za potřebná slova, doprovázení a modlitby. Doteky, pečování. Za jeho nesmělost,

tichost a autenticitu. Za jeho víru děkujeme. Za to, jak jsi ty působil skrze něj, děkujeme.

Pane Bože, myslíme na to, co jsme si nestihli říct, co zůstalo nedodělané. I za to, co jemu bylo na konci možná líto, prosíme. Odpusť, daruj pokoj. Prosíme, Pane Bože, zvlášť jeho nejbližší potěšuj.

Prosíme o víru, že budoucnost jeho, naše i všeho světa je ve tvých rukou.

Otče náš...

Poslání:

Jsem si jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8,38-39)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

Píseň: 701 *Když stáří přichází*

Lenka Ridzoňová

Bylo mně dáno spolupracovat jako presbyter a kurátor s několika duchovními našeho dejvického sboru. Všichni byli výraznými osobnostmi. Jedním z nich byl bratr farář Daniel Henych. Laskavý a pokorný, který mnohé oslovil a získal, především svým přátelským a lidským přístupem, ale i velmi soustředěnou, značně svědomitou a biblicky fundovanou činností. Bratr Daniel vyoral v dejvickém sboru nepochybně hlubokou duchovní brázdu. Jednou jsem mu toto hodnocení veřejně sdělil a on na to vtipně reagoval, s jeho typickým humorem: „Spíše zvorál, než vyoral“. Pastorační aktivita do poslední chvíle jeho života byla značná a obdivuhodná. Znal svůj sbor dokonale a nelitoval času i námahy potřebného člena sboru i několikrát navštívit a povzbudit. Téměř do poslední chvíle jeho životní pouti nevynechal žádnou sborovou akci, překvapivě ke konci minulého roku též vystoupení hudební skupiny Evangswingu! Vždy se radoval, když se taková setkání zdařila. Byl výborný klavírista. Jeho hudební cítění se projevilo také při skládání jedenácti písní dodatku Evangelického zpěvníku, k nimž složil text a které rádi zpíváme. Bratra faráře jsem měl moc rád a jsem vděčný Pánu, že mi bylo dáno být v jeho blízkosti a děkuji Panu Bohu za jeho život.

Pavel Prosek

Střípky ze vzpomínek na bratra faráře Daniela Henycha

Rozloučení sboru s ním bylo potěšující a radostné shromáždění, že? Už jen, jak

jsme se dočetli v průvodním přípisu při smutečním oznámení: bratr farář Daniel Henych zemřel v pozhnaném věku. A jak se neslo bohoslužebnou liturgií – u Daniela Henycha vskutku patričně: z Boží milosti. Celé shromáždění provázelo radostné potěšení, i přesto, nebo právě proto, že Daniel Henych mezi pozůstalé zařadil i sbor Českobratrské církve evangelické v Praze - Dejvicích. Již jen za to mu z naší strany patří poděkování.

Daniel Henych nastoupil do dejvického sboru v roce 1971. Již od počátku svého působení se vyznačoval duchovním pietismem a v tomto duchu pečoval o veškerý chod sboru: protože jsem v té době ještě působil v mládeži, dodnes si uvědomuji a oceňuji jeho nenápadné zapojení do práce mládeže, tehdy stále mimořádně silné a významné složky sboru, aby ta potom rozkvetla ve stejné mohutnosti jako v předchozích desetiletích. A bohoslužba s Danielem na kazatelně byla korunována obzvláště jeho pokornými, tichými a neokázalými kázáními. Ta byla v prvním období jeho dejvického působení soustředěna především na problém hříchu člověka či na samotného hříšného člověka. Až se tomu mladý evangelík naivně, ba zpupně podívoval. Avšak nejen mladý... Bratr farář však v žádném případě z hříchu neosočoval toho či onoho, ale pod vlivem jeho kázání jsme si všichni uvědomovali svou slabost a malost před Bohem, pravda, leckdo po svém.

Z dob Jana Čapka si sbor zvykl na diskuze o kázání hned po shromáždění. Jan Čapek nás k nim oficiálně vyzval a lze povědět, že takovéto debaty pokračovaly, byť individuálně, i s Danielem - a to sbor tehdy ještě čítal na 2000 duší... - Hřích v kázáních Daniela Henycha vystupoval různě: přirozeně jako slabost jedince, ale i jako neuznávání Boží jedinečnosti - až i jako vzpoura proti Jeho vůli, proti Boží smlouvě s člověkem. Mnozí jsme to vnímali i jako memento pro křesťana v tehdejší době, která se tak snažila zavazovat nás k svým vlastním dobovým a účelovým úkolům a povinnostem. Již tehdy jsem si pod vlivem těch kázání uvědomoval Danielovu opravdovou neideologickou političnost, a to i po celou dobu jeho aktivního působení ve sboru. I tak jsem vnímal jeho opakovaný apel na křesťanův setrvalý boj ať už s těmi Bály, Molochy, Dragóny či zlatými telaty, ale i s jejich kněžimi. A Daniel Henych, i tehdy masarykovec s odkrytým hledím, jako ostatně i po celý svůj život, své myšlenky zcela přirozeně podtrhával literárními tématy, ať postavami či ději - v této souvislosti především příklady z ruské literatury. A v neposlední řadě i ze severské protestantské literatury.

Již od příchodu Daniela do dejvického sboru jsem působil ve staršovstvu a mohu povědět, že po celé to dvacetiletí své tehdejší účasti ve staršovstvu jsem s velikým

zaujetím sledoval jeho zprávy o hojných a pravidelných pastoračních návštěvách, především pak v domovech důchodců po celých Dejvicích. Ty ostatně konal do posledních měsíců svého života! I toto je hodno archivního zpracování! Osobně jsem s Danielem zažil několik takových návštěv právě v jeho vysokém věku. Sestry z Křesťanské služby nás zpravovaly, kolik pomerančů či jiných výživných potravin - tenkrát mimořádně záslužná a obětavá činnost - Křesťanská služba rozdala potřebným členům sboru: to nasazení sester bylo bezesporu obdivuhodné. Ale Daniel po svém, velice zodpovědně sděloval, kde a s kým se modlil či zpíval, kdy se takové pobožnosti účastnili i přítomní nevěřící klienti domova, ba i za shovívavého vědomí personálu. A právě s jednotlivými bratry a sestrami cíleně zapředl hovory i na nábožensky duchovní témata, jak vystupovala i z té které literatury, o níž s nimi hovořil. Byla radost poslouchat ty zprávy. Zvláště, byť to nebylo nikdy vyjádřeno, ale pozornému posluchači to tak přirozeně vystupovalo, jak bratr farář v tomto prostředí uplatňoval tehdy ono novum doby: vnitřní misii. Svůj pietismus Daniel Henych naplňoval i v osobním a rodinném životě a bratru faráři tak zůstáváme vděční, že i přes hlubokou rodinnou bolest, svou vírou a svým působením v našem společenství, právě i spolu se svými nejbližšími, znamenal, jak si bezesporu všichni uvědomujeme, mimořádné a nezapomenutelné požehnání pro sbor.

Marek Světlík

Nejlaskavější člověk, skromný farář

S Danielem Henychem se naše rodina znala více než 60 let. Před mnoha lety byl vikářem u Salvátora. Nevím, kdo z našich současných farářů by byl ochoten bydlet v místnosti o 16 m² bez příslušenství. Nic jiného mu tehdy staršovstvo u Salvátora nemohlo nabídnout, protože nemohlo rozhodovat o bytech naproti kostelu. Tento dům byl původně majetkem Salvátora. Člověk se pro tak primitivní bydlení obvykle nerozhoduje sám. Dána se oženil a Lída mu byla od začátku pevnou oporou. Na farářově či vikářově ženě velmi záleží.

Kantorské platy nebyly nikdy vysoké. Měli jsme dvě malé děti a tehdy jen jeden učitelský plat. Jezdili jsme tedy v létě pod stan a naše děvčata si to užívala. V jednom roce jsme se rozhodli pro Jinolické rybníky. Lilo a lilo. Skončili jsme tehdy na faře v Jičíně, kde nám Henychovi poskytli přístřeší a sami odjeli na dovolenou. Ten týden, který jsme tam strávili, byl moc hezký. Vyčasilo se, Henychovi přijeli, my jsme se odebrali k rybníkům, bylo to krásné léto.

Daniel nikdy neuměl o nikom říci nic špatného. V každém hledal ty lepší povahové vlastnosti. Jeho povídky, postřehy, rozmluvy byly vždy nesmírně laskavé, pro každého člověka měl pochopení. Jeho činnost v KŘESŤANSKÉ SLUŽBĚ byla neocenitelná. Požehnání ho provázelo. Měl veliké štěstí, že se

mohl velmi radovat ze svých nadějných dětí a vnoučat.

Bude nám moc chybět. Díky Bohu za jeho život.

Jana Kohoutová

Daniel Henych in memoriam

Faráře Daniele Henycha jsem do té doby znal jen letmo, ale v roce 1987 si získal můj respekt tím, co neudělal. Nevyhledal mne a nepromluvil mi do duše, čímž se zachoval statečně a vůči mně bratrsky. Snoubenci Anička Dusová a Petr Hejl se tehdy rozhodli uspořádat svatební veselici v dejvickém sboru a pozvali také mne. Tehdejší Státní bezpečnosti se ale tento nápad vůbec nelíbil, sdělili proto dejvickému faráři Henychovi, že musí účasti samozvance a ztroskotance Rejchrtů zabránit a nezbrání-li, bude mu odňat státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti. Farář Henych to vyřešil optimálně: nic mi nevyřídil a já tak byl osvobozen od bolestného rozhodování, zda tam raději nejít nebo přece jen jít. Veselky jsem se účastnil s čistým svědomím pozvaného a vítaného hosta, ba i svůj melodram o nočním setkání Pálče a Husa tam zazpíval. Dopadlo to dobře, Anička s Petrem jsou stále spolu a státní souhlas Danieli Henychovi nakonec nesebrali; on ten rozkládající se totalitní režim někdy lhal i tehdy, když vyhrožoval. Že mi měl Daniel něco vyřídít, jsem se dozvěděl až o hodně později. Nevyřídil, mlčel v pravý čas.

Když jsem nastupoval po Danielovi do dejvického sboru jako vikář, opět mi zaimponoval svou schopností o některých věcech nemluvit.

Při seznamování se sborem neslyšel jsem od něj jedinou pomluvu. Musel-li mluvit o jiných lidech a nějak je charakterizovat, vždycky to bylo spíše pochvalné nebo alespoň omluvné, málokdy kritické. Posměšné nikdy.

Do manuálů o správném odcházení evangelických farářů ze sboru patří jeho úspěšně praktikovaná snaha zajistit novému faráři volnou rozjezdovou dráhu. Života sboru se dále účastnil, ale velice decentně, po bohoslužbách se obvykle rychle vytratil, snad aby zabránil shlukování vděčných oveček kolem své osoby. Do ničeho mi nemluvil, měl pro mne spoustu cenných rad a podnětů, ale pouze na dožádání. Když jsem po něm někdy chtěl, aby mne na kazatelně či na biblické hodině zastoupil, chvíli to trvalo, než řekl „no tak dobře, když to potřebuješ“.

Hodně se dnes mluví o potřebnosti sebedůvěry a náležitého sebevědomí, bez kterýchžto vlastností nelze uspět. Osobnost Daniele Henycha dokládá, že to jde i jinak, právě opačně, cestou pokory a skromnosti. Daniel Henych byl velmi úspěšný. Mnoha lidem předával víru, naději a lásku a ti lidé mu jsou vděční v počtu vyšším než malém, jak o tom svědčí i účast na rozloučení s ním v dejvickém sboru. Patřím mezi ně. A rád si zpívám Danielovu výzvu „víc nežli vzpomínek si ceňme raději, že Bůh nám výhled otvírá a dává naději“

Miloš Rejchrt

O posledních věcech

Toto téma mě už nějakou dobu pronásledovalo. V posledních letech umřelo v mém okolí – ať už v domě kde bydlím, v rodině nebo další mně blízcí – deset lidí a rozloučení s devíti z nich jsem se účastnila. Ten desátý byl bez obřadu.

Protože se blíží velikonoční svátky, tj. ukřižování, smrt a zmrtvýchvstání Pána Ježíše Krista a taky jsme se rozloučili s bratrem farářem Danielem Henychem, myslím, že je příhodná doba na tento příspěvek.

Kdysi bylo na vesnici, kde byl táta farář, nemyslitelné pochovat zemřelého bez kněze a bez obřadu. Dokonce si pamatuji, že zemřel bývalý předseda Místního národního výboru a samozřejmě i člen KSČ, ale jeho rodina přišla za tátou a pohřeb byl církevní. Pro něj nebylo vždy jednoduché mluvit nad rakví o člověku, který byl bez vyznání, nebo o něm moc nevěděl. Ale bylo to důstojné poslední rozloučení s blízkým příbuzným především pro pozůstalé a táta to tak bral. Pro nejbližší rodinu do jisté míry i společenská událost, kde si společně se zúčastněnými poplakali, zazpívali několik písní z funebrálu (zpěvník pro příležitost pohřbů), pomodlili se, zavzpomínali, pak se smíření rozešli do svých domovů. Byla dořečena poslední slova a udělána poslední tečka za životem zesnulého.

Mezi těmi devíti posledními pohřby, resp. rozloučeními, kterých jsem se účastnila, bylo pět církevních, které se udály v duchu výše zmíněném. Ať už to bylo rozloučení v domě smutku na hřbitově, v kostele, nebo to poslední v naší modlitebně, za přítomnosti kazatele, resp. kazatelů a hojně účasti příbuzných, členů sboru, známých. Někdy pak i posezení po obřadu, kde se vzpomínalo, potkávali se tam lidé, kteří se neviděli i řadu let, zkrátka vše dořečeno a důstojně uzavřeno.

Mezi těmi zbylými čtyřmi byl jeden rozptyl na loučce Vršovického hřbitova. Byly jsme jen dvě. Sestra zemřelá a já – sousedka z domu, která se o ni starala. Žádné příbuzné ta paní už neměla. Přišel zřízenec v bílých rukavičkách, urnu položil na připravený stojan s bílým ubrusem, vzal lopatičku a na loučku vysypával popel z urny. Nakonec se zeptal, jak se zesnulá jmenovala a poslední lopatičkou udělal z popelu písmeno V jako Vlasta. My jsme tam zapálily svíčky, daly kytky a chvíli jsme tam postály, zavzpomínaly na ni, trochu si poplakaly, já se v duchu pomodlila a nakonec to taky byla taková malá tečka.

Další tři obřady byly občanské – v krematoriu, ale každý jiný. Jeden s promítáním fotografií ze života zesulé a jejích nejbližších, se stručným životopisem, podbarvený tichou smuteční hudbou. Důstojné rozloučení. Další

rovněž s krátkým životopisem zesnulé a tichou nerušící hudbou a ten poslední jen s fotografií zemřelé a hudbou pro mne trochu nepatřičnou. Šlo o písně, které slyšíme snad denně v rozhlase, např. Miro Žbirka a Biely kvet, Elán a Ty si voda, čo ma drží nad vodou, apod. Půl hodiny šlágrů, které asi zesnulá měla ráda, ale bylo to k nepřekání. Pak ještě asi dvě krátké věty zřizence, abychom neplakali, že by si to zesnulá určitě nepřála. Dá se při pohřbu neplakat? Po tomto obřadu jsme se tři bývalé kolegyně zemřelé domluvily a šly si sednout do „naší“ creperie na kávu, protože jsme ani jedna nemohly jít jen tak domů. Popovídaly jsme si, zavzpomínaly, uronily pár slz a až pak jsme se rozešly.

Poslední úmrtí bylo bez obřadu. Vdova po zemřelém se dodnes nemůže vyrovnat se smrtí manžela a lituje, že to bylo bez obřadu, že se s ním nerozloučili. Nebylo pláče s plačícími, nebylo nic dořečeno a nebyla žádná tečka.

I Ježíš Kristus byl pohřben a oplakáván.

Myslím, že je i v dnešní době potřeba, aby se pozůstalí důstojným rozloučením podělili o svůj smutek ve společenství širší rodiny, přátel a známých. Bez takového rozloučení je něco nezavršeného, nedokončeného, nedořečeného a zůstává jen prázdno.

Nad'a Sleziačková

Žádost sborů Ústeckého seniorátu o pomoc

Na březnovém staršovstvu jsme se zabývali dopisem z ústeckého seniorátu s informací o sborech, které by potřebovaly pomoc zkušenějších sborů v Praze. Nejjednodušším případem jsou Louny a Libkovice pod Řípem, které se potýkají s nedostatkem financí. Uvažovali jsme o tom, že Libkovicím – kde jsme se mj. byli loni v září podívat – přispějeme na opravu varhan, ale předešel nás vinohradský sbor, který slíbil zaplatit celou opravu.

Pak jde o dva sbory administrované Tomášem Pavelkou, Duchcov a Žatec. V obou případech jde o potřebné řešení kostela, resp. modlitebny. Žatec by velmi uvítal možnost konzultovat svou situaci jednak po umělecko-architektonické stránce, jednak s někým, kdo se vyzná v oblasti grantů a pomohl by se sháněním potřebných prostředků. Duchcov je asi ještě palčivější případ. Hledají nové sborové prostory, neboť ty stávající jsou již pro tento malý, ale životaschopný sbor nevyhovující. A nevědí, jak na to. Také třebeňský sbor (Pavel Klinecký) by uvítal právní pomoc pro případ, že se rozhodlají k prodeji pozemků přiléhajících ke kostelu.

Ve všech těchto případech jde o to, zda se mezi námi najde někdo, kdo by mohl

alespoň částečně pomoci v situacích, se kterými si menší severočeské sbory nevědí rady. Možná stačí jen nápad, postrčení.

Jan Mašek

Ještě k chrámové sbírce...

Reaguji na dva příspěvky v březnovém Souterrainu k navrženému způsobu konání chrámové sbírky. Protože neznám sbor natolik, abych věděl, kdo je JiH, má ten první pro mě podobu anonymu. Čtu z něj, že jsem propadl na škále hodnocení kvality faráře někam dolů. Jenom proto, že jsem navrhl změnit to, co je změnit potřeba (s odkazem na církevní řády), a co snadno změnit lze. Máte-li, bratře či sestro JiH, nějaké další připomínky k mé práci, prosím Vás o osobní jednání. A samozřejmě i já přeji sboru skvělé faráře.

Bratr Řežábek svůj příspěvek začíná obhajobou „starých dobrých časů“. Jak jsem ovšem slyšel, byl to právě on, kdo kdysi navrhl dejvickému sboru vysluhování sv. Večeře Páně také formou kalíšků. Mimochodem, pro mě skvělý návrh i výsledek. Naštěstí jsem nebyl u diskuse i rozhodování o této věci, protože je zřejmé, že stále členy sboru bolí a rozděluje. Takže s kalíšky žádný ohled ke starým dobrým zvykům nebyl třeba, v otázce změny při chrámové sbírce je najednou důležitý hlavně klid.

Uvedl jsem několik argumentů pro změnu. Bratr Řežábek si vybral ten poslední, nejméně důležitý (tedy finanční stránku takové sbírky). Ty – pro mě zásadní – opominul. Škoda; i tak se dá diskutovat. Nicméně z dalšího mi bylo smutno. Diskutuje se svým farářem, kterého tituluje jediným slovem – „autor“. Nejsem ani bratr, ani pan, ani farář. Logicky na to zpochybní můj výrok, že výnosy chrámových sbírek jsou u nás ve srovnání se sousedy násobně nižší. Samozřejmě, protože „autora“ je snazší podezírat ze záměrné manipulace s fakty. Bratrem postrádané údaje jsem neuváděl z toho důvodu, že pro mě byl výnos sbírek argumentačně na posledním místě. Ale je-li to třeba, uvádím následující (na tisíce zaokrouhlené) čísla: rok/Střešovice/Dejvice – 2012/157tis./88tis.; 2013/299tis./87tis.; 2014/171tis./89tis.; 2015/191tis./88tis. 2016/212tis./103tis. Pro korektnost uvádím, že ve výnosech sbírky na Jeronymovu jednotu jsme v uvedených letech vybrali vždy násobně víc, v celocírkevních sbírkách rozdílů nejsou a kolísají na obě strany „nevyzpytatelně“ rok od roku; průměrná účast v obou sborech je přibližně stejná.

K tomuto „peněžnímu“ výčtu ještě dodávám, že při našich dvou zkouškách do košíčků byly sbírky vyšší než obvykle, byť první zkoušku provázely smích i okázalý bojkot. Raději přikládám údaje: 1. 1. 2 000,-; 7. 1. 3 375,-; 14. 1.

2 265,-; 4. 2. 1 960,-; 11. 2. 1 613,-; 18. 2. 3 694,- (celocírkevní sbírka na tisk a publikace k výročí ČCE); 25. 2. 3 606,- (1. zkouška do košíčků a k ní smích, hluk a bojkot); 4. 3. 4 229,- (2. zkouška do košíčků); 11. 3. 5 349,- (celocírkevní na Diakonii a uprechlické tábory v Sýrii po naléhavé žádosti, že MZV odebralo Diakonii pravidelnou dotaci ve výši 3,5 mil. Kč). „Nátlakové“ sbírky byly prokazatelně vyšší. Nepotřebujeme-li jako sbor v nedělních sbírkách vybírat o tisíc či dva víc, budiž ... V celocírkevním měřítku takové mávnutí rukou ovšem bolí. Za poslední pak nyní to nejdůležitější – obětavost obou sborů a jejich členů je obdivuhodná, a tedy také hodná chvály. Rád tak činím.

Br. Řežábekovi vadí nátlak a ztráta anonymity. Ve sboru Páně, mezi dědici reformace, pro mě skutečně nesrozumitelná obava. Evangelíci mají rádi pravdu a svobodu, tak proč se musím krýt, aby nikdo neviděl, kolik dávám nebo že nedávám? A nátlak? Křesťanství jako takové počítá výrazně s hříchem člověka – tedy, že do následování Pána se nám příliš nechce; a že máme raději nerušené pohodlí. Evangelíci tuto svoji hříšnost např. v Heidelbergském katechismu vyznávají neskutečně „syrově“. Na otázku, zda člověk může „dokonale zachovávat“ Kristovo dvojpříkázání lásky odpovídá: „To všechno dokonale zachovávat nemohu, neboť jsem z přirozenosti nakloněn k nenávidění Boha i bližního svého“... Nicméně, chrámovou sbírku, ať je konána jakýmkoli způsobem, nechápu jako nátlak, ale jako laskavé pozvání k prokázání dobra – a to z Ducha svatého. Takovou šanci mi totiž stejná knížka dává, když uvádí, že navzdory své hříšnosti je člověk schopen konat dobro, je-li vykoupen Duchem svatým.

Na můj výrok, že sbírka poskytuje dárci velikou svobodu, br. Řežábek reaguje, že to není pravda. Nevím, odkud svoji „pravdu“ čerpá on. Já jsem vycházel ze své osobní zkušenosti, kterou jsem nabyt při rok trvajícím každonedělním přispíváním do sbírky ve Skotsku – a protože šly peníze ze studentské kapsy, tak jsem také občas nepřispěl. Úplně svobodně.

Tuto svoji reakci jsem měl připravenou před nedělním hlasováním o sbírce. Až v diskusi k němu však zazněl protiargument na moje upozornění sboru, že naše praxe neodpovídá řádům církve. A tady se pro mě otevřela snad největší „hrůza“ z celé košíčkové diskuse. Parafrazuji: „řády církve de facto nemusíme příliš ctít, protože jsou velmi široké, různým způsobem interpretovatelné, a lze je případně přebít argumentací z Písma“. Bratře Karle, na vaše zpochybňování řádů ČCE při bohoslužbách a s Písmem na rtech, vám sděluji, že tyto řády vznikaly s Písmem v ruce i v srdci, že byly doprovázeny modlitbami církve, a že je pro nás dávali dohromady nejlepší synové a dcery ČCE, volení na synody, mnozí

s akademickým theologickým vzděláním. Váš „bratr farář“ vám citoval přesné znění z řádů církve, které je jednoznačné, nepochybitelné a závazné. Z onoho citátu také jednoznačně vyplývá, že církev očekává, že sbory „ke košíčkům“ budou postupně přecházet (v r. 1981!!!).

Příspěvek bratra končí konstatováním, že „navyšovat sborové fondy klopotným způsobem ani nepotřebujeme“. Zde se odráží stejný myšlenkový pochod, jako v argumentaci s celocírkevními řády. Vlastně mě celá církev příliš nezajímá, protože jediné důležité je „sbor“. Skutečně takové církve ve světě také jsou – spravují se „kongregačním“ způsobem – nejvyšší jednotkou v organizaci je místní sbor, který je naprosto nezávislý na jakékoli vyšší instanci církevní moci. ČCE a náš dejvický sbor se řídí presbyterně-synodním zřízením. To vyžaduje, očekává, možná i vynucuje od svých „jednotek“ kus poslušnosti i pokory k vyššímu celku. (Napadá mě v tuto chvíli, že Pán Ježíš vyprávěl kdysi o jednom člověku, kterému stačila jedna hřivna; nepotřeboval víc, a proto ji zakopal...).

Nebyl bych rád, aby dejvický sbor k pověsti silného a sebevědomého sboru přidával podezření z pýchy. Rád bych, aby převažovalo to, co k nám nepochybně velmi patří – tedy služba, podpora slabších, úžasná charita i velká obětavost. Nevynucená, nenátlaková, protože roste z díla Ducha svatého mezi námi.

Vyzval jsem sbor ke změně. Uvedl jsem, že má jít také o krok související se změnou financování církve. To se postupně mění a za pár let se změní v podobu, kterou ČCE za svých sto let nezažila. Bude to obrovská změna. A vzpomínat během ní, jak to bývalo dobré za „starých dobrých časů“, jaký to byl „klid a pohoda“, když byli faráři placeni ze státního, nebude stačit.

Pozval jsem pokojným způsobem sbor ke změně. Reakce byla nepokojná a velmi znepokojivá. Nerozumím jí a budu se snažit pochopit...

Pavel Ruml

Setkání s Jiřím Vladislavem Černým

Jsem vděčným návštěvníkem pořadů Křeslo pro hosta.

Pavel Ruml po mě před rokem a čtvrt poslal pozvání svým bývalým kolegům a kolegyním v armádě.

Ochotně jsem jim ho předal a připojil pár řádků doporučení, protože jsem rád, když se podaří lidem mimo církve zaujmout poutavými programy. I když nezareagovaly žádné davy, občas se se mnou na Křeslo pro hosta vypraví. Občas se někdo zeptá, koho to máme pozvaného. A i když by se nikdo nezeptal, čtou to moji kolegové a mé kolegyně vždycky všichni.

Na Jiřího Černého se sice nikdo z nich kromě mě nevypravil, ale dotaz, zda je to ten hudebník a kritik, jsem zodpovídal.

Pan Černý je pro mě pojem. Nejsem sice velký muzikant. Rád poslouchám rádio při práci, na cestách autem. Ale hudbu mám jako kulisu, raději poslouchám dokumentární pořady. Pořad Jiřího Černého “Klub osamělých srdcí seržanta Pepře” neunikl mé pozornosti. Zavnímál jsem zaujaté vyprávění znalého odborníka, příjemný hlas, vnímavého člověka, citlivého k potřebám společnosti i k veřejnému dění. Kdykoliv jsem o něm slyšel jinde, bylo to, jako když se mluví o mém známém. A toho já mohu potkat ve sboru u Pavla, v zajímavém pořadu sestry Marty? Tam nesmím chybět!

Pan Černý na mě silně zapůsobil svým temperamentem, klidným a vstřícným vyprávěním, pohotovostí reakcí na kladené otázky, elánem, na jeho věk nebývalým, aktivitou, kterou mohl dávno zaměnit za pohodlný odpočinek. Dobře se poslouchal. Hltal jsem každé slovo. Vzal nás na milou procházku svým životem, provedl nás jeho zákoutími a otevřeně a zaníceně vyprávěl o svých prožitcích, názorech, zkušenostech, o svých vztazích s různými lidmi, o víře, o hudbě. Je pro mě příkladem, který bych chtěl ve svém stáří, které už se pomalu hlásí, následovat. Nesložít ruce v klín, ale angažovat se, i když vrstevníci již dávno odpočívají. Neodložit svůj angažovaný postoj a ze všech sil předávat to, co bylo pro něj vždy cenné a vzácné.

Organizátoři Křesla pro hosta by mohli také odpočívat, ale neúnavně zvou zajímavé, inspirativní osobnosti pro povzbuzení posluchačů. Citlivě si vybírají ty nejaktuálnější, kteří do naší situace mohou promluvit velmi působivě. Nezbyvá, než přát tomuto úsilí mnoho zdaru, hodně vstřícných posluchačů a spontánní odezvy i svěžest pro nové nápady.

Pplk. Mgr. Miloslav Kloubek, kaplan Agentury personalistiky AČR

Jubilanti v dubnu

Prokop SEDLÁK   75 let   Oldřich ŠESTÁK   75 let

Pán necht' řídí vaše srdce k Boží lásce a k trpělivosti Kristově.

2. ep. Tes. 3,5

Plat'!

Pořádek musí být, na tom se jistě všichni shodneme. Formulace pravidel soužití vyznačuje počátky všech pozemských civilizací, všech kultur z hlubin psané historie (sumerské, babylonské, egyptské, židovské atd.). V zásadě platí, když budeš dodržovat pravidla, budeš právoplatným občanem své komunity, tvá komunita s tebou bude počítat. V aktuální praxi našeho sboru, když přijdeš alespoň jednou za rok do kostela a platíš salár, máš hlasovací právo na valných hromadách sboru.

Nějak mi ty dvě podmínky nejdou dohromady, zejména s ohledem na tu první. Centrem duchovního života sboru jsou nedělní bohoslužby. (Nebo snad ne?) Moje babička, od níž se mi dostalo veškeré náboženské výchovy, k níž jsem mohla v 50. a 60. letech minulého století v rodině, kde se víra nikterak nepěstovala, přijít, mi kladla na srdce, že každá návštěva kostela je Bohu milá. Jsou to tedy jakési dvě věci? Chodíte-li do kostela, váš sbor to zase až tak nezajímá, protože to je záležitostí především mezi vámi a Pánem Bohem? Nikdo vám samozřejmě nebrání chodit na bohoslužby každou neděli, právoplatným členem komunity s volebním hlasem tím však nejste.

Co mám tedy říci (hypotetickému) hledajícímu? Na bohoslužbu můžeš přijít každý týden, dveře, za nimiž se scházíme k modlitbám, jsou v neděli otevřené všem a pokud jsi byl pokřtěn/byla pokřtěna v jakékoliv křesťanské církvi, můžeš svobodně přistupovat i k večeři Páně (a případně, prosím, hod' nějaký obnos do košíčku). K tomu, abys byl/a právoplatným členem sboru, ale své neděle obětovat nemusíš. Stačí, když přijdeš jednou za rok – nejlépe o Vánocích nebo

o Velikonocích, to je vždycky největší návštěvnost, tak aby si tě bratři a sestry vůbec všimli – a hlavně musíš na činnost sboru přispívat jako v kterémkoliv jiném zájmovém sdružení. Že nemáš? I z nízkého důchodu můžeš zaplatit alespoň pětistovku (zde jsem nadměrně laskavá, salár by měl činit minimálně 5% z ročních příjmů). Zapomněl/a jsi? Vždyť to přece před koncem roku každý týden připomínáme. Aha, ty už máš svou jednu povinnou návštěvu odfajfkovanou z jara. Tak to máš smůlu.

Pokud je mi známo, dějvický sbor ČCE není v hmotné nouzi a samofinancování nastane až v roce 2042. Je jistě správné připravovat se s předstihem na novou situaci. I obchodníci tak činí, těžko říci, zda motivováni více prozíravostí či hysterií. Trochu teď ale tápu v prioritách identity našeho sboru.

A tanou mi na mysli slova Karla Havlíčka Borovského: *Bůh, náš otec, pro chování – deset nám dal přikázání – ale církev, naše máť – zkrátila je v jedno: „Plat!“*

Wanda Dobrovská

Foto M. Študentová: vánoční dárek v akci

V článcích vzpomínek na br. faráře Daniela Henycha fotografie pocházejí od J. Hlavsy (JiH) a z archivu Farního sboru ČCE Dejvice.

Kalendář na duben 2018

Bohoslužby	30. 3. s VP, Velký pátek	Pavel Ruml
ve sboru -	1. 4. s VP, Neděle velikonoční	Pavel Ruml
neděle 9:30	8. 4.	Pavel Ruml
	15. 4.	Petr Firbas
	22. 4.	Michael Otřísal
	29. 4.	Pavel Ruml
Biblická hodina	v úterý v 17:30	
Děti	maminky s dětmi: vždy 1. čtvrtek v měsíci v 9:30 5. 4. v 17:00	
Konfirmandi	pátek ve 14:30	
Nedělníci	vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách	
X-cátníci	10. 4. v 19:00	
Naši pěvci	Středa 18:30	
Křesťan. služba	8. 4. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	12. 4. 9:30 Život farářské dcery na Slovensku	
Křeslo pro hosta	26. 4. v 19.00 Michael Otřísal	
Staršovstvo	5. 4. v 19:00	
Zpívání - Stodůlky	pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 22. 4. 2018.

Květnové číslo vyjde 29. 4. 2018.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**

SOUTERRAIN Květen 2018

Sváteční slovo ke svatodušním svátkům

natáčeli jsme nedávno pro ČT v dejvickém kostele a využil jsem tak nabídnutou příležitost pro „popularizaci“ našich vitráží. Svátky, které budeme v květnu slavit, zmiňují jako doprovodnou kulisu vítr. Je to pozoruhodný přírodní jev, který člověku pomáhá, osvěžuje ho, ale také ničí a boří.

V bibli je o větru často řeč, ten „svatodušní“ doprovází proměnu lidského srdce. Stalo se to po Velikonocích v Jeruzalémě, Kristovi učedníci rozmýšleli, co dál. Jejich učitel a Pán byl ukřižován, vzkříšen a odešel od nich vzhůru-bible píše, že v oblaku, tedy také zřejmě za přítomnosti větru; a oni jsou sami. Za chvíli ovšem bible sděluje: „Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene vítr a naplnil celý dům, kde byli... a ... všichni byli naplněni Duchem svatým“. Učedníci si dodají odvahy a zvěstují Ježíše Krista. Nečekaná a překvapivá proměna lidského srdce. Sami apoštolové byli překvapeni tím, co se to stalo. U proměny jejich srdcí byl také nějaký blahodárný vítr.

Našich devět oken v dejvické modlitebně odráží tuto událost. Stejný počet, tedy devět, je darů Ducha svatého. Víte, jaké to jsou? Láska, radost, pokoj, tichost, dobrotivost, dobrota, věrnost, krotkost, střídmost. Často krmíme naše oči nejrůznější stravou.

Já fandím lidem, kteří se aspoň jednou za týden vypraví do kostelů, a třeba se jen hodinu dívají kolem sebe – na vitráže, okna, obrazy. Myslím, že je to dobré i zdravé. Mít před očima, že je kolem mě láska a radost atd.; a že těch darů může být dost i pro mě.

Brzy budou svatodušní svátky. Pro nás budou letos o to slavnostnější, protože budou spojeny s konfirmací. Budeme prosit o dary Ducha svatého pro naše odrůstající děti.

Pavel Ruml

Obsah čísla:

1-Sváteční slovo ke svatodušním svátkům | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-K volbě sestry Magdalény Trgalové | 4-Konfirmace | 6-Konfirmandi se představují | 8-O sboru, církvi a dobrých pastýřích | 9-„Církev, naše máť, zkrátila je v jedno: Plat’“ | 11-Jubilanti v květnu | 11-Kamenné sloupy | 12-Dar milosrdenství | 13-Jak jsem se potkal s Jakubem Čechem? | 14-S Jakubem Čechem v Křesle pro hosta | 17-A co já? | 18-Opravdové životní hodnoty | 20-Kalendář na květen 2018

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 5. 4. 2018 v 19:00

- konfirmace (13. 5. a 20. 5.)
- návrhy na kazatele na výměnu - farář: D. Sinclair, G. Reininghaus, O. Navrátilová, presbyteři: P. Bargár, P. Macek, P. Sláma, Z. Susa
- Křesťanská služba: návštěva br. Rumla a M. Študentové u br. Fišera – pozdravuje

Z předvelikonoční návštěvy u bratra Fišera, který se má dobře a moc všechny pozdravuje. Na fotce je i jeho dcera Lenka

- Středisko Diakonie Praha: příprava bazaru pro Stodůlky – zjistit možnosti propagace
- Finanční záležitosti:
  - sbírky: postní na Diakonii – uprchlické tábory 20 399,- Kč. Hlavní dar lásky – 14 291,- Kč.
  - nutno prozkoumat možnosti nových a levnějších dodavatelů plynu a elektřiny
  - příprava volby M. Trgalové za druhou farářku sboru na poloviční úvazek
  - SR vydala 3. 4. pokyn k volbě, termín 13. 5. , třeba dát do ohlášek, aktualizovat seznam členů s hlasovacím právem a se SV dojednat, kdo

povede volbu.

• Hospodářské a stavební záležitosti:

- ozvučení – definitivní rozhodnutí staršovstva neprovádět (hlasování: 4 pro, 4 proti, 6 se zdrželo, anketa na VSS 26 pro; 42 proti) a hledat alternativní možnosti zlepšení i s ohledem na kvatitu hudby v sále
- plán investic s ohledem na finanční náročnost a časové rozvržení – k jednotlivým položkám je třeba určit odpovědnou osobu atd. – návrhy bude evidovat br. Sýkora
- M. Jilková – kuchyň – návrh na nové uspořádání resp. výměnu skříněk a potřebičů (sporák) - celkové náklady cca 20 tis. Kč + případně skříňky
- M. Študentová – WC – úprava stávajících WC, oboje schváleno a předáno hospodářům k vypracování rozpočtu
- zviditelnění sboru - br. Gaier navštívil místostarostu Jana Lacinu; pítka by měla zastřešit MČ P6, v příštím týdnu schůzka s TSK, následně jednání ohledně fasády s památkáři
- oprava podlahy ve farářském bytě – prasklé dlaždice - asi 10 000,- Kč

• Z došlé pošty:

- manželé Ženatí přestupují do sboru v Rovečném (o volných nedělích jsou častěji tam)
- předsednictvu konventu podány návrhy kandidátů na doplnění SV z řad farářů: M. Szabo (Strašnice), T. Cejp (Libčice), Zvonek Šorm (Modřany)
- farář Kolář z Kobylis nabízí výstavu akademické malířky Petry Fišerové – br. farář domluví termín – návrh po bazaru (květen - červen nebo až listopad - prosinec)

• Další úkoly, různé:

- oslava Čestmír Muzikář 60 ve sboru – 13. 5. 2018 v 18:00 hod.
- J. Stoklasová shrnula výsledky debaty o „tichu (nejen) před bohoslužbami“ - pokračovat: informativními články a diskuzí ve sborovém časopise; vytvořit skupinu, která se bude tématem dále zabývat, zapojit členy sboru do rozhovoru a do řešení problému.
- prodej skříně z kanceláře –dnešní inzerát nechat do 31. 8. 2018, pak nabízet za odvoz.
- benefiční koncert NP pro Dejvice možný asi v listopadu – určení nejspíše na podporu ústeckého seniorátu
- výlet dětí z NŠ – J. Stoklasová, M. Študentová
- příprava tábora pro děti – Pustá Rybná (28. 7.) - s. Karolína Härtelová

- úprava počtu předplatitelů tisku pro rok 2019 + dokoupit ročníky 2017 + 2018 Křesťanské revue
- Aktivity br. Faráře:
  - návštěvy a rozhovory leden-březen 23x, 18. 4. ekumenické setkání farářů z Prahy 6, natáčení Svátečního slova, v plánu do září 9x svatby.

K volbě sestry Magdalény Trgalové za druhou farářku

V době, když ze sboru chystali odejít Abigail a Petr Hudcovi, bylo dohodnuto, že po nich bude nejprve obsazeno pouze jedno farářské místo a že druhého faráře budeme hledat až poté, co se zde nástupce manželů Hudcových rozkouká, a ve spolupráci s ním. Ta doba nastala koncem loňského roku, kdy br. Pavel Ruml mezi námi strávil již celý rok. Shodou okolností se nabídla možnost povolat sestru Magdalénu Trgalovou, které koncem letošního roku končí mateřská dovolená a která se zajímala o možnost působit na některém z pražských sborů – je totiž v Praze vázána zaměstnáním svého manžela.

Po třech jejích návštěvách za kazatelnou se již těšíme, že s. Trgalová se ujme některých z mnoha sborových aktivit. Je skvělé, že část sborové práce zvládneme sami laici, bez přímého farářského zásahu. Zdá se pak, že si v mnoha ohledech vystačíme sami. Přesto cítím, a potvrzuje mi to zkušenost z jiných sborů i z minulosti, že dlouhodobě to bez duchovenského zaštitění moc nejde. Od nové farářky si ale neslibuji jen převzetí některých ze stávajících sborových aktivit, ale také možnost jejich rozšíření – vzpomeňme si, jakým přínosem pro sbor bylo zahájení spolupráce s Diakonií, o kterou se před léty zasadil Petr Hudec. To tedy jsou hlavní očekávání, která mám od zvolení naší druhé farářky. A nepochybně nám velmi prospěje i zapojení její rodiny – manžela i dětí - do života našeho sboru.

Přijetím druhé farářky zároveň lépe dostojíme – jako jeden ze silných pražských sborů – své zodpovědnosti vůči církvi jako celku. Mnoho sborů v sousedních seniorátech (např. ústeckém) je neobsazených, nedaří se jim např. zajistit pravidelnou platbu personálního fondu, a tak si myslím, že se zvětšenou kazatelskou kapacitou budeme moci právě v tomto směru trochu systematictěji vypomáhat. Připomínám, že se tak děje již dnes, br. farář čas od času vypomáhá v Roudnici a v Libkovicích p. Řípem, které jsme vloni navštívili. Pomoc kazatelskou službou je jistě důležitější než finanční výpomoc, kterou mohou spíše poskytovat sbory vlastníci bytové domy.

Jan Mašek

Konfirmace

k nám opět zavítala do sboru. Čtyři naši dospívající se poslední rok a půl společně scházeli, zpívali, modlili se, četli i vykládali Písmo. Setkali se také s vrstevníky ze sousedního střešovického sboru.

Konfirmace je příležitostí k vděčnosti a radosti nad dětmi, které nám byly svěřeny a které jsme před lety přinášeli ke křtu. Jejich křest v dětství jim připomínáme a chceme jim tlumočit pozvání ke stolu Páně a do plného společenství církve. Konfirmace je také příležitostí k rozhovoru o víře.

Rozhodli jsme se, že letošní rozhovor nebude uzavřený pro skupinu konfirmandů, rodičů a presbyterů někdy v týdnu před svatodušními svátky, ale že bude součástí bohoslužeb, a tedy příležitostí pro všechny. Každý jsme pravděpodobně někdy zažili, jak může být složité o víře mluvit; jak jsme někdy, zvláště na veřejnosti, na rozpacích, máme-li se přihlásit ke Kristu; jak je někdy složité formulovat obsah víry v našem tzv. moderním a racionálním světě.

Budu velmi rád, když v neděli 13. května zažijeme obecnost církve, všech generací se všemi různými obdarováními, jak je kdo do dejvického sboru přináší a budeme si moci o víře vyprávět a vzájemně ji sdílet.

Při konfirmačním cvičení jsme se mj. věnovali několika okruhům, ke kterým bychom rádi pozvali i Vás. Prosím, budete-li si přát přispět ke společnému rozhovoru při setkání s konfirmandy, abyste si je promysleli a připravili si krátké slovo k danému tématu. Některé z vás pak poprosíme o jeho sdílení se všemi. Daná témata jsme již promýšleli také v různých skupinách, jak se ve sboru setkávají. Na biblické hodině pro dospělé nám jejich sdílení dělalo velikou radost. Prožijme ji i během květnových „konfirmačních“ nedělích. Kvůli slávě Boží a našim dětem.

Konfirmace 2018 – katechismové přemýšlení o víře:

1. Víra – základem katechismu, víry je Slovo Boží. Co je (pro mě) Bible?
2. Kdo je Ježíš Kristus?
3. Co je to radost?
4. Kdo je Bůh? Apoštolské vyznání víry
5. Na čem v životě hodně záleží?
6. Co člověka hodně přitahuje? (moc; peníze; sex; řetěz zla; jsme všichni provinilci?)
7. Kdo je Duch svatý?

8. Boží Trojice?
9. Jak se rozhodujeme pro své činy?
10. Desatero?
11. Co je modlitba? Co je Modlitba Páně?
12. Co jsou svátosti?
13. Co je křest svatý?
14. Co je Večeře Páně?
15. Co je církev?
16. Věřím ... v život věčný...

Pavel Ruml

Konfirmandi se představují

- Jmenuji se **Šimon Härtel** a jsem vnuk br. faráře Daniela Henycha. Je mi čtrnáct let, navštěvuji tercii A na Gymnáziu Nad Alejí. Rád hraji na trubku a chodím na výlety. Na konfirmačním cvičení mne nejvíc zajímají diskuse. Z Bible se mi nejvíc líbí místa, kde se jedná o tom, že všichni přijdeme do nebe. V kostele a v neděli škole jsem rád také kvůli kamarádům.
- Jméno a příjmení: **Lukáš Kusák**, koníčky: baseball, škola: OEGP, třída: 9
- Jmenuji se **Daniel Mejsnar**. Je mi 16 let. Chodím do 9 třídy. Rád sportuju, dělám 2 roky parkur: to znamená skákání přes překážky, různé salta, akrobacie, pohyb ve výškách. Mým vzorem jsou rodiče. Konfirmace mě baví a těším se, až budu součástí Večeře Páně, je to pro mě čest být mezi dospělými. Teď půjdu na střední, maturitní obor kuchař.
- Jmenuji se **Markéta Petříčková** a je mi 14 let. Studuji na Gymnáziu Nad Alejí. Ve volném čase hraju na klavír, zpívám ve sboru, plavu a navštěvuji dramatický kroužek. Mou oblíbenou biblickou postavou je Jael a s ní spojený biblický příběh zapsaný ve čtvrté kapitole knihy Soudců, kde roztrhla stanovým kolíkem hlavu Sísery.

O sboru, církvi a dobrých pastýřích

V posledních Souterrainech zazněly kritiky na téma způsobu výběru peněz v dejkickém sboru. I já jsem si zvykla na decentní košíčky na zdi u dveří, ale ve srovnání s tím, co mi přinášejí bohoslužby, byly pro mě změny způsobu výběru spíše podružné. Proto jsem příspěvkům na toto téma nevěnovala velkou pozornost.

Výročního sborového shromáždění jsem se nemohla zúčastnit, takže až když jsem si v minulém Souterrainu přečetla sebeobranu faráře Pavla Rumla, či příspěvek sestry Wandy Dobrovské na téma saláru versus návštěvnosti kostela, uvědomila jsem si, jak některé finanční otázky nabývají ve sboru nečekané důležitosti. Jak vlastně bolestné je téma peněz. A jak asi ještě bude, až se příspěvky členů stanou tím nejvýznamnějším zdrojem příjmu naší církve. Jakkoli však byla diskuse "o košíčcích" místy zřejmě vyostřená, byla užitečná, jako každá diskuse. Chápu argumenty obou stran: Obavu JiH i bratra Karla Řežábka, že aktivní pobídka k daru může vzbudit nechuť dárců, stejně jako argumenty bratra Pavla Rumla, který nevidí pouze úzkou realitu sboru, ale i církev v jejím celku. Včetně jejích pravidel, která by měl jako farář respektovat. A že se diskutéri lišili v názorech? No od toho je právě diskuse.

Co se týče volebního práva ve sboru, o kterém mimo jiného psala sestra Wanda, otázka, zda z něj vylučovat ty, kteří nemohou zaplatit salár, protože žijí na hranici chudoby, je k zamyšlení. Ano, není-li někdo schopen zaplatit ani symbolický salár, aby byl právoplatným členem komunity s volebním hlasem, může si připadat ze společenství vyloučen. Ptám se však, co je pro člověka v tak existenčně zoufalé situaci podstatnější: Možnost zúčastnit se bohoslužeb a Večeře Páně? Či právo hlasovat o sboru? Nad epigramem Karla Havlíčka Borovského v závěru článku jsem dlouho přemýšlela. Satirik 19. století jím brojí proti církvi, která upřednostňuje mamon před desaterem. Tato analogie se s realitou dejvického sboru hluboce rozchází. Ale právě ten rozpor mě paradoxně přiměl znovu si uvědomit dary, kterými je náš sbor požehnan i jejich nesamozřejmost.

Pravda je často trpká a ne každý kazatel je ve stejné míře obdařen schopností a odvahou rozkrýt ji a předat bez příkras a srozumitelně. Bratr farář Pavel Ruml toto umění ovládá, aniž by postrádal laskavost a velké lidské pochopení. Nestaví se do pozice neomylné autority, ale v každém kázání přiznává s upřímnou pokorou i vlastní lidskou slabost. Patří tak mezi nejlepší kazatele. Myslím že dobrý farář není samozřejmost, na kterou máme nárok za příspěvek do sborové kasy. Ano, dejvický sbor je natolik početný a významný, že si může činit nárok na stálého faráře. Ale zda bude dobrý, žádnému „zákonnému“ nároku nepodléhá. Že je právě tento sbor obdařen skvělými faráři, od své minulosti po přítomnost, beru jako Boží požehnání. Že se dobrá kontinuita neztratila, je velká zásluha i sester a bratrů, kteří sbor vytvářeli a tvoří doposud. Jsem vděčná že zde mohu být. Nedělní bohoslužby jsou světlým bodem mé každodennosti.

Před nějakým časem zazněl v kázání bratra Rumla apel na členy sboru, kteří chodí na bohoslužby zřídka. Jindy laskavý a tolerantní bratr farář pohovořil tehdy

o disciplině a smyslu důslednosti v praktikování víry značně nekompromisně. A přestože patřím spíš mezi pravidelné návštěvníky našeho kostela, vážím od té doby ještě pečlivěji důležitost okolností, které se mi někdy v účasti na bohoslužbě zdají bránit. Nejen kvůli Bohu, ale také z úcty k faráři, který pro nás kázání připravuje v promyšlené kontinuitě.

I přesto bych členy sboru, kteří do kostela nechodí, neztracovala. Mohou mít závažné osobní důvody, proč se života sboru nezúčastnit. Čas bohoslužeb uprostřed víkendu, daleké bydliště, zdravotní stav, naléhavé povinnosti v rodině či zaměstnání, které nemohou opouštět ani o víkendu. Neúčasti na bohoslužbách o mnoho přicházejí, ale stále mají tu možnost. A za to, že přispívají na život sboru finančně, jim patří dík. Každý přispívá jak může. Někdo účastí, aktivitou i penězi, někdo jen jedním nebo druhým. Máme svobodnou volbu, nikdo není vyloučen. Ani ten nejchudší, který přispět nemůže. Zaplatí to za něj bohatší, včetně těch, kteří pravidelně přicházet nemohou, případně přijdou jen při výjimečných příležitostech. Financování ČCE a její charita stojí na principu vzájemné solidarity. Opaku toho, co pranýřuje epigram Karla Havlíčka Borovského na poslední straně dubnového Souterrainu. Borovský ho kdysi mířil proti praktikám římskokatolické církve, s níž měl neblahé osobní zkušenosti z mládí v kněžském semináři a od těch dob byl jejím celoživotním kritikem.

My jsme si vybrali Českobratrskou církev evangelickou. Vybrali si ji i ti, kteří na ni „jenom“ přispívají. Volba této církve, která patří do rodu protestanských, o něčem svědčí. I když je dnes nepřátelské vymezování mezi křesťanskými církvemi minulostí, přece zůstaly rozdíly v principech, kvůli nimž se střetávali naši předci. Jedním z nich, pro evangelíky příznačným, je prostota a neokázalost. I proto dnes ČCE neoplývá množstvím nazdobených chrámů a dalšími rozsáhlými nemovitými majetky, které by jí v budoucnu pomohly zajistit existenci. I proto skomírají malé evangelické sborečky v zapomenutých oblastech naší vlasti. I když, nejen proto.

Můj svědek při křtu, kamarád mého syna a někdejší velmi obětavý člen ČCE, žil několik let realitu malého sboru v západních Čechách. Kazatelské místo bylo neobsazeno, sbor byl administrován. V rozhovoru pro Misiologické fórum 4/2015 Matyáš mimo jiné napsal: *„Je zcela nezbytné, abychom se jednak obrátili opět ke Kristu, tak, aby pro nás znovu byl středem našich životů, jednak k lidem v našem okolí, kterým máme povinnost zprostředkovávat SROZUMITELNÝM způsobem Evangelium. Jako většina ČCE, kterou jsem dosud poznal, trpí sbor udržováním obsahově již vyprázdněné vnější formy a nezájmem o živé lidi mimo okruh vlastních členů. Je třeba se lidem otevřít a vyjít jim vstříc. Pokud se to nestane*

a tedy nepřijdou žádní noví lidé, tak sbor v několika málo letech končí.“ Oponovala jsem mu, že kdyby byl v mém sboru, viděl by všechno jinak, že v Dejvicích - a jistě i mnohde jinde - je situace úplně jiná, ať k nám přijede na bohoslužbu, že máme skvělé kazatele. Odpověděl mi: *„Jakékoliv společenství je tak silné, jak silné jsou ty nejslabší části. Církev, která je zapouzdřená sama v sobě, je mrtvá...“*

Není to tak dlouho, co nám neblahou situací malých sborů připomněl i bratr Pavel Ruml. V kázání citoval prof. Slavomila Daňka: *„Mnohé sborečky chřadnou, žijí v izolaci, na pokraji zájmu obcí i měst...“* Profesor Daňek zemřel před sedmdesáti lety. Už tehdy tedy malé sbory skomíraly! A celkový úbytek členů pokračuje. Při sčítání lidu v roce 2001 se k Českobratrské církvi hlásilo více než 117 000 obyvatel ČR, o deset let později poklesl jejich počet o více než polovinu. ČCE uvádí v poslední zveřejněné evidenci za rok 2016 počet členů 75 318.

Máme vlastně štěstí, že náš dejvický sbor netrpí nouzí i že má vlastní pastýře. Ale nelze přehlížet, že členská základna evangelických církví u nás i v Evropě stále slábne. A bude hůř. Žijeme pod tlakem vrcholně materialistické civilizace. *„Každý řetěz je silný jen tak jako jeho nejslabší článek“*, parafrázuji Matyáše. Vedle úvah nad formami sbírek proto také přemýšlejme, jak podpořit malé sbory tak, aby celá ČCE jednou nezhylnula na úbytě.

Anebo se můžeme radovat z hvězdné oblohy na horní palubě Titaniku a nestarat se o to, co se děje v podpalubí....

Šárka Skaláková

„Církev, naše máť, zkrátila je v jedno: Plat’“

Tímto citátem Karla Havlíčka Borovského končí jeden z příspěvků v minulém čísle Souterrainu. Nedá mi, abych na něj nereagoval. Měl jsem zato, že jsem při různých příležitostech řekl a napsal na toto téma dost, a že dejvický sbor je v tomto ohledu nadprůměrně informovaný. Zdá, že jsem se mýlil, a tak se vše pokusím vyložit znovu a po lopatě. V příštích číslech se pokusím o gruntovní popis, jak to bylo s hospodařením sborů v minulosti a jak to je s financováním naší církve jako celku, teď jen k naší současnosti.

Ale napřed ještě jednu poznámku k Havlíčkovi. S jeho veršíkem lze v mnohém souhlasit, jenže byl napsán v jiné době a za jiných okolností. Při vši úctě k našim bratřím katolíkům byl směřován na (tehdejší a ještě starší) praxi katolické církve, kdy část vybraných prostředků putovala do Říma nejen na činnost bohubilých

celocírkevních akcí, ale rovněž na hromadění vatikánského pokladu nebo dokonce na financování papežských válek. Havlíček určitě neměl na mysli tehdejší, stále ještě jen tolerované sbory, o nichž věděl – osobně se znal s Bedřichem Košutem, který se velmi angažoval v r. 1848. Jistě také věděl o tom, jak se všechny (nejen reformované) české sbory pracně skládaly na zakoupení klimentského kostela pro vznikající reformovaný sbor v Praze.

Dost minulosti. K čemu potřebujeme peníze my, dejvický sbor, dnes. Máme roční „příjem“ přibližně milion korun, to je hodně, ale právě tolik ročně vydáváme. Za co? Výdaje můžeme zhruba rozdělit do dvou skupin, na nezbytné pro existenci sboru a na postradatelné. Do nezbytných zařazuji nájemné z modlitebny a farního bytu a s tím spojené služby (v r. 2017 cca 450 tisíc Kč), povinné odvody (cca 167 tisíc Kč) a provozní výdaje a údržbu (odhaduji na cca 250 tisíc Kč). To máme dohromady přes 850 tisíc Kč. Zbývajících asi 150 tisíc je postradatelných: nemusíme tolik topit, můžeme si uklízet svépomocí, nemusíme mít posezení při kávě atd. – to vše je „luxus“, na který jsme si ale zvykli a těžko bychom se s ním rozloučili. Takže suma sumárum, ten milion potřebujeme celý. Nic nehromadíme, máloco utrácíme zbytečně. Vše prostě něco stojí a chceme-li to mít, musíme se na to ve sboru složit.

Teď příjmy, opět asi milion korun. Z toho asi 100 tisíc dělají sborové sbírky a 50 tisíc pochází z různých zdrojů. Jmenovité příspěvky – dary členů sboru – tedy představují přes 800 tisíc (Do čehož nejsou započítány celocírkevní sbírky a různé sbírky a dary na charitativní účely, celková obětavost našich členů je asi 1 100 tisíc Kč). Jelikož jmenovitých plátců jsme v r. 2017 měli 147, vychází to v průměru na každého asi 5.500 Kč. Přiznejme si ale, že ta průměrná hodnota moc nevyovídá, za celou polovinou darů stojí asi 15 největších tahounů, bez kterých by bilance našeho sboru vypadala hodně jinak.

Tolik k financím. Myslím ale, že článek, na který reaguji, měl na mysli také to, jak se v našem sboru posuzuje „aktivní účast na životě sboru“ a na to, že se příliš hledí na finanční stránku věci. K tomu si dovolím citovat ze seniorátního letáku „Na cestě k samofinancování“, z oddílu Kolik má evangelík na svůj sbor přispívat? : „Pravidelný příspěvek v přibližné výši 1-2 procenta čistých příjmů by měl být minimem pro každého, komu na existenci Českobratrské církve evangelické záleží. Aktivní členové a členky sboru by pak měly své příspěvky zvýšit na 3-5 procent z čistých příjmů.“ Toto doporučení je tedy „slabší“ než stávající doporučení církevních řádů, ale co je důležité, vůbec nejde o to, že menší účast na shromážděních lze vykoupit penězi. Právě naopak, vyšší příspěvek na fungování sboru je očekáván od těch, kteří se života sboru plně účastní. A tak je

míněno i naše zavedené pravidlo pro zapsání do seznamu členů s hlasovacím právem, tam se mluví o minimu, pod které prostě nemá smysl jít.

Jan Mašek

Jubilanti v květnu

Květa MALÁ	96 let	Václav KOUBA	70 let
Natalie BOHÁČOVÁ	93 let	Pavel MACHOTKA	65 let
Zdeňka SVOBODOVÁ	90 let	Čestmír MUZIKÁŘ	60 let
Jaroslav OLIVERIUS	85 let	Gudrun ILLMANNOVÁ	60 let
Miroslav MEDUNA	70 let		

Svou cestu svěř Hospodinu, doufej v něho.

Žalmy 37,5

Kamenné sloupy

Tři kamenné sloupy - připomínka „Tří králů“, odbojářů - zpravodajců v době protektorátu. Deska u sloupů nese jméno posledního z nich, který právě zde, v parku v Prašného mostu, před 76 lety padl v boji s přesilou gestapáků. Václav Morávek.

I letos se sešlo několik členů a přátel Dejvického a Střešovického sboru, zazpívali, vzpomněli. Bratr Žárský připomněl, že Václav Morávek byl evangelík a písmák - četl si denně Písmo a čerpal z něj sílu. A také že byli i jiní odbojáři, kteří pomníčky ani nemají.

Nebyli jsme u pomníku sami. S květinami a zapálenou svíčkou čekala na uvolnění místa u pomníku - aby nás nerušila - nám neznámá žena, a příslušník aktivních záloh, který se s námi také vyfotografoval.

Je dobře vzpomenout a pamatovat, že není vše, co máme - svoboda, materiální hojnost, bezpečnost na ulicích, více než 70 let míru - samozřejmě.

Karel Režábek

Dar milosrdenství

Jsem motivována napsat něco o tom, co jsem zažila v uplynulých dnech, týdnech, měsících. Moje maminka pobývá v této době v Domově sv. Karla Boromejského v Řepích. V květnu minulého roku upadla a zlomila si nohu v krčku. Skončila v nemocnici, kde byla operována. Následně byla přemístěna kvůli celkové nesoběstačnosti do LDN v Řepích. Modlila jsem se intenzivně za maminku a celou rodinu a vyšel nám z mnoha možností nakonec tento úžasný domov. Součástí areálu je kostel, kde je možné se pomodlit, což téměř při každé návštěvě činím. Ale i krásná zahrada se zajímavou křížovou cestou. I tam se může člověk ztišit, zklidnit, získat povzbuzení.

Návštěvy v LDN jsou pro mě darem. Nevěřila bych tomu, že je to možné. Ale mohu s klidným svědomím říci, že tomu tak je. Maminka je už řadu měsíců na lůžku v šestilůžkovém pokoji. Pokoj je prostorný a vůbec nevádí, že je pro tolik osob. Kdykoli za ni přijdu, vítá mě radostně a je viditelně šťastná, že jsem za ní přišla.

Tam za zdmi bývalého a částečně i současného kláštera se dějí skoro pokaždé zázraky. Nejen že vždy potěším maminku svou přítomností, ale snažím se tam být i pro ty ostatní seniorky. Potěšit je slovem, někdy i písní, podat jim potřebnou věc, vyřešit na místě co nejvíce problémů, které k osobám trvale upoutaným na lůžko patří. Nevěřili byste, ale došlo i na drbání na zádech.

A já jsem šťastná. Prožívám stavy radosti, dojetí, lásky. Tam v té místnosti mezi těmi ženami na konci života cítím více než jinde, že je tam přítomen Bůh.

Vznikají tam i nová přátelství. Snažím se podpořit dcery maminek, se kterými máme k sobě blízko. S některými mě pojí neviditelná nit stejných trápení, kterými jsme musely v životě projít. Někdy navedu paní na řešení, které pomohlo mně, třeba prostřednictvím článku „Umění říkat NE“ (vyšlo v lednovém čísle Souterrainu). Dostává se mi poděkování, ale hlavně potvrzení, že člověk neprošel útrapami zbytečně.

Děkuji Bohu za ten čas. Je to jedinečné období a já vím, že vše, co dělám pro

ostatní, dělám vlastně pro sebe. Dobré činy oběhnou celou Zemi a vrací se k nám mnohonásobně zesíleny.

J. Muzikářová

Na biblické hodině si občas užíváme krásných písní Tomáše Najbrta. Marta Študentová

Jak jsem se potkal s Jakubem Čechem?

Naprosto nečekaně, neplánovaně a na neobvyklém místě. Vyslán armádou, odjel jsem s filmovým štábem Václava Marhoulu do Tuniska, abych byl přítomen natáčení válečného filmu Tobruk. Režisér si přál mít ve svém štábu vojenského kaplana, nikoli jako „herce“, ale jako podporu štábu, a také jako případného poradce pro některé scény ve filmu. Upozorňoval mě ovšem dopředu, že ode mě nečeká žádné „náboženství“, tedy bohoslužby apod. s tím, že neví, že by ve štábu byli lidé nějak s církvemi propojeni.

O to větší bylo mé překvapení, když hned na začátku natáčení na rozpálené Sahaře se od zvukařského pultu ozval člověk v černých slunečních brýlích, v jakémsi klobouku proti slunci a s velkými zvukařskými sluchátky a oslovil mě – bratře faráři. Slovo dalo slovo, hned jsme se zorientovali v církevních „souřadnicích“, a já měl ihned oporu v tom – pro mě naprosto neznámém – filmařském světě. Hned od prvního večera jsem také začal pomáhat kostymérce, která „nestíhala“ přišívát knoflíky a všechno možné, co se při natáčení zničilo, a z ní se vyklubala dokonce evangelička patřící původně k br. f. Klobásovi. Takže spojenců dost, a brzy začali přibývat mnozí další – evangelík kuchař Michal,

který vařil i mým dětem na kurzech v Křižlicích a v Tunisku naučil mě báječnou kuřecí roládu, až po všechny další, s kterými jsme v těch mimořádných podmínkách pouště k sobě brzy našli cestu. (Více o filmu na www.tobruk.cz).

Jakub je pozoruhodný člověk. Přiblížil mi i ztělesnil řemeslo i řeholi filmového natáčení. Okamžité soustředění, nasazení do vteřiny (svítí slunce, zašlo slunce, nejlepší světlo, úžasné ticho apod.) a pak zase dlouhé čekání ... až půjde pokračovat a bude ten správný vítr a stín a mlha atd. Probrali jsme za ty dva měsíce mnoho. A sblížili se jednou provždy. Jeho hlasité varování „TICHO“ před tím, než kamera začala snímat, bylo každodenním koloritem. (Mohli jsme uválet smíchy, když na poušti, kde vidíte na desítky kilometrů daleko, a kde nepotkáte živáčka, pták nezacvrliká, se po jednom Jakobově „TICHU“ do něj z veliké dálky ozvaly motory jakýchsi „terěňáků“ ... a čekali jsme dlouho, než kdesi v dálce zase ztichly).

Naše setkávání pokračovalo i po návratu domů. O pár let později vzájemná témata obohatil nový Jakubův koníček ... kdepak hobby ... nový životní směr spojený s chůzí. Pověděl nám mnoho v ten večer v Křesle i s cudným konstatováním o novém setkávání se s Bohem – poutníků. Jak jsem potkal Jakuba jako poctivého profesionála, tak jej vnímám jako člověka, jehož duše poctivě řve po Bohu, jako „jelen řve, dychtě po tekutých vodách“ (Ž 42).

Nyní už Jakub pravděpodobně špacíruje po plánovaném Continental Divide Trail, dalším ze tří velkých tracků přes USA. Pán Bůh ať ho provází a ochraňuje. Budu se těšit na jeho návrat a další setkání s ním.

Pavel Ruml

S Jakubem Čechem v Křesle pro hosta

Na pozvánce k setkání s březnovým hostem sboru stálo, že přijde Jakub Čech, několikanásobný držitel Českých lvů za filmový zvuk, cestovatel a autor knihy Jakubův cestovní deník. Protože k filmovým mistrům zvuku moje povědomost nesahá, našla jsem si jméno Jakuba Čecha v internetové Česko-slovenské filmové databázi ČSFD a zjistila, že skutečně patří ke špičkám ve svém oboru. Je mu 44 let a zvučil téměř 30 hraných českých filmů, z těch nejznámějších například *Po strništi bos*, *Vratné láhve*, *Samotáři* či *Tobruk*.

Premýšlím o čem bude vyprávět. O práci zvukaře nebo o cestování? V programu Křesla pro hosta je uveden i jakýsi film. Název je mi povědomý, už jsem to někde slyšela.....volám staršímu synovi: „Martine, dnes přijde do sboru zvukař a cestovatel, který promítne film Pacific Crest Trail. Nedávno jsi o něčem takovém mluvil. Ale už nevím, cos to říkal....“

„Ale mami, to je přece ten track přes západ Spojených států. Jde se pěšky od Mexika až po Kanadu. A v kolik přijde ten host? Tohle mě fakt zajímá. Tak já přijedu rovnou z práce!“

Výsledný zážitek překonal i naše natěšená očekávání. Jen mě mrzelo, že nepřišlo víc lidí. Jakub Čech sršel tak nezdolnou energií, že do pomyslného křesla pro hosta vůbec neusedl. 121 dní a 4 448 km cesty vtěsnil do dvouhodinového vyprávění, které ilustroval technicky a umělecky dokonalou projekcí vlastních fotografií a interaktivních map. Poslouchali jsme bez dechu. Bylo to lepší, než jakýkoli cestopisný film.

Úvodem náš host řekl: „Ve čtyřiceti mi doktor sdělil, že při svém způsobu života nepřežiju déle než pět let. Styl života u filmu není moc zdravý. 20 let jsem dělal jen svou profesi a jinak se řádně nepohnul. Přemýšlel jsem co udělám ..... do devatenácti let jsem rád chodil, tak jsem se k tomu vrátil....“

Zpočátku to šlo ztuha, ale Jakub vytrval. Vždycky natočil film a v přestávkách před natáčením dalšího vyrážel s batohem do přírody. Zvyšoval dávky, až si troufl i na Svatojakubskou cestu do Santiaga de Compostela. Ujdu-li toto, ujdu už všechno, řekl si. A stejně jako náš bratr Zdeněk Susa s manželkou Marií - i on dorazil do cíle. Pak další film, po něm důkladná příprava co nejvíce vylehčeného vybavení na tisíce kilometrů s batohem na zádech a vysněná, zdánlivě nedostupná Pacific Crest Trail (PCT) se stala realitou. Tuto Národní pacifickou hřebenovku, kopírující západní pobřeží Spojených států, ujde jen desetina z těch, kteří se o to

pokusí. Během pouti přes hory, vyprahlé pouště, sníh i brodem řekami, prošlapal Jakub troje boty, propíchal si desítky puchýřů a ztratil 13 kg. Stálo to za to. Viděl netušené krásy, navázal nová přátelství a uvědomil si jedinečnost Božího díla. Jedinečnost života.

I v pustině se potkával s jinými poutníky. Vzájemně si pomáhali, sdělovali zkušenosti z cesty, někdy spolu „zakempili“ a když před spaním zpívali, hrál Jakub na ukulele. Poprvé poznal „trail angels“, místní dobrovolníky, kteří udržují trasy a na konci osamělých etap poskytují poutníkům nezištnou podporu. Berou to jako poslání. Někdy však mýjely dlouhé dny a vyjma hmyzu, chřestýšů a divoké zvěře, nepotkal Jakub živáčka. Jednou se setkal i s medvědem. V hrůze ho napadlo začít zpívat husitský chorál: Ktož jsú boží bojovníci a zákona jeho, prostež od boha pomoci..... medvěd nezaútočil, modlitba byla vyslyšena. „Naštěstí jsem znal všechny sloky z doby, kdy jsem hrával na basu v kapele Pozdravpánbu Sváti Karáska,“ smál se Jakub, když nám to vyprávěl. Každý den své cesty si zapisoval do deníku. www.jakubuvcestovnideník.cz Po návratu ho vydal knižně a do úvodu mimo jiné napsal:

Mámě, která mě naučila chodit.

*Tátovi, který mě v pěti letech vzal pod první širák,
naučil věřit papírovým mapám a respektu z přírody.*

Skautům, kteří mě podruhé naučili chodit.

*Petrovi Koskovi, který pro mě objevil
ultralight backpacking a Pacific Crest Trail....*

...trail andělům, kteří mi poskytli zázemí.

*A celé hiker trash komunitě, která se se mnou o cestu
podělila. Každý sám za sebe a přece spolu.*

„Co Vám dala ta cesta po stránce duchovní?“ zeptala se v závěrečné besedě jedna žena.

Jakub chvíli přemýšlel:

„První měsíc jsem vnímal hlavu spálenou od slunce, bolavé tělo a odřené nohy.

Druhý měsíc jsem přemýšlel nad svým životem, komu jsem ublížil, co bylo špatné a co dobré.

Třetí měsíc jsem přemýšlel o Bohu.

Čtvrtý měsíc jsem už jen šel a byl rád, že jdu po té cestě. Nemyslel jsem vůbec na nic, jenom že mám hlad. Vnímal jsem, že je zima nebo teplo, že mám hlad; tamhle je kopec, mám hlad, tamhle brod, mám hlad, kde budu spát, mám hlad ..... a tenhle měsíc byl ze všech nejlepších.“

Než se rozloučil, poprosil náš host o požehnání na další cestu. Bratr farář Pavel Ruml mu ho udělil, udělal mu i křížek na čelo a s úsměvem při tom poznamenal: „Protože jsi katolík, výjimečně Ti žehnám takto.“

To je můj dojem ze setkání s výjimečným člověkem, který se s námi přišel podělit o zásadní zkušenost svého života. Děkuji bratru faráři, že ho do sboru pozval.

Šárka Skaláková

A co já?

Nedávno jsem šel kolem dětského hřiště. Skupina asi desetiletých kluků se tam právě chystala začít hrát fotbal. „A co já?“ ozval se chlapec stojící za lajnou. „Ty nehraješ!“ odbyl ho energicky druhý, který zřejmě rozhodoval o obsazení. O tom, jak jeho drsná odpověď bude působit na odmítnutého, rozhodně neuvažoval.

Otázka „A co já?“ se může týkat ledačeho. Před několika roky se po dlouhém přesvědčování dali dva sourozenci v konfirmačním věku přemluvit, aby o prázdninách sjížděli s vodáky z církve kterousi řeku. Ale nejvýraznější vzpomínka, která jim zůstala po návratu domů, nebyla právě nadšená: Když se večer rozdělávaly chleby s nutelou, ti draví se na ně vrhli a odnesli si v každé ruce jeden krajíc. A co my? Na nás zbyl jen „sejra“. – Inu, tak to chodívá: Kdo dřív přijde, ten dřív mele.

A co já? Pokud jde o děti, máme dvě možnosti: buď je budeme nabádat, ať se v životním boji nedají odstrčit a rázně prosazují své „já“, nebo je budeme nabádat, aby se chovaly podle biblického „Vaše mírnost ať je známá všem

lidem!“ (F 4,5), čímž je ovšem asi moc nenadchneme. Je-li někdo vyšoupanut těmi zdatnějšími ze hry, těžko se bude utěšovat, že „moudřejší ustoupí“. Je věcí citlivých vychovatelů, vedoucích a učitelů, aby byli na straně těch, kdo se sami neprosazují.

Nejde však jen o děti. Těch, kdo si někdy myslí „A co já?“ je mnoho ve všech generacích a bývají i v našich sborech. Ježíš tyto nenápadné, přehlížené, bez ostrých loktů a zjevných ambic označoval jako „maličké“ nebo „nepatrné“ a kladl svým učedníkům na srdce, aby k nim byli pozorní a ohleduplní (Mk 9,42 Mt 10,42 11,25 18,11 25,40.45). Jak je to mezi námi? Aby se někdo z těch, co chtějí spolu s námi putovat Kristovou cestou, nemusel ptát „A co já?“

heda

Opravdové životní hodnoty

- Nic opravdu hodnotného nevzejde z ctižádnosti nebo z pouhého pocitu povinnosti, nýbrž z lásky a oddanosti lidem. - *Albert Einstein*
- Musíme porozumět duchovním pravdám a aplikovat je v našem moderním životě. Musíme získat sílu z téměř zapomenutých ctností jako je jednoduchost, pokora, rozjímání a modlitba. Vyžaduje to odevzdání přesahující vědu, i sama sebe, ale odměna je úžasná a je to naší jedinou nadějí. - *Charles Lindbergh*
- Život nejlépe využijeme, věnujeme-li jej tomu, co jej přetrvá. - *Williams James*
- Štěstí není v tom, co vlastníme, ale v tom, o co se dělíme. Na živobytí si musíme vydělat, ale život vytváříme tím, co dáváme. - *Norman Mac Ewan*
- Žijeme ve světě nukleárních obrů a etických trpaslíků. O válce toho víme víc než o míru, víme víc o zabíjení než o tom, jak žít život. Uchopili jsme tajemství atomu a odmítli Kázání na hoře. - *Omar N. Bradley*
- Nejlepší a nejkrásnější věci na světě nelze vidět nebo je uchopit. Musíme je cítit v srdci. - *Helen Keller*
- Život je těžší, když jej žijeme pro ostatní, ale zároveň je bohatší a šťastnější. - *Albert Schweitzer*
- Jedna z nejtragičtějších věcí, které vím o lidské povaze, je ta, že všichni tihneme odkládat život. Všichni sníme o nějaké magické růžové zahradě za obzorem místo toho, abychom se radovali z růží, které nám kvetou za oknem dnes. - *Dale Carnegie*
- Dnešek je ten nejneobvyklejší den, protože jsme jej ještě nikdy předtím nezažili; už jej ani nikdy znovu neprožijeme, je to jediný den, který máme. - *William A. Ward*

Ekumenická bohoslužba za krajinu

v sobotu 26. května 2018 v 15 hodin

**na levém břehu Vltavy, na zahradě
na Sedleckých skalách**

Bohoslužba v 15 hodin

kázáním poslouží **Tomáš Cejp**,
farář Českobratrské církve evangelické
z Libčic nad Vltavou. Účast přislíbili další
duchovní Církve československé husitské,
Církve římskokatolické a Obce křesťanů.

Beseda po bohoslužbě

uvede zástupce ředitele Národního parku
České Švýcarsko Ing. **Handrij Härtel**, Ph.D.
besedu na téma **Divoká příroda a kultura**.

Kalendář na duben 2018

Bohoslužby	6. 5. s VP	Pavel Ruml
ve sboru -	13. 5. konfirmace	Pavel Ruml
neděle 9:30	20. 5. Svatodušní svátky, Večeře Páně, konfirmace	Pavel Ruml
	27. 5.	Zdeněk Susa
Biblická hodina	úterý v 17:30	
Děti	maminky s dětmi: 3. 5. v 9:30 3. 5. v 17:00	
Konfirmandi	každý pátek ve 14:30	
Nedělníci	vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách	
X-cátníci	22. 5. 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	6. 5. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	10. 5. 9:30 pí. Jeličič: „Hudba léčí“	
Křeslo pro hosta	24. 5. v 19:00 PhDr. Petr Janyška	
Staršovstvo	3. 5. v 19:00	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 20. 5. 2018.

Květnové číslo vyjde 27. 5. 2018.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**

SOUTERRAIN červen 2018

Radujme se vždy společně (mj. z krásných narozenin)

je název krásné bratrské písně, která se měla stát hymnou po ustavení vlastních kněží v Jednotě bratrské. Ta se k tomuto kroku odhodlala po letech rozmýšlení, jaká pouta držet a navazovat s jednotlivými církevně-náboženskými skupinami první reformace. Nebyla spokojena s vývojem po husitských válkách ani s napětími, které mezi jednotlivými proudy panovaly. Proto se nejprve rozhoduje k odchodu do ústraní na litické panství do obce Kunvaldu, aby se mohla odvrátit od světa a jeho pokušení a našla možnost k čistému křesťanskému životu v nejprostším bratrském společenství.

Deset let po tomto exodu, tedy v r. 1467, uzraje definitivní rozhodnutí ustavit si vlastní kněžstvo. Stane se tak po snu hybatele Jednoty bratrské bratra Řehoře a po volbě losem, kdy mezi prvními třemi zvolenými knězi se objevuje postava selského synka Matěje z Kunvaldu. Ten prý je autorem zmíněné písně, která snad poprvé zněla právě na tomto volebním synodu ve Lhotce u Rychnova nad Kněžnou.

Proč to píší? Určitě dnes ne proto, abych rád vzpomínal na svou předchozí farářskou éru, spojenou nejvíc s Orlickými horami a sborem, jehož kazatelskou stanicí právě Kunvald byl. Ani jen proto, abych moc rád vzpomenu a poslal pozdrav bratru Fišerovi, který nyní tráví své dny právě v Rychnově nad Kněžnou.

Píší to proto, abych obrátil pozornost k vašim plánovacím kalendářům a upozornil na událost, která bude také spojena s východními Čechami a která se bude konat pod názvem písně zmíněné v nadpisu.

27. – 30. září se bude naše církev společně radovat v Pardubicích, aby si s láskou a vděčností připomněla sté výročí od svého založení. Když nyní začneme dobře pracovat se svými kalendáři, mohli bychom u té radosti také – aspoň na chvíli – být.

Pavel Ruml

Obsah čísla:

1-Radujme se vždy společně | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-„Plat“ - pokračování
5-Místa usebrání | 5-Evangelium ve světě médií | 8-Biblické hodiny | 8-Tradiční
dejvický bazar pro Diakonii Praha | 10-Jubilanti v červnu | 10-Historia pravdivá
11-Hlasy a struny | 11-Oznámení | 12-Kalendář na červen 2018

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 3. 5. 2018 v 19:00

- Křesťanská služba: PR a MŠ návštěva u s. Salákové
- Středisko Diakonie Praha: slib dozorcí rady 13. 5. b Nuslích, předsedou DRS zvolen br. Sýkora
- Finanční záležitosti:
  - zjištění možnosti nových dodavatelů energií: JM a PH - probíhá
  - revokace rozhodnutí o daru sboru v Libkovicích – nebude poskytnut, dostali již podporu odjinud
  - sbírka darů JJ do 31. 5.
- Katolíci od sv. Gotharda u nás:
  - jejich fara je v současné době mimo provoz, (rekonstrukce do konce roku)
  - každý měsíc bude dojednáán rozvrh hodin vč. obsazenosti místností a bude vyvěšen na nástěnce
  - přispějí nám darem 3 000 Kč/měsíc od IX/2018, přes léto tu mohou být zdarma
- Volba Magdalény Trgalové dne 13. 5. 2018
- Hospodářské a stavební záležitosti:
  - ozvučení – náklady p. Šoltýse a p. Altynského (dopis Šoltýs – náklady neúčtují)
  - plán investic – k jednotlivým položkám je třeba určit prioritu + termín + odpovědnou osobu + předběžné náklady nutné pro časový plán a rozpočtování – dokončit do příště
- Z došlé pošty:
  - dopis A. Hejlové – pořádání semináře Biblické postavičky u nás ve sboru – zatím se nebudeme o organizaci ucházet
  - výstava malířky Petry Fischerové na podzim t.r. - schváleno
  - souhlas se členskou schůzí SVJ u nás 5. 6. od 18:30 hod.
  - zemřela sestra Jana Mejnarová (babička od konfirmanda Dana)
- Další úkoly, různé:
  - oslava Čestmír Muzikář * 60 ve sboru – 13. 5. 2018 v 18:00 hod.
  - benefiční koncert NP pro Dejvice na ústecký seniorát – termín dle situace

s adv. koncertem

- příprava tábora pro děti – Pustá Rybná (28. 7. - 4. 8.) s. Karolína Härtelová; P. R. - finanční
- podpora sboru na „kuchyň“ (Nosislav naturálie, Dejvice – limit do 5 000,-)
- na schůzi v 6/2018 bude rozloučení staršovstva s br. Proskem, který oznámil záměr rezignovat na členství ve staršovstvu. Přeje si schůzi věnovat více duchovnímu životu sboru.
- možnost pastorače zaměstnanců střediska Diakonie
- staršovstvo rozhodlo pokračovat v oznamování jména toho, kdo obstarává kávovou službu
- 31. 5. 2018 plavení na dračí lodi po Vltavě, presbyteři, včetně partnerů.
- Aktivity br. Faráře:
  - obhlédnutí místa pro prázdninový dětský tábor
  - kázání ve sboru v letošním roce PR 14x, hosté 5x, odpovídá dohodnutému poměru.

„Plat“ - pokračování

V minulém čísle jsme se podívali, jak to vypadá s finanční stránkou života dejvického sboru, samozřejmě bez zabíhání do podrobností. Snad se podařilo ukázat, že neshromaždíme peníze samoúčelně, ani je zbytečně nerozhazujeme. Zkusme se teď zamyslet na tímtéž, ale na celocírkevní úrovni.

Začneme tím, jaké jsou důsledky restitučně-odlukového zákona, který mj. stanovuje přechodnou dobu, během níž bude muset církev i její jednotlivé sbory přejít na „samofinancování“. Lhůty jsou dvě. Až do roku 2029 let bude stát přispívat na platy našich kazatelů, ale každý rok o 5% méně. V roce 2029 bude státní příspěvek představovat 30% částky z roku 2012, v dalším roce spadne na nulu a církev si bude muset své duchovní platit sama.

Vedle zmíněného „příspěvku na provoz“ bude stát církvi až do roku 2042 vyplácet tzv. restitučně-odlukové náhrady. Ty, aspoň podle dnešních představ, nejsou určeny na hrazení mzdových nákladů církve. Každoročně se z nich oddělí menší část na Diakonické a rozvojové projekty a zbytek se vloží do investičních fondů. Má se zato, že výnos (úrok) takto nahromaděných prostředků pokryje část budoucích nákladů na mzdy kazatelů, a tedy bude možno vystačit s nižšími odvody sborů do Personálního fondu. O kolik půjde, to lze dnes jen obtížně odhadovat. Je ale jisté, že odvody do PF průběžně porostou, jednak aby vyrovnaly pokles státního příspěvku, jednak aby bylo možno zvyšovat ostudně nízké platy

našich kazatelů. Nakonec to dopadne podobně, jako to bývalo kdysi: podstatná část saláru bude sloužit pokrytí mezd faráře. Od toho ostatně pochází jeho pojmenování.

Při uvažování o sborových financích jsme jako nezbytné výdaje zmínili povinné odvody. To je příspěvek do personálního fondu a seniorátní a celocírkevní repartice. Smysl personálního fondu snad není potřeba rozebírat. Repartice jsou poměrně nový vynález, proto udělejme odbočku do církevní historie.

Před sto lety nic jako repartice neexistovalo. Na seniorátní úrovni šlo převážně o náklady na konání konventů, sbory si samy hradily výdaje svých delegátů. Pokud jde o ústředí, bylo podle protestantského patentu z roku 1861 placeno státem. Sbory se na ně nemusely skládat, zato si plně hradily svůj provoz. Tato forma závislosti církve jako celku na státu byla v posledních letech před rokem 1918 považována za újmu, byla totiž brzdou pro rozšiřování aktivit církve.

Obavy z možné odluky od státu však převládly, a proto generální sněm v roce 1918 založil tzv. společnou pokladnu. Ta měla spíš charakter dnešního PF než repartic a také se plnila velmi zvolna. Teprve na 3. synodu se prosadily povinné odvody, a společná pokladna už začínala sloužit aktivnějšímu působení synodní rady. Z vývoje ročních rozpočtů třeba vinohradského sboru je patrné, že od roku 1931 se nově objevuje „Seniorátní fond“ a v roce 1939 je již zcela opuštěna původní koncepce společné pokladny a jako pojistka pro případ odluky vzniká „Ústřední fond pro platy farářů“. Paradoxně v roce, kdy se stát začíná podílet na financování farářských platů.

Zpět ke dnešku. Obojí repartice slouží k zajištění práce, kterou dost dobře nelze očekávat od jednotlivých sborů. Tak např. značnou část rozpočtu pražského seniorátu tvoří náklady spojené s působením seniorátního faráře a faráře pro mládež. Může se to zdát jako luxus, ale služeb seniorátního faráře jsme před nástupem br. Rumla rádi využívali. A farář pro mládež je v Praze s početnými vysokoškoly také v dnešní době nezbytností, i když v dřívějších dobách tomu tak nebylo. Není tedy divu, že potřeba seniorátních repartic roste.

Úplně stejně to je s celocírkevními reparticemi. Ty zčásti pokrývají potřebu povšechného sboru, zbytek je dosud hrazen ze státního příspěvku na provoz. Jak bude tento zdroj postupně vysychat, lze počítat s nezbytným růstem repartic. Zde vzniká otázka, zda opravdu nezbytným, zda opravdu pro život církve potřebujeme, resp. budeme potřebovat činnost všech současných komisí, oddělení a odborů. I když mám o fungování našeho ústředí dost obstojný přehled, netroufám si posoudit, jak tomu je ve všech případech. Asi není pochyb o potřebnosti třeba komise pro mládež (pro ty sbory, které nejsou schopny

zorganizovat vlastní skupiny mládeže). V tomto okamžiku se zdá, že vše je zdůvodněno. Uvidíme, jak to bude za pár let. Spíše se zdá, že ústředí se zmenšovat nebude, jeho role naopak poroste, už jenom v souvislosti s centralizovanou mzdovou politikou a se správou obrovského balíku investičních prostředků.

Jan Mašek

Místa usebrání

Jeden přítel mi vyprávěl, jak teprve jako dospělý pochopil, proč jeho maminka chodila tak často a ráda do kostela. Doma se neustále o něco starala a byla k dispozici ostatním. Rodina žila ve stísněných poměrech a vychovávala pět dětí. V takové situaci pro ni každá cesta do kostela znamenala zotavení. Tam po ní nikdo nic nechtěl. Mohla se na chvíli zastavit, vydechnout si, vrátit se k sobě samé a načerpat sílu pro svůj všední den.

Mnohým našim předkům poskytovaly kostely, kapličky a poutní chrámy příležitost pro tělesné i duševní spočinutí a zároveň sloužily k usebrání. Zde věřící skládali do Božích rukou starosti a tíhu svého denního života a čerpali novou sílu.

Podobnou zkušenost má dnes jen málokdo. Problémem naší doby je spíš neklid, stres a honba za stále novými a příjemnými zážitky. Řada lidí proto chodí do fitness center, hrát volejbal nebo rybařit, hlásí se na relaxační kurzy, cvičí jógu, tai-či a zkouší různé formy meditace. To všechno je v pořádku, pokud se nám takové aktivity nestanou další povinností, kde je třeba něco vykonat nebo dokázat. I my potřebujeme – podobně jako naši předkové – chvíle a místa, kde si můžeme tělesně i duševně vydechnout. Náplň dne a s ní související úkoly jsou důležité, ale neměli bychom připustit, aby nás ovládaly. Proto je nutné, abychom byli schopni myšlenky a s nimi spojené pocity odložit a jen být. Podobní dětem můžeme naslouchat, jak ševelí vítr v korunách stromů nebo jak zpívají ptáci. A zároveň si být vědomi toho, co se děje. Takové chvíle nás tělesně i duševně uvolňují, umožňují vnitřní svobodu, prohlubují sebepoznání, soucit a lásku a dávají radost ze života. Věřícím se takové chvíle stávají modlitbou ticha, modlitbou vědomého přebývání v Boží přítomnosti.

(z knihy Jana Šedivého O kontemplaci Filip H. Härtel)

Evangelium ve světě médií

Michael Otřisal v Dejvickém křesle pro hosta

26. dubna zasedl v dejvickém křesle pro hosta evangelický farář Michael Otřisal,

absolvent katedry dokumentu na pražské FAMU, kameraman a dramaturg Křesťanského magazínu. Tématem setkání byly jeho názory a zkušenosti se zvěstováním evangelia ve světě moderních médií.

V úvodní části se host stručně zmínil o svém studiu dokumentu na pražské FAMU a pokračoval vyprávěním o začátcích křesťanského televizního vysílání po roce 1989. Záměrem dramaturgie bylo podat zvěst evangelia civilním způsobem. Konzultace s kolegy v zahraničí ukázaly, že i tam naráží dramaturgie vysílání na základní problém: Jak přiblížit evangelium, které je nesnadno uchopitelné a pochopitelné samo o sobě, jak je sdělovat v médiu, které je ve své podstatě zaměřeno na zábavu.

Jednou z možností byl návrat ad fontes, přímo k pramenům. V této souvislosti se host vrátil k textu Janova evangelium (Jan 7, 1-10), které bylo základem jeho kázání předchozí neděli. Evangelista zde píše o rozhovoru Ježíše s jeho bratry, jehož tématem byl způsob šíření Ježíšova učení. Bratři přemlouvají Ježíše k cestě do Judska a argumentují tím, že přece „Nikdo . . . nezůstává se svými skutky v ústraní, chce-li být známý na veřejnosti.“ A dále říkají s odvoláním na Ježíšovo působení: „Činíš-li takové věci, ukaž se světu.“

Foto zaslala M. Študentová

Jak ale „ukázat světu“ evangelium dnes? Ani v Ježíšově době nebyli všichni jeho posluchači připraveni přijmout zvěst evangelia, proto často hovořil v podobenstvích. Byly to vlastně příběhy a události ze života, který dobře znali. Skoro každý z nich pravděpodobně někdy hledal ztracenou ovci nebo ztracený peníz, nebo musel řešit v rodině návrat marnotratného syna. Podobenství jsou ve

své podstatě názornými doklady Ježíšova učení o Božím království a cestách, které k němu mohou vést. Svým vyprávěním se snažil vést své posluchače ke změně navyklého jednání a způsobu nazírání na svět.

Při paralelním pohledu nejsou ani dnešní televizní diváci stejně jako lidé v Ježíšově době většinou připraveni a otevření hlásání evangelia. Také oni potřebují „podobenství“ z dnešní doby, která by je oslovila. Dramaturgové křesťanského vysílání se proto rozhodli omezit kázání („stejně jsme kázali“), která nemají ve vizuálním médiu natolik žádaný účinek a rozhodli se dát větší prostor ve vysílání formě „podobenství“ inspirovaných životem křesťanů v dnešní době. Ta mají díky své aktualnosti větší možnost oslovit diváky, probudit jejich zájem, otevřít postupně cestu hlubšímu pochopení a případnému otevření dialogu.

Ve druhé části svého vyprávění se host věnoval problematice médií obecně a nebezpečím, která ohrožují televizní vysílání. Televize měla ze začátku šanci šířit kvalitní zábavu prostřednictvím naučných programů. Tento záměr narazil u komerčních televizí závislých na inzerci poměrně brzy na problém financování. Jakmile sledovanost pořadů ukázala větší zájem diváků o povrchní zábavu, komerční televize jim vyhověly. Michael Otrísal upozornil v této souvislosti na publikaci Neila Postmana: *Ubavit se k smrti* (č. MF, 2. vyd. 2010), v níž Postman vyjádřil už v roce 1985 velmi kritický názor na negativní působení televize.

Mnohem větší nebezpečí se ale podle našeho hosta skrývá v dnešním způsobu poskytování informací, který velmi nenápadně a plíživě manipuluje s názory veřejnosti. Tato vysílání jsou zacílena na vybrané skupiny adresátů, kdy do proudu banálních informací (např. o módě, výchově dětí atd.) je vsunuta chvála politika, kterou posluchači vnímají podprahově. Jako příkladu přečetl ukázkou z knihy Alexandry Alvarové (*Průmysl lži*, česky 2017) o „sestře“, která udílí dobré rady matkám a jen tak mimochodem prohodí chválu na Putinovu politiku. Autorku vedla k napsání knihy „bezmoc, že prohráváme hybridní válku ... Bolest z nemožnosti vysvětlit lidem, které mám ráda, že se jejich hlav zmocnil stejný duch panikařící nenávisť, jaký způsobil druhou světovou válku a který žene lidi do válek občanských ... Chtěla jsem pomoci lidem, kteří mají pocit, že se zblázní z té hromady polopravd, výmyslů a manipulací, jež se odevšad valí jako voda z karlínských kanálů při povodni.“ (citováno z internetové prezentace nakl. Kosmas).

Jako příklad úspěšné mediální manipulace uvedl M. Otrísal britskou předvolební kampaň před brexitem. Tuto část svého vyprávění uzavřel konstatováním, že obratné manipulaci se těžko dá čelit i kvalitními argumenty.

Lidé jsou unavení a v určité fázi se rozhodnou bez ohledu na objektivní skutečnost. „Všichni lžou.“

Právě z tohoto důvodu je důležité zachování veřejnoprávních médií přes všechny výhrady, které k nim případně máme. Nejsou závislá na reklamách a nepodléhají tolik politickým tlakům, i když se někdy zdá, že nejsou vůči nim vždy úplně imunní. Je na nás, abychom byli obezřetní, abychom uvažovali kriticky a nepodléhali v dobré víře manipulacím.

Stanislava Hřebíčková

Biblické hodiny

Každý týden při bohoslužbách v ohláškách slyšíme, že v úterý v 17:30 hod. se koná biblická hodina. Pro mě je to čas, na který se vždy velmi těším. Proč? Schází se nás asi deset, někdy víc, někdy méně. Většinou starší lidé, důchodci. Probíráme biblický text, letos Skutky apoštolů. Pan farář připraví výklad, my ostatní máme možnost se k němu vyjádřit. Nemáme před sebou ostych, často se při rozhovoru dotkneme i jiných témat, která nás zajímají, a sdílíme spolu i svoje radosti a bolesti. Modlíme se spolu, zpíváme.

V posledním čase jsme se pomyslně zúčastnili spolu s našimi novými konfirmandy jejich přípravy, pan farář nám rozdál stejná témata, jako jim, nad kterými jsme se měli zamyslet a pokusit se vyjádřit vlastními slovy, jak jim rozumíme (viz květnový souterrain na str. 5). Bylo to docela těžké, ale určitě užitečné.

Biblické hodiny jsou jediná skupina ve sboru, která se pravidelně schází každý týden. Umím si představit, že lidé, kteří chodí do zaměstnání a mají ještě povinnosti ve své rodině, mají málo času. Přesto zvu k účasti na biblické hodině, býváme tam opravdu téměř přesně jen jednu hodinu, ale je to inspirativní čas a milé setkání spřízněných duší.

Jana Jasná

Tradiční dejvický bazar pro Diakonii Praha

Zprávy z tradičního dejvického bazaru pro Diakonii Praha, středisko ve Stodůlkách:

Nejprve bych chtěla velmi moc poděkovat všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na organizaci a hladkém průběhu. Je to velká radost, že se nám podařilo vybrat tolik peněz, ale zdarma to není. Již od rána od 9 hodin tu dobrovolníci každý den rovnali a rovnali, přemýšleli, jak to udělat co nejpřehledněji. Tato služba je velmi důležitá, protože spoustu lidí odradí, když je moc věcí

nepřehledně naházených.

Hodinu před otvírací dobou už přicházeli koupěchtiví lidé, bazar se opravdu stal tradičním, což nás těší.

Foto zaslala Marta Študentová

Odpoledne bylo nejdůležitější jednak lidem tápajícím trochu poradit, stále přerovnávat (nejen oblečení, ale také spousty nádobí v místnosti pro nedělní školu). A pak balit, počítat, inkasovat peníze, být vlídní, trpěliví... nemají to prodavačky jednoduché.

Máme radost, že se bazaru aktivně účastní nejen členové našeho sboru, ale také i ze sborů jiných, mimo církev a letos velmi vydatně i z Diakonie ve Stodůlkách.

Tak a teď trocha statistiky:

- v roce 2017 se uskutečnilo celkem 543 nákupů
- v roce 2018 celkem 606 nákupů
- v roce 2017 jsme vybrali celkem 105 751 Kč
- v roce 2018 108 371 Kč.

Tato čísla jsou bez odečtení celkových nákladů, ty ještě za letošek nemáme, ale nebudou to nijak zvlášť vysoká čísla.

Také děkujeme sestřám Boromejkám z Břevnova, že byly ochotné zbytek zboží převzít, Diakonie v Broumově má totiž do podzimu stop stav. A samozřejmě děkujeme sestře Michaele Grimm, která oblečení v Německu sbírá.

A těšíme se na další bazar za rok.

Marta Študentová

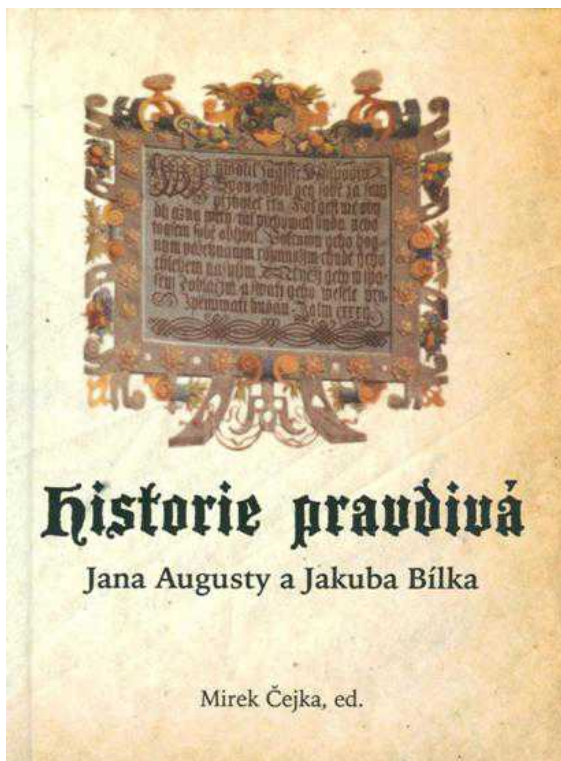
Jubilanti v červnu

Božena HAASOVÁ	94 let
Růžena FUKSOVÁ	93 let
Josef BLAŽEK	91 let
Dana PREISOVÁ	90 let
Ludmila HENYCHOVÁ	85 let
František JELÍNEK	85 let

V modlitbách buďte vytrvalí, bděte a děkujte Bohu.

Kolosským 4,2

Historia pravdivá

Historia pravdivá

o některých zvláštních věcech
a divných Božích skutcích v světě,
obzvláště pak při
Jednotě bratrské stalých
od jednoho pobožného muže pro budoucí
památku sepsaných a v tento spis uvedených

Tento spis vypráví o českých dějinách druhé poloviny 16. století, zvláště o Janu Augustovi a jeho pomocníku Jakubu Bílkovi a o jejich osudech v době pronásledování Jednoty. Všichni se o něm učíme ve škole a je s podivem, že v nové době ještě v plnosti nevyšel. Dostalo se mi cti vydat jeho první studijní vydání, tj. přepis původního textu s poznámkami a vysvětlivkami. Připravil je bohemista doc. Mirek Čejka. Kniha je za sníženou cenu dosažitelná u mne (www.susa.cz) nebo lépe přímo v Dejvickém sboru ČCE.

Zdeněk Susa

Hlasy a struny

Naši Pěvci a Lydie Härtelová zvou na koncert sborové a harfové hudby. Koncert se koná 10. června v 17:00 v Kosteletě sv. rodiny v areálu domova sv. Karla Boromejského v Praze Řepích. Výtěžek koncertu bude věnován na potřeby domova. Zazní skladby od středověkých autorů přes renesanční a pravoslavné až po romantické.

Filip H. Härtel

Oznámení

Na sborovém shromáždění dne 13. 5. 2018 byla zvolena Magdaléna Trgalová za druhou farářku našeho sboru na poloviční úvazek.

Řádná dovolená:

Marta Študentová 1. - 17. 6. 2018

Pavel Ruml 12. - 19. 6. 2018

Kalendář na červen 2018

Bohoslužby	3. 6. s VP	David Sinclair
ve sboru -	10. 6.	Pavel Ruml
neděle 9:30	17. 6.	Petr Macek
	24. 6.	Pavel Ruml
Biblická hodina	po prázdninách	
Děti	maminky s dětmi: 7. 6. 9:30 7. 6. 1x za měsíc od 17 do 18:30 hod.	
Konfirmandi	22. 6. 14:00 hod.	
Nedělníci	vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách	
X-cátníci	po prázdninách	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	24. 6. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	14. 6. návštěva výstavy Jana Zrzavého. Sraz v 10 hodin na Kampě před Sovovými mlýny.	
Křeslo pro hosta	po prázdninách	
Staršovstvo	7. 6. 19:00	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 17. 6. 2018.

Prázdninové číslo vyjde 24. 6.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**

SOUTERRAIN

Červenec a srpen 2018

Džidýpíár, aneb „radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebesích“ ...

Anglická zkratka GDPR (General Data Protection Regulation) v současné době letí Evropou i naší společností a také jí patřičně hýbe. Nahrává euroskeptikům i pomlouvačům EU, málokoho těší, většině vadí – jako zdržování, obtěžování, jako další doklad o nesmyslnosti existence EU atd. Týká se zajisté i církví, a tedy i našeho sboru. Také my začínáme podepisovat souhlas sboru s vedením našich osobních dat.

Pod touto zkratkou se skrývá nařízení Evropského parlamentu a Rady EU o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, které bude platit jednotně v celé Evropské unii.

Po přečtení řady informací k této otázce jsem si představil sen. Dostal jsem dopis, na odesilateli bylo napsáno nebe a v obálce byla žádost, abych podepsal souhlas, že s mými daty se v nebesích pracuje a bude pracovat. Uff, to jsem si oddychl; že se s nimi pracuje, to vím od malička, protože verš z Lukášova evangelia o zapsaných jménech v nebesích mi nějak samozřejmě utkvěl. Asi jako jistota; jako nejlepší zpráva pro mě a můj život. Že o mě někdo ví ... a vlastně mi tak tvoří domov. V té obálce ovšem byla k tomu i žádost o můj souhlas, že se i nadále s mým jménem a údaji počítá.

Jak moc bych si to přál; jak velice to žiji; vždyť vlastně žiji jen z toho a díky tomu. Kéž by to tak bylo stále. Navzdory zármutkům, které jsem těm nahoře nepochybně v životě opakovaně způsobil. Krásně o tom kázal br. Knichal při našich nedávných nešporách. Dal jsem souhlas nebesům, aby mě i nadále tam evidovali ... a počítali se mnou; a nezapomněli na mě; a neopustili mě. Zalepil a odeslal. Ufff... Díky, Bože, že na mě stále pamatuješ.

Obsah čísla:

1-Džidýpíár | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-Daniel Henych, 1. díl | 5-Poděkování
6-Abeceda plavby na dračí lodi | 7-Čemu mě učí zahrada | 8-Tři vybrané informace
z červnového staršovstva | 9-Vina, odpuštění, přijetí | 9-Doc. PhDr. Antonín Boháč
12-Kázání D. Sinclaira 3. 6. 2018 | 22-Fotodění | 24-Kalendář na prázdniny 2018

Procítl jsem ze snu a na staršovstvu jsme začali připravovat formulář k souhlasu. Jeden výskyt o zapsaných jménech v nebesích je v epištole Židům 12, 23. Celá část této kapitoly je nadepsána: „Varování před lehkomyšlností“. Pro mě shrnuje celý smysl této byrokratické záležitosti.

Žijeme v nebezpečném světě, nebezpečí se proměňují a berou na sebe různou podobu. Je dobře to vědět a je dobré, když se někdo chce nebo musí o moje větší bezpečí starat. Kolikrát už jsem slyšel v životě nazlobené a vyčítavé a tragické hlasy, když se něco stalo – jak to, že se nikdo nestaral??? Jak mohli – ti ve veřejných funkcích, s tou zodpovědností, kterou jsme jim svěřili, něco tak zanedbat a tedy také způsobit. V tomto případě se starají. Bud' me rádi.

Ne, údaje v církevních matrikách nejsou totožné se zápisy jmen v nebesích. Ani nejsou nějakou garancí, že to na věčnost budu mít nějak blíže. Ale péče o ně znamená, že církve stále ještě patří do tohoto světa, je jeho součástí, musí se řídit tím, čím okolí a v mnohém má být příkladem. I v otázce empatické péče o preventivní bezpečí pro všechny lidi má jít příkladem, byť žije z víry, že data jejich věrných jsou „zapsána v nebesích“.

Jedna z přímluvných modliteb v našem zpěvníku má tyto prosby: Prosme Pána za příchod Božího království a spásu svět. Za pokoj na zemi, za bratrství všech lidí... Amen. GDPR v EU je pro mě projevem úsilí o „bratrství všech lidí“.

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 7. 6. 2018 v 19:00

- **4. zasedání 34. synodu v Litomyšli:** informace D. Heller
- **Finanční záležitosti:**
  - JJ odesláno 35 600,- Kč, sbírka pro Diakonii (Libice) – 3 399,- Kč
  - sbírka solidarity sborů – 17. 6. 2018
  - výtěžek bazaru pro Diakonii Stodůlky bude odeslán ve výši 100 000,- Kč
- **Příprava letošní volby části presbyterů:**
  - termín 4. 11. 2018, budeme volit polovinu staršovstva
- **Výběr nových konfirmandů a ustavení nové mládeže:** letošním konfirmandům nabídnuto pokračování společně s novými konfirmandy
  - konkrétní návrhy až 9/2018 po dohodě s farářkou M. Trgalovou
  - s příští konfirmací se počítá za 2 roky

- **Z došlé pošty:**
  - 100 let ČCE: Pardubice 27. - 30. 9. 2018, Obecní dům 16. 12. 2018
  - sborník ke 100. výročí JJ od P. Hudce
- **Ticho a bohoslužby:**
  - zpráva komise - otevřít diskusi o významu ticha v bohoslužbách, jak jej kdo vnímá uvnitř sboru; návrhy na další postup: zkusit, jak se projeví varhanní hra x ticho 10 minut před bohoslužbami, chvíle ticha po kázání; postludium po skončení bohoslužeb;
  - br. Prudký připraví podklady k tématu přímluvná modlitba.
- **Další úkoly, různé:**
  - 26. 6. se uskuteční jednání kurátora a faráře s M. Trgalovou
  - GDPR - vytvořena komise (P. Hejl, J. Mašek) pro přípravu formuláře pro souhlas se zpracováním osobních dat a návrh dalšího postupu
  - jubilanti nebudou uváděni ve sborovém časopise, ale na nástěnce
  - sborový výlet do Vysoké atd. – odložen na příští rok – letos očekáváme účast členů na celocírkevním shromáždění v Pardubicích
- **Rozloučení staršovstva s P. Proskem**
  - rezignoval na členství ve staršovstvu, od září bude nahrazen M. Jílkovou
- **Aktivity br. faráře:**
  - návštěvy 10x, moderování konference Asociace nemocničních kaplanů, Živá kniha Nymburk, pověřen SR k jednání s Pražským hasičským záchranným sborem – příprava “krizových center”

DANIEL HENYCH (1931 – 2018)

I. Rodiče

Na konci února zemřel bývalý dejvický farář Daniel Henych, můj tatínek. Rozloučení v dejvickém sboru měl takové, jaké si přál: aby se co nejméně o něm mluvilo. Farářka Lenka Ridzoňová, která rozloučení vedla, toto přání respektovala, ale pak mi v rozhovoru řekla, že je možná škoda, že nezaznělo něco z jeho životopisu.

Otec už v důchodu sepsal obsáhlé vzpomínky a nadepsal je zcela příznačně „Koho to může zajímat?“ Pokusím se na základě těchto pamětí Vám, milí čtenáři, přiblížit aspoň trochu jeho život a to, co formovalo jeho víru.

Oba tatínkovi rodiče se narodili jako katolíci. Otec Bedřich Henych (1901 - 1978) pocházel z rodiny hajného ze Železných hor. Bedřichova maminka měla pro něj, nejmladšího ze sedmi dětí, vysněnou dráhu katolického kněze a dala jej na gymnaziální studia do Hradce Králové. Na církevním internátu Borromaeum se však Bedřichovi dostala do rukou protináboženská literatura. Chlapec ztratil víru a spolu s několika dalšími hochy strhával kříže ze stěn a ze studií byl vyloučen. Naštěstí si jej Pán Bůh později zase našel, a to prostřednictvím evangelického přírodovědce a filozofa Emanuela Rádla, jehož přednášky Bedřich na přírodovědecké fakultě v Praze navštěvoval. Rádl v mladém studentovi probudil nový, živý zájem o křesťanství. Toto znovunabytí víry bylo tak silné, že se Bedřich rozhodl nejen přestoupit do Českobratrské církve evangelické, ale také – těsně před posledními státnicemi – zanechat studií na přírodovědecké fakultě a začít studovat evangelické bohosloví.

Když byl jednou pozván do sboru jednoty bratrské v Hálkově ulici v Praze, zaujala jej dívka, která se neustále v diskusi hlásila o slovo. Druhý den navštívil na Újezdě Raichlovo knihkupectví a vyptával se majitelů na ono děvče. Netušil však, že dívka sedí vzadu v přítmí regálů a všechno slyší. Byla to Marie Pilátová (1904 - 1945), studentka práv, která nedávno předtím z vlastního rozhodnutí přestoupila z katolické církve do jednoty. Marie následkem prodělané dětské obrny silně kulhala na jednu nohu, ale svůj handicap si vůbec nepřipouštěla.

Mladí lidé se vzali ještě jako studenti, ale i když Bedřich měl všelijaké částečné úvazky (byl tajemníkem Kostnické jednoty, redaktorem Kostnických jisker, pořádal soukromou knihovnu budoucího prezidenta Beneše, vypomáhal v kazatelské stanici na Břevnově), nestačilo to, a tak velmi často bylo jediným teplým jídlem mladých manželů pár horkých brambor k večeři.

Ve 30 letech dokončil Bedřich studium evangelické teologie a po půlročním farárování ve sboru v Dolní Sloupnici se s manželkou, čtyřletou dcerou Janou a miminkem Daniele přestěhoval do Hořic v Podkrkonoší, kde působil až do svého odchodu do důchodu (1931-1961).

Ve „městě kamenné krásy“ prožil Danoušek své dětství a mládí. Dětství to bylo šťastné. Vyrůstal s milujícími rodiči, kteří se snažili dát svým dětem co nejvíce lásky, kteří se jim hodně věnovali. Daniel chodil na klavír, do houslí, později na klarinet. Jeho výtvarný talent rozvíjel akademický malíř žijící v Hořicích.

Hořický sbor byl rozptýlený, diasporní, z jednoho konce na druhý to bylo 30 kilometrů. V neděli bývaly dopoledne bohoslužby v Hořicích, odpoledne v četných kazatelských stanicích. Ve všední dny učil farář náboženství na několika desítkách škol, hodně se věnoval návštěvám členů sboru, všechno

objížděl na kole. Svého synka brával často s sebou na sedátko na rámu kola. A tak byly pro Daniela tyto věci přirozenou součástí života. Později vzpomínal:

„Otec asi vůbec nejvíc ovlivnil mé dětství a mládí. Nikdy sám sebe neidealizoval, ani se nepokoušel být nám autoritou. Spíše se občas zmínil o svých vlastních pochybeních – patrně, abychom je neopakovali. Byl vznětlivý a když jsme ho dopálili, hned nám jednu přišil. My jsme však bezpečně věděli, že nás má rád, že se za nás denně modlí a že můžeme za ním kdykoliv s čímkoliv přijít.“

Několik aforismů Bedřicha Henycha:

„V modlitbě začni prosbou za ty, které se tvé srdce zdráhá milovat.“

„Neodkrývej cizí slabosti, nemůže-li jim tvá láska odpomoci.“

„Nedávej nikomu znát své zlé nálady. Nikomu tím neprospěješ, druhým přitížíš a sám sobě uškodíš.“

„Nepůsob bolest a žalost, nemůžeš-li způsobit radost a těšit, mírnit a léčit bolesti.“

„Pořád se ohlížíme, co by tomu řekl ten a ten. Ale zdalipak se pokaždé ptáme, co by tomu řekl náš Pán?“

Lydie Härtelová (pokračování příště)

Poděkování

V Praze dne 1. 6. 2018

Milí přátelé z dejvického sboru,

Chtěl bych Vám vyjádřit velké uznání a vděčnost, že na nás stále pamatujete – jak v přímlovách, tak i formou hmotné pomoci, konkrétně uspořádáním nedávného dobročinného bazaru. Rád bych touto cestou poděkoval Vám všem, kteří jste nás podpořili – ať už zakoupením oblečení nebo zapojením do samotné organizace na místě. Každá taková pomoc je velkou vzpruhou pro naši práci.

Z výtěžku z bazaru bychom rádi pořídili keramickou pec a další vybavení do naší služby sociálně terapeutické dílny, kde formou drobné ruční práce (keramika, textil, papír, prodej výrobků) učíme klienty pracovním návykům, dovednostem a schopnosti pracovat v týmu.

Děkujeme, že společně s Vámi můžeme neustále vylepšovat prostředí, ve kterém se snažíme podpořit dospělé, kteří mají těžší start do pracovního života. Věříme, že naše práce má smysl.

S úctou,

Jakub Suchel
Ředitel střediska

Abeceda plavby na dračí lodi

Dne 31.5. večer proběhla v Malé Chuchli velkolepá plavba Dejvičáků na dračí lodi. Původně byla akce zamýšlena jako teambuilding (aktivita na vzpruhu a rozvoj společné spolupráce) dejvického staršovstva, nicméně pro malou účast presbyterů byli osloveni mnozí z řad dejvického sboru, plavba se tak stala vsutku akcí sborovou. Bylo využito kontaktu a možností dívčího dračího teamu „Tragédky“, operujícího při loděnici USK Praha. Tragédky nám na hodinu zapůjčili svou dračí loď včetně bubenice a kormidelnice a samozřejmě svého know-how (tj. vědomostí, jak na to ☺). Já sám vnímám týmovou plavbu na dračích lodích jako jedinečnou zkušenost. Rozhodl jsem se, pokud možná, tuto zkušenost zprostředkovat i ostatním, tj. namočit je do toho taky - a to doslova. ☺

Abych Vás nenudil kostrbatým vyprávěním,

Budu psát pouze rozličná hesla,

Co mě napadla při rekapitulaci naší plavby na

Dračí lodi hvězdného teamu pražských dračic Tragédek:

Efektivita pohonu dračí lodi závisí na schopnosti držet rytmus pádlování.

Farář na palubě = duchovní růst posádky.

Globálně je popularita dračích lodí na vzestupu.

Hmotnost lodi 250 kg, s plavci, bubenicí a kormidelnicí: cca 1,8 t.

CHce to 20 párů paží,

I tak to je ale fuška, než se loď hezky rozjede.

Je to zkušenost úplně jiného druhu,

Která se vám dostane snadno pod kůži, jako mě.

Lze dosáhnout závratných rychlostí okolo 20 km/h.

Mít řízení po tom všem pádlování je přirozené.

Na co pít vodu, když lze hasit řízeň Plzně spolu s bratřími a sestrami ve
Smíchovském Lokalbloku?

Ocas a hlava dračí lodi byly slavnostně osazeny.

$p = 10\,000 \text{ kg}\cdot\text{m/s}$ (hybnost dračí lodi při plném výkonu posádky)

$q = 1000 \text{ kg/m}^3$ – hustota Vltavské vody

Ruce nezůstaly suché.

Smysl pro rytmus výhodou!

Tragédky mají legrační názvy pro různé styly pádlování.

Udělat se s dračí lodí je skoro nemožné, na to je v Chuchli

Vltava moc klidná.

Wanda pádlovala jako divá.

Xkrát to šplouchalo, že jsme byli nakonec docela mokří.

Youtube – Tragédky – loňské závody: youtube.com/watch?v=t1MJyQMLUs
Za chvíli vás bolí... úplně všechno. ☺

P. S.: V sobotu 22. 9. Tragédky pořádají závody teamů dračích lodí „Tragicky dlouhé tratě“ – mistrovství ČR. Plavci, pojďme do toho, soutěžte se i v amatérské kategorii – to dáme! Neplavci – přijďte fandit!

Daniel Molnár, foto Daniel Henych

Jan Šedivý: Čemu mě učí zahrada (kráceno)

Rád pracuji na zahradě nebo se procházím v lese. Když končí zima, mohu tam denně pozorovat řadu proměn. Louky se barví do různých odstínů zeleně, všechno kvete, o několik týdnů později dozrávají první plody. Příroda se nám prostě po celý rok předvádí v plném bohatství svých proměn. Mnozí lidé to sledují a radují se z těch zázraků, avšak ne všichni. Někteří pozorují střídání ročních období a nevidí přitom vůbec nic. To, co je kolem nich, přijímají bezmyšlenkovitě jako samozřejmost. Jiní se zase tak upínají sami na sebe a na své starosti, že jim to zastírá všechno ostatní, a žijí jako ve vězení.

Plnost života zakouší jen ti, kdo jsou připraveni ji zakusit. „Kdo má uši, ať slyší“, a „kdo má oči, ať vidí“, říká Písmo. A mohli bychom pokračovat: „Kdo má nohy, ať běží, a kdo má hlas, ať mluví a zpívá, kdo má hmat, ať vnímá dotek, a kdo má nějakou schopnost, ať ji prostě využívá.“ Každý máme nějaké možnosti a nadání. Jsou nám dány, abychom je používali a odpovědně s nimi zacházeli.

Je nám dáno i bohatství přírody, a to je veliký dar. Abychom ho mohli vnímat,

potřebujeme trochu času a jakousi minimální míru přirozenosti a vnitřní svobody. Kdo je schoulený do sebe jako ježek v ohrožení, ten neslyší, nevidí, necítí a bere na vědomí jen to, co sám chce, a ostatní si nepřipouští.

Naši vnímavost velmi omezují dvě tendence. Jednak je to sklon něčemu se vyhýbat, a dále sklon něco si vynucovat. A přitom ten, kdo se chce něčemu vyhnout, je fixován právě na to, čeho se chce vyvarovat. Život bychom měli přijímat v celé jeho pravdě. Takový způsob pohledu rozvíjí naše smysly, neboť přítomnost plyne někdy klidně, jindy divoce, a je rozprostřena mezi smutkem a veselím. Osvojení si takového postoje je spojeno s prostorou a všednodenností. Mezi vstáváním a ukládáním se k spánku objevujeme, že všechny věci a živé bytosti neslouží v první řadě nějakému dobrému nebo špatnému účelu, nebo vůbec nějakému účelu. Jejich cenu nelze zdůvodnit nějakým „k čemu“ nebo „nač“, nýbrž mají hodnotu samy o sobě. Ve všem se projevuje Boží přítomnost v celé své plnosti.

Tři vybrané informace z červnového staršovstva

(1) Poté, co **Pavel Prosek**, dlouholetý presbyter a kurátor našeho sboru, oznámil svůj úmysl ukončit svoje působení ve staršovstvu, jsme se s ním na schůzi 7. června důstojně rozloučili. Při té příležitosti jsme si vyslechli nejen jeho stručné curriculum vitae, ale rovněž důrazy na práci staršovstva a fungování sboru. Jsme vděční za jeho mnohaletou práci nejen pro náš sbor.

K datu jeho rezignace na jeho místo ve staršovstvu nastoupí dosavadní náhradnice **Martina Jílková**. Nové staršovstvo (polovinu) budeme volit na sborovém shromáždění 3. listopadu.

(2) Koncem května vstoupilo v platnost nové nařízení o **ochraně osobních údajů**. Zatím nevíme, co to bude přesně znamenat, ale dospěli jsme k názoru, že nadále (nebo do ujasnění situace) nebude možno zveřejňovat údaje o věku našich jubilantů v Souterrainu, který je k dispozici široké veřejnosti na webu. Nic ale nebrání tomu, abychom měsíční informaci o životních jubileích měli na sborové nástěnce, a tedy tak budeme činit.

(3) Po úspěchu loňského sborového výletu do Roudnice a na Podřipsko jsme měli v úmyslu podniknout obdobný výlet i letos. Do úvahy připadala např. návštěva mělnického sboru spojená s prohlídkou tolerančního areálu v nedaleké Vysoké a případně také kostela v Libiši. Vzhledem k tomu, že se připravuje velká **oslava 100. let ČCE v Pardubicích** (od čtvrtku 27. 9. do neděle 30. 9.), odložíme sborový výlet až na příští rok s tím, že jistě mnozí z našich členů se vypraví alespoň na jeden den do Pardubic.

Jan Mašek

Vina, odpuštění, přijetí

Již delší dobu se zabývám aktivně otázkami viny, odpuštění, přijetí. Sama jsem si prošla velkou bolestí a jsem vděčná, že jsem našla cestu jak se bolesti zbavit, jak kvůli bolesti neubližovat sobě ani druhým a jak žít konečně klidný život.

Přišla jsem na to, že to je vlastně celkem snadné, jen vědět, jak na to. Je to jako se vším v životě. Bůh nám připravil vše tak, abychom to mohli a dokázali zvládnout.

Co je to vina? Je to vědomé či nevědomé ublížení sobě či druhým. Základem je si tu vinu přiznat. Nesvalovat ji na ostatní. Netrestat je za vlastní provinění. Požádat Boha o to, aby mi ukázal, kde chybují, kde ubližují. To je základem, bez toho se nepohnete z místa.

Pokud jsem ublížil svému bližnímu, je na místě pokusit se chybu napravit. Omluvit se, požádat o odpuštění. Pokud již chybu nelze napravit a omluva není možná, požádám o odpuštění toho člověka či jeho příbuzné alespoň myšlenkou. Myšlenka má sílu. Ale vždy prosím o odpuštění Boha. Teprve při prosbě za odpuštění pokorně přiznávám svou vinu. Slib, že se pokusím chybu neopakovat, je pomyslnou třešničkou na dortu.

Proč si lidé ubližují? Vychází mi, že nejčastějším důvodem je nepřijetí příčin vlastní bolesti, vlastního utrpení a zbavování se té bolesti cestou boje s bližními. Je to důsledek neodpuštění a nepřijetí. Proto vy, kteří v sobě nesete bolest ze smrti blízkých, z hrubého zacházení partnera, rodičů, ze zrady, křivdy, z nespravedlivého odsouzení aj., přijměte svůj úděl a odpusťte. Jen tak můžete vykročit dál.

Přeji všem, aby našli cestu ke klidnému a spokojenému životu a jsem připravena podat pomocnou ruku, budu-li o to požádána.

Jiřika Muzikářová

Doc. PhDr. Antonín Boháč

– muž nepřehlédnutelný v církvi i ve veřejnosti

V prosinci letošního roku si budeme připomínat 100let vzniku naší Českobratrské církve evangelické. Její vznik byl vyhlášen na Generálním sněmu českých evangelíků v Obecním domě v Praze. Tehdejší české evangelické sbory reformované církve (helvetského vyznání) se sloučily s evangelickými sbory církve luterské (augsburského vyznání). Toto spojení bylo připravováno od počátku 20.století; původně zamýšlený termín byl již roku 1915, na výročí

upálení Mistra Jana Husa, avšak pro válečné události nebyl dodržen.

Jedním z těch, kteří se významně podíleli na tomto spojení byl Doc. Antonín Boháč. Narodil se v březnu 1882 v Lišicích u Kutné Hory. Rodiče byli evangelíci. Nepochybně na něho duchovně zapůsobilo jak rodinné prostředí, tak v době gymnaziálních studií v Kolíně výrazný farář a superintendent reformované církve Čeněk Dušek. Po maturitě odešel do Prahy na filozofickou fakultu. Studoval obor slovanské filologie, a také češtinu a francouzštinu. Po absolvování fakulty učil, mimo jiné na gymnáziu v Praze, v Křemencově ulici. Postupně zjistil, že filologie není pro něj ten pravý obor. Našel jej ve statistické vědě, v oblasti demografie. Poté studoval na univerzitách Berlíně, Mnichově a v Paříži na Sorboně. Po první světové válce zastával vrcholné funkce v nově utvořeném Statistickém úřadě, byl docentem demografie na přírodovědecké fakultě UK. Po druhé světové válce se již věnoval výhradně, kromě služby v církvi, teoretické práci a přednášel na Karlově univerzitě a vysoké škole politických a sociálních věd. V roce 1947 byl vyznamenán za zásluhy o osvobození republiky československým válečným křížem a medailí za zásluhy 1. stupně. S první ženou Karolínou měl dvě děti, syna Ladislava, známého herce a také ředitele Národního divadla a dceru Vlastu. Ta zemřela společně s manželkou na španělskou chřipku. S druhou ženou Evou měl syna Antonína, literárního historika.

Na výše uvedeném generálním sněmu byl jednou z hlavních postav. Jeho vystoupení k bodu „Osvobození národa“ bylo přijato s ohromnou odezvou a jím formulovaná závěrečná rezoluce byla přijata „jednohlasně a s povstáním účastníků“. Boháč aktivně na sněmu vystupoval a na příklad jeho návrh, aby platy duchovních byly upraveny na úroveň platů středoškolských profesorů s náležitým postupem, byl jednohlasně přijat.

Antonín Boháč pracoval nepřetržitě od spojení církví ve vedení církve. Zpočátku jako jednatel synodního výboru, posléze jako člen synodní rady a od roku 1939 jako synodní kurátor. Proto znal církev jako nikdo jiný. Znal její přednosti a nedostatky a měl ji rád. Byl velmi nešťastný, když v letech 1944 a 1945 nejvyšší laickou funkcí v církvi nemohl vykonávat. Spolu s tehdejšími synodními seniory dr. Křenkem byli německými okupanty zbaveni funkcí. Práce synodního kurátora se opět ujmul po osvobození naší republiky a vykonával ji až do své smrti v roce 1950. V šestačtyřicátém roce vypracoval „Memorandum synodní rady ČCE“ k organizaci evangelických církví v Českých zemích, obsahující souhrn naléhavých otázek k řešení církve po 2. světové válce.

Nezůstával jen v sídle synodní rady v Praze, nýbrž navštěvoval sbory. Také jeho publikační činnost v církevním tisku byla rozsáhlá. I při své práci a vědeckých

aktivitách nezanedbával jak službu ve vedení církve, tak presbyterskou službu v klimentském sboru v Praze. Žel, nesplnil se mu sen, aby došlo v poválečném období k širšímu spojení evangelických církví v Československu.

Boháč jako statistik vždy zdůrazňoval její nezávislost. Neuspokojovala ho suchá řeč čísel. Je považován za zakladatele československé demografie. Vypracoval několik podkladů o hospodářských a populačních poměrech obyvatelstva. Organizoval ve Statistickém úřadě statistiku o obyvatelstvu a zejména stál u příprav, zpracování a vyhodnocování meziválečných sčítání lidu. Dodnes jsou výsledky jeho statistické práce odbornou veřejností velmi oceňovány. Je autorem více jak 200 vědeckých prací a popularizačních studií. V roce 1934 byl jmenován viceprezidentem Statistického úřadu. Spoluzaložil Československou statistickou společnost a stal se členem Mezinárodního statistického institutu.

Dr. Boháč nebyl politikem, ač jim mohl být. Několikrát se mu tato možnost nabízela. Vždy odmítl. To nebyla jeho cesta. Byl muž nadmíru statečný. Nekompromisní a nebojácný postoj v období Mnichova projevil v úsilí zastavit stupňující se požadavky z německé strany o korektury protektorátních hranic. Nelze také nezpomenout na jeho ostrý střet o výsledky sčítání lidu v r. 1921 s filozofem Emanuele Rádlem. Nebojácnost jeho stanovisek lze též dokumentovat na článku pro časopis Naše doba, redigovaný TGM a Edvardem Benešem. V tomto článku se pokusil o formulaci národnostního programu. V roce 1941 byl požádán ústředím domácího odboje o návrh řešení národnostní otázky v republice pro naši vládu v zahraničí. Řešení viděl v bezodkladném odsunu Němců. Na tomto stanovisku setrval i po osvobození v roce 1945. V protektorátním období byl jako vysoký státní úředník vystaven značné pozornosti. V roce 1944 u něj Gestapo vykonalo prohlídku a výsledkem bylo, že musel do 24 hodin opustit Prahu a zřít se činnosti v církvi, což bylo pro něj velmi bolestné. Při výslechu po něm požadovali, aby vstoupil do „Ligy proti bolševismu“ a aby o tom přesvědčil také tehdejšího synodního seniora Křenka. Oba tak neučinili a i dr. Křenek musel opustit Prahu. Je znám Křenkův výrok: „Ztratil jsem úřad, ale ne duši“.

Boháčův odkaz je opravdu nezměrný. Byl integrální osobností. Snoubila se v něm nesmlouvavá odhodlanost, podložená vědeckou erudicí a nesmírnou pilí houževnatě jít za pravdou a na druhé straně postojem bohabojného evangelíka, milující svou církev. Záleželo mu na tom, aby církev měla věrné kazatele a presbytery a aby byla známa ve veřejnosti svou opravdovostí. Tehdejší profesor teologické fakulty dr. F. Bednář o něm řekl, že je pilným dělníkem a starostlivým pracovníkem církve Páně a celé veřejnosti. Největší nebezpečí pro veřejný život

spatřoval v nedostatku mravní odpovědnosti. A jako člověk s takovým charakterovým kreditem si dovolil tehdejší politikům vmést do tváře ostrou kritiku korupce s tvrzením, že každý slušný člověk se musí stydět, když vidí, jak onen ministr na teplé místo umisťuje svého příbuzného a svého známého. Co by asi říkal dnes?

Pavel Prosek

Kázání D. Sinclaira v našem sboru 3. 6. 2018

Deuteronomium 10. 17-19

Vždyť Hospodin, váš Bůh, je Bůh bohů a Pán pánů, Bůh veliký, všemocný a vzbuzující bázeň, který nebere ohled na osobu a nepřijímá úplatek, ale zjednává právo sirotku a vdově, miluje hosta a dává mu chléb a šat. Milujte tedy hosta, neboť jste byli hosty v egyptské zemi.

Kěž se ti líbí řeč mých úst i to, o čem rozjímáme v srdci, Hospodine, má skálo, vykupiteli můj!

Na úvod bych chtěl poděkovat panu faráři Rumlovi za to, že mě pozval, abych dnešního rána promluvil. A cítím to jako skutečnou čest, výsadu a zvláštní pozornost, že mě požádal, abych mluvil anglicky, protože anglicky přece jen mluvím o dost lépe než česky. S Marií bychom také rádi poděkovali obyvatelům tohoto domu a členům tohoto sboru za to, jak nám stále dávají najevo, že jsme vítáni – jmenovitě Danu Molnárovi za to, jak se nás ujal i za všechny práci, kterou pro nás udělal před

Deuteronomy 10. 17-19

The Lord your God is God of gods and Lord of lords, the great God, mighty and awesome, who is not partial and takes no bribe, who executes justice for the orphan and the widow, and who loves the strangers, providing them with food and clothing. You shall also love the stranger, for you were strangers in the land of Egypt.

May the words of my mouth and the meditations of all our hearts be acceptable in your sight, O Lord, my strength and my salvation.

I want to begin by thanking Pan Farař Ruml for inviting me to speak this morning; it is a real honour and a privilege, and a bonus that he asked me to speak in English, since my English is quite a lot better than my Czech! Mary and I also want to thank the residents of this house and the members of this congregation for the way in which we have been made to feel welcome – and particularly to thank Daniel Molnar for the care he has taken of us, and for the work he has done for us both before we

příjezdem i po něm. Jsme opravdu velmi vděční.

Celou dobu od našeho příjezdu v listopadu je o nás opravdu dobře postaráno – jak ze strany lidí zde na místě, i lidí z kanceláře v Jungmannově ulici. Byt přímo nad námi byl připravený na náš příjezd, našel se pro nás nábytek, měli jsme tam toustovač a varnou konvici (vlastně dvě varné konvice), bylo tam nádobí - hrnce i pánve, vidličky a nože, talíře a misky, sklenice i hrnky. Brzy nám ještě zařídili internetové připojení a WiFi, telefon a televizi. A od úplného začátku jsme měli zajištěné kurzy češtiny – možná to není na první pohled zjevné, ale moc nám to pomáhá. Přijetí, kterého se tu dostalo nám, je přesně takové, jak má přijetí vypadat.

V průběhu uplynulých měsíců jsme si s Marií často povídali o tom, jak máme všechno usnadněné, jaké máme štěstí. A srovnáváme svou situaci v nové zemi, s jejím těžkým jazykem, se situací mnoha lidí po celém světě, kteří přijdou na nové místo, s novým jazykem, bez vší té podpory, přátelství a pomoci, kterých se dostalo nám.

A stále znovu myslíme na ty mnohé lidi doma v Glasgow, které jsme znali, kteří tam ze strachu uprchli. A někdy na místě zjistili, že na ně

arrived and since; we are very grateful.

We have been well cared for since we arrived in November – both by the people here and by the people in Jungmannova. The flat just above here was prepared for our arrival, furniture was found, there was a toaster and a kettle (actually, two kettles), there were pots and pans, knives and forks, plates and bowls, glasses and cups. Then arrangements were made for us to have broadband and Wi-Fi, telephone and television. And arrangements were made from the beginning for us to have lessons in Czech – and it may not be obvious, but they have been a great help. Our welcome here has been everything a welcome should be.

And over the last months Mary and I have several times spoken between ourselves about how easy everything has been made for us, how fortunate we have been. And we have compared our situation, in a new country, with its difficult language, with the situation of many around the world who arrive in a new place, with a new language, with none of the support, the help and the friendship that we have enjoyed.

And we have thought again of the many people we knew back in Glasgow, people who have fled there in fear, and have sometimes found

čekají nové obavy – strach z pronásledování, strach, že je pošlou zpátky, obavy (často velmi reálné), že se s nimi bude zacházet jako s podlidmi.

Mysleli jsme na lidi, kteří přijeli z rozvalin Sýrie, lidi, jejichž domovy a životy byly rozmetány. Inteligentní, vzdělané, kvalifikované lidi – zubaře, inženýry, lidi s rodinou a přáteli, lidi, kterým nezbylo než odejít, protože jejich dosavadní životy se ocitly v troskách. Mívali i peníze, ale ty použili na to, aby se dostali pryč – takže přijeli jen s oblečením, které měli na sobě, a s tím málem, co dokázali nebo směli odnést.

Seznámili jsme se s nimi, protože sbor v Glasgow, kde jsem působil jako farář, pořádal v pátek večer Mezinárodní klub pro všechny příchozí a ve středu odpoledne Konverzační kavárnu. Mnozí z těch, kteří přicházeli na obě setkání, byli studenti (náš kostel leží uprostřed Glasgowské university), bylo tam mnoho Číňanů, hodně Američanů, další lidé pocházeli z různých koutů Evropy, Afriky i Asie.

Ale mnozí z nich byli také uprchlíci, kteří jen hledali společnost a přátelství – a možná také trochu pomoci s angličtinou. A my byli bychom opravdu šťastní, kdybychom se dokázali učit česky tak rychle, jako se oni učili anglicky.

new fears awaiting them – the fear of being followed, the fear of being sent back, the fear (often a reality) of being treated as less than human.

We have thought of people who arrived from the ruins of Syria, people whose homes and lives have been blown apart, people with intelligence and education and skills, dentists, engineers, people with families and friends, people who had no choice but to leave as their former lives disintegrated. They had money as well, but they used it to get out – so they arrived with the clothes they were wearing and the little they could carry, or were allowed to carry.

We met them because the church in Glasgow where I was the minister had an International Welcome Club on a Friday evening, and a Conversation Café on a Wednesday afternoon. Many who came to both of these were students (our church was in the middle of Glasgow University), many of them were Chinese, many American, many from various countries in Europe, Africa and Asia.

But many were also refugees looking simply for company and friendship – and perhaps some help with their English. And, if we can learn Czech at the speed and with the success that many of them learned English, we will be very happy.

S jinými lidmi jsme se zase poznali ne díky tomu, že by zapojovali do aktivit v průběhu týdne. S nimi jsme se právě setkali proto, že přicházeli do kostela v neděli. Někteří přišli proto, že jsou křesťané, a hledali si v novém prostředí nový sbor. Tak jsme poznali rodiny ze Zimbabwe, které ze země vyhnali Mugabeho zločinci. Mezi nimi i jednu rodinu, v níž z nějakého nevysvětlitelného důvodu matka a syn získali statut uprchlíka, zatímco zpočátku – a trvalo to hodně dlouho - otec s dcerou nikoliv.

Přišla mezi nás také rodina z Pákistánu, rodina, kterou z Pákistánu vyhnal Taliban. Museli se dát na útěk kvůli své křesťanské víře, uprchli s prázdnýma rukama, opustili učitelskou a novinářskou kariéru, opustili své domovy a své domácí mazlíčky. Nikomu neřekli, že odcházejí, ze strachu, aby se to nedozvěděli nesprávní lidé. A přesto po nich v ulicích Lahore někdo střílel, když odjížděli.

Někteří lidé přicházeli proto, že se doma setkali s křesťanstvím, a chtěli se dozvědět více. Takže na biblickou hodinu a na nedělní bohoslužby začala chodit jedna mladá studentka ze Šanghaje. A když ji přijeli navštívit rodiče – oba funkcionáři čínské komunistické strany – vzala je do kostela, protože, jak říkala, chtěla, aby viděli, jak se lidé navzájem

We met others not because they came to these activities during the week; rather we met them because they came to church on a Sunday. Some came because they were Christians looking for a new church in a new place. So we met families from Zimbabwe, driven out by Mugabe's thugs – including a family where, for reasons nobody could ever explain, mother and son were accepted as refugees but, at first and for a long time, father and daughter were not.

And a family from Pakistan came among us, a family who had been driven out of Pakistan by the Taliban, sent running because of their Christian faith, fleeing with nothing, abandoning careers in teaching and journalism, abandoning their houses and their pets, telling no one they were going lest the wrong people find out, but still shot at in the streets of Lahore as they were driven away.

Some came because they had encountered Christianity back home and wanted to learn more. So a young student from Shanghai came to a bible study group, and then to church on Sunday. When her parents came to visit her, both officials within the Chinese Communist Party, she brought them to church because, she said, she wanted them to see how

milují.

A před návratem do Číny požádala o křest (svým rodičům o tom řekla až dodatečně, věděla, že by s tím nesouhlasili). Nedávno se provdala a v září se spolu s manželem a svými rodinami chystají do Prahy a já povedu bohoslužbu, při které bude požehnáno jejich manželství.

A další lidé přicházeli, protože se o Ježíši Kristu doslechli od lidí v Glasgow a chtěli o něm slyšet více, dozvědět se více, porozumět mu lépe, více mu patřit. Tak přišel muž z Íránu, kterého do Glasgow poslala britská vláda, když se snažila žadatele o azyl rozmístit po celé zemi (on sám dokonce ani nevěděl, kde se to vlastně ocitnul). Jako skoro všichni v Íránu vyrostl v prostředí islámu. Ale odpor k tomu, co se ve jménu islámu děje, a jeho osobní situace ho odvedly od islámské víry.

Jeho osobní problematická situace vznikla tak, že urazil vlivnou rodinu, a ta žádala jeho smrt, ať již právní cestou, nebo – bude-li třeba – jinak. A volání po jeho smrti vycházelo z toho, jak oni chápali a praktikovali svou víru, totiž islám. A tak on sám sebe nazval ateistou, protože pro něj v tu dobu existovali jen muslimové a ateisti. Když nejsi muslim, musíš být ateista. Ale on se doslech

people love one another.

And before returning to China she asked to be baptised (she didn't tell her parents until later; she knew they would not approve). Since then she has been married and, in September, she and her husband and their families will come to Prague and I will lead a service of blessing for their marriage.

And some came because they had begun to hear of Jesus Christ from people in Glasgow, and wanted to hear more, to learn more, to understand more, to belong more. So a man came from Iran, sent to Glasgow (he didn't even know where it was) by the British government, who wanted to spread those seeking asylum around the country. Like almost everyone from Iran he had grown up within Islam. But revulsion for what was being done in the name of Islam, and his own circumstances, drove him out of the faith.

His personal circumstances were about how he had offended a powerful family who were calling for his death, either through the legal system or, if necessary, outside it. And their call for his death was supported by their understanding of, and the administration of, Islam. So he called himself an atheist, because for him at that time there were Muslims and atheists, and if you

o Ježíši, začal objevovat křesťanství, začala ho přitahovat víra, v níž odpuštění hraje tak důležitou roli – protože právě odpuštění je to, co marně hledal v Íránu i v islámu.

Tak ho přivedli ke mně, přál si být pokřtěn, toužil být přijat jako hříšník hledající nový start, nový začátek, nový život, novou víru, víru, v níž jeho přítomnost může být očištěna od skvrn minulosti. A já jsem ho pokřtil ve víru a církev Ježíše Krista a připomněl jsem, co bylo řečeno, totiž nemá-li církev co říci o odpuštění, pak nemá vůbec nic, co by řekla.

Tím vším se pro něj samozřejmě případný návrat do Íránu stal ještě nebezpečnější. Když utíkal, aby si zachránil život, který se ocitl v ohrožení kvůli urážce, jíž se dopustil, musel opustit úspěšné podnikání. Deset let žil téměř bez prostředků v šedé zóně britského azylového systému a svůj vlastní život na celou tu dobu jakoby odložil. A teď k tomu ještě přidal další provinění – stal se odpadlíkem, člověkem, který opustil svou víru, což se opět trestá smrtí. Patnáct členů našeho sboru se zúčastnilo jeho azylového řízení, přišlo podat svědectví o opravdovosti jeho víry,

were not one you must be the other. But he began to hear of Jesus, to explore Christianity, and to be attracted by a faith in which forgiveness had such a large part to play – because forgiveness was something he had been unable to find in Iran and within Islam.

And so he was brought to me, asking to be baptised, asking to be accepted as a sinner seeking a new start, a new beginning, a new life, in a new faith, a faith in which his present could be cleansed of the stains of his past. And I baptised him into the faith and the church of Jesus Christ, and recalled that it was said that, if the church had nothing to say about forgiveness, the church had nothing to say.

All this, of course, added to his danger if he ever went back to Iran. Having fled for his life because of the offence he had caused, leaving behind a successful business, having lived on next to nothing in the twilight zone of the British asylum system for nearly ten years, putting his life ‘on hold’ for all that time, he had now added the offence of being an ‘apostate’, one who had abandoned his faith, for which again the punishment is death. And fifteen members of the congregation went to his asylum hearing, went to testify to the genuineness of his faith, to his attendance at church and bible study,

o jeho účasti na shromážděních a biblických hodinách, o jeho ochotě při službě ve sborové kavárně a na sborové zahradě, o jeho skromnosti a jeho lidskosti.

Ale soudce, na základě toho, že onen muž kdysi sám sebe nazval ateistou, rozhodl, že všichni tito členové sboru jsou dobrosrdeční hlupáci, kteří se nechali napálit podvodníkem, který předstírá obrácení jen proto, aby získal azyl. Ačkoliv církev uznala opravdovost jeho víry, stát rozhodl, že jde o podvod. Později se jiný právník odvolal na zákon o skotské církvi z roku 1921, který říká, že ve Skotsku právo rozhodnout, zda je někdo křesťan či nikoliv, náleží výlučně skotské církvi, a stát do toho nemá právo nijak zasahovat. Zápas tedy, jak myslím, pokračuje.

Jakub píše: „Když vy věnujete svou pozornost tomu v nádherném oděvu a řeknete mu: ‚Posad’ se na tomto čestném místě,‘ kdežto chudému řeknete: ‚Ty postůj tamhle, nebo si sedni tady na zem.‘ Neděláte tím mezi sebou rozdíly a nestali se z vás soudci, kteří posuzují nesprávně?“ A Jakub nijak neteoretizuje, píše skutečným lidem na konkrétním místě, kteří, jak se doslechl, dělají přesně to, co by dělat neměli – totiž rozlišují na základě majetku, vzhledu, společenského postavení, možná dokonce národnosti či třeba

to his helpfulness in the church café and garden, to his humility, to his humanity.

But the judge decided, because he had once called himself an atheist, that all these members of the church of Jesus Christ were well-meaning fools, who had been duped by a cunning person using an insincere conversion simply to gain asylum. The church could accept the genuineness of his faith, but the state decided it was a sham. Since then, a new lawyer has pointed to the Church of Scotland Act 1921, which says that in Scotland the only judge of whether or not someone is a Christian is the Church of Scotland, and the State has no right to interfere. The struggle, I think, continues.

James writes: ‚if you take notice of one wearing the fine clothes and say, ‘Have a seat here, please’, while to one who is poor you say, ‘Stand there’, or, ‘Sit at my feet’, have you not made distinctions among yourselves, and become judges with evil thoughts?’ James is not writing in theory; he is writing to real people in real places who are, he hears, doing exactly what they should not – making distinctions based on wealth and appearance and social position, maybe even on nationality, perhaps on ethnicity. He is not pleased.

ethnicity. Nemá z nich radost.

Jakub nám připomíná, že církev není společenstvím lidí „jako jsme my“, není místem, kde by vám majetek měl zajistit zvláštní pozornost, není místem, kde by se světská kritéria měla brát v potaz. A tak, pokračuje Jakub, nedopust'te, aby síly, které působí ve světě, působily i v církvi.

My bychom se naopak měli snažit, aby síla, která působí v církvi, působila i ve světě. I kdybychom byli tak dokonalí, jak bychom si přáli, a nikdy nedělali ty rozdíly, které Jakuba tolik pobuřují, stejně žít takto pouze v církvi by nestačilo. Nemyslíme si, nemůžeme si myslet, že žijeme víru, pokud jí žijeme jen při shromáždění a jakmile vyjdeme ze dveří, na všechno zapomeneme.

Svět, ve kterém žila Jakubova církev, byl – stejně jako ten náš – rozdělený na základě moci, postavení, privilegií. Stejně jako náš byl rozežírán šířící se korupcí, zraňován hromaděním bohatství. A pokušení byla tehdy stejná jako dnes: Buď přímo dovolit, aby se cesty světa vloudily do církve, nebo se jednoduše spokojit s tím, že si řekneme, že církev přeci není taková, církev je přeci jiná - a nikdy se nepokusit okolní svět změnit.

Nedaleko místa, kde jsme dnes ráno shromáždění, jsem na jednom autě uviděl nápis. Nápis, který měl

James reminds us that the church is not a gathering of ‘people like us’; it’s not a place where wealth should give you special attention, not a place where the distinctions of the world should have any consideration. So don’t, he says, let the power at work in the world be at work in the church.

But we can try to put the power that is at work in the church, to work in the world. Even if we were the perfect people we would like to be, and never made the distinctions James finds so outrageous, simply living like that within the church would not be enough. We cannot, we do not, think that we live our faith when the church meets, but forget all that when we go out of the door.

The world in which the church of James was living was, like our world, divided by power and by position and by privilege; like ours, it was corroded by corruption’s spread, wounded by wealth’s concentration. And the temptation, then as now, was either to allow the ways of the world to seep into the church, or to be content to say that the church is not like that, the church is different, and never try to change the world outside.

Not far from where we are this morning I saw a sign on a car, one which was intended to shock, one

šokovat a který nebudu citovat celý. Stálo na něm: „uprchlíci, vítejte ... bohatí turisté ... pryč.“ Ve skutečnosti ovšem většina zemí po většinu doby říká pravý opak: „bohatí turisté vítejte, uprchlíci ...“

A církev toto prostě nemůže přejít bez povšimnutí, musí se tomu postavit. Pokud naše státy říkají, že bohatí a krásní, mocní a vlivní jsou vítáni, mají být uvedeni do popředí, mají dostat čestné místo a zvláštní pocty, zatímco chudí, utiskovaní, vyděšení, traumatizovaní, slyší, že si mají stoupnout do kouta na deset let, zatímco my si budeme lámat hlavu, jestli je jejich trauma a ohrožení skutečné, nebo je prostě pošleme zpátky a znovu je vystavíme tomu stejnému nebezpečí, traumatu a zkáze, pak se musí církev ozvat, musí říci, že to není správné, že je to nepřijatelné.

„Jestliže tedy zachováte královský zákon“, říká Jakub, „jak je napsán v Písmu: ‚Milovati budeš bližního svého jako sám sebe,‘ dobře činíte.“ A otázka, kterou dostal Ježíš „Kdo je můj bližní“, se nezměnila, a stejně tak se nezměnila ani odpověď.

A tou odpovědí, jak jsme si všichni všimli, není vydat se hledat bližního. Nýbrž jí je vyjít a stát se bližním. Je to výzva pro církev i pro jednotlivce, ale také výzva pro národy – výzva, kterou národy potřebují slyšet znovu a znovu.

I will not quote in full; it said: ‘refugees welcome here, rich tourists ... off’. And, actually, the opposite of that is what most countries say most of the time: ‘rich tourists welcome here, refugees ...’

And, for the church, that simply cannot remain unchallenged. If our countries say that the wealthy and the adorned, the powerful and the influential, are welcome, shown to the front, given a special seat and special honour, while the poor, the oppressed, the frightened, the traumatised, are told to stand in a corner for ten years while we wonder if their trauma and their danger are real, or we simply send back to the same danger, the same trauma and destruction, the church has to say that that is not right, and not acceptable.

‘You do well,’ says James, ‘if you really fulfil the royal law according to the scripture, ‘You shall love your neighbour as yourself.’ And the question asked of Jesus ‘who is my neighbour?’ has not changed; and the answer has not changed either.

And the answer, we have all noticed, is not about going and finding a neighbour; it is about going and being a neighbour. It’s a challenge to the church, and to Individuals, but also a challenge to the nations – a challenge the nations need to hear,

Začali jsme citátem z Deuteronomia, které v angličtině odkazuje na cizince, a v češtině na hosty. Ani jedno z těchto slov podle mého názoru plně nevystihuje význam použitého slova gerím. Poslouchejte, co Yona Sabar napsal v Židovském časopise.

„Gerím je termín, který vystihuje všechny moderní imigranty, cizince, neznámé příchozí, zahraniční pracovníky, žadatele o azyl. Zákony pěti knih Mojžišových tyto lidi empaticky chrání. Má se s nimi zacházet spravedlivě, mají být rovnoprávní domácím obyvatelům“.

Takovýto výklad prosazoval ve své době také Kalvín při svém působení v Ženevě, kde tehdy byla populace imigrantů stejně početná jako domácí obyvatelé. A s tímto výkladem jsme konfrontováni i my dnes, ovšem občas nás náš překlad chrání před tím, abychom v plné síle porozuměli tomu, co se nám bible snaží říci.

Takže možná potřebujeme slyšet toto:

Milujte tedy imigranty, neboť jste byli imigranty v egyptské zemi.

Ve jménu Boha Otce, i Syna, i Ducha svatého, Amen.

again and again.

We began with a quotation from Deuteronomy that in English referred to ‚strangers‘ and in Czech to ‚hosty‘. Neither of those words seems to me to convey the full meaning of the original word: ‚gerím‘. Listen to Yona Sabar, writing in *The Jewish Journal*:

‚Gerím is a term equivalent to all of our modern immigrants, foreigners, aliens, guest workers, shelter [asylum] seekers. Pentateuch laws emphatically protect them. They have to be treated with justice and as equal to native citizens.‘

It is the understanding that Calvin insisted on operating in the Geneva of his day, with its immigrant population as large as the native one. It is an understanding that confronts us still in our day, but sometimes our translations protect us from the full force of what the bible is trying to say to us.

So perhaps what we need to hear is this:

You shall also love the immigrants, for you were immigrants in the land of Egypt.

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Fotodění podle J. Hlavsy

3. 6. 2018 David Sinclair v DS

27. 2. 2018 Jiří Černý v křesle pro hosta

10. 5. 2018 Jeličič-Therapie hudbou

20. 5. 2018 Konfirmace

Kalendář na prázdniny 2018

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	24. 6.	Pavel Ruml	
	1. 7. s VP	Jana Plíšková	(P. Ruml Rakousko)
	8. 7.	Pavel Ruml	
	15. 7.	Pavel Ruml	
	22. 7.	Martin Prudký	
	29. 7.	Petr Gallus	(P. Ruml tábor děti)
	5. 8. s VP	Gerhard Reininghaus	
	12. 8.	A. Hanychová	(P. Ruml Škvorec)
	19. 8.	Pavel Ruml	
	26. 8.	Joel Ruml	(P.Ruml Roudnice, Libkovice)
2. 9. s VP	Olga Navrátilová		
Ostatní aktivity	po prázdninách		
Naši pěvci	středa 11. 7. v 18:30 - prázdninové pozpívání		
Dovolená	sborová sestra – sborová dovolená v Alpách 30. 6.-7. 7., 11.-19. 8., 27.-31. 8. farář 16. 7.-22. 7., 20. 8.-26. 8. – zastupování bude oznámeno		

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 26. 8. 2018.

Záříjové číslo vyjde 2. 9. 2018

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Hanychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010

...tisíc let, jako jedna noční hlídka...

Písmo svaté pracuje úžasným způsobem s pojetím času. Ví, co je to věčnost, místo délky doby zajímá se raději o intenzitu času. Hospodinovy počty úplně převracejí naše obvyklé naučené vzorce. Tisíc let je prý pro Něj jako jeden den, tisíc let trvá jako jedna noční hlídka.

Kdysi jsem držívával dvě až tři dvacetičtyřhodinové služby měsíčně. Střídali jsme se o půl třetí ráno. Ta poslední hodina před vystřídáním byla hrozná a strašně se táhla. Vojáků u Kristova hrobu bylo víc, u Petrova vězení zrovna tak, aby se mohli střídat a i během noci si odpočinout. Myslím v tuto chvíli na zdravotní sestry a lékaře, kteří si možná občas při velmi klidné službě mohou zdřímnout, ale nikdo je nestřídá a musí okamžitě vyskočit, když někdo zazvoní. Probrat se a třeba ve vteřinách rozhodovat svým zákrokem o životě člověka. Vzpomínám na přátele, kteří velkou část života pracují na tři směny. A představte si, Hospodin nespí ani nedřímá, když chrání svůj lid (Žalm 121). Úplně jako rodiče, kteří vstávají při každém zavrnění miminka – je to někdy úmorné, ale trvá to jen pár let. A kromě toho mají v této době naprosto geniální pomocníky, jako je třeba chůvička. Fantazírují o nebesích, kde si Hospodin zapne chůvičku, a přece jen aspoň na chvíli zamhouří... Ne, nikoli, když chrání svůj lid, tak chrání. Stále.

ČCE takto chrání sto let; v jeho nadčasových rozměrech je to nic. V našich rozměrech je to víc než jeden lidský život. To všechno krásné, co člověk při troše štěstí může napéčovat do pár desítek let a ještě kousek déle.

Chránil ji dobře. ČCE svými kořeny a charismaty sahá přes stoleté narozeniny až do 14. a 15. století a v konečném důsledku (sic bez apoštolské posloupnosti) až k první církvi. A vyrostla na ekumenickém stromu do krásné větve. Radostně se hlásí k české reformaci a říká jí právem první reformace; o mnoho let předběhla evropský i světový vývoj, když v sebe spojila tehdy docela nepřátelské větve

Obsah čísla:

1-...tisíc let, jako jedna noční hlídka... | 2-Jako host na Setkání s hostem | 3-Sborová dovolená v Alpách | 4-Daniel Henych, 2. díl | 7-Transsibiřskou magistrálou po stopách čs. legionářů | 12-Za sestrou Janou Mejsnarovou | 14-Společné ticho a vnitřní ztišení | 15-Odpouštět provinění | 16-Postavení farářů v církvi | 17-Pozdrav z Makedonie | 18-Tábor 2018 Pustá Rybná | 20-Kalendář na září 2018

druhé tzv. světové reformace, tedy „helvíty a lutrijány“. Je to obdivuhodné, co se našim otcům před sto lety povedlo. Pro Českobratrskou církev evangelickou bylo klíčové, že vznikla sloučením, ne odštěpením, a tak si mohla uchovat poměrně velkou svobodu vyznání; svobodu, která jí umožňuje býtí církví otevřenou, církví laskavou a podpůrnou. Máme důvod k radosti i vděčnosti.

Projevíme obojí na konci září v Pardubicích a v prosinci v Obecním domě. Podrobný program setkání v Pardubicích najdete na stránkách naší církve - <https://www.100letce.cz/>.

Modlitba: Pane Bože, děkujeme, že jsi chránil evangelickou církev; že jsi kvůli nám oka nezamhouřil. Prosíme o tvoji péči, prosíme za každou křesťanskou církev, která se kdekoli na světě shromažďuje. Dej nám radost i vděčnost. Amen.

Pavel Ruml

Jako host na Setkání s hostem

Nejsem členkou dejvického sboru, patřím do katolického společenství u sv. Ducha na Starém Městě, ale čas od času se s přáteli nebo sama ráda vydám jako host do ulice Zikmunda Wintra (kde s potěšením vnímám vanutí téhož Ducha).

Nepočítám-li nedělní bohoslužbu 27. 5. vedenou Zdeňkem Susou, mohla jsem dejvickou atmosféru naposledy zažít na večerním setkání s Petrem Janyškou ve čtvrtek 24. 5.

To jméno mám spojeno s týdeníkem Respekt, v němž Petr Janyška (nar. 1953) působil na počátku 90. let jako zástupce šéfredaktora. V roce 1995 nastoupil dráhu diplomata, v letech 1999-2003 byl velvyslancem České republiky ve Francii. Posledních pět let strávil v Polsku, kde řídil České kulturní centrum. Dnes můžeme jeho názory číst na

<http://blog.aktualne.cz/blogy/petr-janyška.php>.

Po zahajovací písní s refrémem *And before I'd be a slave I'd be buried in my grave* přednášející řekl, že toto heslo je dnes v Polsku – jako už tolikrát v pohnuté historii této země – zase živé. Téma večera bylo totiž formulováno jako otázka: „Směřuje Polsko k autoritářství?“. Referát pak přinesl jednoznačnou odpověď: ano, směřuje. Nebudu reprodukovat, co nám pan Janyška jako dlouholetý očitý pozorovatel a znalec situace u sousedů líčil. Přečtěte si jeho článek k dění v Polsku v posledních třech letech na <http://denikreferendum.cz/clanek/26582-fasizujici-ulice-varsavy>.

Když se Petr Janyška na začátku večera ptal, zda počítáme s přednáškou asi půlhodinovou, ujistila ho paní Študentová, že máme hodinu a půl času. Poslouchali jsme ho bez dechu, chvílemi skoro nevěřícně, celých 100 minut. A vzápětí se hrnuly dotazy, názory, připomínky. Zejména role, kterou v politickém vývoji hraje polská katolická církev, budila podiv a nutila ke srovnávání. Nakonec nestál jen referent, vytvořil se kolem něho doslova debatní kroužek stojících posluchačů. Odcházela jsem po dvou a půl hodinách, mnozí ještě zůstali.

Díky za podnětný večer, přátelé.

Helena Medková

Sborová dovolená v Alpách

Již tradiční sborová dovolená proběhla na začátku prázdnin, to už je docela dávno. Žezlo po Hudcových už po třetí přebírali Kát'a a Marek Tichých a nelze jinak než jim velmi poděkovat.

Počasi nám celkem přálo, tak jsme si užívali lanovek zdarma, výhledů, koupání

v aquacentru s vychytávkami jako slaná vířivka, vlnobítí, sauny.... a hlavně vzájemné pospolitosti.

Ve sboru se potkáváme léta v neděli, pak v různých skupinkách, ale často na sebe nemáme moc času.

Tradičně jsme rozděleni do skupin, každá z nich v týdnu jednou vaří pro všechny. K povinnosti služby patří vybrat před jídlem i píseň-modlitbu. My jsme si upravili jednu známou píseň:

Vzdejme Pánu chválu
za vše co nám dává
za vše co nám bere
patří Pánu chvála

Vzdejme Pánu chválu
za rakouský Glatzham
za dejvický sbor v něm
I s farářem Rumlem

Vzdejme Pánu chválu
za prasátka v chlévě
jejich maso chutné
uzené v udírně

Vzdejme Pánu chválu
za brambory, vejce
mouky dar veliký
a k masu knedlíky

Vzdejme Pánu chválu
za úrodnou zemi
do trojice chutné
daruje nám zelí

Vzdejme Pánu chválu
za plné žaludky
za radost u stolu
že jsme rádi spolu!

Ano, vařili jsme uzené, bramborové knedlíky a zelí :-)

Tak se příští rok přidejte, je to moc moc prima.

Marta Študentová

P. S. A v létě jsme 2x mazali chleby pro bezdomovce. Je to také skvělá příležitost, jak být spolu a navíc někomu dalšímu udělat radost.

DANIEL HENYCH (1931 – 2018) (pokračování)

II. Za války

Asi rok před 2. světovou válkou, když bylo malému Danielovi 7 let, začala jeho třiatřicetiletá maminka trpět bolestmi. Hořický primář diagnostikoval, že se jedná o anomálii, kdy má člověk třetí ledvinu - a tuto „třetí“ ledvinu vyoperoval. Marie Henychová měla však ledviny jen dvě. Primář bohužel při operaci přerušil nešťastně močovod u zbývající zdravé ledviny. Manželovi pacientky pak vzkázal, že je jeho žena v agónii a zemře. Bedřich Henych v této nouzi nejvyšší neváhal a z blízkého Hradce Králové přivezl v noci evangelického chirurga Bedrnu, který okamžitě Marii znovu operoval a moč vyvedl bokem. Odhadl, že mladá žena má před sebou asi tři roky života.

Když začala 2. světová válka, bylo Danielovi 8 let. Jak válku viděl svýma dětskýma očima? Ve vzpomínkách „Koho to může zajímat?“ píše:

„Myslím, že když se v Německu dostal k moci Hitler, Češi to většinou podceňovali. Vojáci zpívali: *‘Pojď, Ádo zlatý, s námi maširovat, ať taky něco užiješ! Až budou z nebe dolů bomby padat, tak taky jednu dostaneš. Dostaneš ji do hlavy, nikdo ti ji nespraví...’*“

Hodně se spoléhalo na tzv. Maginotovu linii, opevnění na francouzsko-německé hranici, a na spojenectví s velmocemi. Avšak v rozhodujících chvílích se spojenci omezili jen na protestní nóty. A tak Němci v březnu 1939 překročili bez odporu hranice a zřídili Protektorát Čechy a Morava. Už v červnu téhož roku byly zavedeny tzv. norimberské zákony, z nichž asi nejhorší byla protižidovská nařízení. Otec mne tehdy vzal ke svému spolužákovi z hradeckého gymnázia MUDr. Alexandru Kopperlovi a nabídl mu, že v případě potřeby vezme k nám jeho maličkou dceru, vystaví jí falešné doklady a bude ji vydávat za svou neteř. Kopperlovi se však nedokázali jediného dítěte takto vzdát a nakonec, když bylo zřízeno ghetto Terezín, odešli i s dcerkou tam a už se nevrátili.

I v Hořicích se objevila řada lidí se žlutou davidovskou hvězdou. Dostávali jen nepatrné přídělky jídla a měli zakázáno vycházet po setmění do ulic. Když jsem se jednou vracel ze školy, nachomýtl jsem se k tomu, jak gestapáci vyvlekli z domu našeho zubaře MUDr. Kaufmanna a jeho dospělého syna a na korbě nákladáku je s jinými Židy odváželi pryč. Když jsem pak začal dojíždět na novobydžovské gymnázium, zažil jsem, jak uprostřed hodiny odvolal ředitel naši spolužačku. Odešla s pláčem: její babička byla Židovka a Kamila jakožto míšenka nesměla studovat. Na gymnázium se vrátila až po skončení války.

Ve škole se objevil vedle portrétu protektorátního prezidenta Háchy portrét A. Hitlera a profesori při vstupu do třídy museli zdravit vztyčenou pravicí „Sieg heil!“ Neustále přibývalo hodin němčiny a některé předměty (matematika, zeměpis a jiné) se alespoň částečně vyučovaly v tomto jazyce. Náš dějepisář na gymnáziu (který byl na konci války zdivočelými lidmi coby kolaborant oběšen na pouliční lampě), nás učil například, že Krok měl čtyři dcery: Kazi, Tetu, Libuši a Gertrudu. V prvním pololetí primy jsem měl vyznamenání. Pak však byly podmínky jeho získání hodně zpřísněny: jedničky na vysvědčení směli v jednom předmětu získat jen dva žáci ze třídy a na vyznamenání musely být maximálně tři dvojky. Po čase byly zavedeny i šestky. Když nám češtinář dr. Martinů dal test na „abych, abys, abychom, abyste...“, šestkami se to jen hemžilo.

V hořické předválečné moderní invalidovně byly umístěny některé oddíly Hitlerjugend. Když pochodovaly ulicemi za vytrvalého bubnování, šel z nich

strach. Avšak v zimě, když jsme se s nimi setkávali na kluzišti a viděli, jak je vedoucí nutí nosit v mrazu jen krátké kalhoty a podkolenky, aby z nich vychovali odolnou rasu, bylo nám jich líto. Vedle naší fary byly zas v budově dnešního gymnázia ubytovány už dospělé dívky, které byly vychovávány k tomu, aby se staly matkami, které zplodí děti s válečnými hrdiny (program „Lebensborn“).

Dostí citelně se nás dotýkalo to, že potraviny byly pouze „na přiděl“. Vzpomínám si, že pochoutkou pro mne byly kostky z houskových knedlíků polité rozředěnými povidly a „bonbony“ z ovesných vloček. S trochou závisti jsem se na gymnáziu díval na venkovské studenty, kteří vytahovali z tašek krajíce z bílé mouky mazané sádlem. Na venkově se přece jen lidem dařilo lépe a mnozí tam bohatli právě jako „keřasové“ s potravinami.

Že jsou lidé postiženi i jiným způsobem než nedostatkem jídla, jsme si my děti nepřipouštěly. Asi v primě nebo sekundě jsem si však silně uvědomil dopad války, když se můj spolužák rozplakal, že jeho otec je „rukojmí“, jak se oficiálně mluvilo o politických věznicích. Až po letech mi přišlo docela zvláštní, že Němci nechávali studovat děti, které měly rodiče v koncentráku, zatímco komunisti dovedli někdy tvrdě postihnout i druhou nebo třetí generaci „třídních nepřátel“.

Musím přiznat, že Němci si dovedli poradit s nedostatkem surovin, když se ocitli ve válečném stavu kde s kým. Recyklace nejrůznějších látek byla pro ně samozřejmostí. Na všech školách se sbíraly odpadky všeho druhu a z nich se vyrábělo nové zboží. Také já jsem nosil asi dva roky tašku vyrobenou ze ztužené papírové imitace kůže a na léto jsme měli se sestrou Hanou sandály s dřevěnou podrážkou. Nákladní auta jezdila na dřevoplyn, takže po jejich přjetí byly ulice zahalené oblaky černého kouře.

Všecka okna musela být zatemněná, aby světla nezahlédl nepřátelský pilot. Ve škole byly cvičné a později i skutečné poplachy. Ke konci války pak byly některé školy proměněny ve válečné lazarety, takže jsme měli vyučování dokonce v hospodě - v téže místnosti jako byl výčep.

V lednu roku 1945 zemřela ve věku 40 let naše maminka. MUDr. Bedrna sice mamince řekl, že ji čekají tři roky života, ale poněvadž měla dobré srdce a plíce, žila dvakrát tak dlouho. Bohužel umělá ledvina a dialýza tehdy ještě neexistovaly, takže maminku čekala smrt selháním ledviny a celkovou otravou. Dojímalo nás, když si někdy zpívala svou oblíbenou píseň: „*Umlkne jednou píseň má..*“ Pravý maminčin stav rodiče před námi dětmi netajili, což bylo myslím také dokladem zdravé výchovy. Když umřela, sbor jí dal na věnec stuhu 'Statečné paní farářové'.

I z jiných důvodů vzpomínám nerad na konec války. Mohli jsme sice vylézt ze sklepů, kam nás zaháněly poplašné sirény, ale docházelo ke všelijakým zvěrstvům. Před mým dětským zrakem ušlapali rozvášnění lidé dva nedospělé německé vojáčky, kteří byli povoláni do zbraně v posledních dnech války. I v sestře Haně a ve mně byla malá dušička, když jsme viděli oknem, jak naopak ustupující Němci přiložili tatínkovi na prsa pušku, když se vracel přes silnici z modlitebny. Zachránilo ho snad jen to, že jim řekl, že je farář. Bylo to jen čtyři měsíce po smrti první maminky – a co by s námi bylo, kdybychom zůstali sami?

Brzy po válce jsem byl konfirmován. Bylo hodně konfirmovaných – z Hořic i rozsáhlé sborové diaspory. Tatínek nás důkladně připravoval ve všední den a v neděli nás s církevními dějinami seznamoval kurátor ing. Stanislav Růžička. Konfirmovat nás přijel můj kmotříček Bohumír Popelář, farář v Šonově. Ke konfirmaci mi daroval v kůži vázanou Bibli.

Bohumír Popelář také oddával tatínka s ing. Ludmilou Smolíkovou, která se stala naší druhou matkou. Je jistě poněkud zvláštní, že se otec o svém záměru oženit se s ní radil s Hanou a se mnou. Pro nás to byla 'profesorka Smolíková', která nás učivala v nedělní škole, a bez váhání jsme souhlasili. Jednak jsme cítili, že po odchodu první maminky zůstala v rodině citelná mezera. A pochopili jsme, že s nevlastní matkou můžeme stejně dobře pochodit jako kdysi Abraham Lincoln a jeho sestra.“

(Ze vzpomínek „Koho to může zajímat?“ vybrala líh)

Transsibiřskou magistrálou po stopách čs. legionářů

Mám ráda cesty, které mají hlubší smysl. Cestuji po celém světě a navštívená místa si vybírám podle toho, jestli za nimi cítím určitý lidský rozměr. Říkám tomu, že ráda jedu tam, kde se mám čeho chytit. Jinými slovy ráda vyřáším po stopách lidských příběhů, které jsou spojeny s hledáním smyslu života, s hledáním pravdy.

Letošní rok je pro Českou republiku velmi silný. Slaví totiž stoleté výročí vyhlášení samostatnosti. Na jejím vzniku mají zásadní podíl českoslovenští legionáři. Jako vojáci Rakousko-Uherska přešli za první světové války dobrovolně do ruského zajetí, aby mohli bojovat po boku Ruska, Francie a Velké Británie proti Německu s cílem dosáhnout osamostatnění země a vzniku Československa. Po říjnové revoluci v r. 1917 a po hanebném uzavření míru Ruska s Německem o několik měsíců později se Čechoslováci na východní frontě začali formovat do legií a při své cestě do vlasti, která byla pro ně západním

směrem uzavřena, ovládli zcela Transsibiřskou magistrálu. Zde pomáhali vydatně bělogvardějcům v boji proti bolševikům. S jejich pomocí vznikaly nové demokratické vlády v městech a městečkách v blízkosti vlakové trati. Legionáři byli vítáni a oslavováni. Bohužel vše se změnilo po silné bolševické agitaci a po rychlém zformování početné Rudé armády, lidé měnili názor, sklonili hlavu a bolševická nadvláda měla volnou cestu k moci.

Tady začíná můj osobní příběh. Můj dědeček Václav Kratochvíl byl ruským legionářem, navíc byl členem hrdinného Úderného praporu. Ten vznikl z dobrovolníků 5. – 8. pěšího pluku, svobodných a zdravých mužů do 26 let, kteří se dobrovolně přihlásili.

Cítila jsem, že je cesta po magistrále pro mě zásadní. Musím projet místa, kde dědeček bojoval. Chci pocítit něco z toho, co prožíval. Nevnímala jsem, že cesta bude určitě náročná, a že pro mě mohou být zklamáním už jen účastníci zájezdu, kteří mohou být jiného smýšlení než já. Přihlásila jsem se na cestu a začala se těšit.

Ještě jeden bod posílil moji touhu jet a prožít vše na místě. V programu se objevila informace, že letos uplyne 100 let od vyvraždění celé carské rodiny, tedy cara Mikuláše II., jeho ženy Alexandry Fjodorovny, ale i jejich dětí, čtyř dcer - Olgy, Taťány, Marie a Anastázie a syna Alexeje. Dále ještě dalších čtyř osob z jejich nejbližšího okolí. Stalo se to v noci z 16. na 17. 7. 1918 v Jekatěrinburgu, v suterénu domu, kde byli drženi. Byli brutálně postříleni a ubodáni. Poprava trvala nekonečně dlouho. Dcery měly v korzetech na těle diamanty a kulky se od nich odrážely. Dobíjeli je proto bajonety. To je citace z výpovědi Jakova Jurovského, velitele vražedného komanda, i z výpovědí jeho členů. Další detaily hrůzné popravy nebudu pro krutost uvádět.

Následně ještě došlo k zavraždění dalších příbuzných na jiných místech Ruska. Tyto strašlivé zločiny stály na začátku následující dějinné epochy Ruska, později Sovětského Svazu. Cítila jsem, že je nutno na místě popravy carské rodiny provést hlubokou modlitbu za mrtvé, hanebně zavražděné. Ani po smrti nedošli klidu. Na prvním místě, kam jejich těla tajně v noci převezli, je chtěli pohřbít do šachty, ale voda byla zmrzlá a oni se báli, že je objeví. Nakonec tam jen spálili jejich oblečení a osobní věci. Poté odjeli odtud o několik kilometrů dále a tam je pohřbili. A to na dvě místa, aby ztížili následnou identifikaci.

Legionáři carskou rodinu zachránit nestihli, ale bylo vyhlášeno vyšetřování. Těla se však nenašla, i když byli vyšetřovatelé blízko. První hrob byl objeven místním vesničanem již v r. 1977, což bylo ze strachu utajeno, následně pak v r. 1991. Hrob s carevičem Alexejem a jeho sestrou Marií až v r. 2007. Místa

jsou od sebe vzdálena asi 30 metrů. Na místě pálení oblečení vzniká v posledních letech velký klášterní komplex „Svatých carských mučedníků“ nazvaný Ganina Jama. Je plný pravoslavných kostelíků s mnoha místy ke ztišení. Letos se na stoleté výročí chystá obrovská pietní slavnost za účasti ruského patriarchy, a to na všech místech spojených se smrtí.

Tudy všude nás provázel náš ruský průvodce Konstantin. Je v kontaktu s Československou obcí legionářskou, umí i trochu česky. Chtěl nám předat sdělení, že Rusové se začali ptát už na konci 70. let: „Věděl o tom Lenin?“ a „Museli umřít i děti?“

Stáli jsme u skromně ozdobených hrobů s doplňujícími nápisy, kdo tam byl pohřben a co se dotyčným stalo. Hroby jsou nyní prázdné, ostatky z prvního hrobu byly převezeny, prozkoumány, odděleny a následně uloženy v pravoslavném kostele v Petropavlovské pevnosti v Petrohradě. Ostatky těl z druhého hrobu čekají na uložení, pravoslavná církev zatím neuznala jejich pravost.

Cítila jsem, že je Konstantin rád, že se řada Rusů aktivně zajímá o to, co se stalo, a vraždy neschvaluje. A pak jsem zažila šok. Nejstarší člen naší sedmičlenné výpravy náhle do posvátného ticha prohlásil: „To je zase druhý extrém, takhle je oslavovat. Já jsem totiž komunista“.

Chápete to? Konstantin nám sděloval, jak obyčejní Rusové smýšlejí o vyvraždění carské rodiny a sem přijede komunista od nás plný naučených vět a frází. Pánovi do druhého dne ztuhly záda a nemohl skoro chodit. Já jsem mu na to řekla: „Ztuhlá záda, ztuhlé myšlení“. Tím začali naše debaty, kdy jsem trpělivě a neúnavně stavěla protiargumenty. Pronášel na účet carské rodiny věty typu: „Když se kácí les, tak lítají třísky“ nebo „Co je to pár mrtvých proti miliónům?“ Z těchto prohlášení mě mrazilo v zádech, ale vnímala jsem je zároveň jako něco naučeného, čeho se dotyčný drží, aby se nemusel pustit ideologie, kterou celý život žil.

V 70. letech působil v Jekatěrinburgu jako tajemník komunistické strany Boris Jelcin. Narodil se zde. Aby předešel otázkám, nechal zbourat dům, kde ke vraždám došlo. Na jeho místě nechal postavit parkoviště. Až v r. 2003 tam byl postaven Chrám Panny Marie Na krvi, který se stal poutním místem. Tam jsem se večer vrátila, nebylo to daleko od hotelu. Přes hodinu jsem se tam modlila za mrtvé, ale i za obyčejné Rusy, které tyto vraždy také poznamenaly. Přišel ke mně pán, který tam dozoroval, aby se mě zeptal, jestli jsem viděla zoubek careviče Alexeje. Šla jsem s ním k hlavní ikoně, carská rodina byla totiž svatořečena. Tam jsem si opravdu všimla malého zoubku. Byl to mlčný zub, který se uchoval díky

Alexejově chůvě. Poděkovala jsem, cítila jsem radost, že tam mohu být a uctít památku těchto mrtvých. Koupená ikona na místě je pro mě obzvlášť cenná.

Celá magistrála vede z Moskvy do Vladivostoku a měří 9288 km. Je nejdelší železniční trať na světě. Z Moskvy se dá jet i přes Kazaň či Vladimír a trasy se následně spojí. Existuje mnoho odboček a některé vedou přes Mongolsko či Čínu. Náš vlak projíždí základní trať za 6 dní a 23 hodin. Transsibiřský expres Rossia zvládne tuto cestu o více jak den dříve. Trasa na Transsibiřské je uváděna v moskevském čase, stejně jako čas na nádražních hodinách. Projíždí se 5 časových pásem, na konci cesty je o 7 hodin více než na startu.

My jsme vyjeli z Moskvy z Jaroslavského nádraží 35 minut po půlnoci. Měli jsme čtyři plánované přestávky s ubytováním v místních hotelích. Po Jekatěrinburgu, hraničním městě mezi Evropou a Asií v centru Uralu, přišel na řadu Irkutsk. Šedivé město s mnoha nevkusnými panelovými stavbami ze sovětské éry. Ale také mnoho krásných starších dřevěných domků s vyřezávanými okenicemi. Objevila jsem tam i funkční synagogu z 19. století. A samozřejmě krásné pravoslavné kostely. Navštívili jsme Znamenskij klášter, nejstarší klášter na Sibíři, založený na konci 17. století. Ve městě se nachází muzeum děkabristů, jejich statečné ženy, které za exulanty dobrovolně přijely z velké dálky, jsou v ruské historii pojmem. A jedna perlička. Ukázali nám dům, kde žil Jaroslav Hašek, který se neslavně zapletl s rudými. Pojmenovali tady po něm i ulici.

Následně jsme projeli původní trasu Transsibiřské magistrály kolem jezera Bajkal, z Port Bajkalu do Sudljanky. Měří 72 km a říká se jí Krugobajkalka. Provozují se na ní výletní jízdy s parní lokomotivou. Je dokladem umu stavitelů před více než 100 lety. Mnoho jich při stavbě zahynulo, utrpělo úraz či jinak onemocnělo. Železnice projíždí 57 tunely a galeriemi, vede přes 248 mostů a viaduktů, míjí 268 opěrných stěn. Přestala být součástí Transsibiřské magistrály poté, co byla postavena Irkutská přehrada na řece Angara, jediné řece, která z jezera vytéká. Magistrálu mezi Irkutskem a Port Bajkalem zaplavila voda, tak musela být postavena náhradní trať z Irkutsku do Sudljanky. A ještě jedna zajímavost – nádraží v Sudljance je celé z mramoru.

Jezero Bajkal je nejhlubším jezerem na světě. Tak jako můj oblíbený autor Paolo Coelho ve své knize Alef, jsem se ponořila do vod jezera. Koupel v ledovém Bajkalu byla očištná. Vzhledem k teplotě vody jsem ji podnikla z výpravy jediná.

Pak přišlo Ulan-Ude. Je hlavním městem Burjatské republiky, která je od r. 1992 součástí Ruské federace. Město se jmenovalo původně Udinsk, od 18.

století Verchněudinsk a za SSSR bylo v r. 1934 přejmenováno na Ulan-Ude. Název pochází z burjatštiny a znamená rudá Uda. Řeka Uda městem protéká. Erb města představuje sojombo - tradiční mongolský symbol věčného života (slunce, měsíc, rodinný krb). Do Mongolska je odtud cca 220 km. Město se pyšní největší hlavou Lenina na světě. Váží 42 tun, je vysoká 14 m a vznikla v letech 1970-1971 na počest stých narozenin sovětského vůdce. Vyhrála snad nějakou cenu. To mě ale nedonutilo podpořit společnou fotku pod ní, po které toužil náš komunista.

Dá se navštívit centrum buddhismu v Rusku, buddhistický klášterní komplex, tzv. Involginský dacan. Nachází se asi 40 km za Ulan-Ude. Dřevěné budovy ve stylu tibetských buddhistických klášterů Vás až překvapí. Velkou zajímavostí je láma, který v r. 1927 prohlásil, že se bude modlit a následně zemře a aby ho za 30 let vykopali a podívali se na něj. Údajně měl zcela neporušené tělo. Ze strachu z komunistických úřadů byl znovu pohřben a vykopán až v r. 2001, stav těla byl opět nezměněn. Prošel podrobným medicinským zkoumáním. Vypadá to, že je ve stavu hluboké meditace. Všichni jsme se šli lámovi poklonit. Byl to zvláštní pocit. Svoji modlitbu jsem pronesla v duchu.

Závěrečná trasa do Vladivostoku vede kolem území, kde žijí ussurijští tygři a dva druhy medvědů. Také kolem území židovské autonomní oblasti.

V průvodci se píše, že trať vede přes 89 měst, z toho 5 velkých. Překračuje desítky řek, z nich největší jsou ty z učebnic zeměpisu: Irtyš, Volha, Ob, Jenisej a Amur. Všechny jsme zažili na vlastní oči. Rekord drží Amur protékající Chabarovskem – most přes něj měří 2,6 km. Trať je důležitou spojnici mezi západním a východním Ruskem, kromě osob slouží především k přepravě zboží a jiných nákladů. Míjeli nás dlouhé nákladní vlaky téměř o 100 vagonch.

Projeli jsme stovky nádraží, vlak zastavuje jen na vybraných stanicích. Čas přestávky hlídá „děžurna“. Nekompromisně zavelí nástup do vlaku. Při krátkých dvouminutových pauzách z vlaku nepustí vůbec. Vlakové stanice jsou často krásné klasicistní budovy z přelomu století. Na nástupištích se dají zakoupit ve stáncích pirožky, pelmeně, kvas, někdy i pivo. Pro vodku musíte doběhnout dále od vlaku. Ale pozor! Když se nestihnete vrátit, vlak nečeká.

Cestování je celkem pohodlné. Ruské vagony jsou díky širšímu rozchodu o něco větší než u nás. Na chodbě je samovar, stravovat se lze v jídelním voze. Ceny jsou vyšší, ale zvládnutelné. Na perónech prodávají místní často plody z lesů, uzené ryby, teplé pirožky.

Krajina je pro někoho jednotvárná, ale mě neomrzela. Nekonečná tajga. Tolik blíž už asi v životě neuvidím. Kolem vlaku jsou často bažiny a různé mokřady. Těžko se v nich před 100 lety bojovalo...

A je tady vysněný konec magistrály - Vladivostok. Z něj odváželi francouzské, britské, americké, italské, japonské, ale i československé lodě legionáře a další vojáky do bezpečí. Bylo to za minutu dvanáct. Město bylo poslední, které kapitulovalo před bolševiky v říjnu 1922. Do r. 1992 bylo zcela uzavřeným vojenským přístavem.

A na závěr ještě něco k legionářům. Celou cestu jsem četla kroniku Úderného praporu a předčítala z ní mým kolegům. Je až neskutečné, jak stateční ti muži byli. A imponují mně také hodnoty, které zastávali: vlastenectví, bratrství, chabrost, demokratické smýšlení. Ty mladé muže tam drželo to vědomí, že díky nim je šance na vznik samostatného Československa. Celou kronikou se nese tato myšlenka. A oni také na bojišti umírali. My jsme navštívili dva hřbitovy legionářů. Michajlovský v Jekatěrinburgu a další ve Vladivostoku. Až s děsivou přesností se shodovala jména mrtvých na náhrobcích se jmény konkrétních příběhů padlých v kronice úderníků.

Čest jejich památce. Jsem hrdá na to, že můj dědeček byl legionářem. Měl štěstí, z Ruska se vrátil. Myslím si, že my všichni v naší zemi bychom si měli s láskou připomínat, komu vděčíme za naši samostatnost. Budovat národní hrdost je velmi důležité. Jiné země to přehánějí, my se zase tváříme, že se nás to netýká. Zapracujme všichni na tom. Dlužíme to našim hrdinným předkům, zvláště legionářům.

Jiřina Muzikářová

Za sestrou Janou Mejsnarovou

Sestru Janu Mejsnarovou jsme mohli potkávat při bohoslužbách do letošního jara. Zemřela tiše 1. května. Rozloučení s ní se konalo při uložení urny do rodinného hrobu 12. června na hřbitově Na Zelené Lišce. V tom týdnu byli bratr farář Ruml na dovolené a a sestra farářka Ridzoňová na jiné církevní akci. Setkání u hrobu tedy zorganizovali bratři a sestry z baptistického sboru Na Topolce a bylo to rozloučení vskutku důstojné. Zazněla při něm i tato slova sestry farářky Kucové:

Ježíš Kristus řekl: Amen, amen, pravím vám, kdo věří ve mne, má život věčný.

Toto slovo nás potěšuje, když se dnes loučíme se zemřelou sestrou Janou Mejsnarovou. Sestra se narodila 21. ledna 1939 - v Praze Holešovicích, na Maninách. Měla dvě starší sestry, Věrušku a Milenku, které ovšem v útlém věku zemřely. Sestra Mejsnarová se ráda učila a již za studií pracovala jako konstruktérka. Rýsovala domy, mosty a jiné objekty v Praze, přitom dálkově

studovala večerní školu. Později se při dvou dětech přestěhovala do Prahy 6, kde v zahrádkářské kolonii, která se tenkrát transformovala v obytnou zástavbu, postavila rodinný dům.

Odmalinka ji maminka vodila do společenství věřících k baptistům. Měla vztah k baptistickému sboru Na Topolce, kde byla také v mládí pokřtěná. Když se jí narodily děti a byly malé, chodívala s nimi do kostela Českobratrské církve evangelické, ale později znovu i do baptistického sboru Na Topolce. Její dcery byly křtěné v baptistickém sboru na Vinohradech. V pozdějších letech se sestra Mejsnarová vrátila do ČCE, do sboru v Dejvicích.

Ke konci života trpěla různými nemocemi, avšak až do konce při všech strádáních života, zůstala věrná Pánu Bohu. Nedlouho předtím, než si ji Pán Bůh z tohoto časného života odvolal, jsme ji opět s radostí viděli při bohoslužbách ve sboru Na Topolce. I když již velmi špatně mluvila, nesčetněkrát vyjadřovala vděčnost za to, že může ve společenství bratří a sester být. Snad tušila, že se její pozemská pouť chýlí ke konci, a tak se s věřícím lidem ve sboru, kam v mládí chodívala, chtěla jakoby ještě jednou uvidět a rozloučit. Sestra Mejsnarová zemřela při krátkém pobytu v nemocnici ve spánku nad ránem 1. května.

Zazpívejme společně píseň, kterou sestra Mejsnarová tolik milovala. Naučila ji také své děti. Je to píseň *Vezmi Pane život můj*.

Anna Hejlová

Společné ticho a vnitřní ztišení

Sedím u svého psacího stolu, vedle sebe mám šálek dobré kávy, a chystám se trochu pracovat. Ale nejdřív zavírám oči, vydýchám, vnímám, ztiším se a ... neslyším vůbec nic. Ticho. Hluboké a pro mne nyní krásné ticho. Jsme s malou dcerkou po obědě a ona zrovna usnula. Ticho okolo mne proniká do mého těla a postupně ztiší celou mou uchvátanou duši. Je to blažená chvíle rodiče, který se celý den stará o batolete...

Jistě to mnozí z Vás znáte. Nebo máte jiné chvíle, kdy se krátce zastavíte v běhu svých každodenních starostí a vnímáte ticho kolem Vás nebo ztišení uvnitř Vás. Procházka z práce domů, osvěžující sprcha, broukání oblíbené písničky, ranní modlitba ... *„Takové chvíle nás tělesně i duševně uvolňují, umožňují vnitřní svobodu, prohlubují sebepoznání, soucit a lásku a dávají radost ze života.“* píše Jan Šedivý ve svém textu „Místa usebrání“ (viz Souterrain červen 2018) a popisuje ženu, která vyhledává zastavení a ztišení v každodenním životě právě na bohoslužbách.

Jak to máte Vy? Vnímáte naše nedělní bohoslužby také jako možnost pro sebe ke ztišení, zastavení, zotavení?

V dalším textu „Čemu mě učí zahrada“ (viz Souterrain červenec/srpen 2018) se Jan Šedivý věnuje tomu, co nám dopřeje duševní uvolnění a vnitřní svoboda, které vycházejí z chvílí ztišení: Dokážeme pak být vnímavější k svému okolí a „[...] objevujeme, že všechny věci a živé bytosti [...] mají hodnotu samy o sobě. Vě všem se projevuje Boží přítomnost v celé své plnosti.“

Také to zakoušíte, když máte možnost se opravdu ztišit? Že víc vnímáte Boží přítomnost v sobě a kolem sebe?

Citované texty od Jana Šedivého se v posledních dvou číslech Souterrainu neobjevily náhodně. Dotýkají se podstatných prvků křesťanské spirituality: schopnost ztišit se, „jen být“, uvědomit se, co se děje právě teď a vnímat v té přítomnosti Pána Boha.

Jsou to velice intimní zkušenosti v duchovním životě každého z nás a nesnadno se nám o tom mluví. Přesto jsme se rozhodli otevřít prostor ke sdílení na téma „ticho a vnitřní ztišení“ v našich duchovních životech.

V našem sboru se čím dál tím více objevují hlasy, které potřebují k osobnímu ztišení větší prostor společného ticha. Odložit své vlastní myšlenky a otevřít se Boží milosti. Někoho to možná vůbec netrápí, protože se dokáže vnitřně ztišit i při okolnímu rámusu. Ale chceme tyto hlasy brát vážně, protože pocházejí z hluboké touhy zažít Boží přítomnost. A čemu, když ne této touze, by měly

sloužit naše nedělní bohoslužby?

Srdečně Vás vyzýváme k zamyšlení o osobní potřebě ticha během bohoslužeb!

*Jaký význam má pro Vás vnitřní ztišení pro Váš osobní spirituální život?
Vyhovuje Vám dosavadní prostor pro společné ticho na našich bohoslužbách?*

Sdílejte svoje myšlenky s námi v osobním rozhovoru nebo textem, který můžete hodit do „tiché krabice“ v předsáli nebo poslat mailem na adresu: j.stoklasova@albrechtmail.de

Texty a myšlenky budou průběžně zveřejňovány v našem Souterrainu.

Vaše „tichá skupinka“ :)

Věra Tichá, Wanda Dobrovská, Jana Cihlová, Filip Härtel, Kryštof Sýkora a Judith Stoklasová

Odpouštět provinění

Špatně jeden druhému porozumět je tak snadné a časté, že vztahy přežívají jen zázrakem. Jedinou cestou tu je láska. Apoštol Pavel píše, že láska „nepočítá křivdy“ (1K 13, 5). V láskyplných vztazích svoje myšlené seznamy křivd odhazujeme pryč, a když se znovu začnou připomínat, nevšímáme si jich. Až příliš často si ty seznamy uchováváme, prodléváme u nich a opatrujeme je jako poraněné zvíře. Říkáme, že odpouštíme – a možná tomu dokonce věříme –, ale když se ten seznam znovu objeví, uvažujeme o něm s nepěkným pocitem uspokojení. „Vidíš, co mi provedla? Pamatuješ, co řekla!“ Spolkneme návnadu dotčenosti, a jsme v pasti.

Slovo, jímž Bible vyjadřuje provinění, ve skutečnosti znamená „návnadu“ – návnadu, která se umísťuje do pasti, aby nalákala zvíře do tenat smrti.

Provinění je třeba rychle odpouštět, protože jinak se podeberou a zamoří celý vztah. Otrava prosákne ven a zasáhne i naši duši. Provinění, která si v sobě necháváme, vedou k smrti.

Lidé nás budou zraňovat. I my budeme druhým ubližovat. Všichni to budeme dělat záměrně i bezděčně, plánovitě i zcela bezmyšlenkovitě. Když za nás Ježíš umíral, vzal všechna naše provinění na své zlomené tělo a totéž udělal i s proviněními všech ostatních. To, co vytrpěl – bití, bičování, výsměch a nakonec ukřižování – bylo víc než dost na zaplacení za to všechno. Za provinění nás všech.

Někdy ve své lidské přirozenosti můžeme mít pocit, že k tomu, aby bylo spravedlnosti učiněno zadost, musí druzí za svoje provinění zaplatit. Ježíš ale vzal jejich účet na sebe. Zaplatil místo nich.

Musíme se s Boží pomocí rozhodnout odpustit. Nechat to být. Nechat je jít. Vyjít z té pasti.

Skutečně sama sebou, Stasi Eldredgeová (str. 106), zaslala Eva Javornická

SYNODNÍ
RADA

Všem sborům ČCE

Praha, 16. srpna 2018

Č.j.: ÚCK/471-2/2018

Postavení farářů v církvi

Milé sestry, milí bratři,

před rokem vás synod vyzval k rozhovoru o tom, proč ubývá zájmečů o farářské povolání, jaké jsou asi příčiny, co můžeme dělat, aby se situace zlepšila.

Letošní synod se seznámil s výsledky vašich rozhovorů ve sborech i na konventech a hledal, jak je převést do konkrétních činů. Výsledkem je toto usnesení č. 29:

1. *Synod ukládá sborům, aby dbaly na časté přímluvné modlitby za kazatele nové i stávající.*
2. *Synod ukládá staršovstvům, aby věnovala zvýšenou péči svým kazatelům, dbala na vzájemně otevřené vztahy, dopřávala jim čas na zasloužený odpočinek a na rodinný život, podporovala je v jejich dalším vzdělávání a využívání supervize.*
3. *Synod ukládá synodní radě, aby ve spolupráci se svými poradními odbory dbala na připomínání výzev mladým lidem i lidem středního věku ke studiu teologie, zejména při celocírkevních kurzech, setkáních, sjezdech.*
4. *Synod ukládá synodní radě, aby synod v roce 2021 informovala o aktuálním vývoji v postavení farářů ČCE.*

Prosíme, přikloňte se svým srdcem i svým nasazením k prvním dvěma bodům usnesení, modlete se často za kazatele i všechny, kdo církvi slouží, dbejte na vzájemně otevřené vztahy, v nichž se tak dobře daří důvěře a lásce.

Za synodní radu

Daniel Ženatý
synodní senior

Pozdrav z Makedonie

Makedonie je země kouzelné přírody, spousty pramenů čisté a slad'oučké vody, luk plných kvítí, motýlů, nádherných památek a ještě nezkažených lidí. Při návštěvě starých raně křesťanských pozůstatků osídlení v jedné malé vesničce nás její obyvatelka, paní Stojna, pozvala k sobě na zahradu na kávu a třešně. Nic neobvyklého. Žije tam sama, syn pracuje ve Švýcarsku. Tak to tam má hodně rodin. Nikdo si na osud nestěžuje, mají radost, že přijdou lidé, pohovoří, zastaví se s nimi - však jste přátelé, že?

Marta Študentová

Tábor 2018 Pustá Rybná

Letošní dětský tábor?

28. 7. – 4. 8., Pustá Rybná – Damašek, chalupa se zahradou půjčená od baptistů, 29 dětí z Prahy a Nosislavi, 12 vedoucích, zdravotnice, kuchař Pavel R. (mňam, mňam), Kniha Ester, čtení, hry, soutěže, dílničky, koupání v hasičské nádrži, lanová dráha, celotáborové noviny, táborák, zpívání, celodenní výlet, dětská bojovka, noční hra, rozcvičky, práce v kuchyni, radost...

A jako bonus se můžete podívat na písničku, kterou nám děti napsaly a zazpívaly poslední večer (na nápěv Svý kroky rozezpívej, zpěvník Svítá).

Ref. Svý děti 3x |:dál posílej:|
(jó do tábora)
vedoucím |:do péče dej:|

1. Vzdejme Pavlu díky,
zdroji skvělé stravy
a Elišce taky,
díky ní jsme zdraví.

2. Vzdejme Ivě díky,
postavičky robí,
Ondřejovi taky,
trestá ty, co zlobí.

Ref.

3. Vzdej Běňovi díky,
štípat vyučuje,
a Jendovi taky,
že se parfémuje.

4. Vzdej Filipu díky,
za to, že je hebký,
Jirka body sčítal,
střílel ze vzduchovky.

Ref.

5. Vzdej Tomíku díky,
půjčil nám hamaku
a Bára svým čtením,
zbavila nás strachu.

6. Vzdejme Káje díky,
složila nám píseň,
a Ireně také,
zpěvem ničí tíseň.

Ref.

7. Vzdejme Lence díky,
že nám zakázala
(pozn. - je tím myšleno
nedělní kázání na zahradě)
Josefovi taky,
přinesl svá lana.

8. Vzdej Alešu díky,
velkej je jak bidlo,
A baptistům taky,
půjčili nám bydllo.

Ref.

Efox

Kalendář na září 2018

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	2. 9. s VP 9. 9. 16. 9. 23. 9. 30. 9. 7. 10. s VP	Olga Navrátilová Pavel Ruml Pavel Ruml Petr Macek Andrew Prasad, moderátor severnětemž- ského synodu URC (Velká Británie) Pavel Ruml
Biblická hodina	od října	
Děti	maminky s dětmi: 6. 9. v 9:30 6. 9. - 1x za měsíc od 17:00 do 18:30	
Konfirmandi	po dohodě bude stanoven termín	
Nedělníci	16. 9. (vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	sledujte ohlášky	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	9. 9. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	13. 9. v 9:30. Jana Kohoutová: O vděčnosti.	
Křeslo pro hosta	20. 9. v 19:00 hod - koncert Slávek Klecandr	
Staršovstvo	6. 9. v 19 hod.	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 23. 9. 2018.

Říjnové číslo vyjde 30. 9. 2018

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010

Ježíš řekl: „Kdo není proti nám, je pro nás.“

Ježíš řekl: „Kdo není proti nám, je pro nás“ (Mk 9,40). „Zahrnuje ty, kdo upřímně přispívají k práci pro Boží království, ať už se setkali s Kristem, nebo ne. Toto by mohl být styčný bod, v němž se potkáme s ateisty. Je to také dost dobrý důvod pro partnerství mezi ČCE a Sjednocenou reformovanou církví. Když nejsme proti sobě, pak se navzájem podporujeme“.

Tato slova kázal u nás tuto neděli vzácný host, bratr farář Andrew Prasad, senior severnětemžského synodu Spojené reformované církve v Anglii. Byl hostem na oslavách 100. výročí založení ČCE a jako ostatní zahraniční hosté přijal pozvání na jednu z našich kazatelen. Dále v kázání komentuje Ježíšův rozhovor s učedníky, kteří byli pohoršeni, že se jim do zvěstovatelského díla plete jakýsi exorcista. „Učedníci sami sebe pokládali za výjimečné a privilegované. Protestovali, protože on nebyl jedním z nich. Ale Ježíš řekl: ‚On dělá dobrou práci v mém jménu, proto je s námi.‘ Británie je hluboce rozdělena svým vlastním referendem o Brexitu. Je tam strach, vyloučení, nevstřícné postoje vůči těm, kteří do Spojeného království přišli pracovat v nejrůznějších profesích (ve školství, zemědělství, zdravotnictví). V Británii představují významnou pracovní sílu. Zde nejde jen o obchod, volný pohyb osob, či azylovou politiku. Jde o to být vstřícný a přijmout ty, kdo trpí válkou, extremismem a bídou. Když se evropské společenství rozpadá, církev napříč Evropou musí držet pospolu“.

Naše církve připomenutím své stoleté historie sděluje, že byla schopná se po 1. světové válce odhodlat ke spojení. Předběhla tím dobu. Musela opustit některé důrazy, na kterých jednotlivým konfesím velmi záleželo ve jménu „sjednocení“. Mnohé další církve v Evropě i ve světě nás později následovaly.

Jedním z efektů takového sjednocování je větší otevřenost. Uznávám, že nejen já, ale také ti v sousedství mají co říci, přinést, objevit. Ježíš byl v tomto radikálně

Obsah čísla:

1-Ježíš řekl: „Kdo není proti nám, je pro nás.“ | 2-Výtah z jednání staršovstva
3-Magdaléna | 5-Gratulace | 5-K volbám do staršovstva a hlasovacímu právu
6-Daniel Henych, 3. a 4. díl | 12-Kalendář na říjen 2018

příkladný, když nepřítakal svým pohoršeným učedníkům, ale naopak se zastal toho, který úplně nezapadal do té správné „škatulky“.

Pavel Ruml

Výťah z jednání staršovstva – čtvrtek 6. 9. 2018 v 19:00

- Br. farář potvrdil rozhodnutí pokračovat v práci v Dejvicích.
Váží si všeobecné podpory (hlasy pro rezignaci byly jen ojedinělé)
- Finanční záležitosti: T. Černohorský
  - sbírka na EA 2.9. - 4 350,- Kč, Kongo – odesláno 2 800,- USD
  - seniorátní revize hospodaření – termín 25. 9. 2018, povede s. A. Thurzová.
- Příprava letošní volby části presbyterů 4. 11.
  - předpoklady hlasovacího práva, zavedená praxe zformulována do směrnice, J. Mašek je připomene v Souterrainu
  - oficiální kandidátka bude uzavřena 30. 9. 2018. Ti, kteří svoji kandidaturu schválí, dodají sborové sestře fotografii a info o sobě (proč chtějí kandidovat)
- Výběr nových konfirmandů a ustavení nové mládeže
  - br. farář odeslal výzvu rodičům dětí nar. 2005 + 2006, zatím přihlášeny čtyři děti, s další konfirmací se počítá v r. 2020. Letos konfirmovaným bude nabídnuto pokračování společně s novými konfirmandy
- Info k oslavám výročí ČCE v Pardubicích a Obecním domě (pozvání farář, kurátor a P. Prosek jako bývalý člen SR)
- Křesťanská služba: domluvit další schůzku KS na 14. 10. 2018, bude přítomna M. Trgalová.
- Diakonie Stodůlky: podává žádost o grant grantovou komisí ČCE – nutné vyjádření sboru po dodání podkladů
- „Ticho před bohoslužbami“: po kázání bude krátká pauza (cca 30 s), aby myšlenky z kázání mohly „doznít“.
- Hospodářské záležitosti: instalováno silnější odsávání na WC, které nebude spojeno s rozsvěcováním a zhasínáním - J. Petříček
  - zakoupen nábytek do kanceláře, M. Jílková předložila návrh na rekonstrukci kuchyně
- Z došlé a odeslané pošty, další úkoly, různé:

- dopis M. Světlíka – rozeslat všem presbyterům
- F. Härtel převzal organizaci varhaníků na bohoslužby, za dlouholetou práci děkujeme P. Proskovi a T. Černoorskému
- E. Henychová Nsango Malamu – zkoušky u nás – pondělí 18:30 hod. v NŠ
- nedělní škola - setkání učitelů NŠ v Brně 3. 11. 2018
- prodej skříně z kanceláře – fotografii a nabídku členům sboru umístit na nástěnk
- GDPR - přijata patřičná směrnice a formulář, s rozesláním a rozdáváním formulářů začneme tuto neděli, J. Mašek k tomu po ohláškách podá informaci
- s. Božková – podzimní bazar “plodů” - 28. 10. 2018
- J. Mašek pověřen spoluprací s redakcí Souterrainu - možnost reagovat na příspěvky v jednom čísle časopisu, aby nevznikala měsíční časová prodleva v případě nutné odezvy
- Aktivity br. faráře
  - 2x svatby, připravuje rozhovor o této službě s novým staršovstvem
  - vaření na prázdninovém táboře

Magdaléna

Milé sestry, milí bratři, představit se formou článku asi nikdy nebude patřit mezi mé oblíbené činnosti. Nicméně napadlo mě, že bych to alespoň mohla pojmout trochu netradičně. Ano, napíšu to formou určité zповědi o povaze jednoho mého kontroverzního koníčku.

Můj životopis jste slyšeli a možná i viděli na papíře při „námluvách“ ve sboru. Kapitola o tom, že jsem mimo jiné „motorkářka“ v ní rozvinuta nebyla. Od patnácti let, kdy jsem se stala zároveň „občankou“ i „řidičkou“, si to na různých strojích brázdím městem i krajinou. Poslední dobou mám dojem, že v sedle motorky prožívám nejednou věci podobně, jako ve farářské profesi. Lidé, kteří mě – ženu – vidí na mém postarším chopperu, na mě reagují obvykle stejně překvapeně jako mnozí mimocírkevní lidé, když zjistí, že jsem farářka. Obojí je přeci hlavně mužská záležitost, ne? Jezdit na motorce, to je plánovaná sebevražda, říká leckterý kamarád. Podobnými slovy se ovšem mnozí přátelé pozastaví nad mou farářskou profesí v naší agnostické zemi, kde slovo církev vzbuzuje v mnohých samo o sobě mrazení v zádech. Bezpečná jízda na motocyklu vyžaduje obezřetnost, zdravý rozum, nadšení, jistou odolnost, předvídatost a ohleduplnost, a také schopnost vcitění do uvažování druhých lidí

na silnici. Nevím, jestli mám všechny tyto ctnosti v potřebné míře, nicméně když vidím ten výčet, právě takové „vybavení“ potřebuji i při svém farářování. Když nyní začínám na novém sboru, cítím se, jako bych zajížděla se svým strojem do nové země. Říkám si, že musím nejprve porozumět místním zvláštěm v pravidlech provozu a zjistit si stav všech hlavních i vedlejších tras (činností a skupin). Doufám, že pochopím, kde je nutné se prostě vyhnout „dírák“ a kde je možné je společnými silami opravit. Chci se vás vyptat, kde by bylo dobré zvýšit a kde snížit rychlost, koho mohu zajet navštívit, s kým občas probrat, co a jak na svém stroji poopravit.

Na motorce se člověk občas pořádně zapotí, někdy naopak vymrzne. Asi tak jako farář na výletech s dětmi, ve složitých vztahových a pastoračních situacích a já třeba i nad kázáními ve sboru s tolika kolegy faráři, z nichž někteří jsou mými bývalými učiteli. Pastorační se nebojím, mám určitou vnitřní výbavu, jako tu helmu na hlavě, abych unesla a udržela mnohé a abyste se nemuseli bát mi cokoli sdělit. Slibuji, že se nezhroutnu a nebudu vás soudit. Ráda bych prostě byla s vámi autenticky v tom, co žijete, abychom si dovedli najít důvěru nechat druhého pocítit vlastní vnitřní krajinu a ne jen zahlédnout ji jako míhání za okénkem auta. Na motocyklu jsem zvyklá okolí vnímat intenzivně, s jeho proměnlivou teplotou, se všemi vůněmi i zápachy, deštěm i sluncem. Těším se, že v dejvickém sboru budu také zažívat tep života se všim všudy. Doufám, že ve chvílích sebereflexe nad texty bible, při modlitbě a sdílení nezůstaneme všichni ukrytí za černým sklem soukromých limuzín, ale že budeme skutečně přítomní a vystavení společnému setkání s jeho vůní a výzvou.

Jako závěr snad stojí za to říci, že když mi dojde palivo, musím samozřejmě dočerpat. Benzínkou je ve farářské profesi pro mě práce s dětmi a pastorační návštěvy u lidí všeho věku. Materiálně pak dobrá káva či čaj. Ta doufám nebude chybět ani v neděli 25. listopadu, kdy mě v 15.00

eká instalace v tomto vašem a nyní našem sboru. Shodou okolností přesně ve stejné datum jsem kdysi na instalaci mé kamarádky osnovala s pár kolegy myšlenku Evangmotoklubu. Toto uskupení křesťanů, kteří spolu vyjíždějí na moto-toulky a sdílejí se ve víře, se od těch dob ekumenicky rozrostlo a žije si vlastním životem. Když teď budu mít přesně o 13 let později instalaci v dejvickém sboru, budu mít na mysli, že spolu: vy, já, moje rodina, také vyrazíme na putování. Vůbec nevádí, pokud bude jen pomyslné. Důležité je, zda se nám podaří být vzájemně otevření a hledat a nalézat společnou cestu víry.

Magdaléna Trgalová

Gratulace

V polovině září měl kulaté narozeniny bratr Tomáš Černožský, náš dlouholetý presbyter, který má na starosti sborové finance. Výročí tak trochu ustoupilo do pozadí tím, že jsme věnovali hlavní pozornost myšlenkám na Tomášovu operaci, jeho přípravu na ni a teď už na snad úspěšnou rekonvalescenci. Dnes už je zcela namísto toto jubileum připomenout. Jsme Tomášovi vděční za jeho obětavou a trpělivou práci, všichni dobře víme, že práce s penězi není jednoduchá. Ceníme si chvíli, kdy se postavil proti představám většiny staršovstva a přesvědčil nás o tom, jak určitý problém řešit správně. Přejeme mu upřímně pevné zdraví, Boží požehnání do dalších let a Tomášovi i sobě mnoho dalších přátelských setkání ve společenství našeho sboru.

Jan Mašek

K volbám do staršovstva a hlasovacímu právu

Na začátek listopadu (4. 11.) plánujeme volební sborové shromáždění, na kterém budeme volit polovinu staršovstva. Zatím se přidržujeme praxe, kdy presbyteri jsou podle církevních řádů voleni na 6 let, ale staršovstvo jako celek se obměňuje vždy po třech letech, kdy je za normálních okolností volena jeho jedna polovina a všichni náhradníci, tedy 12 osob. Třebaže jsou i hlasy pro to, abychom staršovstvo volili vždy celé jednou za 6 let, zavedený způsob přispívá ke kontinuitě v rozhodování staršovstva.

V souvislosti s tím, a také s nově implementovanou směrnicí GDPR, se staršovstvo na své zářiové schůzi zabývalo podmínkami pro přiznání hlasovacího práva, kdysi přijaté podmínky potvrdilo a upřesnilo. Připomeňme si: hlasovací právo na sborovém shromáždění (SS) mají ti členové sboru, kteří jsou zapsáni na seznamu hlasovných údů. Ten před každým SS prochází kontrolou staršovstva, následně je vystaven ke kontrole všech členů sboru a týden před konáním SS uzavřen – není tedy možné se na něj připsat až v průběhu vlastního shromáždění.

Hlasovací právo automaticky získávají všichni členové sboru dovršením věku 18 let. Je omezeno podmínkami aktivní účasti na životě sboru. Ty jsou dvě, ve stručnosti tyto. Předpokládá se alespoň občasná („dvakrát ročně“ – ale nikdo to samozřejmě nepočítá) účast na nedělních bohoslužbách, nebo alespoň pravidelná účast na některém sborovém setkávání ve všední den.

Druhou podmínkou je prokazatelná spoluúčast na finančních potřebách sboru. Tu rozeberu podrobněji. Kdysi šlo výhradně o salár, dnes máme na mysli všechny druhy plateb, které jsou určeny na potřeby sboru, ať už jim říkáme salár, dar sboru, příspěvek na Personální fond nebo do sbírky na vánoční dárky atd.

A rovněž nákup kupónů do sbírek. Do saláru tedy nebudeme počítat celocírkevní sbírky nebo příspěvky na různé charitativní akce, byť prostřednictvím sboru. I když se to může zdát nespravedlivé, nelze přihlížet k tomu, že mnozí z nás přispívají sboru anonymně, prostřednictvím chrámových sbírek, třeba více než formou saláru.

Samozřejmě každému se může stát, že během roku na saláru nezaplatí nic. To je ošetřeno tím, že při sestavování seznamu hlasovných údu přihlížíme k placení ve dvou předchozích letech. Druhou výhodou je to, že církevní řády umožňují uhradit salár za oba manžele společně, což se počítá, jako by zaplatili oba dva. To se ale nevztahuje na výdělečně činné děti, třebaže žijí s rodiči ve společné domácnosti – měly by již platit salár samostatně.

V předchozích odstavcích jsem opakovaně použil slova „salár“. Před časem byla snaha jej nahradit termínem „dar církvi“. Bylo to motivováno tím, že finanční úřady slovu salár nerozuměly. Nyní, když nemáme zapotřebí předkládat jednotlivé stvrzenky, ale dostáváme souhrnné celoroční potvrzení o daru církvi, se přimlouvám za návrat k používání starého dobrého slova „salár“.

Jan Mašek

DANIEL HENYCH (1931 – 2018) (pokračování)

III. Na studiích

Po válce se Daniel stal nadšeným skautem. Při jedné hře mu jakýsi chlapec z legrace nečekaně podrazil nohy, takže Dáňa upadl na záda. Když bolest po týdny neustupovala, naopak se přidaly horečky, zjistili lékaři vodu na pohrudnici. Daniel strávil pak v nemocnici měsíc. Krátce po válce byly poměry ve zdravotnických zařízeních velmi nuzné, postelí byl katastrofální nedostatek. A tak se stalo, že Daniel musel sdílet lůžko s pětiletým Venouškem, který měl TBC. Tuberkulózou se bohužel Dáňa od chlapečka nakazil a celou kvintu strávil buď v nemocnicích nebo v domácím ošetřování a – nechtěl-li ztratit rok – musel složit rozdílové zkoušky ze všech předmětů.

„Asi někdy na začátku septimy“, píše Daniel Henych ve svých pamětech, „jsem se rozhodl, že budu studovat medicínu. Hodně zapůsobilo asi to, že jsem při svém dlouhém léčení v nemocnici a při svých návštěvách u maminky na hradecké klinice poznal blíže nemocniční prostředí a že jsem se do tvé doby setkával s dobrými lékaři. Nepochyboval jsem, že se mi přání splní. Až do roku 1949 směl každý studovat vysokou školu, na kterou se přihlásil. Spíše ojediněle začalo docházet k tomu, že byl občas někdo „z kádrových důvodů“ (kvůli svému třídnímu původu apod.) z vysoké školy vyloučen.

V roce 1950, kdy jsem maturoval, se však všechno podstatně změnilo. Na vysoké

školy začali být uchazeči přijímáni podle přijímacích pohovorů, které se však mnohdy změnilly v jakousi politickou prověrku. V přihláškách na vysokou školu museli studenti uvádět tři možnosti. U mě to byla na prvním místě celkem jasně medicína a na třetím místě přírodovědecká fakulta. Pokud pak jde o druhé místo, poprvé a jedinkrát se v této záležitosti ozval tatínek: „A nechtěl by ses přihlásit na teologii?“ A tak jsem to učinil – nikoli jen kvůli tatínkovi, ale asi i proto, že jsem si byl příliš jistý, že se dostanu tam, kam jsem si to sám naplánoval. Kromě toho mi otcova farářská služba připadala užitečná, takže proč bych si teologii na přihlášku neuvedl?

Pokud jde o mne, přijímací rozhovor na hradecké lékařské fakultě (vždy s jedním studentem) trval přes hodinu, seděl tam zástupce KSČ a ČSM a otázky se týkaly všeho jiného, než jsem předpokládal: hlavně politických poměrů u nás i ve světě. – Asi za tři dny mi pak přišlo vyrozumění, že jsem nebyl přijat.

Tatínek tehdy navrhl: „A neměli bychom podat odvolání?“ To jsem však odmítl – snad právě proto, že se mne na to zeptal tatínek, který sám před lety obětoval roky úspěšného studia na přírodovědecké fakultě, aby se mohl stát farářem. Musím říci, že jsem věřil, že mě vede životem Boží vůle a že by bylo nesprávné se proti ní stavět. Zvlášť silně se mi ozývalo v duchu Ježíšovo slovo: „Žádný, kdož vztáhne ruku svou k pluhu, ohlížel by se nazpět, není způsobilý k království Božímu“ (Lukáš 9, 62). Myslím, že jsem později už asi neměl takovou neproblematickou důvěru v Boží vedení jako tehdy.

A tak jsem ještě tentýž měsíc dělal další přijímací zkoušky, tentokrát na teologickou fakultu. Ještě rok předtím to byla Husova fakulta (pro naši ČCE a pro CČSH), ale právě r. 1950 se od ní osamostatnila nová Komenského fakulta, která přijímala uchazeče z ČCE a poprvé i z tzv. „malých církví“. Uchazečů o studium bylo velmi mnoho. Poněvadž šlo o zcela novou školu, byl stát shovívavější a povolil přijmout větší počet zájemců. Přesto ale zájem byl tak veliký, že přijatých mohla být necelá polovina.

Komenského fakulta sídlila nejprve v Konviktské ulici, ale pak si tuto ulici se sousední Bartolomějskou zabrala policie (veřejná i tajná) a fakulta se musela stísnit v zadním traktu synodní rady v Jungmannově ulici. V čele nové fakulty stanul prof. ThDr. J. L. Hromádka, který jako skvělý dogmatik upoutával už generaci mého otce. Další vynikající odborník byl drobný prof. F. M. Bartoš, který přednášel české církevní dějiny. Ač byl osobně velmi milý, ostře se utkával se známým katolickým historikem Pekařem. Velikou píli vynikal profesor světových církevních dějin R. Říčan, stejně jako profesor Starého zákona Bič. Cejch výjimečnosti měli novozákoník Souček a docent křesťanského dogmatu Molnár. Praktickou teologii přednášel bývalý hořický farář Jeschke a po něm docent Smo-

lík, který měl společného dědečka s mou nevlastní maminkou. Pozdější profesor religionistiky (čili náboženské fenomenologie) Heller teprve začínal jakožto lektor hebrejštiny. Fakultní „benjamínek“ Lochman byl úplně na počátku své nevídané „kariéry“, kterou po letech zakončil jako rektor univerzity v Bazileji.

Lochman byl v té době také spirituálem ve studentské domovině v ulici V Jirchářích, což byla kolej pro přespolní bohoslovce, později i pro několik teoložek. Život v tomto semináři měl dost přísný režim, ale silně nás ovlivnil. V Jirchářích jsme existovali jako studentský sbor. Vedle ranních a večerních pobožností jsme se zúčastňovali po snídani čtení Písma v původních jazycích a jednou týdně biblických hodin, které vedl právě spirituál Lochman. Tento jiskrný mladý muž hrál nejenom ve fakultním fotbalovém mužstvu, ale také pilně chodil po jednotlivých ložnicích a vedl s námi velice osobní rozhovory. (Tak to bývalo i v dobách Husových, kdy učitelé vysokých škol bydleli se studenty.) Když slavil Lochman třicetiny, přestrojili jsme se za nejrůznější karnevalové postavy a maškary a v průvodu jsme mu šli v noci blahopřát.

Živé vzpomínky mám na fakultní brigády. V prvním ročníku jsme stěhovali do fakultní knihovny bedny s literaturou ze židovského muzea, jehož činnost byla za komunistů silně okleštěna. Někdy ve druhém ročníku jsme během školního roku strávili řadu sobot na františkánské zahradě u chrámu Panny Marie Sněžné. Krumpáči a lopatami jsme planýrovali zarostlou plochu a odváželi na kolečkách suť. Dnes je tam nádherný park. V létě jsem strávil dvoje prázdniny na lesních brigádách v Jeseníkách. Opravdu namáhavá brigáda byla při budování socialistické Poruby. Dělal jsem závozníka v nákladním autě. Večer jsme vždy všichni sotva pletli nohama. Bydlel jsem pohromadě mj. s Janem Třískou ze střešovického sboru – později slavným hercem, tehdy gymnazistou - který se k nám připojil. Vyprávěl, jak má na Nerudově gymnáziu s fyzikářem domluveno, že ho bude zkoušet jen při opakování na konci školního roku, poněvadž už tehdy byl rozhodnut, že bude studovat herectví.

Dnes se tomu nechce ani věřit, ale fakulta nás „naprodukovala“ moc a pro všechny absolventy nebylo místo. Bylo to ovšem způsobeno i tím, že komunisté nedovolili některá místa znovu obsadit – tak to bylo třeba i v případě Hořic po odchodu mého otce do důchodu. Pro mne se však místečko přece jen našlo. Musím se ale vrátit o řadu let zpět:

Když nám zemřela první maminka a jeli jsme na její kremaci do Pardubic, museli jsme čekat dost dlouho na hradeckém nádraží na spoj. A tu ke mně přistoupil urostlý elegantní pán, vzal mě za ruku, procházel se se mnou po nádražní hale a vlídně se mnou rozmlouval. Byl to PhDr. Jan Amos Pellar. A právě tento královéhradecký farář, když jsem dokončil fakultu, využil pozapomenutou

skutečnost, že v Hradci bývali kdysi dva duchovní, a prosadil, abych tam mohl nastoupit jako vikář. A tak jsem se na začátku prosince 1954 nastěhoval do místnosti hradeckého Husova domu (bývalého Lutherova ústavu pro evangelické studenty) na Kavčím plácku.“

IV. Vikářem v Hradci. Sňatek s Liduškou

V prosinci 1954, po absolutoriu Komenského bohoslovecké fakulty, nastoupil Daniel Henych na své první místo: stal se vikářem Českobratrského evangelického sboru v Hradci Králové.

„V Hradci mne zastihlo období silné protináboženské a proticírkevní agitace. Nedlouho před mým nástupem sami učitelé rozmlátili Komenského sochu před školou na Pospíšilově třídě. Ironie byla, že brzy nato u nás hostovali sovětští pedagogičtí experti a pozastavovali se nad tím, že se u nás nevydávají spisy světového pedagoga Komenského.

Můj představený, dr. Pellar, se prý kdysi zařekl, že nikdy nebude svým spolupracovníkům šlapat na paty, jak to jako začátečník zažil od svého nadřízeného. A tak záleželo především na mně samém, jak budu ve své práci svědomitý. Zúčastňoval jsem se ve sboru všeho, co se konalo, snad jen s výjimkou porad kruhu sester, kam muži zvaní nebyli. Nepsanou podmínkou bylo, že převezmu po kurátorovi, bratru řídícím Medkovi, dosti velký pěvecký kroužek (asi 30 zpěváků), ale měl jsem kuráž mládí. Pročetl jsem si pouze příručku „Cesta sbormistrova“ a pak jsem se pustil do dirigování.

Za oněch dob se od vikáře čekalo, že se bude oblékat přiměřeně svému povolání. Když jsem si za ušetřené peníze (měl jsem 600 Kčs měsíčně) koupil manžestrové kalhoty a přišel v nich na biblickou hodinu, jeden presbyter mi řekl, že tak se chodí do fabriky. A když jsem si pořídil světle modrý přšiplášť, byl jsem zkritizován, že tak chodí instalatéri. Tmavé šaty a bílá košile byly v neděli podmínkou.

Nedělní škola byla v Hradci obrovská. Na výlety NŠ se dokonce pronajímal zvláštní vlak – motorák. Poslední rok, co jsem byl v Hradci, jsem učil najednou 50 konfirmandů, byly to galeje. Až po konfirmaci dr. Pellar usoudil, že se měli konfirmandi při přípravě rozdělit.

Hradecká léta byla užitečná tím, že jsem si nenavykl kázání čist. Dr. Pellar byl charismatický kazatel, a i když se předem důkladně připravoval, na kazatelně působil velmi spontánně. A tak, když jsem nechtěl vedle něj vypadat uboze, kázání jsem dělal s předstihem a pak je „šprtal“. Poměrně často jsem konal pohřby, a to zvláště na venkově, kde se chodilo i v zimě několik kilometrů v průvodu na hřbitov. Také jsem míval křty. V sobotu po vyučování náboženství v Hradci - Kuk-

lenách jsem jezdíval na zbytek dne domů do Hořic. Když jsem se jednou v neděli ráno vrátil do Hradce, dozvěděl jsem se, že dr. Pellar onemocněl a že mám mít při bohoslužbách šest křtů! Po letech zjišťuji, že jsem tehdy měl asi mnohem lepší nervy než dnes.

S hradeckým pěveckým kroužkem jsem strávil jednu krásnou dovolenou na Slovensku pod Kriváněm. Bydleli jsme v dřevorubecké chatě a celá ta spousta lidí spala kolem stěn v jediné místnosti. Byl tam s námi i docent Jan Milíč Lochman s manželkou a svobodným bratrem JUDr. Lochmanem. Dostal jsem tehdy na starost psaní prázdninové kroniky a celý dlouhý zápis jsem napsal ve verších. Vyjímám:

Pan doktor Lochman, Bohula zvaný, ten tu již víckrát pobýval s námi.

Palčivým problémem zůstává pro ženy, zdali se pan doktor brzy už ožení.

On však všem otázkám uhýbá hbitě, jak ouško u jehly konečku nitě.

Ještě za svého hradeckého působení jsem si složil farářskou zkoušku u synodní rady, které se tehdy řada kolegů bála, a proto zůstala raději věčnými vikáři. Když jsem se dobrovolně – ještě před předepsaným 26. rokem – přihlásil k této zkoušce, sdělili mi ze synodní rady pouze název písemné práce a nic jiného, co se mi pak trochu vymstilo. Téma znělo „Co žádala jednota bratrská od svých kazatelů“. Podařilo se mi shromáždit poměrně dost materiálu, zejména vtipně psané odstavečky z Blahoslavova „Umění díla Páně služebného“, a přidal jsem i humorný obrázek na frontispice (podobně jako jsem ještě na fakultě na titulní stránku své práce ke státnici na téma „Komenského přínos praktické teologii“ nakreslil figurku Komenského, jak nese přes rameno plný pytel). Horší to však bylo s ústní zkouškou. S otázkami z Písma a praktické teologie to bylo dobré, ale pak mi jeden ze zkoušejících začal dávat dotazy: „Co byste dělal, kdybyste byl v předsednictvu synodu?“ - „Co má na pořadu konvent?“ - „Jak probíhá schůze staršovstva?“ Já jsem se však do té doby neúčastnil ani synodu ani konventu, ba ani schůzí staršovstva, které se v Hradci konaly v sobotu večer a jimiž mne dr. Pellar nechtěl zatěžovat, abych si mohl odskočit k rodičům. Divím se, že jsem zkoušku složil. Ale byla to ostuda!“

Za vikářování v Hradci se Daniel Henych oženil s Ludmilou Malou z mateřského hořického sboru. Jaké jsou jeho první vzpomínky na Lidušku?

„U Lídy Malé byl nápadný její dobrý vztah k rodičům (jejím a později i k mým). Stejně tak nápadná byla její obětavost, které jsem si všiml už v době gymnaziálních studií. Lída tvrdí, že když jsem ji měl v té době potkat, přešel jsem raději na druhý chodník, ale o tom nevím. Jisto je, že jsem se s ní stýkal ve sboru v mládeži, kde byla nějakou dobu i předsedkyní.

Na gymnáziu chodila Lída o rok níž než já, ačkoliv věkem patřila ještě o ročník

níž. (Jako jediná dívka ze třídy studovala na technické větví.) Po únoru 1948 byl Lídin otec několik měsíců ve vězení, poněvadž neodevzdal protistátní letáky, které mu kdosi dal. Ve všední dny jsem Lídu pravidelně vídal, jak se žene kolem fary s tříletým bratrem na sedačce, aby ho ještě před začátkem vyučování stačila strčit do školky. Která slečna v jejím věku by to dělala! Byla to zřejmě táž obětavost, která ji dosud motivuje k tomu pomáhat druhým.

K naší známosti však došlo až po tom, co Lída skončila studium architektury a měla za sebou i řadu zkoušek na další fakultě - „konstrukci“. Hned na začátku jsem ji upozornil, že se svým vikářským platem nejsem žádné terno. Ona však na to reagovala jen větou: „Zas jeden doklad nespravedlnosti!“

Svatbu jsme měli 5. dubna 1958 jen v úzkém kruhu a požehnání sňatku vykonal hronovský farář Bohumil Potměšil (Malých v té době bydleli v Teplicích nad Metují). O nejbližší letní dovolené jsme podnikli jakousi svatební cestu na kolech po kraji Jiráska a Němcové: Nové Město nad Metují, Česká Skalice, Babiččino údolí, Opočno.... Přespali jsme v primitivní turistické noclehárně a u Liduščina strýce, bývalého lesníka v Deštném. Bylo to nádherné!

Promoční fotografie ukazuje, jak to Lídě slušelo. Měla také pěknou chůzi a působila vždy svižným dojmem, což připisovala dlouhodobému cvičení v sokole. Však ještě na gymnáziu vyhrála gymnastický Buřilův memoriál. Dobrou tělesnou kondici si udržovala i tím, že do zaměstnání dojížděla na kole nebo docházela pěšky. Zdědila značnou fyzickou sílu, která jí byla velmi prospěšná, například když s oblibou přemísťovala nábytek. (Dovedla jej také sama vyrábět.) Se vším si věděla rady.“

Manželé spolu prožili bezmála šedesát let. Daniel Henych zemřel pět týdnů před tímto výročím....

(Ze vzpomínek „Koho to může zajímat?“ vybrala líh)

„Čechie pomni,
že v zemi ruské leží Tvoji synové,
kteří padli za práva Tvá,
když velelo jim svědomí...“

„Чехия помни,
что в русской земле лежат твои синовья,
павшие за права твои,
как совесть велела им...“

Foto Jiřiny Muzikářové k článku Transsibiřskou magistrálou po stopách čs. legionářů v Souterainu 09/2018

Kalendář na říjen 2018

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	7. 10. s VP 14. 10. 21. 10. 28. 10. 4. 11.	Pavel Ruml, díkčinění za úrodu Magdaléna Trgalová Pavel Ruml Pavel Ruml Pavel Ruml, volba staršovstva
Biblická hodina	od 9. 10. v 17:30 hod.	
Děti	maminky s dětmi: 4. 10. v 9:30 4. 10. od 17:00 do 18:30 (další čtvrtky v měsíci dle dohody)	
Konfirmandi	od 5. 10. v 15:00 každý pátek	
Nedělníci	21. 10. (vždy 3. neděle v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	9. 10. v 19. hodin	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	14. 10. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	11. 10. v 9:30 - Naďa Sleziaková	
Křeslo pro hosta	25. 10. v 19:00 hod. - Petr Kukul	
Staršovstvo	4. 10. v 19:00 hod.	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 21. 10. 2018.

Listopadové číslo vyjde 28. 10. 2018

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděle předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010

„Sto let sem, sto let tam“

byla závěrečná slova kázání synodního seniora na Pernštýnském náměstí v Pardubicích, která zněla při bohoslužbách ke 100. výročí sjednocení ČCE. Neměla by smysl, kdyby před tím nezaznělo: „Vše se nakonec milí přátelé točí kolem dostatku lásky v tomto světě. Přijíme ji od Boha i od lidí, žijme ji, rozdávejme ji. Na tom záleží“. Ani toto by nemělo větší smysl, kdybychom neznali slova předchozí. Přečtěte si celé kázání uvnitř. A zvláště pak vy, kteří jste se do Pardubic vypravit nemohli, protože to byla jediná společná chvíle, kdy naše církev jako celek toto slavné výročí slavila. Následovat bude již jen komorní setkání v prosinci, blízko samotnému výročí, kterého se budou účastnit pouze pozvaní – za sbory kurátoři a faráři.

Významné výročí má navádět církve k pohledu dopředu, nikoli pouze ke vzpomínkám. Takové – do budoucna hledící – bylo shromáždění církve v neděli 21.10. v Ústí nad Labem, při kterém bylo ordinováno ke službě kazatelské osm bratří a sester farářů a farárek. Tzv. „červený kostel“ (nádherná cihlová stavba po sudetských Němcích) praskal ve švech, sjelo se i dostatek farářů v talárech (to už nebývá úplně zvykem – nejvzdálenější z východního Slovenska, já zahlédl br. Janču z Orlové, což je také kus světa), ordinovaní kolegové byli šikovní a plni elánu. O místním ústeckém nově nastoupivším bratru zazněla informace, že po měsíci působení účast na bohoslužbách z počtu pěti stoupla na patnáct.

Večer jsem dokoukal druhý díl filmu o Rašínovi. Mrazilo mě při představě, jak složitě a v nebezpečí se rodila naše republika, náš domov. Máme ho za svůj (kde domov můj?), za samozřejmý. Říkal jsem si, že v současné době je nejvíc tento náš domov ohrožen naším vlastním pohodlím. Volby nějak dopadly ... a dejte mi na čtyři roky pokoj ...

Obsah čísla:

1-„Sto let sem, sto let tam“ | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-Slovo ke 100 letům republiky | 4-100. výročí konce 1. světové války | 4-Ohlédnutí za oslavami 100 let ČCE v Pardubicích | 6-Radujme se vždy společně | 8-Bohoslužby k 100. výročí sjednocení ČCE | 10-O projektu „Truhlářská“ | 11-Noticka | 13-Ještě o legionářích, také v Dejvicích | 14-Upoutávka | 14-Kongo | 15-Daniel Henych, 5. díl | 17-Kandidáti do staršovstva | 18-Ordinace nových kazatelů 21. října v Ústí n. L. | 20-Kalendář na listopad 2018

Se stoletým výročím je spojeno množství nejrůznějších akcí. Synodní rada poslala dva dopisy – jeden k ukončení 1. světové války, druhý ke stému výročí republiky. Přečtěte si oba.

Unikátním počinem k výročí je vydání Česko-slovenské Bible. Jde o první a jediné vydání české a slovenské Bible v jednom svazku. Kniha je velmi vhodná pro samostatné čtení každého z překladů, například ve smíšených česko-slovenských rodinách, sborech či při rozmanitých kulturních akcích. Je připomínkou faktu, že jsme před sto lety byli jiným státem než dnes; a že navzdory rozdělení, jsou osudy a životy jednotlivců mnohem víc propojeny, než dokážou být státy.

Naše všelijaká osobní pouta byla narušena také úmrtím emeritního synodního seniora br. Pavla Smetany, s nímž jsme se nedávno rozloučili. Krásné skutečné shromáždění bylo křesťanské – tedy vyhlíželo kupředu. Přesně tam, kam by měly směřovat všechny vděčné vzpomínky křesťana, i když se dívá i na sto let zpět. Dozadu vděčnost, dopředu s poučením z minulosti... A s dostatkem lásky.

Pavel Ruml

Výťah z jednání staršovstva – čtvrtek 4. 10. 2018 v 19:00

- **Pobožnost**
  - Uctění památky zesnulého br. Pavla Smetany, bývalého synodního seniora
  - 25. 11. 15:00 hod. instalace M. Trgalové za účasti br. seniora
- **Finanční záležitosti** - T. Černohorský
  - seniorátní revize proběhla bez problémů
  - celocírkevní sbírka na JTD – 28.10.
  - po dokončení oprav v kancelářích “den otevřených dveří” pro sbor a při té příležitosti
  - budeme informovat o tzv. Stavebním fondu
  - příprava letošní volby části presbyterů – 4. 11.
- **Diakonie Stodůlky** - doporučen grant podávaný střediskem Diakonie Praha
- **Křesťanská služba** - schůzka příští neděli i se s. Trgalovou
- **Hospodářské záležitosti** - instalován nábytek do kanceláře – díky br. Molnárovi, Petříčkovi, Rumlovi, Volnému
- **Z došlé a odeslané pošty**
  - dopis M. Světlíka staršovstvu – vzat na vědomí, odpověděl br. farář

- podněty K. Řežábka (placení Souterrainu, zápisy staršovstva) – neměnit, odpoví J. Mašek
- svolání konventu na 10. 11. – připomenutí delegátů, žádný podnět nepodáváme
- další pokyny SR ohledně GDPR – bude řešit až nové staršovstvo
- nabídka výuky náboženství do školy v Suchdole – 5 přihlášených/l odhlášen - pátek 13:30 hod.
- dopis faráře členům a přátelům sboru – rekapitulace událostí z l. pololetí
- **Další úkoly, různé**
  - informace o oslavách výročí ČCE v Pardubicích
  - 3. 11. setkání učitelů NŠ v Brně 3.11.2018 - cestovné zaplatí sbor
  - možnost čerpání potravin z potravinové banky pro sborové akce ?
  - koncert Syringy u nás, možno 7.- 9. 12.
  - Evangswing. – odpolední koncert 11. 11.
- **Aktivity farářů: s. farářka**
  - 10.-11. 10. Úvod do pastoračního semináře vikářů
  - seminář supervizorů ČCE 4.11- 6. 11. Běleč
- **br. farář**
  - PO ekum. – září – s gen. sekr ČBK Příbylem; listopad – syn. sen. Ženatý
  - seminář supervizorů ČCE 4. 11- 6. 11. Běleč
  - účast na panelu k 25. výročí obnovení ECAV (slovenská lut.) v ČR
  - přednáška pro EA 8.10.

Slovo ke 100 letům republiky (dopis Synodní rady)

Vznik Českobratrské církve evangelické je spjat se vznikem Československé republiky. Ta souvislost není nahodilá. Čeští evangelíci se tím nejen chopili příležitosti ke svému osamostatnění, nýbrž se také přihlásili k odpovědnosti za nově se utvářející demokratickou společnost.

V uplynulých 100 letech jsme tento odkaz někdy ztráceli ze zřetele, jindy zas nově objevovali a naplňovali. V současné době změn ve společnosti i v církvi je třeba si tuto odpovědnost připomínat.

Demokracie není samozřejmostí. Není ani jen formálním zřízením, nýbrž vztahem k druhým lidem a k okolnímu světu. Svoboda v demokracii znamená nejen názor mít a projevat, nýbrž hledat v rozhovoru obecné dobro, nad výmě-

nou názorů a postojů ctít kritérium pravdy a vždy mít ohled na slabé.

Naším národním zájmem není sebestředná uzavřenost, nepřátelská k okolí, nýbrž přátelství a spolupráce se všemi, kdo respektují lidskou důstojnost a práva a usilují o spravedlnost a pokoj.

Čerpejme inspiraci a sílu z Kristova evangelia a za naši republiku a její obyvatele se modleme.

Daniel Ženatý
synodní senior

Vladimír Zikmund
synodní kurátor

Pavel Pokorný
první náměstek synodního seniora

Jiří Schneider
první náměstek synodního kurátora

Ondřej Titěra
druhý náměstek synodního seniora

Eva Zadražilová
druhá náměstkyně synodního kurátora

100. výročí konce 1. světové války

Milí přátelé,

11. listopadu 1918 skončila strašná 1. světová válka.

Tuto událost nám připomínají, kromě jiného, i pomníky a památníky v mnoha našich obcích. Těší nás, že někde, ve spolupráci s ekumenou a místní samosprávou, připravujete shromáždění právě u těchto pomníků a památníků. I tak můžeme připomenout jména i krutý úděl těch, kdo ve válce či válkách trpěli. Můžeme se společně modlit za pokoj pro nás, i pro ty, které válka sužuje dnes.

Rádi bychom vás upozornili na dokument k tomuto výročí. Na svém valném shromáždění v Basileji jej letos v září přijalo Společenství evangelických církví v Evropě.

Dokument překládáme do češtiny, nejpozději do konce října vám jej zašleme. V angličtině či němčině jej můžete číst již nyní na <https://cpce-assembly.eu/> v sekci Dokumenty.

Za synodní radu zdraví

Daniel Ženatý, synodní senior

Ohlédnutí za oslavami 100 let ČCE v Pardubicích

Úplný program oslav 100. výročí vzniku Českobratrské církve evangelické v Pardubicích ve dnech 27. - 30. 9. 2018 pod heslem „Radujme se vždy společně“ najdou zájemci na adrese: <https://www.100letcce.cz/ke-stazeni/programova-brozu->

ra-k-tisku-a4/, všechny dokumenty ke stažení na adrese: <https://www.100letcce.cz/ke-stazeni/> a mnoho zajímavostí na adrese: <https://www.100letcce.cz/>. Například rozhovory, fotografie z Pardubic, pozvání na různé další výroční slavnosti, témata z historie, a další zajímavé informace z minulosti naší církve i z její současnosti.

Oslavy probíhaly současně se sjezdem mládeže, který také začal ve čtvrtek večer a trval do nedělního poledne, a to na více místech, takže někdy bylo opravdu těžké se rozhodnout, kterému programu dát přednost a kam jít. Ve velkém **kulturním domě IDEON** v hlavním sále, ve sjezdovém kině, v klubovně, v přednáškovém sále a v diskusním sále. V sobotu na **Pernštýnském náměstí** pod širým nebem (přálo nám počasí), kde byl nabitý a pestrý program se spoustou hudby, v podání celkem sedmi souborů, od devíti hodin ráno do desíti hodin večer, včetně dopoledních dvouhodinových slavnostních bohoslužeb s vysluhovááním Večeře Páně, od čtvrtka do soboty v **kostele ČCE**, v sobotu v **krajské knihovně** a na malém pódiu v **Bubeníkových sadech**.

Počty účastníků se ani neodvažují odhadnout, ale všude bylo „nabito“. Církev žije, a i když „do té lodičky leckde pořádně teče“, plaví se z milosti Boží již dva tisíce let a ani v nejmenším nepochybují o tom, že se bude plavit dál. V Pardubicích jsme to měli všichni názorně před očima.

Z bohatého programu zmíním jenom několik zážitků: V pátek ráno mne nesmírně zaujala přednáška Tabity Landové (mimochodem neteře manželů Hudcových), docentky Evangelické teologické fakulty UK, na téma „Znovuzrození obrazů: biblická imaginace jako zdroj nového v evangelické bohoslužbě“, důkladně zakotvená ve starozákonních obrazech, jak nám je podávají například žalmy a odvážně a nově uchopující téma role výtvarného umění v evangelické tradici. V pátek odpoledne přednesl docent Jindřich Halama, vedoucí katedry teologické etiky na ETF UK, vynikající a především mladým publikem nadšeně přijatou přednášku „Láska vydrží, ať se děje cokoli, třeba i sexuální revoluce“. Magdalena Trgalová moderovala v sobotu odpoledne panelovou diskusi o budoucnosti církve. Sjezdové kino promítalo opakovaně sedm filmů, od krátkých až po více než hodinový. Hudby i zpěvu bylo hodně, kromě společného zpívání (Taizé, Svítá, ranní chvály), v pátek večer koncert skupiny „Tygroo“, v sobotu odpoledne koncert duchovní hudby pěveckého souboru ECHO a oratorium „Kázání na hoře“. Nejvíce hudebních souborů a skupin jsme však slyšeli při hlavním sobotním programu na Pernštýnském náměstí. Jenom je vyjmenuji: žesťový soubor „Consonare“, pěvecký sbor ECHO, doprovázející dopolední bohoslužby, skupina „Let's go“ zpívající černošské spirituály, skupina „Abakuk“ chrudimského seniorátu (kam Pardubice patří), vedená Pavlem Junem (nikdy nezapomenu na jejich

večerní vystoupení na posledním synodu naší církve v květnu tohoto roku v Litomyšli na Zámeckém návrší alias Olivetské hoře), koncert skupiny BomBardák nejenom pro děti, podvečerní jazzový koncert skupiny „Noční optika“ a večerní koncert skupiny „Svatopluk“ za osobní účasti Sváti Karáska. A to jsem nezmínil programy pro děti, jako byly např. biblické, výtvarné a dramatické dílny, divadelní inscenace, atd. Umění má v naší církvi už své pevné místo.

Nejsilnějším zážitkem byly ovšem dvojí bohoslužby s vysluhováním Večeře Páně - sobotní na nabitém Pernštýnském náměstí, vedené synodním seniorem Danielem Ženatým za spoluúčasti Synodní rady a hudebního doprovodu L. Moravetze a pěveckého sboru ECHO ze Zlína, a instrumentalistů z Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci, které řídil dirigent Joel Hána, kdy se vysluhovalo na dvanácti místech po celém náměstí u malých stolků, označených bílými deštníky, bohoslužby přenášené mimochodem Českou televizí, a nedělní závěrečné bohoslužby v hlavním sále kulturního domu IDEON, vedené Ludmilou Mikšíkovou, farářkou sboru ve Strmilově, s kázáním Martina Bánociho, faráře sboru v Teplicích. Hudební doprovod obstarali účastníci letošního ročníku pravidelného letního bigbeatového kurzu v Křížlicích pro vedením Filipa Boháče, faráře sboru v Opatově. Ještě nikdy jsem nezažil bohoslužby, při kterých by se podávalo víno současně z patnácti kalichů, pochopitelně vypůjčených z okolních sborů chrudimského seniorátu.

Žádný program ovšem nemůže zahrnout spoustu setkání a rozhovorů „starých známých“, se kterými jsme se v některých případech neviděli dlouhá léta. Vzpomínky na biblické kurzy, letní brigády mládeže a další akce, vesměs v minulém století. Někteří účastníci oslav slouží v církvi již déle, než polovinu z oněch sta let, za kterými jsme se společně ohlíželi.

A ještě úplně praktickou poznámku na konec: spali jsme na internátě střední průmyslové školy a jedli ve školní jídelně - obojí jsme si díky Ústřední církevní kanceláři předplatili po internetu předem. I toto prostředí mi připomnělo - vedle probíhajícího sjezdu (nejenom) evangelické mládeže - můj oblíbený citát, jehož autorem je J. W. Goethe: „Mládí je stav mysli“. Naše církev, jedna z větví církve Kristovy, je mladá - je jí teprve sto let. Co je to proti věčnosti?

Daniel Heller

RADUJME SE VŽDY SPOLEČNĚ

Sjezd (nejen) evangelické mládeže 2018 (Pardubice, 27.-30. 9. 2018)

Protože mě neodkladné záležitosti zdržely v Praze téměř celý čtvrtek, dostala

jsem se do Pardubic až večerním vlakem a mohla si tak užít atmosféru nočního města. Když jsem konečně dorazila na místo a viděla tváře všech svých přátel z Moravy, byla jsem ráda, že i letos – přes kratičké zaváhání, že už jsem přeci na Sjezd stará – jsem se sem vydala.

Ale čím byl letošní Sjezd ve městě vonícím perníkem výjimečný? Tentokrát se nejednalo pouze o mládežnický Sjezd, ale slavilo se společně 100. let od založení ČCE.

Město bylo prostoupeno krásnou podzimní atmosférou a procházky kolem řeky, které jsme mezi programem s Kájou podnikly, jako by nám chtěly připomenout, že je stále za co děkovat. Nažloutlé, spadané listí nám křupal pod nohama, líné sluneční paprsky tancovaly na zčeřeně vodě, kde se pod hladinou slunily malé rybky. Barevné koruny stromů zpívaly svoji píseň ve větru a člověk cítil ten klid. Krásný a ničím nerušený, boží klid.

Program byl letos tak plný, že jsme se častokrát ani nemohli rozhodnout, kam se vydat. Od diskuzí, přednášek, dílen, videí, až po divadla, koncerty, nebo čtení a výklad zajímavých pasáží z Bible. Bylo zajímavé vidět všechny věkové kategorie dohromady, diskutující o otázkách víry společně. Mladí nasávali životní zkušenosti od starší generace a naopak jí předávali nové pohledy a názory na problémy dnešního světa a to, jak vnímají víru mladí.

Nesmíme také zapomenout na sport. Že je dnešní mládež líná? Ale kdepak. Kdybyste viděli kluky, jak se proháněli na hřišti při volejbale, radující se z každého bodu jako malé děti. Nebo fotbalisty mladší generace s radostí v očích – hned byste se k nim chtěli přidat.

V sobotu dopoledne proběhla společná bohoslužba na náměstí, které pod nápořem účastníků téměř praskalo ve švech. Večeře páně se musela vysluhovat na 11 místech, ale díky ohleduplnosti všech zúčastněných to by velkolepý zážitek. Potom až do večera bylo pódium obsazeno kapelami i jiným programem a ve stánkách po stranách si mohl člověk zakoupit církevní literaturu nebo se podívat na práci diakonií. Potkala jsem mnoho známých tváří, počínaje našim farářem Pavlem až po naše bývalé faráře Abigail a Petra.

Večery se trávily s kytarou a Svítákem v jedné ze škol, kde se někdy zpívalo až do ranních hodin. A ti, co nebyli ze zpěvu již zcela ochraptělí, probírali, co je kde nového. No, o zábavu bylo stále postaráno. No vždyť, jak už napovídá téma Sjezdu, Radujme se vždy společně. Protože radovat se sám, to je vlastně pěkná nuda.

Vše má ale taky svůj konec. Po nedělních bohoslužbách nastalo loučení, dobíhání vlaků a naděje, že příští Sjezd se alespoň z půlky vydaří tak, jako ten letošní.

Bohoslužby k 100. výročí sjednocení ČCE

(Pardubice, Pernštýnské náměstí, 29. září 2018; 10:00)

V evangeliu podle Matouše, 6 kapitole od verše 31 čteme Ježíšova slova:

Nemějte tedy starost a neříkejte: Co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. Nedělejte si tedy starost o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost vlastního trápení.

Dvě církve, Helvetská a Augšburská, - taky můžeme povědět - kalvínská a lutherská, se před sto lety spojily v jednu - Českobratrskou církev evangelickou.

Byl to odvážný čin. Vždyť každá z nich už měla téměř 140 let život za sebou. Co si od spojení slibovaly? Naplnilo se to, v co doufaly?

Něco ano, něco ne. Tak třeba:

Nenaplnily se představy, že český národ je svými geny více než ostatní národy nakloněn čisté víře v Boha, demokracii, otevřen sociálním otázkám. Tato tehdejší představa zní dnes jako hořká ironie, vidíte. Vždyť od nás směřuje k ostatním zemím Evropy více uzavřenosti než vstřícnosti, více informací o tom, co nepřijímáme, s čím nesouhlasíme, než ochoty spěchat ostatním pomoci.

Naplnily se představy, že budeme církví ryze českou. V té církvi se před rokem 1918 mluvilo česky, německy, polsky, od Bodamského jezera, přes jižní Tiroly a Slezsko, přes Lvov, Halič až do Bukoviny... Je-li tato změna k lepšímu, nechám na vás.

Nenaplnily se představy o nepřekročitelné hrázi mezi evangelíky a katolíky. Bohu díky. Vzájemné vztahy mezi námi jsou nesrovnatelně lepší, než byly v minulosti.

Naplnila se touha, abychom nepropadli přílišné zahleděnosti sami do sebe. Ty dvě církve byly tenkrát obdivuhodné v tom, že překonaly svůj konfesionalismus, tedy přílišné zahledění do své, a jen a jen své církve. Stále, i dnes umíme být vůči své církvi kritičtí, nechceme se stát ghetem, a opravdu si nemyslíme, že jsme lepší, než ostatní.

K tomu času, který je za námi, patří věrnost mnoha sester a bratří Božímu slovu a statečnost mnohých, zvláště v čase obou krutých totalit.

Patří však k němu i vyznání vlastní nevěrnosti vůči Bohu a jeho slovu. Je nám líto, že mnozí pro svou víru trpěli nevinně, ve vězeních, trpěli zákazem přístupu ke vzdělání, šikanou a ponižováním kvůli své víře. ... Bože, pokorně prosíme,

odpušť nám, že jsme se příliš často báli více lidí, než tebe.

K bohatství naší církve v oněch sto letech patří lidé vzdělaní, na fakultě, ve sborech, lidé oddaní Kristu a Bibli. K našemu bohatství patří také všechny modlitby, všechna smíření, všechna odpuštění pod dotekem Kristovy milosti, všechna láska projevená službou, projevená Diakonií, projevená vzděláváním.

K bohatství naší církve patří dar živých vztahů k církvím doma, i k církvím v Evropě, i za oceánem. Jsme za ně velmi vděční, posilují nás.

Dost minulosti. Současnost.

Současně, dnes na tomto místě, rádi vyznáváme, že jsme od své církve mnoho přijali, a že ji máme rádi!

A hledáme. Hledáme dnes, stejně jako ti před námi, jak žít podle Božího slova.

Ježíš vyzve - hledejte. Tedy – přátelé – výzva k hledání znamená, že nás ještě něco čeká! Ještě nejsme u konce. Hledejme lásku, tužme po spravedlnosti, přijímejme Krista a jeho dary. Přijímejme ho v těch, kdo žijí s námi, přijímejme ho v těch, kdo hledají pomoc. Ať k nám přicházejí z důvěrné blízkosti, nebo neznámé dálky.

Takové hledání život tvoří, a vrchovatě jej naplňuje. Když tak činíme, když lásku přijímáme, a když lásku vydáváme, můžeme pak vyznat – často ke svému vlastnímu překvapení - něco jsem našel, Bože, a jsem na světě fakt moc rád... Nebo to vyznat jinak – ty jsi mne našel Bože, jsi mi blízko, nějak to cítím, a jsem za to tak vděčný, že to popsat neumím.

Hledejme jak být s Kristem. Číhají na nás mnohé těžké situace. Náhle, nečekaně a hlasitěji než dříve, se uvnitř církve Kristovy po celé této krásné planetě ozývají hlasy, které vyzývají ke spolehnutí se na osvědčené cesty, ke spolehnutí se na již dosažené jistoty. Zatímco mnozí, já se k nim přidávám, proti tomu namítají – ale, Kristus přece vyzývá - hledejte, tlučte, prostě - držte se mne, pojd'te se mnou a za mnou, a nelpěte na tom, čeho jste již dosáhli. Nestarejte se o to. K čemu vám to, přátelé milí, ostatně, jednou bude?

Zaznívají hlasy, že je lepší se uzavřít s tím, čeho jsme už dosáhli a chránit to pro sebe. Že to je dnes důležitější, než hledat, jak pomoci těm, kdo jsou hladoví, žízňiví, na cestách, naří, nemocní, ve vězení... Každý osobně se rozhodujeme. Komu věřit? Koho se držet? Ježíš říká – hledejte. To znamená, ještě vás něco čeká, není třeba pět na současném, to příští, to příští je lepší.

Do myslí a srdcí lidí u nás i na mnoha místech Evropy a světa se loudí strach. Nemá cenu nikomu něco vyčítat. Nemá cenu nic zlehčovat, natož se někomu snad posmívat. Tím se strach jen utvrdí, a své pozice posílí. Věříme přece, že strach

účinně likviduje láska. Ta tvoří důvěru, poskytuje bezpečí, přináší naději.

Vše se nakonec milí přátelé točí kolem dostatku lásky v tomto světě. Přijímejme ji od Boha i od lidí, žijme ji, rozdávejme ji. Na tom záleží.

Čiňme to každý tak dlouho, dokud smíme být na tomto krásném světě.

A církev Kristova, ať se jmenuje tak či onak, ať tak činí tak dlouho, dokud Kristus podruhé nepřijde. Sto let sem, sto let tam. Amen

Daniel Ženatý

O projektu „Truhlářská“

Dostalo se mi výtek, že sbor není dostatečně a průběžně informován o projektu „Truhlářská“, na kterém se podílí. Uznávám, že to je moje chyba a že mnoho informací neuniklo mimo rámec staršovstva, tak se to teď pokusím napravit.

Připomínám, že vše začalo před pár lety, kdy brněnská památkářka a evangelička Marta Procházková uveřejnila v Kostnických jiskrách článek o svém objevu, že dům v Truhlářské ulici č. 8 je, v téměř nezměněné podobě, místem první toleranční modlitebny v Praze – a tedy předchůdcem všech dnešních pražských sborů. Modlitebna kdysi sloužila společně českým i německým evangelíkům obou vyznání, která byla Tolerančním patentem povolena, augsburského i helvetského. Dnes je dům prázdný a zpustlý, a tak se záhy objevil nápad, pokusit se jej získat pro zřízení „Evangelického muzea“, nebo alespoň pro umístění takto zaměřené trvalé expozice. Z řady lidí, které tato myšlenka nadchla (včetně četných členů našeho sboru), SR jmenovala komisi „Truhlářská“. Dostala za úkol jednak shromáždit dostupné údaje o domu, jednak jednat s vlastníkem objektu, Městskou částí Praha 1. Tento druhý úkol hned v počátcích, a pak až dosud narazil na nepřekonatelné stanovisko úřadu MČ. Argumentuje tím, že má s domem jiné, vlastní plány. Věříme, že dnes, po výměně vedení radnice, se setkáme s přejnějším přístupem.

K jubilejnímu roku 2018 se komise rozhodla přispět propagací modlitebny mezi pražskou evangelickou i širší veřejností a rovněž připomenout i další toleranční památky v okolí Prahy. Za tím účelem byl připraven návrh DaRPu (Diakonického a rozvojového projektu, hrazeného z vyčleněné části restitučních peněz). Pro komplikace s podáním grantu ze strany Synodní rady nebo pražského seniorátu, kterým by to spíše příslušelo, zaštilil podání grantu dejvický sbor, a také jej ve výši 89.000 Kč získal – dalších 10.000 Kč představuje požadovaný vklad vlastních prostředků našeho sboru. Moje původní představa, že se na tuto částku složí i další pražské sbory, se nenaplnila, ale podařilo se ji pokrýt sponzorským darem.

Komise, pod křídly dejvického sboru, připravila několik materiálů, zejména

informační letáky a panely (jistě si pamatujete, že jsme českou verzi panelu měli vystavenou po několik předprázdninových týdnů v místnosti JAK) a nověji soubor pohlednic s tolerančními modlitebnami středočeského kraje. Letáky a panely byly představeny na mezinárodní konferenci v Brně, na synodu, při oslavách 100 let ČCE v Pardubicích, v rámci projektu Tripolis, při Noci kostelů u Salvátora, při kratších prezentacích v několika dalších pražských sborech atd.

Jednou z vrcholných akcí projektu byla přednáška Marty Procházkové v Klubu za starou Prahu, která se uskutečnila 15. 10. v Juditině věži a která se velmi vydařila, místnost byla zaplněna do posledního místa. Přednáška zazní ještě jednou u nás v Dejvicích (zde je více prostoru pro lidi z našeho i dalších sborů), a to v rámci Dejvického křesla pro hosta dne 29. 11. 2018. Bohužel, Marta nakonec pro nedostatek času nebude moci přijet, ale poskytla mi svou pečlivě připravenou prezentaci i text přednášky, abych se jí ujal sám. Domluvili jsme se, že ji budu trochu aktualizovat stručnou informací o prvních evangelících z oblasti dnešní Prahy 6, přihlášených po Tolerančním patentu do sboru v Truhlářské ulici po Tolerančním patentu.

Jan Mašek

Noticka

15.10.2018 uspořádal Klub za starou Prahu přednášku Mgr. Marty Procházkové, Neznámá toleranční modlitebna v Truhlářské 8, v Praze 1. Sešli se zde členové klubu, historikové, členové Spolku přátel Petrské čtvrti, evangelíci z Dejvic, Sřešovic a další informovaní zájemci. Zejména potěšila účast mladého zástupce (p. Kučery) z nově se tvořící koalice na Praze 1, ochotného naslouchat přáním občanů. Praha 1 je vlastníkem nemovitosti a zatím se s ní nedařilo domluvit jakoukoliv součinnost.

V evangelické církvi je mnoho schopných lidí a myslím, že je zapotřebí využít všech, kteří mohou pomoci s myšlenkou vytvořit oázu klidu a usebrání se v rušném městě. Církve by preferovala využít modlitebnu po rekonstrukci jako evangelické muzeum. Pražští radní jeden čas uvažovali o využití objektu pro děti a mládež, objekt by mohl být tedy multifunkční.

Naštěstí se podařilo zatím pozastavit plány developerů využít historický dům ke komerčním účelům a vedlejší proluku zastavět devítipatrovým bytovým domem s 32 byty (stavět se mělo v r. 2011).

Myslím, že je třeba dále zmobilizovat úsilí a propagovat myšlenku evangelického muzea slovem, obrazem i hudbou (např. benefičními akcemi). Vyhlášíme rok 2019 rokem záchrany toleranční modlitebny v Truhlářské 8.

Držím palce současné komisi z ČCE, která myslím od r. 2014 začala prosazovat záměry naší církve a vytvořila skupinu s jistým cílem a vizí. K tématu „Truhlářská“ se připravuje v Dejvickém sboru speciální Křeslo pro hosta a bude užitečné slyšet i vaše podněty.

Jiří Hlavsa (JiH), foto M. Světlík, Jiří Hlavsa

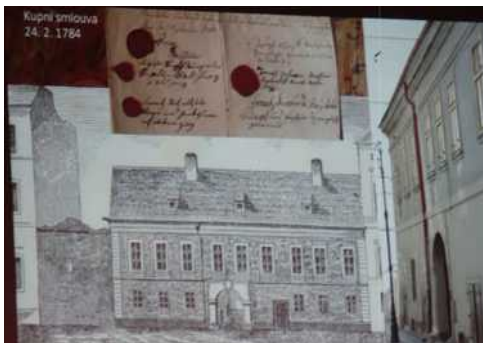
Z prezentace přednášky Mgr. Marty Procházkové

Současný stav 2018, pohled ze dvora

Zamýšlený plán developerů z roku 2011

Prezentace v Juditině věži

Ještě o legionářích, také v Dejvicích

V zářijovém čísle Souterrainu jsem si přečetl se zájmem příspěvek sestry Jiřiny Muzikářové o její úctyhodné cestě po magistrále, kterou absolvoval před stoletím její dědeček, ruský legionář.

O to víc mě to zajímalo, protože tutéž cestu absolvoval můj tatínek, také ruský legionář. V těchto dnech, kdy se hodně vzpomíná na nejednoduché poměry, za kterých vznikla před 100 lety naše republika, občas listuji v obsáhlém (12tistránkovém) dopisu, který tatínek odeslal od Bajkalu do rodných Dukovan v listopadu r. 1919, tedy v době, kdy naše republika měla za sebou už první rok života a bylo možno takovou korespondenci ze Sibíře do vlasti doručovat.

Tehdy mladý legionářský důstojník (nar. 1894) popisuje náročnou trasu svého pluku od Volhy přes Ural k Bajkalskému jezeru. Z řady jeho zážitků cituji jen jeden, který tatínka, pocházejícího z tradiční moravské katolické rodiny přivedl k evangelíkům: “V Čeljabinsku jsme uvítali našeho prvního ministra vojenství, generála Štefánika, světového učence a demokrata ryzího srdce. Vážím si toho, že mně bylo dopřáno alespoň chvíli ho vidět a u audience poslouchat jeho výroky čistě rozumové a hluboce procítěné. Byla to jedna z nejvýznamnějších chvil v mém životě.” Ano, také z pozdějšího tatínkova vyprávění vím, jak úctyhodná osobnost známého slovenského evangelíka Milana Rastislava Štefánika ovlivnila jeho rozhodnutí působit po návratu z legií na Slovensku a i to, že jsem byl po narození pokřtěn v evangelickém kostele v Třnavě.

Od data napsání citovaného dopisu to trvalo ještě půl roku, než se tatínek dostal přes Vladivostok, Indickým oceánem do svobodné vlasti – vrátil se v květnu r. 1920.

Samozřejmě, že značný počet legionářů našel po návratu do vlasti uplatnění

i v Praze, zvláště pokud pokračovali v aktivitách ve vojenské oblasti. Především v Dejvicích je řada vojenských institucí, při jejichž zakládání byly zkušenosti legionářů žádoucí.

Ve sborníku, vydaném k 80.výročí vzniku kazatelské stanice a 40.výročí založení našeho sboru v Dejvicích se dočteme, že po desetiletí hledání prostor pro naše bohoslužby obstaral legionář, bratr štkp. Miloslav Kovář (předseda kazatelské stanice v letech 1928 - 1942) ve Wuchterlově ulici. Josef Boris Wuchterle byl legionář, plukovník, těžce zraněný u Zborova. Ale i z našich současných sborových prostor se krásně prosklenými okny díváme z jedné strany do ulice , která nese jméno českého historika a prozaika Zikmunda Wintra, ale z druhé strany do ulice, která nese jméno dalšího legionáře, generála Aloise Eliáše, který byl v r. 1942 za odbojovou činnost nacisty popraven ...

Dušan Čurda

Upoutávka

Biblická hodina v televizi. Upozornění na nový pořad televize Noe **Biblická studna. Zamyšlení nad biblickými texty s Petrem Vad'urou a jeho hosty.**

Moderátorem pořadu je Petr Vad'ura, rozhlasový redaktor a autor pořadů s náboženskou tematikou, které si lze poslechnout např. na stanici Vltava a Radi-ožurnál. Ve vydavatelství Vyšehrad publikoval rozhlasové rozhovory s biblisty Janem Hellerem, Janem Sokolem a Jiřím Benešem.

Cílem nového televizního pořadu je „poskytnout divákům prostřednictvím rozhovorů s biblisty, teology a duchovními podněty k přemýšlení o vlastním vztahu k Bohu a ke změně životních postojů." Každý pořad má za základ určitý biblický text, sloužící jako základ rozhovoru. V závěru je ponechán prostor pro případné dotazy diváků.

Hostem úvodního pořadu byl profesor Petr Pokorný, který se zamýšlel nad 24. kapitolou Lukášova evangelia. Dalšími hosty byli například teolog a biblista Jiří Beneš, profesor Pavel Hošek (Epištola Římanům, 1. kap.) nebo Marie Pitterová, převorka komunity sester mnišek v Praze - Lysolajích (Kniha Job).

Pořad bývá uváděn jednou za měsíc. Jednotlivé pořady jsou uloženy v archivu televize Noe a lze se na ně podívat na internetu na adrese **Televize Noe - Biblická studna.**

Stanislava Hřebíčková

Kongo

Po roční přestávce se 21. 10 po bohoslužbách sešla u varhan skupina lidí, kteří

přispívají na podporu dětí v Kongu. Tak se děje již řadu let a dejičtí umožňují 10 dětem školní docházku od základní školy až po maturitu – je to svým způsobem „adopce na dálku“. Náš příspěvek pokrývá školné a nezbytné související výdaje (např. školní uniformy). Zatím co v loňském roce jsme více než měsíc řešili, jak potřebný obnos do Konga doručit (dříve osvědčený bankovní převod nyní nefunguje s poukazem na tamější nestabilitu), letos jsme rovnou použili posláni peněz přes Moneygram a to proběhlo zcela hladce. Školné na ročník 2018-19 bylo řádně zapláceno. Na úhradu školného i na prospěch podporovaných dětí dohlíží Damas Mputu Ikali, příbuzný nám dobře známého Jacquese Moliby. Místo studenta, který odmaturoval v loňském a dvou v letošním roce byli přibrány nové děti na doplnění celkového počtu 10. Jsme rádi, že touto cestou můžeme dětem v Kongu pomáhat, počítáme, že v tom budeme schopni pokračovat i v následujících letech.

Jan Mašek

DANIEL HENYCH (1931 - 2018)

V. SALVÁTORSKÝM VIKÁŘEM A FARÁŘEM V JIČÍNĚ

Krátce po svatbě jsem nastoupil v Praze u Salvátora. Až do té doby tam byli dva faráři, ale staršovstvo rozhodlo, že po odchodu Stanislava Čapka do důchodu tam bude jen jeden farář se dvěma vikáři – jedním pro mateřský sbor a druhým pro kazatelskou stanici v Dejvicích. Dejvicovou vikářkou byla už rok Jana Opočenská Juránková a já jsem tedy měl sloužit v salvátorské části.

Ve společné kanceláři naší kapituly měla stolec ještě sborová sestra Natálie Boháčová. Její dědeček byl ředitelem carského divadla v Petrohradě, během revoluce 1917 však rodina přehla do Švýcarska, odkud pocházela. Také Natálka před rokem 1948 studovala ve Švýcarsku na misijní škole. - Náš šéf Miroslav Krejčí připomínal střízlivého anglického gentlemana, byl vzdělaný a duchaplný. Málokdo v něm hledal mladíka, který se kdysi dal dohola ostříhat kvůli dívce, s níž se později oženil. Vikářům netykal, ale snažil se je co nejlépe „vycepovat“. O všem, co jsem ve sboru dělal, jsem mu musel podávat podrobný raport. Bylo toho dost. Měl jsem především průběžně doplňovat údaje o pohybu členů, aby nezastaraly naše seznamy (členská kartotéka, uliční seznamy pro pastorační, salární kniha, přehledy narozených i počet těch, co do sboru přistoupili a či z něj vystoupili – těch posledních bylo v 50. letech velice mnoho). Dále jsem měl na starosti vyučování náboženství, které se pomalu ze škol převádělo na církevní půdu pod označením „biblické hodiny pro děti“, a schůzky dorostu a mládeže. Tyto skupinky měly sice své vedoucí a program si měli obstarávat sami účastníci večerů, ale téměř pravidelně se někdo omluvil, a to jsem pak musel být v záloze.

Než se narodila Lydinka, chodívala Lída do mládeže a na pravidelné přípravy učitelů nedělní školy. Při nich jsme se sblížili s bystrým MUDr. Adolfem Kocnou, pravnukem židovského rabína, a Martou Kocnovou, asistentkou na katedře bibliistiky na Komenského fakultě.

Hned od začátku jsme měli veliké komplikace s bydlením. Sbor neměl pro víkáře byt, slíbený podnájem nám „vybouchl“, a tak jsme museli ještě dlouho po svatbě bydlet každý v jiném podnájmu. Nakonec nám salvátorský sbor uvolnil domovnickou místnost ve svém činžáku proti kostelu. Tam se však muselo celý den svítit. Proto, když se nám narodila Lydinka, jsme se rozhodli z Prahy odejít. Ta přísná, půldruhého roku trvající „křejčovská škola“ mi však dala mnoho a kázání v salvátorském chrámu mne zbavilo nervozity z velkých prostor.

Kam však jít z Prahy? Nepřicházelo v úvahu, že by Lída někde na sboru zůstala doma a dělala „jen“ paní farářovou. Bylo třeba najít zaměstnání i pro ni. Nakonec jsem se začal ucházet o Jičín.

V Jičíně předtím působil jako farář bývalý katolický katecheta a profesor dívčího gymnázia PhDr. Oldřich Novotný, který přestoupil do ČCE. Přátelil se s mým otcem, byl i otcí a druhé mamince za svědka na svatbě. Už když jsem studoval teologii, říkával: „Ty budeš jednou mým nástupcem!“

Vdova po dr. Novotném byla zároveň majitelkou fary a k ní připojené kaple, které postavil r. 1908 její otec, podnikatel (majitel cihelny) Bohuslav Mareček, syn faráře z Trnávky. Po smrti svého manžela převedla sestra Novotná faru a kapli na sbor a vymínila si jen bezplatné bydlení a zahradu.

Když má dnes nastoupit na sbor nový farář, dávají se do pořádku opotřebované části bytového vybavení, případně se koupí nový sporák. Dříve to tak nebyvalo. Jednak byly některé sbory opravdu chudé, jednak za komunistů muselo být každé větší vydání zaneseno do plánovaných investic a odsouhlaseno církevním tajemníkem. Proto většinu prací konali neplacení brigádníci z církve.

Bylo to tak i v Jičíně. Měl jsem nastoupit 1. prosince 1959. Do Jičína jsme dorazili dva dny před mým nástupem. Poněvadž jsme auto neměli, byli jsme rádi, že manželku, naši půlroční dcerku a mne přibrali do své prostorné kabiny vstřícní stěhováci. Při našem příjezdu vyběhly z fary dvě staré sestry, které tam držely uvítací službu. Protože koncem listopadu se už brzy smrákalo, složili autodopravci naše věci částečně na chodbu, částečně na chodníček na dvoře a odkvapili zas do Prahy.

Veliké překvapení nás čekalo, když jsme vstoupili do bytu. Všechna okna byla vysazená a uprostřed budoucího obývacího pokoje zela mělká, ale rozlehlá díra po vytrhaných shnilých parketách. Pospíšili jsme na nádraží a stihli ještě pozdní vlak do dvacet kilometrů vzdálených Hořic, kde žili tehdy naši rodiče z obou stran.

Když jsem se příští den vrátil odtamtud zas na jičínskou faru a setkal se tam již s bratrem kurátorem, všecko mi vysvětlil stručně a jasně: „My jsme to prostě nestihli!“ Kdo by mohl kritizovat dobrovolníky, kteří obětovali zdarma čas a síly.

Vladimír Gráda se stal kurátorem ještě za dr. Novotného a byl to tehdy nejmladší kurátor „na Sióne“. Když mne přišel uvítat před mým zkušebním kázáním, přinesl s sebou vzduchovku, abychom si mohli po bohoslužbách zastřílet do terče. Svazarmovec, instruktor autoškoly, ale zároveň člověk velmi citlivý. Měl v oblíbě české dějiny, dovedl pohotově promluvit ke shromáždění.

Měl bych se zmínit o zcela mimořádném daru, jehož se mi dostalo po nástupu na jičínský sbor. Hned po prvních bohoslužbách za mnou přišla delegace mladých lidí (dva baptisté, jedna dívka z církve bratrské, jedna katolička a jedna evangelička), jestli by se mohli scházet ve sboru. Samozřejmě jsem měl velikou radost. Zanedlouho k nim přibyli dva luterští teologové ze Slovenska, kteří v Jičíně vojákovali, a dvě zdravotní sestřičky z léčebny v Železnici. Po čase k nám začala dojíždět skupinka děvčat ze zahradnického učiliště v Jičíněvsi. Měli jsme tedy opravdu ekumenické sdružení. Pán Bůh mi dopřál, že jsem po celé své farářské působení měl vždy dosti velké skupiny mládeže, ale jičínská mládež v mých vzpomínkách je bez konkurence.

Už od května 1961 jsem byl jmenován administrátorem hořického sboru – ne jako syn dřívějšího faráře, ale jako nejbližší soused. A tak jsem náhle spravoval dva sbory, vzdálené od sebe 24 kilometrů. V neděli dopoledne jsem se na obou místech střídal s laickými předčiteli kázání a odpoledne jsem jezdil do kazatelských stanic. V Jičíně to vedle Vojic byly Železnice a Tuř, v Hořicích zase Lázně Bělohrad, občas Bohánka – Skála a Rašín. V obou sborech jsem přes týden konal biblické hodiny, konfirmační přípravu, vyučování dětí i schůzky mládeže. - Po více než sedmi letech bylo konečně pak povoleno obsazení hořického sboru farářem Koláčným z Valašska...

(Ze vzpomínek „Koho to může zajímat?“ vybrala líh)

Kandidáti do staršovstva

Na nástěnce v našem sboru se můžete seznámit s medailonky bratří a sester, kteří kandidují ve volbách (4. 11.) do staršovstva. Kandidátka ještě není uzavřena, my informujeme o kandidátech, jejichž jména byla známá v době uzávěrky Souterrainu. Zaměřili jsme se na otázku: Proč kandiduji do staršovstva?

Jan M.: Ve staršovstvu chci dbát na to, aby se dejvický sbor cítil být součástí širší rodiny naší církve a jako velký pražský sbor nezapomínal na pomoc a podporu slabých sborů na periferii.

Dana C.: Chci nadále působit jako spojka mezi střediskem Diakonie Praha a sborem,

zžitkovat své zkušenosti ze sociální práce i dlouhodobého členství ve sboru ČCE.

Jana. C.: Ráda jsem tam, kde mohu pomoci, kde někoho potěším, kde se mohu podílet na díle Páně a náš sbor je nádherná vinice, které Pán dopřává víno výborné, jsem tu s vámi všemi ráda.

Tomáš Č.: Vnímám sbor jako maličkou vinici našeho Pána, kde každý dělník má svoji úlohu. A já spolu se svojí manželkou tvoříme takového jednoho dělníka, který už sice něco udělal, ale ještě nesplnil všechny úkoly.

Wanda D.: Kandidaturu jsem přijala proto, že si vážím nominace a chci dostat důvěře, kterou ve mně dotyčný/dotyčná vložil/a – v praktickém konání pak přispívat k řešení záležitostí světských i duchovních tak, jak je sboru, církvi i každému z mých bratrů a sester v Kristu Duch svatý přináší.

Eva J.: Kandidátku přijímám, abych se z jiného úhlu pohledu více dozvěděla o práci ve sboru a církvi (i o sobě) a zároveň s něčím vypomohla.

Daniel M.: Kandiduji, protože se chci svou prací podílet na Božím díle, které - věřím - náš sbor koná a protože sbor je mým druhým domovem (a to doslova, neboť bydlím zde v domě ☺).

Nad'a S.: Můj táta byl evangelický farář, tak snad budu ještě nějak platná ve sboru. Takže když jsem si dala na jednu stranu argumenty pro a na druhou proti kandidatuře, těch proti bylo méně.

Judith S.: Je pro mne důležité, aby se děti ve sboru cítili dobře a měli tu partu, která drží pohromadě. Proto ráda podpořím různé aktivity pro naše děti.

Pavel G.

Marcela Ř.

Kryštof S.

Ordinace nových kazatelů 21. října v Ústí n. L.

V neděli 21. 10. se v ústeckém Červeném kostele konala slavnostní instalace letošních absolventů vikariátu. Byla ve dvojím smyslu výjimečná a radostná. Za prvé proto, že v letošním roce ukončilo vikariát a nastoupilo do služby ve sborech osm nových farářů a farářek, to je oproti jiným létům hodně. Jde o Martina Bánociho (farář v Teplicích), Alžbětu Hanychovou (Horní Počernice), Jana Hrudku (Telecí), Tomáše Juna (Ústí n. L.), Ivu Květoňovou (Brněnský seniorát), Jana Lavického (Kláster n. Dědinou), Jana Mikschika (Krouna) a Annu Peltanovou (Vanovice). A za druhé proto, a tomu jsem zejména rád, že se našel odvážný mladý muž, který se – zdá se úspěšně – ujal práce v Ústí n. L., nad kterým už synod pomalu lámal hůl. Připomínám, že náš sbor (a také střešovický) má nad Ústím svým způsobem patronát.

Není divu, že to byla velká sláva. Červený kostel, ve kterém před pár lety bývalo lidí sotva do první řady, praskal ve švech, hosté museli i stát vzadu a po stranách. Slavnosti se účastnilo přes 30 farářů v talárech z nejrůznějších koutů republiky a odhadem asi dalších 250 lidí. Bohoslužbu vedl br. synodní senior Ženatý. Po skončení všechny čekalo – jak jinak – bohaté pohoštění v kostele a pak ještě na faře.

Co říci na závěr? Přejme Tomášovi Junovi, ať vydrží a jeho práce přinese požehnání nejen ústeckému sboru.

Jan Mašek, foto od P. Rumla

Instalace sestry Magdaleny Trgalové – 2. farářky dejvického sboru – a slib nově zvolených členů staršovstva 25. 11. 2018 v 15:00 hod.

Naši pěvci zpívají 11. 11. při bohoslužbách a komorní sestava ještě 25. 11. na instalaci Magdaleny Trgalové.

Připomínáme ještě koncert Evangswingu 11. 11. v 17:00 v modlitebně.

Kalendář na listopad 2018

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	4. 11. s VP 11. 11. 18. 11. 25. 11. s VP 2. 12. s VP	Pavel Ruml, volba staršovstva Magdaléna Trgalová, Naši pěvci Martin Prudký Pavel Ruml, bohoslužby s dětmi Pavel Ruml, 1. adventní, Naši Pěvci
Biblická hodina	úterý 17:30 hod.	
Děti	maminky s dětmi: 7. 11. v 9:30 děti - každý čtvrtek od 17 hodin	
Konfirmandi	pátek 15 hodin	
Nedělníci	18. 11. (vždy 3. neděle v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	13. 11. v 19. hodin	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	až 9. prosince	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	8. 11. v 9:30 – P. Prosek pohovoří o dr. A. Boháčovi	
Křeslo pro hosta	29. 11. v 19:00 hod. viz O projektu „Truhlářská“	
Staršovstvo	8. 11. v 19:00 hod.	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 18. 11. 2018.

Prosincové číslo vyjde 25. 11. 2018

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděle předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010

SOUTERRAIN Prosinec 2018

Vesele zpívejme ...

... těš se, dcerko sionská, aj čas vzácny prišiel; jazyk lidský nemůže vpravdě líčit dosti, jak vítati má tebe ... Trochu nesouvislé čtení, pravda, ale zpěvák písní z Evangelického zpěvníku to celé rozluští snadno.

Každá z těch větiček otevírá jednu z adventních písní; když si je čtete, ani si je nemusíte broukat, hned vám určitě naskočí souvislosti, nálada, vzpomínky, možná husí kůže. Ty písně jsou nádherné, stejně jako doba, ke které patří. Noc ke konci se kloní... a církev se raduje, protože má z čeho.

Do písně „Vesele zpívejme“ bratr Lukáš Pražský vložil strhující (dogmatický, jak bylo v jeho 16. stol. dobrým zvykem) výklad adventní doby, času, v kterém církev vyhlíží Krista, Syna Božího.

Rozepisuje se, že jeho příchod známe ve čtyřech podobách, přesně jak to zachycuje bible. Za prvé přišel v těle, za druhé v člověka věrného, za třetí při smrti a naposledy při soudu. Píseň dává zaznít informaci, že vírou člověk dostává hodně milosti, a ta že pomáhá k dobrému životu i k dobrému umírání. Máme být připraveni, hodně se modlit a společně žít v lásce. Přeji nám všem takový prosinec.

Modlitba: Rač, Pane, popřáti v tvé pravdě zůstat, abychom v ní bděli, potom tě viděli, Pána laskavého, v den příchodu tvého. (Vesele zpívejme, EZ 269, 12. sloka).

Pavel Ruml

Obsah čísla:

1-Vesele zpívejme ... | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-Výsledky voleb do staršovstva
4-Česká farářka na skotských Orknejích | 7-Setkání učitelů nedělních škol
8-Ještě k 11. 11. 1918 | 11-Dejvické křeslo pro hosta – básník Petr Kukul
12-Nepál a 100 let České republiky | 13-Ohlédnutí za Maratonem psaní dopisů 2017
20-Daniel Henych, 6. díl | 23-Oznámení | 24-Kalendář na prosinec 2018

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 8. 11. 2018 v 19:00

- **Duchovenská práce a shromáždění ve sboru** (viz Souterrain a sborový web)
  - 25. 11. 15:00 hod. instalace M. Trgalové za účasti br. seniora , slib staršovstva
  - 9. 12. prodej výrobků z dílny Diakonie ze Stodůlek, v 17:00 hod koncert Syringy u nás
- **Volba kurátora, předsedy staršovstva a náměstka kurátora**
  - Kurátor: J. Mašek, náměstek kurátora: D. Heller, předseda staršovstva: P. Ruml
- **Finanční záležitosti - T. Černohorský**
  - Sběrka na JTD – 8 460,- Kč, pro Fond charitativní a humanitární pomoci 4 980,- Kč.
  - Výtěžek podzimního bazaru – 4 800,- Kč
- **Křesťanská služba**
  - s. farářka se bude účastnit setkání KS, nutnost nových členů
- **Hospodářské záležitosti**
  - od ledna zkrácený úvazek sborové sestry na 0,25
  - den “otevřené kanceláře” v neděli 9. 12.
- **Změny CZ**
  - obě změny schváleny, bude oznámeno předsednictvu konventu
- **Z došlé a odeslané pošty**
  - celopražské bohoslužby ke 100. výročí ČCE u Klimenta v pondělí 26. 11. v 18:00 hod.
  - podán grant na Křeslo pro hosta na roky 2019-22 na MČ Praha 6
  - sbírka při instalaci s. f. Trgalové bude určena pro horácký seniorát a na auto pro sen. faráře
  - instalace D. Páleníka Nusle 18. 11.; A. Hanychové H. Počernice 2. 12.
  - projekt “Truhlářská” – soubor pohlednic s tolerančními modlitebnami ve středočeském kraji – 100 ks k potřebě našeho sboru

• Další úkoly, různé

- do konce roku je u nás benefiční prodejní výstava Petry Fischerové z Kobylis
  - k uspořádání bohoslužeb: pracuje se na plánu “Ticho”; diskuse o “přednesovém” školení pro předčitatele; květiny na stole Páně – s. Sleziačková; pořad bohoslužeb jednotný pro všechny varhaníky;
  - Naši pěvci – 2x při bohoslužbách, 2. 12. Adventní koncert pro ČT, Vánoční koncert, 12. 4. 2019 velikonoční nešpory
  - vaření polévky pro bezdomovce 22. 11.; vaření polévky pro kuchaře 15. 11. v Kobylisích;
  - pohoštění při instalaci M. Trgalové - vedoucí kuchyně I. Hellerová, M. Volný a D. Molnár budou nápomocni
  - vánoční divadlo – schází se přihlášky, zatím 10 dětí, proběhnou cca 3 zkoušky, písně jsou již připraveny, stejně jako kulisy
  - br. Molnár – 16. 12. maratón psaní dopisů pro Amnesty Int., podklady budou připraveny v předstihu na nástěnce a v Souterrainu
- ## • Aktivity br. faráře a sestry farářky
- kurz supervize Běleč 4.- 6. 11.

Výsledky voleb do staršovstva 4. listopadu

V neděli 4. 11. proběhly volby poloviny presbyterů a všech náhradníků staršovstva, celkem 12 lidí, které jsme volili z celkem 14 kandidátů. Volebního shromáždění se zúčastnilo rekordních 97 „hlasovných údů“, v minulých letech nás bývalo kolem 85.

Zvolenými presbytery jsou, v pořadí podle počtu získaných hlasů: Jana Cihlová (85 hlasů), Tomáš Černožský (85), Jan Mašek (85), Marta Petříčková (83), Judith Stoklasová (83), Kryštof Sýkora (79), Daniel Molnár (77) a Pavel Geier (73). Náhradníky, kteří se v našem sboru rovněž podílejí na práci staršovstva, se stali: Daniela Caldová (64), Tomáš Najbrt (64), Wanda Dobrovská (56) a Naděžda Sleziačková (51). Všichni získali nadpoloviční většinu z celkového počtu odevzdaných hlasů (97) a byli tedy zvoleni již v prvním kole voleb, bez nutnosti přistoupit ke druhému kolu. Zbývající dvě kandidátky, Eva Javornická a Marcela Řežábková, již zvoleny nebyly. I tak jim patří nemenší dík za ochotu ve větší míře nést zodpovědnost za život sboru, stejně jako všem zvoleným. Zvoleni nebyli ani dodatečně připsaní (po 1 hlasu) Martina Jilková a Jan Petříček.

Na své schůzi, která následovala 8. 11., staršovstvo zvolilo své staronové

funkcionáře: kurátora Jana Maška, místokurátora Daniele Hellera a za předsedu staršovstva Pavla Rumla.

Jan Mašek

Česká farářka na skotských Orknejských

Nedávno jsem narazil na internetu na starší článek z Českého bratra o práci naší nové milé sestry farářky Magdaleny Trgalové v dalekém Skotsku. Jistě si vzpomínáte, o své misi se zmiňovala při svém představení sboru. Kromě toho, že je vždy dobré dozvědět se něco o tom, jak to chodí u našich bratří a sester „za humny“, přišlo mi obzvláště přínosné v tomto období, kdy se Magdalena seznamuje s naším sborem a náš sbor s ní, s Vámi všemi tento článek sdílet a i věrným čtenářům Českého bratra mezi Vámi jej připomenout. S dovolením sestry farářky a sestry Daniely Ženaté je zde článek představen v jeho původní podobě z Českého bratra.

Daniel Molnár

Nechat se dobýt. Česká farářka na skotských Orknejských

Publikováno 30.3.2015 | Autor: Gabriela Malinová

(ČB 2/2015) Spíš než svět „dobývat“ mě vždycky lákalo nechat si svůj vlastní svět při dobrodružném hledání Pravdy trochu nabourat – pravdy o sobě, druhých, o vlastní minulosti i možnostech, které přináší život sám. Často to znamená nabourat svět i jiným. Spolu pak dáváme vznikat čemusi, co na začátku nikdo nemohl odhadnout. Spíše než zkoušet dobýt svět se pokouším nechat se dobýt sama, vydávat to nejlepší a jediné tak si snad něco vydobýt. Nechci nic odbýt a toužím být hodně s druhými, s těmi jinými a přece tak stejnými lidmi. Životní plány se pak mění za pochodu. I má původní smlouva zůstat s rodinou na Orknejských ve Skotsku jako farářka Skotské církve jeden rok se prodloužila z iniciativy sboru nakonec na dvojnásobek. I když nové poznání přichází každý den, stejně člověk za dva roky nenasbírá víc než jen první dojmy. O dosavadní postřehy z našeho dvoutisícového městečka Stromness se však ráda podělím.

Energie komunity Krize sebevědomí lidí, kteří prožili celý život na rodné hroudě, se zde neukazuje. Jako by si Orknejané ověřili, že vložená energie se jim vrací a dává životu šťávu. Rodiny mají často i více než tři děti. Mnohé ženy si musí navíc poradit samy, protože jejich muži bývají i několik týdnů na moři. Nikoho jsem však neslyšela si stěžovat. To se tu nenosí. Mnoho mladých se pak vystěhuje do jiné anglicky mluvící části světa. Senioři, kteří takto přišli o část rodiny, mají více času pro působení v komunitě. Je tu nejméně 30 různých sportovních a zájmových klubů

a skupin. Kromě obvyklých koníčků, jako je třeba golf a plachtění, tu má velkou podporu například divadelní spolek, který každoročně připraví i „Review“ – vtipnou koláž událostí v městečku za poslední rok. Čtyři stromnesské hudební festivaly přitáhnou i turisty, a tudíž jsou vítaným oživením obchodu stejně jako letní „Shopping week“ – týden věnovaný zábavě pro děti i dospělé s

průvodem alegorických vozů a hudebními večírky. Funguje tu i „Diskusní společnost“, která stanoví téma, osloví v komunitě dva lidi, kteří mají hájit pozici pro a proti v desetiminutové úvodní řeči. Ostatní pak mohou vystoupit pouze jednou s minutovým příspěvkem. Debata končí závěrečným hlasováním o přesvědčivosti řečníků. Jejím cílem je především zlepšit argumentační schopnosti. V sousedním Kirkwallu se na Boží hod a na Nový rok hraje jakési středověké rugby, tzv. „ba“.

Všichni muži, kteří mají ten den zájem hrát, se sejdou v 13.00 na náměstí a utvoří dvě často nesouměrná mužstva. Po slavnostním vhození koženého míče se pak o něj bez jakýchkoli pravidel v průměru čtyři až šest hodin přetlačují. Dolňáci se snaží míč hodit v přístavu do moře, Horňáci na kostelní zeď na druhé straně města. Je to neskuptečně živelný zážitek, podobný pouliční rvačce. Z chlapů,

vyvolávajících dojem někdejších vikingských dobyvatel, se v té zimě kouří, známí jim fandí, přes výlohy i vchody v celém městě jsou přitlučeny dřevěné fošny. Zápas má i chlapeckou variantu do 16 let (odvážní rodiče občas vpouštějí do tlačence i šestileté hošíky). Novopečení otcové dokonce při převozu dítěte z místní porodnice mají vlastní trasy, jejichž projetím se z dítěte navzdý stane buď Horňák nebo Dolňák.

Vyrovnat se s neštěstím Lidé mi tu připadají spíše introvertní, ale v průměru i sebevědomější a méně stresovaní, než jak to znám od nás. Svě zřejmě dělá menší městečko a zkušenosti s drsnou přírodou. Občasné záplavy domků těsně na pobřeží, ničivé vichřice, nehody na moři, častá úmrtí na rakovinu, mnoho sebevražd, utopení stáda ovcí a jiná menší či větší neštěstí většinou neuniknou ničí pozornosti. Lidé vědí, že i to je součást života, ale že život „nablízko“ jim nabízí i možnost vzájemné podpory a porozumění. I ti, kteří do sboru nechodí, chtějí většinou pohřby v kostele s uložením rakve do hrobu na hřbitově. Chloubou místních je být dobrovolníkem na záchranářské lodi nebo u hasičů. Schopnost oběti pro druhé se vysoce cení i předpokládá. Jedna z prvních věcí, co se lidem vybavila ve spojitosti s Českou republikou, byl pomníček českých pilotů sloužících v britském letectvu za druhé světové války. Stojí na vrcholku kopce na protějším ostrově Hoy, kde piloti za mlhy havarovali. Hrdost na své padlé za světových válek projevuje řada lidí dodnes svou účastí na bohoslužbách v Den veteránů.

Výchova dětí Do základní školy se školkou chodí asi sto dětí. Ředitel pořádá pravidelná společná týdenní setkání. Už tady se zakládá komunita a spolupráce. Nacvičí se celoškolní vánoční hra, děti vyslechnou můj výklad jako školní kaplanky nebo se chodí do muzea na výstavy o slavných rodácích – dobyvatelích, básnících, mořeplavcích. V rámci výuky se všechny děti také naučí jezdit na kole a plavat. V městečku se nepřehlédne ničí talent. Zvláště hudbu tu považují za univerzální jazyk, kterým se domluvíte všude na světě. Ovdovělá členka sboru Jean zdarma učí na housle všechny děti, které chtějí. Začátečníci hrají spolu s pokročilými, a tak se navzájem motivují. Vystupují pak, kde je potřeba: při svátečních bohoslužbách, fairtradeovém dni, v domově důchodců, na slavnostech. Jean své žáky vede zároveň k dobrým způsobům. Základy, například že vidlička se nedrží jako lžice, ale zásadně hroty dolů, tu však znají úplně všichni. Nikdo tak nemusí být nervózní, že by se v lepší společnosti

znemožnil. Na školním dvoře mají děti haraburdí, se kterým se dá hrát nekonečno fantazijních her. Za pozdní příchod se žádné poznámky nedávají, přesto je jednou z ctností Orknejanů dochvilnost (pravda, začíná se až v 9.30)! Už od pěti let má každé dítě jednou za 14 dní tzv. „show and tell“. Ukáže, co přineslo z domova, a něco o tom poví ostatním. Děti se tak učí, že dokázat vysvětlit a zaujmout druhé svým výkladem a umět klást dobré otázky je cenná součást života, který je čeká. Učitelky jsou specializovány na svůj ročník. Děti mají tudíž každý rok novou „třídní“, což je prevencí „onálepkování“ dítěte, které by se s ním pak mohlo vléct celou základní školu. Problémy se řeší domluvou a pozitivní motivací, nikdy křikem. Personál školy je stále vstřícně naladěný. Nechápu, jak to může fungovat, ale funguje. V některých věcech mi připadají děti vyspělejší, například základy kosmologie se učí v šesti letech. V něčem jsou naopak pozadu, například krasopisem se tu nikdo nezabývá. Umolovaná písanka mého nejstaršího dítěte, nově i s dírou uprostřed stránky, obsahuje mnoho nadšených komentářů učitelky, žádnou poznámku.

Výjimečnost Orkneji Za poslední rok jsem zaznamenala několik zajímavých prvenství. V referendu o nezávislosti Skotska výsledek hlasování na Orkneji ukázal vůbec největší převahu unionistů nad zastánci rozdělení (67,2 : 32,8 %). Svědčí to o velké konzervativnosti a zřejmě i spokojenosti místních obyvatel. Možná v tom hraje roli, že o Skotech mluví často ve třetí osobě, sami se považují prostě za Orknejané. V průzkumech kvality života v rámci Velké Británie vyšly Orkneje z celého Skotska na první příčce. Úroveň vzdělání, zdravotní péče i jakost prodaného zboží je tu vysoká také proto, že na sebe všichni „vidí“ a jsou motivováni vzájemnými vztahy. Učitelé učí děti svých sousedů, přátel a příbuzných. Ošetřovatelky a lékaři v nemocnici znají své pacienty nebo jejich rodiny. Jsme s manželem vděční, že nás ČCE vyslala a Skotská církev pro nás našla právě tento uprázdněný sbor. Bohu díky!

Magdaléna Trgalová

Setkání učitelů nedělních škol

V sobotu 3. 11. se konalo ve sboru v Brně I setkání učitelů NŠ. Po úvodní pobožnosti, kterou měla místní farážka Jana Hofmanová, byla přednáška Mireiy Ryškové, katolické teoložky o Skutcích apoštolských. M. Ryšková vyzdvihla 3 body, o kterých se jedná v této knize: šíření evangelia, Duch svatý a svědectví – Ježíš pověřuje své učedníky, aby byli svědky. Na konci přednášky M. Ryšková řekla, že křesťanství je veřejné, nemusí se skrývat, je pro každého. Důležité je poselství – evangelium a my jsme služebníky (nástroji) tohoto poselství.

Po přednášce jsme se sešli v diskuzních skupinách, kde jsme probírali, jak probíhá NŠ v jednotlivých sborech. Často jsou děti na začátku bohoslužeb v kostele a když je vysluhována VP, vrací se do kostela. V některých sborech mají jen jednu skupinku dětí (od 3 do 13 let) a to je pak velmi obtížná práce.

Po obědě následovaly dílny: práce s věkovou skupinou 12-14 let (Pavel Kaplan), ochutnávka bibliodramatu (Mireia Ryšková), zpracování vybrané hodiny

z katechetické příručky na rok 2018/19 (Lenka Ridzoňová), začátečníci v NŠ (Eva Šormová) a jak nevyhořet aneb duševní hygiena (Jitka Crhová).

Já jsem se zúčastnila zpracování vybrané hodiny z katechetické příručky. Vždy je dobré přečíst si text z Bible, i když třeba příběh známe a zamyslet se nad tím, co mi to říká, jak mě to oslovuje. Příběhy bychom měli vykládat ze širších souvislostí. Na každý příběh bychom se měli dívat ze 4 úhlů pohledu: biblický text, dobová souvislost, moje zkušenost a současný svět.

Na závěr jsme zazpívali 2 písně z připravovaného nového zpěvníku a po společném zakončení (modlitba a požehnání) jsme se rozešli.

Já jsem si ještě prošla centrum a památky města.

Setkání učitelů NŠ mělo dobrý přínos. Jednak jsme se zamýšleli nad biblickým textem, jednak jsme se obohatili o zkušenosti druhých učitelů a setkali jsme se s jinými bratry a sestrami, kteří se také věnují dětem.

Ivana Hellerová

Ještě k 11. 11. 1918

Na počátku tohoto tisíciletí jsme s manželkou vyrazili do Francie, abychom si tam připomněli jednu z posledních hrůz toho minulého a abychom vzdali úctu jejím obětem - v naději, že nic takového již nebude následovat... Věnovali jsme tomu svou dovolenou a když jsme známým odpovídali, kam toho léta vyrážíme a my jim to sdělili, zpravidla si poklepávali na čelo: Nedokázali pochopit, že někdo hodlá během své dovolené navštěvovat vojenské hřbitovy, aby uctil památku tam pochovaných vojáků. Cestovali jsme po francouzských vojenských hřbitovech, na kterých se nacházejí i hroby československých dobrovolníků a legionářů, především z 1. světové války. Francie je veliká země a tak nebylo snadné efektivně rozvrhnout cestu. Avšak československé jednotky operovaly především na severu země v povodí řek Marna, Somma, ale i v Ardenách či na severozápadní výspě Francie kolem Dunkerque - zde jsme nesměli opomenout i belgické město Ypres /vojenský bojový plyn yperit/. Avšak na čsl. bojovníky z jihu Alsaska nám nezbylo než vzpomínat. A nelze ani psát o všech hřbitovech, které jsme navštívili. Přirozeně nejvíc nás oslovil československý vojenský hřbitov La Targette u města Neuville-Saint - Vaast v kraji Pas-de-Calais. Hřbitov vybudovalo v letech 1959 - 1968 Sdružení československých dobrovolníků ve Francii ze sbírek krajanů z celého světa. Pořadatelé tam soustředili část ostatků padlých čsl. dobrovolníků a legionářů obou světových válek. Působivý je památník v čele hřbitova, kde je mj. zavěšena pamětní deska vojákům Roty Nazdar, složené z našich krajanů ve Francii, prvních dobrovolníků, kteří již v roce 1914 bojovali za mír. Tento první čsl. vojenský útvar však byl nepřitelem po

několika tvrdých bitvách rozprašen. Do středu hřbitova architekt umístil repliku kříže od Cresy (Kresčaku), u kterého padl Jan Lucemburský. Hřbitov je zbudován s úctou ke každému z vojáků. Většinu padlých se nad jejich rovem tyčí kamenný kříž s jejich jménem a hodností, jen nad ostatky vojáků židovského původu stojí stejně označený pomníček, ozdobený Davidovou hvězdou. Na hřbitově jsme pobyli dobrou hodinku a po celou dobu jsme tam byli sami. Nicméně nás potěšilo, když jsme na židovských pomníčcích našli naskládané kamínky, které Židé pokládají na náhrobky svých zesnulých. Svědčilo to, že hřbitov je přeci jenom navštěvován. Nachází se mezi poli a nad hroby se tyčí dnes již vzrostlé lípy, které tam pochovaným mládencům voněly jako doma, a klid a mír místa dnes jen umocňují. Ve Francii se však nachází na 28 hřbitovů, kde jsou pochováni českoslovenští vojáci a dalších 6 se nachází v Belgii. S mimořádnou hrdostí jsme postáli i na mezinárodním hřbitově u města Vouziers-Chestres v kraji Ardennes, na úpatí ardenského pohoří, kde je pochováno 320 československých bojovníků, z toho 162 jich je uloženo ve společném československém hrobě, označeném čestnou pamětní deskou s francouzským i českým přípisem a pomníkem. Nedaleko místa se nachází československá půda, na níž stojí socha Neznámého vojáka s nápisem Pravda vítězí, pořízená již v roce 1928. Tato pieta byla poskytnuta památce vojáků jednotky tehdejšího kapitána O. Husáka - pozdějšího generála a ministra čsl. armády - kteří ještě mezi 20. a 30. říjnem 1918, kdy naši lidé doma již slavili vznik ČSR, bojovali s nepřítelem o několik kilometrů výše o vesnici Terron, kterou jim němečtí vojáci šestkrát opětovně vyrvali, aby posedmé naši vojáci nepřítele vyhnali nastálo. V Terronu pod kostelem stojí

památník, na kterém je připomenut boj čsl. vojáků o obec. Místní obyvatelé s vámi rádi pohovoří a sdělí své vzpomínky, či co dnes již jen slyšeli od svých předků nebo ve škole. Obec udržuje družební styky s Bratislavou. Doslova v němé hrůze jsme zůstali stát u kostnice v Douaumontu nad Verdunem. V jejích prostorách jsou uloženy ostatky 130 000 padlých mládenců, zpravidla ve věku mezi 20 - 25 roky. - Až příliš mnoho toho člověka napadá, když stojí na vojenských hřbitovech a hledí na desetitisíce tam vztyčených křížů. I když hledí vstříc a otevřeně nově se utvářející evropské budoucnosti, právě v těchto místech doléhá na něho ultimativní náročnost požadavků, kladených některými panevropskými mazáky. V Douaumontu před kostnicí dnes navíc visí pamětní deska, připomínající slova prezidenta F. Mitteranda a kancléře H. Kohla: „...smířili jsme se, porozuměli jsme si, stali se přáteli... kteří jsme se na tomto místě sešli... jako první politici v dějinách obou národů 22. září 1984...“ Tedy bezmála půlstoletí po Mnichovu. A u mne ta slova dokázala zastřít všechny negativní úvahy vyvolané i tímto místem. Věřme, že tisícileté nepřátelství těchto dvou velmocí skutečně skončilo a jen si přejme, aby to u nich nevedlo k vyhledávání nového nepřítele... Tyto vojenské hřbitovy ve Francii byly budovány ve 20. letech dvacátého století. I verdunský památník existuje od té doby, a tak jsem si tam opakovaně kladl otázku, jak je možné, že právě Francouzi, kteří denně měli na očích hrůzy války, roznícené i pro kus jejich půdy, se o dvacetiletí později mohli nechat doslova opít rohlíkem a byli ochotni jiný kus půdy v Evropě vydat všanc. A musíme si připomínat, že již v té Velké válce, snad i proto tak nazývané, byla významně nasazena i vojska USA. Právě vstup amerických vojsk - na 2 miliony mužů - na francouzská bojiště 1. sv. války v dubnu 1917 přiměl německý generální štáb a samotného císaře, aby do Ruska, které v té době usilovalo o prosazení demokratické revoluce, vybavili a vyslali ruského vyhnance V. I. Lenina, aby marxisticko-bolševickým pučem tuto demokratizaci Ruska zhatil a vyhlášením míru s Německem posléze napomohl, aby to mohlo na západ přesunout své vojenské síly z Ruska. Mír byl uzavřen, ale Němci byli i přesto poraženi. Právě u Butte de Montfaucon přibližně 20 km západně od Verdunu nasazení Američané od poloviny září do 11. listopadu 1918 svedli vítězné boje s nepřítelem a tímto vítězstvím rozhodli o konci celé války! Jak málo víme o mimořádně významné americké účasti ve Velké válce! Při návštěvě tamního památníku americkým vojákům jsme viděli po ruinách tou válkou zničeného kostela z 8. století, a i celé vesnice, prolézat německé gymnazisty, kteří i tam sbírali materiál pro své školní projekty. To je slibné.

Marek Světlík

Dejvické křeslo pro hosta – básník Petr Kukul

Ve čtvrtek 25. října 2018 večer pozval farní sbor Českobratrské církve evangelické v Praze 6 – Dejvicích do pořadu „Dejvické křeslo pro hosta“, tentokrát s podtitulem „Čtení mezi řádky“, básníka, pedagoga, tiskového mluvčího Filozofické fakulty UK, někdejšího správce legendárního twitterového účtu Ministerstva kultury (za který v roce 2016 získal Křišťálovou lupu v kategorii Obsahová inspirace), autora 18 knížek, několika set článků a několika desítek rozhlasových glos Petra Kukala.

Před zahájením pořadu Petr Kukul vyprázdnil svůj desetilitrový batoh, v němž přinesl prakticky všechno, co napsal. Tím získalo obecenstvo velmi plastickou představu o objemu jeho literární tvorby. Sympatické bylo, že žádnou z knížek neumístil s trojcifernou cenovkou do foyeru, nýbrž je rozložil na konferenční stolek před sebou a připravil k použití (k předčítání).

Pan Petr Kukul měl být v den konání našeho Hosta na rautu v Poděbradech, kde dostal cenu pro významné rodáky (s ním třeba i Marta Kubišová). Před rautem dal přednost nám. Tak jsme mu alespoň připravili malý dejvický rautík. Foto kaplan Míla Kloubek

Úderem sedmé hodiny večerní Petr Kukul zahájil pořad výmluvou, že neumí vyprávět, nýbrž že umí jen číst z knížek, které napsal.

I průměrný posluchač však během několika následujících vět poznal, že protagonista nemluvil pravdu a že i vypravěč je přinejmenším brilantní.

Během svého vystoupení porušoval zákon času, který posluchačům utíkal čtyř

až šestinásobně rychleji než na hodinkách, takže sotva se obecenstvo pohroužilo do překrásného, vtipného a zároveň hluboce lidského vyprávění o uměleckých i profesních zážitcích a o tom, že básníci jsou skoro stejně bohatí jako učitelé, naplnila se hodina vyměřená pořadatelem, ačkoli se všem v hledišti zdálo, že je to tak deset minut nebo maximálně čtvrt hodiny. A to mistr ještě sedm minut přetáhnul.

Publikum mělo pocit velmi příjemně strávené doby nádherného vyprávění a nádherné četby z překrásných textů. K takovému subjektivnímu pocitu nikdo nepožadoval exaktní důkaz, a přesto se hned potom začal sám dostavovat. Na hodinu oficiální totiž plánovaně navázal nespecifikovaný, avšak implicity krátký čas pro reakce obecenstva, kdy mělo padnout pár dotazů jako třeba zda mistr při skládání veršů zažil nějakou veselou příhodu. Tento čas se však spontánně natáhnul na další hodinu a půl, kdy si publikum v nijak neztenčeném počtu, dále s Petrem Kukalem přátelsky vyprávělo. Myslím, že časový poměr oficiální části a přídivku 67 : 90 je vědecky hodnotným důkazem, že Petr Kuka opravdu umí.

Navenek se to sice nejevilo, ale celou akci z velké části iniciovaly a kontrolovaly ozbrojené síly. V organizaci byli zapleteni podplukovník v záloze Pavel Ruml, který poskytl hmotné zázemí, podplukovník Miloslav Kloubek, který ho, jako jeho nástupce na pozici kaplana Agentury personalistiky AČR, v podobných aktivitách tradičně podporuje, a podplukovník Zdeněk Zeman, který kamarádí s Petrem Kukalem, oběma uvedeným organizátorům o něm řekl a Petra se zeptal, zda by přišel.

Vzhledem k odhalení skrytě vojenského charakteru besedy tedy lze závěrem uvést, že zaměstnání proběhlo na velmi dobré úrovni a splnilo stanovené výchovně vzdělávací cíle.

pplk. Zdeněk Zeman

Nepál a 100 let České republiky

Mám zase jeden mocný zážitek!

Oslavila jsem 100 leté výročí naší republiky v Nepálu. Pod Himalájemi při východu slunce.

S českou vlajkou a siluetou velehor mě vyfotil místní Nepálec! Snad pochopil pointu. Věřím, že ano. Anglicky se s místními člověk většinou domluví. Na turistických místech určitě.

A ještě ten den jsem vystoupala ke světové pagodě míru. Nachází se nad městem Pokhara, východiskem treků na Anapurnu, nejnebezpečnější osmitisícovku světa. Pagody míru se staví po celém světě. Tato byla postavena

jako 71. v pořadí a nese stejně jako ostatní mírové poselství do celého světa. Sochy Buddy v různých zobrazeních umístěné po stranách pagody dodaly státy Japonsko, Srí Lanka, Thajsko a Nepál. Tady se mohu pomodlit za naši zemi, ale i za světový mír. Místo i čas k tomu vybízí. Na této neutrální půdě se také modlím za odpuštění křesťanů židům, že zabili Ježíše Krista. Cítím, že bez tohoto odpuštění bude mír ve světě stále ohrožen. Modlitba je dlouhá, využívám přestávky v našem programu. Je hluboká a věřím v její sílu. Její načasování i lokace jsou magické.

Zbývá jen otázka: Kde se pomodlím za klid a mír ve světě příště?

Jiřina Muzikářová

Ohlédnutí za Maratonem psaní dopisů 2017

V loňském roce bylo organizací Amnesty International Česká republika v rámci Maratonu psaní dopisů celkem evidováno 16 096 napsaných či ručně podepsaných dopisů, které byly odeslány úřadům nebo přímo vězněným či pronásledovaným lidem a jejich blízkým. Dalších 20 579 dopisů bylo podepsáno online. Celkem se nám tedy podařilo shromáždit 36 598 dopisů.

V České republice samotné bylo přihlášeno 572 akcí ve 126 městech a obcích. Předpokládáme, že se podařilo uskutečnit 290 akcí. Necelá polovina akcí byla veřejně přístupná, ostatní se konaly pro uzavřený okruh lidí (školní, oddílové, rodinné atd.).

Maraton psaní dopisů proběhl v prosinci 2017 i v našem sboru, celkem z našich řad vzešlo 84 dopisů.

ÚSPĚCHY MARATONU PSANÍ DOPISŮ 2017

Mahadine je volný „*Děkuji Vám z celého svého srdce. Děkuji za vaši oddanost a angažovanost pro ochranu a respekt lidských práv v Africe.*“

Tadjadine Mahamat Babouri, známý jako Mahadine, je internetový aktivista a otec sedmi dětí. V září 2016 umístil na Facebook několik videí. Čadskou vládu a její spolupracovníky v nich obvinil z korupce a zneužívání veřejných prostředků. Za to ho uvěznil a hrozilo mu doživotí. Díky Vaším dopisům Mahadina po více než 18 měsících strávených ve vězení propustili a může být zase se svou rodinou.

Ni Yulan je v bezpečí „*Díky vám všem, kteří jste za mě napsali. Vaše obrovská podpora mi nejen pomohla, ale také posílila čínská lidská práva.*“

Čínská aktivistka Ni Yu-lan už desetiletí čelí obtěžování za to, že postavila za práva těch, kteří násilně přišli o své domovy. Díky tisícům těch, kteří napsali a podpořili Ni Yu-lan, se její situace zlepšila. „Díky mezinárodní pozornosti policie omezila své útoky, slovní napadání a omezování mého aktivismu,“ řekla s vděčností.

Clovisova aktivita byla odměněna „*Je to neuvěřitelně dojemné a skutečně mi to dodává odvahu. Kampaň Amnesty pro mě znamenala obrovský rozdíl, protože pomohla, aby se můj příběh dostal do celého světa.*“

Clovis byl podmíněčně odsouzen za ochranu ohroženého pralesu a čelí výhrůžkám pašeráků. Díky vašim dopisům však získal podporu a mezinárodní renomé, které mu poskytuje bezpečnější situaci. Dostal taky ocenění za svou environmentální práci na Madagaskaru.

Xulhazova rodina se cítí podpořena „*Tolik starosti a lásky pro Xulhaze, nevěřím vlastním očím, všem vám za to patří díky.*“
(Xulhazův bratr)

Hrdinská práce na ochranu práv LGBT+ odvedená Xulhazem Mannanem v Bangladéši, byla ukončena jeho zavražděním ve vlastním obývacím pokoji, což se dotklo lidí po celém světě. Tisíce z nich se dožadovaly spravedlnosti za jeho zabití a zároveň posílali vzkazy přátelství a podpory jeho rodině. „Obdržel jsem krabice, ve kterých byly dopisy a pohledy na podporu celé rodiny – úžasné,“ poděkoval jeho bratr Minhaz.

Shackeliina zpráva obletěla celý svět „*Jste skuteční hrdinové. Vaše odhodlání a oddanost dodržování lidských práv a důstojnosti po celém světě se odráží v podpoře, kterou vaše kampaně získávají, a v pozitivních výsledcích, které získáváte pro oběti bezprávní diskriminace.*“

Shakeliiniho bratra v roce 2014 zastřelili policisté a ona se snažila o to, aby se vše nezávisle prošetřilo. Díky vašim dopisům se na Jamajce začaly implementovat reformy v zákonech proti policejní brutalitě.

Farid a Issa se cítí bezpečněji „*Nikdy bychom si ani nepomysleli, kolik podpory se nám dostane z celého světa. Lidé se nás zastali a tlačili na izraelské úřady, aby vůči nám stáhly všechna obvinění a přestaly obtěžovat obránce lidských práv na okupovaných palestinských územích. Děkujeme Amnesty a jejím příznivcům za to, že s námi stáli a upozornili na náš případ v Maratonu psaní dopisů.*“

Ochránci lidských práv Issa Amro a Farid al-Atrash se po léta pokoušeli poklidně postavit proti nezákonnému izraelskému osídlení města Hebron a dalších míst na okupovaném západním břehu Jordánu. Už roky je kvůli tomu opakovaně zatýkají a obtěžují. Díky Maratonu psaní dopisů se však světová pozornost upřela na izraelské úřady a oba muži se svěřili, že se teď cítí mnohem bezpečněji.

Maraton psaní dopisů Amnesty International – zapojíme se i letos v neděli 16. 12.

Ačkoli současná politická situace v České republice dle mého názoru nestimuluje soudného člověka k optimismu, stále žijeme ve vyspělé, SVOBODNÉ zemi. Toto o své vlasti stamiliony dalších lidí ve světě říci nemohou. My Češi sami máme s nedávno minulým komunistickým režimem bohaté zkušenosti, s odkazem nedemokratického režimu se potýkáme dosud a jistě se ještě dlouho potýkat budeme. Nicméně jsem toho názoru, že pomáhat je třeba a i my (a právě my), jednotlivci z malé země uprostřed Evropy, můžeme prostřednictvím apelu v rámci soustředěné dopisové kampaně Amnesty International v celku jednoduše ale účinně přispět k vítězství práva v tom či onom případě konkrétního člověka. Za vším, co se kde děje, za zločiny i za ušlechtilými skutky, stojí vždy konkrétní odpovědní jednotlivci. Proto věřím, že úsilí každého jednotlivce pomoci dobré věci má smysl a o to větší je naděje na úspěch, o co víc jednotlivců se ve svém úsilí spojí.

Zorganizovat Maraton psaní dopisů je jednoduché a naděje na účinek a úspěch je vysoká. Proto i letos bude vše připraveno pro psaní dopisů v našem sboru. Tento rok bude akce probíhat oficiálně v termínu 10. – 18. 12. Maraton psaní dopisů v našem sboru tedy proběhne **16. 12.** po bohoslužbách při kávě a čaji. Nicméně materiály budou dány k dispozici již v neděli 9. 12. Zájemci si je tedy budou moci odnést domů k sepsání a přípravě dopisů v klidu. V neděli 16. 12. pak bude při vlastní akci psaní a příprava dopisů pokračovat na místě a veškeré dopisy budou shromažďovány ke hromadnému odeslání. Jako loni bude připravena kasička na dary na poštovné.

V přehledu níže představujeme případy zvolené celosvětovou organizací Amnesty International pro letošní kampaň Maratonu psaní dopisů. Podrobné informace k jednotlivým případům budou na nástěnce jako loni.

Maraton psaní dopisů 2018

Letošní kampaň Amnesty International se soustředí na několik případů výjimečných žen, hájících základní lidská práva, tzv. „Women Human Rights Defenders“. Women Human Rights Defenders (WHRDs) jsou ženy bojující za kterékoli z lidských práv a všichni aktivisté hájící rovnost pohlaví a sexualit. Patří tak mezi ně například žena vystupující proti mučení nebo muž hájící práva žen. Co mají všichni WHRDs společné, je snaha o změnu s cílem spravedlivější společnosti. Spojují je také překážky, kterým musí čelit, protože se jedná o ženy a LGBT+ jedince nebo ty, kteří utlačované ženy a LGBT+ komunity chrání, WHRDs čelí společenským předsudkům. Jejich aktivismus narušuje zavedené genderové zvyky a stereotypy a tím je často nepřijatelný pro jejich rodiny a okolí. Z toho důvodu WHRDs hrozí nebezpečí z mnoha stran: státu, podniků, náboženských skupin, ale i jejich vlastních komunit. Toto nebezpečí zahrnuje výhrůžky smrtí, sexuální násilí a nenávislné kampaně. Situace je o to složitější ve chvíli, kdy je samotná identita - například barva pleti nebo sexuální orientace - jednotlivých obránců a obránkyň lidských práv trnem v oku systému. WHRDs jsou navíc často vyloučeni z politických, ekonomických a právních procesů. Diskriminace se tím stává komplikovanější, nebezpečí se stupňuje. I proto je třeba Women Human Rights Defenders ze všech koutů světa chránit.

5 případů a příklad úspěchu pro rok 2018

Mučení, nelidské zacházení a Atena Daemiová (Írán)

Mučení je široký pojem, definice ale téměř vždy zahrnují tyto prvky: (1) Mučení je úmyslné ublížení na fyzickém a/nebo psychickém zdraví, které se dá považovat za závažné. (2) Mučení má politickou příčinu nebo je založeno na diskriminaci. (3) Do mučení jsou většinou, ať už přímo či nepřímo, zapojeny autority. Podle 5. článku Všeobecné deklarace lidských práv se mučení a nelidské zacházení nedá dělit na méně nebo více závažné. Neexistuje nic, co by je mohlo ospravedlnit, proto je jejich zákaz úplný. Tento zákaz je navíc součástí všeobecného mezinárodního práva, tím se vztahuje i na ty státy, které úmluvy o lidských právech nepodepsaly. Státy nejen nesmí tolerovat mučení uvnitř hranic, nesmí ani jedince vyhostit někam, kde by mohl být mučen. I přesto je mučení ve všech formách, mezi které patří např. tělesné tresty nebo sexuální násilí, krutou realitou. Jednou z obětí nelidského zacházení je íránská aktivistka Atena Daemiová. Za pokojný protest proti trestu smrti byla Atena po 15minutovém procesu

odsouzena na 7 let do vězení. Tam čelí krutým podmínkám: byla zbita, postříkána pepřovým sprejem, zavřena na samotku. Proti převozu do vězení s ještě horším zacházením držela hladovku, její zdraví se však každým dnem horší. Případ Ateny zdaleka není ojedinělý. Během posledních 5 let byly případy mučení zaznamenány ve 144 zemích všech koutů světa. Viníci navíc dělají vše proto, aby pravda nevyšla najevo. Amnesty International nepřestává bojovat za práva Ateny a dalších obětí mučení a nelidského zacházení, praktik, které musí ve všech formách skončit.

Právo nebýt diskriminován/a a Gulzar Dujšenová (Kyrgyzstán)

Diskriminace je zásah do lidské podstaty. Jde o rozlišování lidí na základě jejich vzhledu, víry, rasy, etnicity, národnosti, sociální třídy, pohlaví, sexuální orientace, věku a dalších faktorů. Ve většině případů diskriminace pramení z předsudků a neznalosti, které vedou k nenávisti. Oběti diskriminace přichází o lidskou důstojnost. Navíc jim mohou být kvůli diskriminaci upírána další práva: právo na práci, právo na zdravotní péči, právo na vzdělání apod. Někdy jediskriminace přímá - například když policie odmítne poskytnout ochranu LGBT+ aktivistům. Jindy je nepřímá - třeba když zaměstnavatel vyžaduje výbornou znalost úředního jazyka, i když to není v samotné náplni práce. Gulzar Dujšenová z Kyrgyzstánu je obětí obou. Gulzar při nehodě způsobené opilým řidičem ochrnula na dolní část těla. O rok později jí zemřel manžel. Teď se tato matka dvou dětí potýká s každodenní diskriminací - v Kyrgyzstánu nejsou pracoviště ani domy přizpůsobeny invalidním vozíkům, v cestě ke svým vchodovým dveřím je závislá na pomoci druhých. Sehnat si práci je problém. Její situace je o to složitější v zemi, kde se od žen neočekává, že budou vystupovat se svými názory, a kde jsou lidé se zdravotním postižením označováni za “invalidy.” Gulzar je proto obětí mnohonásobné neboli “intersekcionální” diskriminace. Ta nastává ve chvíli, kdy jednotlivec spadá do dvou a více diskriminovaných skupin (v případě Gulzar mezi ženy a lidi se zdravotním postižením). Je třeba zbavit svět přesvědčení, že diskriminace se dá omlouvat hodnotami jako “morálka” nebo “tradice”. Diskriminace je nepřijatelná, jak stanovuje i 2. článek Všeobecné deklarace lidských práv. Amnesty International bojuje za právo nebýt diskriminován/a pro Gulzar Dujšenovou a tisíce dalších.

Právo na život a odkaz Marielle Francové (Brazílie)

Každý člověk se narodí s právem na život, jehož hlavní zárukou má být stát. Toto právo je základem pro všechna ostatní lidská práva a musí být chráněno zákonem. Stát proto nejen nesmí připravit o život, musí se i aktivně zasadit o jeho ochranu. V případě smrti potom musí zajistit pečlivé a nezávislé vyšetřování a postavit viníky před spravedlivý soud. Pokud takové vyšetřování stát nezajistí, může tím porušit mezinárodní úmluvy o lidských právech. 3. článek Všeobecné deklarace lidských práv a 6. článek Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (ICCPR) vysvětlují, že všechny státy musí respektovat, chránit a naplnit právo na život.

Brazílie se nechtěla a nechce zastat práva na život pro zavražděnou radní Rio de Janeiro, Marielle Francovou. Marielle vyrůstala ve favele (brazilský slum), byla známou bojovnicí za práva černošských žen, LGBT+ komunity a mladých lidí. Jak říká její otec Antonio: “Byla na frontě v první linii a čelila všemu”. 14. března 2018 byla Marielle zastřelena. Důkazy nasvědčují tomu, že vraždu spáchali vycvičení odborníci. Kulky navíc podle všeho patřily brazilské federální policii. Vyšetřování bohužel stále nepřineslo žádné výsledky. Brazílie je pro obránce lidských práv jednou z nejmrtelnějších zemí na světě. V roce 2017 jich bylo zavražděných nejméně 70. Upíráním práva na život Marielle a stovkám dalších živí stát ve společnosti strach a nenávist, ohrožuje obránce lidských práv a jejich práci. Je nejvyšší čas, aby Brazílie uctila památku Marielle řádným vyšetřením její smrti a ochranou odvážných obránců lidských práv!

Právo původních obyvatel na vlastnictví půdy a Nonhle Mbuthumaová (Jihoafrická republika)

Na světě je více než 5000 různých kmenů původních obyvatel, kteří mluví více než 4000 jazyky. Mají rozdílné tradice a zvyky, ale často je spojuje nepříjemná realita: ničení jejich půdy, odmítání kultur, fyzické útoky. Původní obyvatelé často čelí utlačování a diskriminaci před zákonem. Území, na kterém žijí, je obvykle bohaté na suroviny, a tudíž plundrováno a znečišťováno vládami i soukromými firmami. Spousta lidí je také skrze vládní nařízení a ozbrojené konflikty násilně vystěhovávána. Původní obyvatelé přitom sami sebe vnímají jako ochránce a opatrovníky své půdy, která se váže k jejich historii a způsobu života. Přijít o půdu proto mnohdy znamená ztrátu identity. Právo původních obyvatel na půdu je chráněno Deklarací pro práva původních obyvatel (UNDRIP), podle které mohou “vlastnit, využívat, rozvíjet a kontrolovat území, které jim náleží, skrze tradiční vlastnictví nebo tradiční užívání”. Přesně tohoto práva se domáhá Nonhle Mbuthumaová ve svém boji proti těžařské společnosti na území předků. Nonhle je součástí tradiční komunity Amadiba, která má právo na území ve východní části Jižní Afriky. Na tomto území chce nyní důlní společnost těžit titan. Pokud dostane povolení, na 5000 lidí přijde o domy, živobytí i smysl života. Nonhle proto založila spolek Amadiba Crisis Committee, aby na obranu půdy spojila lidi z pěti vesnic. Od té doby čelí neustálým výhrůžkám, a dokonce přežila pokus o vraždu. I přesto se Nonhle nevzdává. Je třeba podpořit původní obyvatele v ochraně dědictví, které jim patří. Amnesty International spolupracuje s Nonhle a dalšími aktivisty ve snaze zamezit vykořisťování půdy, kultury a lidských životů.

Právo na rovnost mužů a žen a právo na rovnost sexuálních orientací a Vitalina Kovalová (Ukrajina)

Vitalina Kovalová je ústřední osobností LGBT+ komunit na Ukrajině. Její problémy začaly, když se v březnu 2017 zúčastnila pochodu na Mezi- národní den žen. Byla napadena desítkou mladých mužů, kteří jí a dalším demonstrantům neumožnili projít – roztrhali plakáty a křičeli na ně hrozby.

Vitalina šla na policii a podala stížnost. Ta se ale nikdy neřešila. Rozhodnuta, že ji to nezastaví, chtěla být součástí stejného pochodu i v roce 2018. Měla ale strach z dalšího útoku, a proto šla na policii předem. Tam ji ujistili, že demonstranti budou dobře chráněni. Nebyli – lidé z pravicové skupiny „Karpatska Sich“ hodili po Vitalině červenou barvu. Ta se jí dostala do očí a způsobila chemické popáleniny. Jen s velkým štěstím nepřišla o zrak. Útočníky zadrželi, ale propustili je po pár hodinách. Dodnes nezačalo efektivní vyšetřování. Od incidentu se Vitalina a ostatní demonstranti potýkají s výhrůžkami, dva aktivisti dokonce nahlásili, že je někdo pronásledoval až domů a fyzicky napadl. Počet podobných útoků a zastrašování aktivistů na Ukrajině roste. Krajně pravicové skupiny se tak snaží zamezit šíření „nezdravých“ inkluzivních hodnot. A stát s tím nic nedělá. I kvůli otevřenému nepřátelství vůči LGBT+ lidem pro ně Vitalina pomohla založit komunitní centrum jako bezpečný prostor a útočiště. „Stále pořádám různé komunitní a kulturní akce. Dřív jsem ale při tom nemusela řešit bezpečnost. To teď musím a ubíjí mě to,“ stěžuje si Vitalina. Ale nepřestává. Je to zkrátka odhodlaná aktivistka – ale je v ohrožení.

Právo na spravedlivý proces a Me Nam (Vietnam) – příklad úspěchu kampaně AI

Právo na spravedlivý proces je všeobecným lidským právem. Od jeho přijetí v roce 1948 se stalo závazným pro všechny státy, nehlédě na rozdíly v právních systémech. Každá země proto musí naplnit jasně definovaná základní pravidla. Ty se uplatňují na vyšetřování, zatýkání, procedury před procesem, proces, apel, rozsudek i trest. Přivést obžalované před nezávislý, nestranný a profesionální soud je základem práva na spravedlivý proces. Nehledě na povahu zločinu, neférový proces poškozuje obžalované, poškozené, i společnost. Pokud stát navíc obžalované vystaví nelidskému zacházení nebo mučení, ztrácí na důvěryhodnosti. Protože je každý právní proces unikátní, vyžaduje nezaujatý, individuální přístup. Takového se nedostalo vietnamské aktivistce Me Nam. Me Nam (známá jako “Mother Mushroom,” v překladu “Matka Houba”), je jednou z nejlivnějších blogerek ve Vietnamu. Na Facebooku vyzývala k akcím proti policejní brutalitě a ničení životního prostředí. Také pomohla založit nezávislou síť pro další blogery a blogerky. Za její odvalu kritizovat vládu byla v roce 2017 postavena před soud. Důkazy o jejím “vedení propagandy” zahrnovaly účast na protestech a vlastnictví zakázaných sbírek poezie. Zaujatý soud ji v tomto vykonstruovaném procesu odsoudil na 10 let vězení. Právo na nezávislého soudce. Právo na férové slyšení. Presumpce nevinny. To je jen pár z desítek předpokladů pro právo na spravedlivý proces, které Vietnam porušil. Me Nam (jako tolik vězňů aktivistů z celého světa), je nevinná, a nejen díky práci Amnesty International, která bojuje za právo na spravedlivý proces, byla v říjnu 2018 propuštěna. Její případ dokazuje, že mezinárodní tlak na úřady má smysl, a i váš dopis může někomu změnit život!

Zdroj údajů: www.amnesty.cz

Daniel Molnár

DANIEL HENYCH (1931 - 2018)

VI. FARÁŘEM V DEJVICÍCH

Po necelých dvanácti letech v Jičíně, což byla podle synodního seniora Miloslava Hájka ideální doba pro setrvání na jednom sboru, jsme se začali poohlížet po jiném působišti. Dostal jsem tehdy pozvání z jihomoravské Břeclavi a rozjeli jsme se tam. Líbilo se nám sborové prostředí, ale nakonec jsme Břeclav odmítli. Vyprahlé prostředí okolo Dyje nám připadalo nezdravé pro děti, které byly zvyklé v Jičíně bruslit na zatopených a zamrzlých lukách pár kroků od fary nebo si vyrazit po škole ještě na lyže.

Do Břeclavi jsme tedy nešli, ale Pán Bůh nám připravil jiné místo. Známi od Salvátora nás upozornili, že se uvolnil dejvický sbor. Ten se osamostatnil od Salvátora r. 1965 a jeho první farář Jan Čapek odcházel. Byl totiž ve výboru farářského spolku SČED a státní orgány začaly postupně členům předsednictva odebírat souhlas ke kázání. Honza se tedy rozhodl z Prahy odejít preventivně, a to do Sázavy u Žďáru.

Ucházel jsem se o Dejvice, ale nebyl jsem sám. Byl tu ještě o 15 let mladší libeňský vikář Pavel Rybín, kandidát dejvické mládeže. Nakonec dali Dejvičtí přednost mně. Nastoupil jsem roku 1971 ve čtyřiceti letech.

Přijetí ve staršovstvu a ve sboru bylo velice srdečné. Zvlášť nový kurátor RNDr. Zdeněk Stejskal byl kamarádsky vstřícný. Byl to mimořádně teologicky vzdělaný muž a pohotový debatér. Místokurátor prof. ing. Jaroslav Mašek, rovněž velmi laskavý člověk, mi hned na začátku řekl: „My od vás, bratře faráři, nečekáme nic jiného, než že se budete starat o duchovní život ve sboru. Od hospodářských věcí jsme tady my.“

Do Dejvic jsem přišel v době počínající normalizace, kdy se lidé začali bát, že se vracejí 50. léta s proticírkevním dopadem. Brzy po mém nástupu jsme si ještě troufli s mládeží jít zpívat s kytarou křesťanské písničky na místo bývalého Stalinova pomníku. Později to však už nešlo. Mnoho členů tehdy církev opouštělo, řada pražských sborů odepisovala každoročně „duše“ po stovkách. Ve statistikách se přední sbory, jako třeba Kliment nebo Smíchov, neuvěřitelně scvrkly. Co však bylo horší: silně začalo ubývat i pravidelných účastníků nedělních bohoslužeb. V Dejvicích to nebylo tak tragické. Když jsem přebíral sbor, byl průměr na bohoslužbách 103, v dalších letech byl úbytek jen 1-2 ročně. Od začátku 80. let se zas začala účast zvedat. Mimo letní prázdniny bývala účast nad 100, o svátcích, konfirmacích a jiných výjimečných příležitostech třeba i 180.

V Dejvicích se mi vždy dobře kázalo, posluchačstvo bylo pozorné. Mladý

MUDr. Susa se někdy se mnou dělil o jednotlivé části bohoslužeb. (Později se stal laickým kazatelem, ještě později vystudoval teologickou fakultu a jedno období byl i synodním kurátorem.) Kolegyně ze studií Milena Tůmová Špinarová zas mívala velmi pěkné přípravy k večeři Páně a po mnoho let na sebe brala vrchní vedení nedělní školy. Můj předchůdce Jan Čapek vytvořil (po vzoru svého otce, faráře Vladimíra Čapka z II. žižkovského sboru) v Dejvicích řadu agilních skupin s laickými vedoucími: dorost, mládež, třicátníci. Také skupina Křesťanské služby opravdu fungovala a konala rozsáhlou práci na poli pastoračním i charitativním.

V té době prakticky vymizelo z pražských škol vyučování náboženství, i když formálně nebylo nikdy zrušeno. My evangelíci jsme proto vedle nedělní školy začali na církevní půdě konat i tzv. biblické hodiny pro děti, což úřady tolerovaly. Avšak katolíci, kteří měli dříve pro děti jen náboženství na školách, začali shánět náhradu a začali k nám vodit děti. Přítomnost katolických dětí dokonce mezi konfirmandy mne nutila k tomu, abych při probírání křesťanské věrouky a církevních dějin nevyzvedával rozdíly, ale to, co je všem církvím společné. (Na to jsem si vypracoval vlastní konfirmační příručku.)

S katolíky jsme se však stýkali i ve věkově starších skupinách. Z dřívější mládeže se odloučila nová skupina „mladší třicátníci“. A právě tihle lidé přivedli své přátele z římskokatolické církve a záměrně jsme probírali jednotlivé články víry z pohledu obou církví. Byly to velice plodné diskuse. Také mezi „starší třicátníky“ (ve skutečnosti už čtyřicátníky a padesátníky) přicházeli katoličtí posluchači. Byla to především skupina žen, které si za komunistů vytvořily společenství ve františkánském duchu a pracovaly většinou jako geriatrické sestry. Občas přišel mezi nás i host, který se nebál, že by přiznáním k církvi mohl ohrozit své postavení. Nejčastěji to byl evangelický dětský psycholog Zdeněk Matějček. Dále vzpomínám na básníka Aloise Volkmana, další psychology Jara Křivohlavého a Dagmar Pokornou, historičku Evu Melmukovou aj.

Po nenáročném „konkurzu“, v němž všichni obstáli a byli přijati, se z okruhu dejvické mládeže r. 1986 zformoval pod vedením Lydky Härtelové Henychové pěvecký sbor Naši pěvci, který trvá dodnes.

V rozhlase občas slyším, jak se lidé holedbají, že měli za komunistů církevní požehnání sňatku nebo že dali tajně pokřtít děti. V Dejvicích takové tajné případy nebyly a vážil jsem si těch, kteří se nebáli vyznavačsky stanout před celým shromážděním. Na jednu svatbu rozhodně nezapomenu: Uprostřed mé promluvy nevěsta náhle zakolísala a pak se skácela ve svých bělostných šatech a dlouhém závoji na podlahu. Její otec přiskočil a začal ji křísit: „To se dceři stává, když je rozrušená,“ řekl na vysvětlenou. Do konce obřadu pak seděla na židli. Od té doby

nechávám snoubence při svatbě raději sedět.

Vyrovnat se s některými úmrtími bylo opravdu těžké. Ještě v Jičíně jsem pohřbíval několikaměsíčního chlapečka, který se udusil zvratkem z kaše, když si jeho matka jen odskočila do nedalekého obchodu. - Když jsem zaskakoval za královédvorského faráře, musel jsem mluvit nad rakvičkou dítěte zabitého sekerou, která vylétla jeho dědečkovi při sekání dřeva z rukou. Dědeček objímal rakev, vedle stály chlapečkovy sestry a já jsem kázal o Jóbovi, jemuž Hospodin naráz odňal všechny děti. - V Hořicích jsem se zas loučil se synem bývalého kurátora (který se pak dožil 102 let). Mladý syn byl velmi talentovaný malíř a zmrzl, když se v noci vracel domů.

V dejvickém sboru jsme poznali mnoho výborných lidí. Byly to především obě sborové sestry, které se tam za mého působení vystřídaly: Bohunka Fischerová a Mirjam Růžková. Obě byly naprosto loajální k farářům, byly velice oblíbené u členů sboru a dělaly daleko víc než jen kancelářské práce. Ke starší generaci patřila výrazná Hermínka Dušková, která předala Národnímu muzeu obovské, neocenitelné sbírky antikvit po manželovi, sběrateli Čenku Duškovi. Hermínka se dožila 102 let. - Od Niagarských vodopádů mi poslal pozdrav i dejvický člen ing. Jan Dědina, který se rovněž dožil stovky. Jeho receptem na dlouhověkost bylo „pěšky na pivo“. Ve sboru nám přibylo mnoho dobrých přátel...

Z Dejvic mne nikdo nevyháněl, ale 20 let na jednom sboru je u faráře jistě víc než dost. Proto jsem na staršovstvu oznámil, že v šedesáti letech v Dejvicích skončím. Dejvice se v té době dostaly v různých ukazatelích na jedno z předních míst v pražském seniorátu, ve sbírkách na Jeronymovu jednotu dokonce na místo první. Ve staršovstvu jsme začali probírat jména eventuálních kandidátů. Jednou se místokurátorka Jana Jasná zmínila: „Slyšela jsem, že je ještě volný Miloš Rejchrt, ale je někde cizině.“ Miloš, který v 70. letech ztratil státní souhlas a pak působil především jako topič, si po revoluci vynahrazoval ztracená léta studiem na ženevské bohoslovecké fakultě. Sice uvažoval o tom, že by se vrátil na českolipský sbor, kde kdysi působil, ale současně měl blízko k Václavu Havlovi a Praha jej lákala. Pozvali jsme ho tedy ke zkušebnímu kázání, které se velmi líbilo (jako i většina jeho pozdějších biblických výkladů) a nastoupil jako dejvický vikář. Několik měsíců jsme pracovali ještě vedle sebe, já jsem však již začal dojíždět do neobsazeného Berouna. Tento sbor už dlouho prožíval stagnaci sborové práce a mně se zdálo, že bych po šedesátce mohl ještě zvládat pastýřské povinnosti bez větší námahy, případně ledacos s Boží pomocí vzkřísit. K mému nástupu však nedošlo, ačkoliv jsem tam už dokonce formuloval vánoční sborový list 1990.

Ke konci onoho roku se konala v Dejvicích dvě mimořádná shromáždění: bohoslužby Taizé s velkou mezinárodní účastí a Milošova instalace. Hned na začátku obou shromáždění se projevila má letitá hypertenze (od roku 1977) a z nosu mi začala tryskat silně krev. Nedokázali ji zastavit ani na lékařské pohotovosti, a tak jsem v obou případech putoval v rychlosanitce do nemocnice. (Ještě dlouho jsem pak vozil s sebou v občanském průkazu „vysvědčení“ o svém krvácení a speciální tampóny.) Naše lékařka MUDr. Krčmářová, která věděla ledacos o práci faráře ze svého střešovického sboru, usoudila, že mne mé povolání příliš enervuje, a tak jsem odešel do penze.

(Ze vzpomínek „Koho to může zajímat?“ vybrala líh)

Oznámení

POZVÁNÍ OD NAŠICH PĚVCŮ NA 1. ADVENT I K SALVÁTORU...

Naši pěvci v listopadu dvakrát zpívali v dejvicím sboru a už se pilně připravují na advent.

Na první adventní neděli (2. 12.) budou zpívat dopoledne v **Dejvicích** (za varhanního doprovodu Lucie Novákové) a v **17:30 na ČT 1** v přímém přenosu z Tereziánského sálu Břevnovského kláštera. Tento adventní koncert České televize je věnován organizaci Portus Praha, která podporuje lidi s mentálním postižením.

Ve čtvrtek **20. prosince** jste všichni od **19:30** co nejsrdečněji zváni na vánoční koncert k evangelickému **Salvátoru**. S Našimi pěvci vystoupí renomované české sólistky Ludmila Vernerová a Jana Horáková Levicová za spolupráce komorního orchestru. Uslyšíte vánoční hudbu evropských autorů Orlanda di Lasso (Resonet in laudibus), Georga Philippa Telemanna (vánoční mše), Wolfganga Amadea Mozarta (Laudate Dominum) a slavné Gloria in D Antonia Vivaldiho.

(líh)

K platbám darů sboru uvádíme číslo účtu našeho sboru :

2400319773/2010

variabilní symbol: salár =**101**, Jeronýmova jednotka =**102**, personální fond=**103**

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 30. 12. 2018.

Lednové číslo vyjde 6. 1. 2019

Kalendář na prosinec 2018

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	2. 12. s VP P. Ruml, 1. adventní, Naši pěvci 9. 12. s VP M. Trgalová, 2. adventní 16. 12. s VP P. Ruml 3. adventní 23. 12. M. Trgalová, 4. advent. dětská vánoční slavnost 25. 12. s VP M. Trgalová 26. 12. s VP P. Ruml 30. 12. P. Ruml 31. 12. silvestrovské setkání 1. 1. s VP P. Ruml
Biblická hodina	úterý 17:30 hod.
Děti	maminky s dětmi: 5. 12. v 9:30 děti - každý čtvrtek od 17 hodin
Konfirmandi	pátek 15 hodin
Nedělníci	16. 12. (vždy 3. neděle v měsíci, po bohoslužbách)
X-cátníci	sledujte ohlášky
Naši pěvci	středa 18:30
Křesťan. služba	9. 12. po bohoslužbách
Hodina pohybu	sledujte ohlášky
Klub poznávání	13. 12. v 9:30 – tradiční vánoční posezení
Křeslo pro hosta	v prosinci se nekoná
Staršovstvo	6. 12. v 19:00 hod.
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:1

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděle předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010